

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΜΗΛΩΝ

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 58]

— Γιατί μας ἐφυλάκισαν; κανενὸς δὲν ἐκάναμε κακό, εἶπε μετὰ τῶν συνεσφιγμένων ὀδόντων της.

— Ἀγάπη μου, καρίνα μία, εἶπε με ἀναστεναγμὸν ὁ πάππος, τρέμων ἐπὶ τοῦ ἀχύρου· μοῦ φαίνεται πῶς 'μπρός' εἰς τὰ μάτια τοῦ κόσμου δὲν ἀξίζουμε πλεὶς πολὺ ἀπὸ κουκουβάγιες ἢ τυφλοπόντικους· εἴμασθε τυχοδιῶκτες· δὲν ἔχομεν οὔτε κατοικίαν οὔτε ἐπάγγελμα.

— Μὰ ὡς τόσο πληρόνομε ὅπου πλαγιάζουμε, πληρόνομε τὸ ψωμί που τρῶμε.

— Μπορεῖ νὰ μὴ το πιστεύουν. Ἐγὼ τῶχα πάντα κρυφὸ φόβο πῶς θὰ μας ἔρθῃ αὐτό που μας ἦρθε σήμερα.

Ὁ ἀτυχὴς γέρον ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ χόρτου καὶ ἐπανελάβε πάλιν τοὺς σπαραξικαρδίους κλαυθμούς του. Ἀχ! διατί ἀφῆκε τὸ εὐθυμον πληθος τῆς Strada del Mare (ὁδοῦ τῆς θαλάσσης) ὅπου ὅλοι ἐγέλων, ἐτραγῶδουν, ὅπου κάθε ὥραν ἤμπορούσε κανεὶς νὰ ἔχῃ πρόχειρον μία φέτα πεπόνι.

Ἐκ τῶν πολλῶν κλαυθμῶν ὁ Νόννος καὶ ὁ Βίνδος ἀπεκοιμήθησαν, ἀλλ' ἡ Τζέμμα δὲν ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς της· ἡ λύπη τῆς ἐκδικήσεως ἐκράτει αὐτὴν ἀγρυπνον ὅλην τὴν νύκτα, ἀσθμαίνουσαν, πυρετώδη.

Τὴν ἐπαύριον ὠδηγήθησαν πρὸ τοῦ δικαστηρίου, τὸ ὅποιον συνεδρίαζε τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ὑπῆρχον ἐκεῖ πολλοὶ δικασταί, ὑπάλληλοι καὶ ἄλλοι· ἀλλ' ἐξ ὧν μόνον ἓνα εἶδεν ἡ Τζέμμα, ἐκεῖνον τὸν ὅποιον εἶχε ῥαπίσῃ ἐν τῇ μικρᾷ ἀτραπῷ. Διότι ὁ Φίλιππος Κάρεϋ παρεκάθητο ὡς δικαστής, ἀνεγνώρισε δέ, οὐχὶ ἄνευ δυσαρρεσκείας τινός, τοὺς τρεῖς Ἰταλοὺς τυχοδιώκτας.

Καὶ οἱ τρεῖς ἐναποιοῦν ἐλεεινὴν ἐντύπωσιν· ἦσαν κατακουρασμένοι καὶ κατεσκονισμένοι. Ἡ νύξ, τὴν ὁποίαν εἶχον διέλθῃ ἐν τῇ φυλακῇ, εἶχε μεταβάλλῃ τὸ φαιδρὸν ἐκεῖνο ἐξωτερικόν, τὸ ὅποιον εἶχον ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Κάρφῃ ἀχύρου εἶχον προσκολληθῇ εἰς τὰ παλαιὰ τῶν ἐνδύματα. Τὸ πρόσωπον τοῦ Νόννου καὶ τοῦ Βίνδου ἦτο πρησμένον ἀπὸ τὰ πολλὰ κλάματα. Μόνῃ ἡ Τζέμμα, μολονότι ἡ κόμη της

ἦτο ἐν ἀταξίᾳ καὶ τὰ ἐνδύματά της ἦσαν κατεσκονισμένα, εἶχεν ἐμφυτὸν τινὰ ἀδάμαστον ὑπερηφάνειαν, ἡ ὁποία τὴν συνεκράτει καὶ διέφύλαττε τὴν ὠρχιότητά της.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν τριῶν μόνῃ αὕτη ἤξευρεν ἀγγλικά, εἰς αὐτὴν ἀνέθηκεν νὰ ὁμιλήσῃ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ὅτε εἶπεν ὅτι ὁ πάππος της ὠνομάζετο Ἀγία Θεοφάνεια ὅλον τὸ δικαστήριον ἐξερράγη εἰς γέλωτα. Ἡ Τζέμμα κατηγάνακτησε, ῥίψασα δὲ πρὸς τὰ ὀπίσω τοὺς καλύπτοντας τοὺς ὀφθαλμούς της βοστρύχους εἶπε:

— Ἀφ' οὗ δὲν θέλετε νὰ με πιστεύσετε τί με βάζετε τὸ λοιπὸν καὶ ὁμιλῶ;

Ἀρχίσασα δὲ ἀπαξ εἰς τὸν τόνον τοῦτον ἐξηκολούθησε, χωρὶς κανεὶς ἐκ τῶν δικαστῶν ἢ τῶν ὑπαλλήλων νὰ δυνηθῇ νὰ τὴν ἐπιβάλλῃ σιωπὴν.

— Μὰς ἐβάλατε φυλακὴ! διατί; Δὲν ἐκάναμε κανενὸς κακόν. Ἡμεῖς οἱ δυὸ χορεύουμε, αὐτὸ εἶν' ὅλο· καὶ ὁ Νόννος κάνει τυχουδακτυλουργίας καὶ λέγει καὶ τὴν τύχην τοῦ 'πήρατε τὸ κουτί του· εἶνε τίμιο αὐτό που ἐκάνατε' εἰς ἓνα δυστυχισμένον πτωχό; Δὲν κλέβομε, δὲν σκωτόνομε, δὲν πειράζουμε κανένα· ὅταν ὁ Βίνδος παίρνῃ κανένα μῆλο, ἐγὼ θυμόνω καὶ τὸν μαλόνω.

Ἐνίοτε, ὅτε ἦτο ἡρεθισμένη, ἐλησμονεῖ τὰ ἀγγλικά της καὶ ὠμίλει ἰταλικά. Τοῦτο συνέβη καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ἐπὶ μακρὸν ὠμίλησεν εἰς χυδαίαν νεαπολιτικὴν διάλεκτον, φυσικὰ δὲ οὐδεὶς ἐνόησε τί ἔλεγε· ἀλλ' ἐκ τῆς λάμψεως τῶν ὀφθαλμῶν της, ἐκ τῆς ὁρμῆς τῶν χειρῶν νομιῶν της, ὅλοι ἐνόουν ὅτι παρεφέρετο εἰς μομφὰς καὶ κατακρίσεις.

Ὁ Κάρεϋ τὴν παρετήρει μετὰ προσοχῆς. Οἱ συναδελφοὶ του, ὅτε ἐπὶ τέλους ὁ πρόεδρος προσέταξεν εἰς τὴν Τζέμμαν νὰ σιωπήσῃ καὶ ν' ἀκούσῃ, τῇ ἀπέτειναν ξηρῶς ἐρωτήσεις τινὰς καὶ ἠκροάσθησαν τοὺς μάρτυρας, δηλαδὴ τοὺς δύο κλητῆρας καὶ τινὰς χωρικούς. Ὅλοι ἐκ συμφώνου κατέθεσαν ὅτι ὁ γέρον Ἰταλὸς ἔκαμε τυχουδακτυλουργήματα, ἔλεγε τὴν τύχην, καὶ ὅτι εἶχε παιγνιόχαρτα καὶ κύβους διὰ νὰ παίξῃ με τοὺς ἀνθρώπους καὶ κερδίξῃ τὰ

χρήματά των· Τὰ παιδία ἐχόρευαν μόνον· κατοικίαν δὲν εἶχον· τοὺς συνήντων πανταχοῦ· τὰ ἔγγραφα των ἔλεγον ὅτι ἐγεννήθησαν εἰς τὴν Νεάπολιν. Τότε ὁ κλητῆρ τοῦ ὁποίου ἡ Τζέμμα εἶχε δαγκάσῃ τὴν χεῖρα ἐνεφανίσθη κρατῶν τὴν χεῖρά του ἐπιδεδεμένην, καὶ διηγῆθη ἀπλοῦστα τί εἶχε συμβῇ. Ἡ κατὰθεσις ἐκείνη, μαρτυροῦσα τὸ βίαιον τοῦ χαρακτῆρος τῆς Ἰταλίδος, διέθεσε σφόδρα κατ' αὐτῆς τὸ δικαστήριον.

Ὁ Κάρεϋ δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ ἐλαφρὸν μειδίωμα· ἄλλως τε δὲν ἐλάμβανε ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν συζήτησιν· ἀλλ' ἡ Τζέμμα δὲν ἐσήκωνε τὸ βλέμμα της ἀπ' αὐτὸν καὶ διανοεῖτο:

— Αὐτὸς τὰ ἔκαμε ὅλα, διότι τὸν ἐκτύπησα· αὐτὸς εἶπε καὶ μὰς ἐφυλάκισαν, διότι τὸν ἐπρόσβαλα!...

Τὸν ἐμίσει· ὦ, πῶς τὸν ἐμίσει! ἂν δὲν ἦσαν ἐκεῖ πλησίον οἱ χωροφύλακες καὶ δὲν τὴν ἐπέβλεπον αὐστηρῶς θὰ ἐφόρμα κατ' αὐτοῦ καὶ θὰ τὸν ἐρράπιζεν ἐκ νέου. Διότι περὶ ἐαυτῆς δὲν τὴν ἐμελλε διόλου· ἀλλ' ἂν ἔβαλον τὸν Νόννον καὶ τὸν Βίνδον εἰς τὴν φυλακὴν καὶ τοὺς

ἐχώριζον ἀπ' αὐτὴν! Ἡξευρε, πράγματι ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς τὴν φυλακὴν χωρίζονται οἱ ἄρρενες ἀπὸ τοὺς θήλειους, ὅπως καὶ οἱ γέροντες ἀπὸ τοὺς νέους. Ἡξευρε προσέτι ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχουν φυλακαὶ ὀνομαζόμεναι workhouses, ἢ οἱκοὶ ἐργασίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων κλείονται οἱ πτωχοί. Εἰς τὴν σκέψιν ταύτην ἡ καρδιά της ἐπάυσε νὰ κτυπᾷ. Ἐν τῇ σκιερᾷ δὲ αἰθούτῃ ἄλλο τι δὲν ἐβλέπε πλὴν τῆς σοβαρᾶς μορφῆς τοῦ Φιλίππου Κάρεϋ.

— Ἀχ, ἀγάπη μου, τῇ εἶπε χαμηλοφῶνως ὁ πάππος της, νὰ ὁ ἀφέντης ποῦ ἐκτύπησες 'πάνω' εἰς τ' ἄλογό του. Σὺ μὰς κατέστρεψες με τὸν ἀνοικονόμητο χαρακτῆρά σου.

Ἡ Τζέμμα ἀκούσασα τὴν μομφὴν ταύτην ἔκυψε τὴν κεφαλὴν της καὶ ἔγινε κάτωχρος· ἠσθάνετο ὅτι ὁ πάππος της εἶχε δίκαιον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Βίνδος ἐκρατεῖτο ἐκ τῶν ἐνδυμάτων της καὶ ἐθρῆνε ὡς δυστυχὲς κυνάριον ξυλισθέν. Ἡ Τζέμμα ἐνόμισεν ὅτι τὰ πάντα περιεστρέφοντο περὶ αὐτῆς καὶ ὅτι ἐμελλε νὰ παραφρονήσῃ.

[Ἐπεται συνέχεια]

Α. Κ.

[Ἐκ τῶν τῆς Ouida]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ “ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,”

Ἡ παρατήρησις, ἀγαπητή μου Εὐτυχὴς Θρητῇ, ἔγινε διὰ τὸ καλὸν σου καὶ με τὴν πρόθεσιν νὰ σ' ὠρλήσῃ. Ἐγὼ ἐξακολουθῶ νὰ σ' ἀγαπῶ καὶ νὰ σε ἐκτιμῶ ὅπως καὶ πρότερον· ἡ δὲ ἀπόρασις σου τοῦ νὰ διαγωνισθῇς καὶ μετὰ τὴν αὐστηροτάτην ἐκείνην κρίσιν σὲ τιμᾷ. Σοὶ εὐχομαι ἐκ καρδίας νὰ φανῇς ἀξία τοῦ βραβείου εἰς προσεχῇ διαγωνισμόν· ἔσο δὲ βεβαία ὅτι καὶ ἐγὼ θὰ χαρῶ μεγάλως διὰ τὴν εὐτυχίαν σου.

Ἄν ἐγκριθῇ καμμία ἐκ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων σου θὰ τὴν δημοσιεύσω εὐχαρίστως, *Χιόνοςκεπὴ Δίμε*.

Βεβαίως μοὶ ἀρέσκει τὸ ψευδώνυμόν σου, *Μικρὴ Κεφαλλήνη*, καὶ καλὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὸν διαγωνισμόν.

Εὐχαρίστησίς μου εἶνε νὰ ἀποκτῶ τόσον καλοὺς φίλους, ὅσον φαίνεσαι σὺ, *Ἀλβίε Ἀριστείδη*. Ἀλλ' ἡμεῖς εἴμεθα φίλοι πρὶν γνωρισθῶμεν· ἔβλεπον ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ σου, μοῦ γράφεις, με πόσῃν τρυφερότητι καὶ ἀγάπῃ ὠμίλεις πρὸς τοὺς μικροὺς σου συδρομητάς· συνεβούλευες, ἐδίδασκες, ἔτερπες καὶ τὸ καλλίτερον· ἔκαμες νὰ ἀμιλλῶνται οἱ φίλοι σου εἰς λύσεις πνευματικῶν ἀσκήσεων, εἰς συθέσεις παιδικῶν πνευμάτων κτλ.» Γράφεις λοιπὸν τακτικὰ διὰ νὰ σοῦ ἀπαντῶ εἰς τὴν Ἀλληλογραφίαν ἡ ὁποία τόσον σ' ἀρέσει.

Τὸ ψευδώνυμόν σου πολὺ καλόν, *Ἰούλιε Καῖσαρ*· περιμένω ταχέως καὶ ἄλλας εἰδήσεις σου.

Ἐκ τῶν τριῶν ψευδωνύμων προτιμῶ τὸ *Λευκὴ Περιστερά*, καλὴ μου φίλε Α. Π.

Τὸ καίμενο τὸ κεφάλι τοῦ *Κυκνεῖου Ἀσματος*! τὸ ἔπιασε δυνατὴ ζάλη ὅσον νὰ λύσῃ τὸ παίγνιον ἐκεῖνο με τοὺς πεσοὺς! Τώρα ὁμως ἐπέραςε, αἱ! Ἡξεύρεις ὁμως τί με εὐχαρίστησε ἀπὸ ὅλην τὴν ἐπιστολήν σου; αὐτὴ ἡ φράσις: «νὰ ἰδῇς ποῦ ἔγινα καὶ τακτικώτερος, διότι διὰ νὰ ἔχω καιρὸν νὰ λύω αἰνίγματα μελετῶ ἐνωρίτερον τὰ μαθήματά μου.» Εὐγε!

Θέλει κ' ἐρώτημα ὅτι σε δέχομαι εἰς τοὺς διαγωνισμούς, φίλε μου *Παναγιώτη Καραβία*· Ἐμπρός! δουλεῖ!

Ἐἵμαι γραμμένος εἰς τέσσαρα περιοδικὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς ἓνα γαλλικόν, ἀλλὰ ὅσον τερπνὴν εὐρίσκω τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ οὐδὲν ἄλλο εὐρίσκω τερπνότερον· δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῇτε πόσον ἀγαπῶ τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Αὐτὰ μοῦ γράφει ὁ φίλος μου Ἀργυροῦς *Πέλεκυς*, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου θὰ πάρουν με τὴν καρδίαν τῶν πλόνων νὰ με συστήσουν εἰς τοὺς φίλους των. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶπω ἂν εἰς ἐμὲ ἢ εἰς ἐκείνους θὰ κάμουν μεγαλειτέραν χάριν.

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰ ἄνθη, *Οὐράριον Τόξον*. Οἱ τόμοι τοῦ βραβείου σου εἶνε ἑτοιμοὶ καὶ στείλε νὰ τοὺς παραλάβῃς ὅταν ἐπιθυμῇς.

Ἐπὶ τέλους μ' ἐνεθυμήθης, *Κυανόπεπλος Νύμφη*· μετὰ τὰς ἐξετάσεις σου λοιπὸν ν' ἀρχίσῃς πάλιν με ζωηρότητα νὰ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς.

Εὐχαριστῶ διὰ τοὺς πέντε νέους φίλους, ἀγαπητέ μου *Σημαιοφόρε* (ἐν παρόδῳ, τὸ ψευδώνυμόν σου, μοὶ ἀρέ-

σει) ὅσα δὲ μοῦ γράφεις διὰ τὰς ἐνεργείας σου μοῦ ἔκαμαν ἐντύπωσιν. Ἐγὼ παραδέχομαι ὅτι γράφεις καὶ το εὐρίσκω κατορθωτόν, δημοσιεύω δὲ ὀλίγας ἐκ τῆς ἐπιστολῆς σου γραμμάς, διὰ νὰ ἴδουσι καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου πῶς σκέπτονται ὅσοι θέλουσι πραγματικῶς τὸ καλὸν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. «Ὅταν ἀνέγνωσα εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ 1ου φύλλου τοῦ 1892 τὴν προτροπὴν σου πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν, εἶπα μέσα μου: «Ἐγὼ τῶρα ποτὲ δὲν μου ἦλθεν ἡ ἰδέα νὰ συστήσω τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ εἰς τοὺς φίλους μου» τοὺς ἔλεγα πάντοτε τί καλὴ ποῦ εἶνε ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μὰ δὲν τοὺς εἶπα ποτέ μου: Γίνεσθε συνδρομηταί; «Ὅταν λοιπὸν ἐδιάβασα τὴν ἐγγραφὴν, ἐπῆγα κ' εὐρήκα τοὺς καλλιτέρους φίλους μου: εἰς τὸν δρόμον ἐσυλλογίζομαι: τί τάχα, ἐντροπὴ εἶνε νὰ συστήσω τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ; εἶνε τιμὴ μάλιστα καὶ ἐπειτα θὰ κάμω καλὸ εἰς τοὺς φίλους μου» τὸ ξεῦρω ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου ὀμίλησα λοιπὸν μετὰ τὴν καρδιά μου, καὶ χωρὶς πολλὰς δυσκολίας σοῦ στέλλω πέντε νέους φίλους. Ἐγὼ θαρρῶ πῶς ὁ καθένας μας ἔχει ἀπὸ δύο πιστοὺς φίλους ποῦ εἰμπορεῖ νὰ σοῦ τοὺς συστήσῃ δὲν εἰμπορῶ νὰ φαντασθῶ πῶς εὐρίσκονται ἀγῶρια ἢ κορίτσια ἔρρημα, χωρὶς κανένα φίλον.»

Ἡ φωτογραφία σου ἐλήφθη, *Κάλλια* ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἐξάδελφός σου εἶνε δεκτός. Ἄς στείλῃ λοιπὸν τὰς Λύσεις καὶ ὅτι ἄλλο θέλει.

Μάλιστα, νὰ περάσῃς ἀπὸ τὸ Γραφεῖόν μου ὅταν ἔλθῃς

εἰς Ἀθήνας, *Κάνι* τῆς *Γραβιῆς* καὶ ἐγὼ θὰ εὐχαριστηθῶ νὰ γνωρισθῶμεν προσωπικῶς. Ὁ κίνδυνος τὸν ὁποῖον διετρέξατε μετὰ συνεκίνησε βαθύτατα· δοξάσατε ὅλοι σας τὸν Θεὸν ὅτι ἐσώθητε.

Ὅρθη εἶνε ἡ γνώμη σου, *Ἐωθιγὲ Ἀστὴρ*, ὅτι ἡ ἐργασία ἐνδυναμώνει τὸ σῶμα καὶ ὅτι ἡ ἀργία τὸ καταστρέφει· τὸ ἄρτορον ὅταν ἐργάζεται λάμπει· ὅταν μὲν ἀκίνητον σκωριάζει.

Σοῦ εὐχομαι ἐκ καρδίας περαστικά, καλὴ μου *Χαριτίνη* φαντάζομαι τὴν χαρὰν ποὺ ἡσθάνθης διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ πάππου σου.

Δύνασαι νὰ ἡσυχῇς ἐκ τῆς κυριευούσης σε ἰδέας, *Λόρδε Βύρων*· εἰς τὸ θερμόμετρον τῆς ἀγάπης μου οὔτε ἓνα βαθμὸν δὲν κατέβης· ἐργάσου διὰ τὰς ἐξετάσεις σου, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ εἰς αὐτάς θὰ δικαιώσῃς τὴν καλὴν ἰδέαν, τὴν ὁποῖαν ἔχω περὶ σοῦ.

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὸν νέον φίλον, *Κῦμα* τοῦ *Πόντου*. Βεβαίως πολὺ σε ἀγαπᾷ ὁ μεγαλύτερός σου ἀδελφός ὅστις σοι ὑπεσχέθη ὅλην τὴν σειρὰν τῶν τόμων τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἂν ἀριστεύσῃς εἰς ὅλα τὰ μαθήματά σου. Αἱ ἀνὰ ἐξέπαινον εὐρίσκω καὶ τὸν ζῆλόν σου, καὶ σοῦ εὐχομαι καλὴν ἐπιτυχίαν.

Εὐχαρίστως *Ἐῤωρ*, δύνασαι νὰ λάβῃς μέρος εἰς τὸν τριακοστὸν πρώτον διαγωνισμόν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις

τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 23 Ἰουνίου.

75. Λεξιγράφος.

Τὸ πρῶτον γράμμα τι δηλοῖ· τὸ δεύτερον ἐπίσης· Τὸ τρίτον ἔς τὰ ἀκρωτήρια νὰ το ἀναζητήσῃς. Τὸ σύνολόν μου παριστᾷ πρᾶγμα, μετὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος διδάσκεται ἐνόςφω εἶναι παιδίον.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Λόρδου Βύρωνος.

76. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτον μου ἀντωνυμία,
Τὸ δεύτερον ἀρνητικόν.
Τὸ σύνολον δὲ νῆσος μία,
Πλὴν νῆσος ἐκ τῶν Τουρκικῶν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τέκνου τῶν Μούγλων.

77. Στοιχειόγραφος.

Εἶμαι θεὰ ἀγαπητή, πολλοὶ οἱ λατρευταί μου, Πολλοὶ οἱ μαρτυρήσαντες χάριν ἐμοῦ πιστοί. Δέν μ' ἀγαπᾷς; Καὶ κεφαλὴν καὶ πόδ' ἀπόκοψέ μου. Πῶς; Θαῦμα... Εἶμαι μέλος σου· θὰ ἐννοήσῃς τι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκεπὸς Αἰῶνος.

78. Ρόμβος.

Τὸ πρῶτον καὶ τὸ ἔσχατον ἡ Σαλαμὶς κατέχει. Τὸ δεύτερον πᾶς ἄνθρωπος ἔς τὸ πρόσωπόν του ἔχει. Νῆσος εἶνε τὸ τρίτον μου πλησίον τῆς Ἀσίας. Τὸ τέταρτόν μου μέταλλον ἀλλὰ μικρὰς ἀξίας. Τὸ νεκρικὸν δὲ κράδβατον τὸ πέμπτον μου σημαίνει. Κε' ἀντωνυμία κτητικὴ διὰ τὸ ἑκτόν μένει.

Ἐστάλη ὑπὸ Π. Κενταύρου.

79. Πρόβλημα.

Παιδίον ἐρωτηθὲν πόσων ἐτῶν εἶνε ἀπεκρίθη· «Μετὰ ἑπτὰ ἔτη θὰ ἐορτάσω διὰ τετάρτην φορὰν τὰ γενέθλιά μου.»

Πόσων ἐτῶν ἦτο;

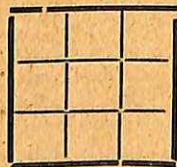
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐωθινοῦ Ἀστέρως.

80-81. Μεταμορφώσεις.

α') Ὁ ὄρος διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ἄρκτος.
β') Ὁ λόφος διὰ τεσσάρων μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ὄρος.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰλίου Ἀρσενίδου.

82. Πάλιντον.

Ἐντὸς τῶν κάτωθι ἐννέα τετραγωνιδίων νὰ τεθῶσιν οἱ ἐννέα μονοψῆφοι ἀριθμοὶ οὕτως ὥστε προστιθέμενοι ἀνὰ τρεῖς καὶ καθέτως καὶ ὀριζοντίως καὶ διαγωνίως νὰ δίδωσιν ἄθροισμα 18.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοπάτριδος Ἰανος.

83. Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ τῶν κάτωθι γραμμάτων σχηματίσον ῥητόν.
ΑΒΘΙΚΜΟΡΤΥ

Ἐστάλη ὑπὸ Παναγιώτου Καραβία.

84-89. Μαγικὸν γράμμα.

Δι' ἀνταλλαγῆς ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις.

Χίος, Μάρκος, αἶνοι, κύριος, ἄλυτος, δορκάς.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀναστασίου Μ. Ζευγώλη.

90. Γρίφος.

Υἱοί, περ $\frac{2}{\text{νεία}}$ εἰς $\frac{1}{\epsilon}$ χιτῶν κακῇ ὥν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰλίου Ἀρσενίδου.

ΚΑΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ J. GIRARDIN ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 65]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'

ΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΠΟΛΥΚΑΛΑ
ΚΑΙ Η ΑΡΘΡΙΤΙΣ ΤΟΥ

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἡ κυρία Πολυκαλᾶ ἐκλείδωσε τὴν φιάλην τοῦ κονιάκ εἰς ἓν ἐρμάριον ἀπόκρυφον, τοῦ ὁποῖου τὴν κλεῖδα, μαζί με ἄλλας πολλὰς ἔκρυψεν εἰς τὸ θυλάκιόν της. Εἰς τὰ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας τῇ ἔκαμιν ὁ ὀπλοδιδάσκαλος, ἐκείνη ἀπήντησεν ὅτι μέχρι νεωτέρας διαταγῆς τὸ κονιάκ ἦτο ἀπηγορευμένον καὶ ὅτι δὲν εἶχε νὰ πῇ οὔτε κόμπο!

«Ὅτε κόμπο! μᾶ! γιατί; λιγάκι δὲν θὰ μου ἔκανε κακὸ» εἶπε μετὰ διασταγμὸν ὁ κύριος Πολυκαλᾶς.

«Καθόλου· ὅσῳ λίγῳ καὶ ἂν πῇς, γιὰ σένα τώρα εἶνε πολὺ. Δὲν βλέπεις πῶς σέρνεις τὸ δεξί σου τὸ ποδάρι; Δὲν θάργῃς, μοῦ φαίνεται, νὰ σε πιάσῃ ἄρθριτις.

— Λές; »
εἶπεν ὁ ὀπλοδιδάσκαλος παρατηρῶν μετὰ θλιβερὸν ὄμμα τὸν κατηγορούμενον πόδα.

«Λέω μόνον; εἶμαι τόσῳ βεβηχία!

— Ναί, ἀλλά...
— Δὲν ἔχει ἀλλά, ὅταν ἐγὼ λέγω ὅτι εἶμαι βεβηχία γιὰ ἓνα πρᾶγμα. Ἐλα, ἔλα, ἀγαπητέ μου, πρέπει νὰ ἦσαι λογικὸς καὶ φρόνιμος.»

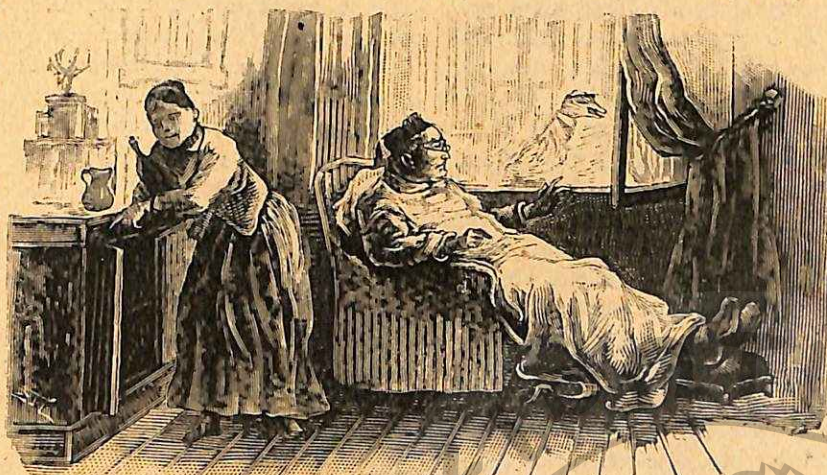
Χωρὶς ἄλλην λέξιν ὁ κ. Πολυκαλᾶς προσεπάθησε νὰ κάμῃ ὀλίγα βήματα διὰ ν' ἀποδείξῃ εἰς τὴν σύζυγόν του ἐμπράκτως πόσον ἄδικον εἶχε φοβουμένη τὴν ἀρθρίτιδα. Ἀλλὰ τὸ πείραμ' ἀπέτυχεν οἰκτρῶς καὶ ὁ γέρον ἐπανεκάθησε μετὰ μορφασμὸν πόνου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον τὸν ἐξηνάγκασε νὰ φανῇ λογικώτερος καὶ νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν σύζυγόν του:

«Καὶ πάλι ἔχεις δίκαιον ἐσύ. Μὰ καὶ πότε, δὲν μου λές, καὶ πότε ἔχεις ἄδικο; »

ΕΤΟΣ 14^{ον} — ΤΕΥΧΟΣ 6^{ον}.

Ἐνθαρρυνθεῖσα ἀπὸ τὴν πρώτην αὐτὴν ἐπιτυχίαν ἡ κυρία Πολυκαλᾶ προέβη καὶ εἰς ἄλλα μέτρα. Εἰς τὸν οἶνον τοῦ ἀρθριτικοῦ προσέθεσεν ὕδωρ, τὸν ἐστέρησε δὲ καὶ τοῦ καφέ, τὸν ὁποῖον συνείθιζε μετὰ τὸ γεῦμα.

Μὲ ὅλας ὁμως τὰς προφυλάξεις αὐτὰς ἡ προσβολὴ τῆς ἀρθρίτιδος δὲν ἤργησε νὰ ἔλθῃ καὶ καλὴ προσβολὴ μάλιστα, ἂν ἡμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν περὶ ἀρθρίτιδος ὅτι ἦτο καλὴ. Τότε ἡ κυρία Πολυκαλᾶ ἐνεθρόνισε τὸν ἀγαπητόν της σύζυγον εἰς μίαν μεγάλην πολυθρόναν μετὰ καρούλια καὶ τοῦ ἐτύλιξε μετὰ φανέλαν ζεστὴν τὸ κάτω μέρος τοῦ ποδός, τὸ ὁποῖον ἐκράτει διαρκῶς ἐξηπλωμένον ἐπάνω εἰς ἓν σκαμνίον ἀναπαυτικόν. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπῆρχεν εἰς ὅλην τὴν πόλιν καὶ τὴν περίχωρον ἀρθριτικὸς μετὰ τὴν περιποίησιν. Ὅλιγον ἤσθάνετο τοὺς πόνους ὁ ἄσθενής μας. Τὸν περισσότερον καιρὸν ἦτο εὐθυμῶς. Καὶ πῶς

«Ἡ ΚΥΡΙΑ ΠΟΛΥΚΑΛΑ ΕΚΛΕΙΔΕΤΕ ΤΗΝ ΦΙΑΛΗΝ ΤΟΥ ΚΟΝΙΑΚ»

νὰ μὴν εἶνε μετὰ μίαν τόσῳ καλὴν καὶ περιποιητικὴν σύζυγον καὶ μετὰ τόσῳ πολλὰς καὶ ποικίλας διασκεδάσεις;

Τὸ πρῶτον, παραδείγματος χάριν, ἐνόσῳ ἡ σύζυγός του εἰσιγύριζε τὸ σπῆτι, ἐκεῖνος ἔμενεν ἡσυχάζων ὡς καλὸς ἐρμηίτης, εἰς μίαν γωνίαν τοῦ γνωστοῦ μας τριγωνικοῦ θαλάμου, ἀναγινώσκων τὴν ἐφημερίδα τοῦ χωρὶς νὰ ἐνοχλῇται ἀπὸ τὸν θύρον τῆς ὁδοῦ. Ἀφ' οὗ ἐτελείωνε τὸ σιγύρισμα, ἡ σύζυγός του τὸν ἐκυλοῦσεν εἰς τὴν τραπεζαρίαν καὶ τὸν ἐποθεῖται πλησίον τοῦ παραθύρου διὰ νὰ βλέπῃ τοὺς διαβάτας, — ἐνασχόλησις, καθὼς ἤξεύρετε, πολὺ διασκεδαστικὴ διὰ τοὺς ἀέργους. Ὅταν ὁ καιρὸς ἦτο καλὸς τὸ παράθυρον ἔμενεν ἀνοικτὸν καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι διερχόμενοι ἐσταματοῦσαν ἐκεῖ εὐχαρίστως νὰ συνομιλήσουν ἐπ' ὀλίγον μετὰ τὸν φίλον ἄσθενῆ.

Ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἢ ἀπὸ τὴν

ΤΟΜΟΣ 21^{ος} — 6

ἀγορὰν ἢ κυρία Πολυκαλᾶ ἔφερον ἓνα σωρὸν νέα, τὰ ὅποια ἐπὶ ὥρας συνεζήτει καὶ ἐσχολίαζε μὲ τὸν σύζυγόν της, μέχρις οὐ ἤρχετο καὶ κανένα ἀπὸ τὰ παιδιὰ, ὅπως ὁ κ. Πολυκαλᾶς ὠνόμαζε φιλοστόργως τοὺς παλαιούς του μαθητάς. Ἀπὸ τὰ παιδιὰ αὐτὰ τὰ περισσότερα ἀνῆκον εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν. Ἄλλ' ὁ κ. Πολυκαλᾶς, ἂν καὶ ἦκιστα ἀριστοκρατικός, ἦτο τόσο καλὸς ἄνθρωπος, ὥστε μετ' εὐχαριστήσεως τὸν ἐπανέβλεπον οἱ μαθηταὶ του, καὶ ἤρχοντο ἀνὰ δύο καὶ ἀνὰ τρεῖς πολλάκις νὰ κάμουν συντροφιά εἰς τὸν ἀσθενῆ καὶ νὰ του εἰπουν τὰ νέα τοῦ κόσμου διὰ τὰ ὅποια ἐτρελαίνετο.

Ἐν τούτοις τὸ ὀπλοδιδασκαλεῖον δὲν ἐκλείσθη διαρκούσης τῆς ἀσθενείας τοῦ ὀπλοδιδασκάλου. Τὰς παραδόσεις ἐκεῖ ἐξηκολούθει ὁ ἄριστος τῶν μαθητῶν του, ὁ κύριος Γεώργιος Θωμᾶς, ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ φιλάτου μας δικαστικοῦ κλητῆρος. Μετὰ διαφόρους ἀτυχεῖς ἀποπείρας εἰς διάφορα ἐπαγγέλματα, ὁ νέος αὗτός, ὁ ὁποῖος εἶχε μὲν πολλὴν θέλησιν ἀλλὰ ὀλίγον νοῦν, ἔγινε πάλιν ὑπάλληλος τοῦ πατρὸς του, δηλαδὴ ἀντιγραφεὺς. Ἡ φύσις ἐπιορθοποιήθη, φαίνεται, νὰ τον προικίσῃ μὲ ὅ, τι τῷ ἦτο περιττόν, διὰ νὰ τον στερήσῃ σκληρῶς ἀπὸ ὅ, τι τῷ ἦτο ἀναγκαῖον. Ὡραῖος νέος, καλοκαμωμένος, ἀλλ' ἀδέξιος εἰς ἄκρον καὶ ἀκατάστατος, εἰς ἓν μόνον ἔδειξε κάποιαν δεξιότητα καὶ προκοπήν: εἰς τὴν ξιφασκίαν. Παρὰ τοῦ κυρίου Πολυκαλᾶ, ἐξ ἀγνῆς πρὸς τὸν πατέρα του φιλίας, ἐδιδάχθη τὰ στοιχεῖα τῆς τέχνης, ταχέως δὲ ἀνεδείχθη ὁ ἄριστος τῶν μαθητῶν του καὶ ὁ πρῶτος τῶν ξιφομάχων τῆς πόλεως.

Κάθε φορὰν ποῦ προσεβάλλετο ἀπὸ τὴν ἀρθρίτιδα ὁ κ. Πολυκαλᾶς τὸν ἐμνηνοῦσε καὶ ὁ Γεώργιος ἔσπευδε προθύμως. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι τῷ ἤρесе πολὺ καλλίτερα νὰ ξιφομαχῇ παρὰ νάντιγράφη, ἡγάπα ἐξ ἄλλου νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίας καὶ νὰ ὑποχρεώσῃ ὅσον ἡμποροῦσε τὸν παλαιὸν του διδάσκαλον. «Δὲν κάνουμε βέβαια τίποτε. — ἔλεγεν ὁ κύρ Θωμᾶς μὲ τὸ ἀγαθὸν του μειδίαμα — ἀλλὰ ἡ καρδιά εἶνε καλὴ καὶ αὐτὸ φθάνει.»

Κατὰ τὰς ὥρας τοῦ μαθήματος ἐκυλοῦσαν τὸν κ. Πολυκαλᾶν εἰς τὴν αἵθουσαν τῆς ὀπλασκίας, διὰ νὰ κρίνῃ τὰ κτύπηματά. Εἶχεν ἀκόμη καὶ μίαν ἄλλην ιδιοτροπίαν· νὰ ὑπολογίζῃ μὲ τὸ ὥρολόγιόν του πόσα λεπτὰ τὰ ἄλλα ὥρολόγια τῆς οἰκίας ἐπήγαιναν ἐμπρὸς ἢ ὀπίσω. Τὸ ὥρολόγιον τοῦ τριγωνικοῦ θαλάμου, ἔξαφνα, ἐπήγαινε πάντοτε ὀπίσω· τὸ ὥρολόγιον τῆς τραπεζαρίας ἐπήγαινε πάντοτε ἐμπρὸς· τὸ δὲ ὥρολόγιον τῆς αἰθούσης τῆς ὀπλασκίας πότε ἐπήγαινε ὀπίσω καὶ πότε ἐμπρὸς. Διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὰς διαφορὰς ταύτας ὁ κ. Πολυκαλᾶς ἔβγαζε συχνὰ ἐκ τοῦ θυλακίου του ἓν παμπά-

λαιον, προκατάκλυσμαῖον ὥρολόγιον, χονδρὸν, — κρεμμύδαν σωστὴν — καὶ τόσῃ σκληρὸν εἰς τὸ ἀνοιγμα, ὥστε διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, τὴν ἀπαιτοῦσαν καὶ δύναμιν καὶ δεξιότητα, ὁ κ. Πολυκαλᾶς μετεχειρίζετο μαχαίριδιον καὶ κατέβαλε τέχνην, τὴν ὁποίαν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὥρολογοποιὸς θὰ ἐζήλευε. Τὸ κολοσσαῖον τοῦτο κόσμημα δὲν ἐγνώρισε ποτὲ τὸν δεσμὸν τῆς ἀλύσεως ἢ τοῦλάχιστον ἀπλοῦ κορδονίου. «Ἀλυσίδες καὶ στολίδια, μπᾶ! ἔλεγεν ὁ κ. Πολυκαλᾶς. Αὐτὰ δὲν εἶνε παρὰ διὰ νὰ δείχνουν εἰς τοὺς λωποδύτας ὅτι ὑπάρχει ρολοὶ μέσα ᾗ τὴν τσέπη!» Χωρὶς ἀλυσίδα λοιπὸν ὁ κ. Πολυκαλᾶς ἔβγαζεν ἀπὸ τὴν τσέπην του καὶ τὸ ἐφύλαττε πάλιν τὸ ὥρολόγιον αὐτὸ μὲ μεγάλην εὐκολίαν καὶ δεξιότητα. Συνέβαιεν ὁμῶς καμμίαν φορὰν τὸ νέον του γιλέκιον νὰ ἔχῃ εἰς ἄλλην θέσιν τὴν τσέπην καὶ ἐκεῖνος συνειθισμένος ἀπὸ τὸ παλαιόν, νὰ κάμνῃ κίνημα ἀδέξιον καὶ ὥς ἐκ τούτου τὸ ὥρολόγιον νὰ πίπτῃ μετὰ κρότου ἐπὶ τοῦ πατώματος. «Ἄν νομίζετε ὅτι τότε ἐσπούσε εἰς χίλια κομμάτια, ἢ τοῦλάχιστον ὅτι ἐσκανδαλίζετο, ἀπατάσθε. Τὸ παράδοξον ὥρολόγιον ἀπεναντίας ἐπήγαινε πολὺ καλλίτερον ἀπὸ πρῶτα, ὕστερ' ἀπὸ κάθε πέσιμον — ὅπως μεθ' ὑπερηφανείας παρετῆρει ὁ κύριός του.

Ἐν τούτοις τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ προσβολὴ τῆς ἀρθρίτιδος παρετείνετο πέραν τῶν συνήθων ὁρίων· καὶ μεθ' ὅλας αὐτὰς τὰς ἐνασχολήσεις ὁ ἀσθενὴς ἤρχισεν ὀλίγον νὰ πλῆττῃ. Μίαν ἡμέραν ἄφ' οὐ ἀνέγνωσε τὴν ἐφημερίδα του σιγά, σιγά, διὰ νὰ παρατείνῃ τὴν εὐχαρίστησιν, ἄφ' οὐ εὗρεν ὅτι τὸ ὥρολόγιον τοῦ Ἀγίου Παύλου ἐδράδυνε πέντε λεπτὰ· ἄφ' οὐ ὁμολόγησεν ὅτι μ' ὄλον ὅτι ὁ καιρὸς ἦτο καλός, οἱ διαβάται ἦσαν ὀλίγοι, ἔμεινεν ἐκεῖ παρὰ τὸ παράθυρον καὶ παρετῆρει μελαγχολικῶς μίαν δωδεκάδα σπουργιτῶν οἱ ὁποῖοι εἶχον κατέλθῃ καὶ ἔπαιζαν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς ἐρήμου ὁδοῦ. Ἐξαφνα ἀφίνει κραυγὴν ἐκπλήξεως:

«Μπᾶ ὁ κύριος Τακούμης! Ἰδέε, καλέ, πῶς ἄλλαξε ὁ καυμένος! πῶς ἄσπρισε, καὶ τί μελαγχολικὸς ποῦ εἶνε! Μοῦ φαίνεται πῶς ἂν ἐξακολουθήσῃ ἔτσι...»

— Ὁ κακομοῖρης! — ὑπέλαθεν ἡ κυρία Πολυκαλᾶ· «ἔβγαλε κατὸ παιδί... Σπουδάζει τόσο καιρὸ ᾗ τὸ Παρίσι καὶ ἀκόμα δὲν μπορεῖ νὰ τελειώσῃ ὁ Σωτήρης του. Μοῦ εἶπαν πως ἔχει κακὰς συναναστροφάς, ὅτι παίζει χαρτιά καὶ ἓνα σωρὸ ἄλλας ἱστορίας, ποῦ δὲν εἶνε καθόλου εὐχάριστοι διὰ τοὺς γονεῖς.

— Δὲν εἶχα ποτὲ καλὴν ιδέα γιὰ τὸ παιδί αὐτό. Ἐλεγε, ἀλήθεια, καμμιά φορὰ τόσο παράξενα πράγματα ποῦ δὲν μποροῦσε νὰ κρατήσῃς τὰ γέλια. Ἦτο ὁμῶς ὑπουργός. Γι' αὐτὸν μόλις τολμῶ νὰ λέγω ὅτι ἦταν μαθητὴς μου. Ὅχι γιατί δὲν

εἶχε καλὸ χέρι, ἀλλὰ γιατί μὲ ῥώτησε μιὰ ἡμέρα ἂν ἤξευρα κανένα κρυφὸ κτύπημα· νὰ του δείξω διὰ νὰ τρυπήσῃ τὸν ἐχθρὸν του. Αὐτὰ τὰ πράγματα ἐμένα δὲν μ' ἀρέσουν, οὔτε ἐκεῖνοί ποῦ τα θέλουν. Καὶ εἶχε τόσο ἀπαίσιον τὸ πρόσωπο τὴν ὥρα ποῦ μου ζητοῦσε τὸ κρυφὸ κτύπημα!»

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤχησεν ὁ κωδωνίσκος τῆς θύρας.

«Κανένα ἀπὸ τὰ παιδιὰ θὰ εἶνε» εἶπεν ὁ κ. Πολυκαλᾶς περιχαρὴς ἐν ᾧ ἡ σύζυγός του ἠγείρετο νάνοιζῃ.

Ἦτο παιδί πραγματικῶς, ὁ δειλὸς καὶ συνεσταλμένος ἐκεῖνος νεανίσκος, τὸν ὁποῖον εἶδαμεν καὶ ἄλλην φορὰν· ἀλλὰ δὲν εἶνε πλέον νεανίσκος· τὰ ἐννέα διαρρυσάνα ἔκτοτε ἔτη τὸν μετέβαλον εἰς νέον, ἀλλὰ χωρὶς νὰ μεταβάλουν καὶ τὸν χαρακτήρα του. Εἶχε καὶ αὐτὸς δοκιμάσῃ ἔως τώρα ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, ἀλλὰ μὴ ἔχων κλίσιν εἰς κανὲν δὲν ἐπέτυχε. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο πλοῦσιος, ἐτράπη εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀέργου, τὸ μόνον ἄλλως τε διὰ τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο γεννημένος...

«Ἐλπίζω ὅτι δὲν σας ἐνοχλῶ» εἶπεν ὁ νέος χαιρετῶν μὲ πολλὴν εὐγένειαν.

«Ὡ καθόλου! ἀφήστε τὸ καπέλο σας.

— Καὶ τὸ πόδι πῶς πηγαίνει;

— Ὅλο τὰ ἴδια! Ἀφήστε καὶ τὸ μπαστοῦνι σας.»

Ὁ νέος ἔκαμε κίνημα στενοχωρίας. Δὲν ἀπεχωρίζετο ποτὲ τῆς ράβδου του, τῆς ὁποίας συνείθισε νὰ λείχῃ τὸ μῆλον, διὰ νὰ του ἔρχεται καμμία ιδέα ὅταν ὠμιλοῦσε...

«Θὰ πάρετε βέβαια τίποτε... κανένα ποτόν. Σᾶς ἀρέσει τὸ κονιάκ;»

Ὁ νέος ἀπήντησεν ὅτι τὴν ὥραν ἐκείνην δὲν ἡμποροῦσε νὰ πάρῃ τίποτε, ἀπολύτως τίποτε. Ἄλλ' ὁ ἀρθρίτικὸς τῷ ἔκλεισε τὸ μάτι μ' ἐκφραστικὸν τρόπον, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ δεχθῇ — καὶ εἶχε τὸν λόγον του.

Ὁ νέος, ὁ ὁποῖος ἐνόμισεν ὅτι ἡ ἀρθρίτις τοῦ κ. Πολυκαλᾶ εἶχε φθάσῃ εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ ὅτι δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νάρνηθῇ τὴν χάριν εἰς ἓνα τρελόν, ἐδέχθη, καὶ ἡ κυρία Πολυκαλᾶ ἐσηκώθη νὰ φέρῃ τὸ κονιάκ. Ὁ νομιζόμενος τρελὸς ἔτριψε τὰς χεῖρας ὅταν εἶδε τὴν ἐπιτυχίαν τῆς πανουργίας του· ἀλλ' ἐσκυθρόπασε πάλιν ὅταν εἶδεν ὅτι ἡ σύζυγός του ἔφερε μόνον ἓν ποτήριον.

«Κ' ἐμένα θὰ μᾶφήσῃς ἔτσι μὲ τὴ μυρωδιά;» εἶπε μὲ παράπονον ἐν ᾧ ἐκείνη ἐξεπωμάτιζε τὴν φιάλην.

Καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἐπισκέπτην, ὁ ὁποῖος παρετῆρει τὸ κονιάκ μὲ ἥθος ἀναποφάσιτον.

«Πόσον εἰσθε σεῖς εὐτυχής!» τῷ εἶπε.

«Εὐτυχής, ναί!» ἀπήντησεν ἐκεῖνος κινῶν τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκπέμπων στεναγμὸν θρηνώδη.

«Τοῦλάχιστον δὲν ἔχετε ἀρθρίτιδα!» εἶπεν ὁ κ. Πολυκαλᾶς.

«Μήπως ἔχετε κανένα ἄλλον πόνο;» ἠρώτησεν ἡ κυρία.

Ὁ νέος ἐστέναξε χωρὶς νάπαντήσῃ. Καὶ ἔφερε βραδέως τὸ ποτήριον εἰς τὰ χεῖλη, ὥς εἰ ἐπρόκειτο νὰ πῇ τὸ κώνειον, διὰ νὰ δώσῃ τέλος εἰς ζωὴν ἀθλίαν καὶ ἀνυπόφορον.

«Πρέπει νὰρχίσετε πάλιν ὀπλασκίαν» εἶπε μὲ αὐθεντικὸν τόνον ὁ κ. Πολυκαλᾶς. «Εἶνε τὸ μόνον...»

«Λέτε;

— Λέω καὶ πάρα λέω. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ σας ὠφελήσῃ εἰς ὅ, τι καὶ ἂν ἔχετε.

— Ἀ!

Καὶ ἐξηκολούθησε νὰ πίνῃ, ἐν ᾧ οἱ ὀφθαλμοὶ του ὑπεράνω τοῦ χεῖλους τοῦ ποτηρίου ἔβλεπον τὸ λιθόστρωτον τῆς ὁδοῦ μὲ ἔκφρασιν ἀγριωπῆν. Ἐξαίφνης ἀφῆκεν ἀποτόμως τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπεζῆς καὶ ἐθύθισεν ὅλον τὸ μῆλον τῆς ράβδου του μέσα εἰς τὸ στόμα διὰ νὰ μὴ κραυγάσῃ. Διήρχετο ἡ κυρία Εὐλαμπίδου μὲ τὴν Μαργαρίταν.

Οἱ σύζυγοι ἀντήλλαξαν πολλὰ βλέμματα συνειδήσεως, ἐν ᾧ μετ' ἀπορίας ἔβλεπον τὸν νέον ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐξαγάγῃ καὶ παρετῆρει τὸ ὥρολόγιόν του χωρὶς νὰ ἡξεύρῃ διατί;

Τὸ τοιοῦτον ὁ ὀπλοδιδάσκαλος τὸ ἐθεώρησεν ὡς πρόκλησιν. Ἀμέσως λοιπὸν φόρα κ' ἐκεῖνος τὴν κρεμμύδαν του, καὶ μὲ τὸ βλέμμα προσηλωμένον ἐπὶ τῆς πλακὸς περιμένει νὰ παύσῃ τὴν προσήλωσιν τοῦ ὁ νέος.

«Τί ὥρα λέει;» τὸν ἠρώτησε μετ' ὀλίγον μὲ ἥθος καθηγητοῦ αὐστηροῦ, βεβαίον ὅτι θὰ συλλάβῃ λανθανόμενον κακὸν μαθητὴν.

«Ἡ ὥρα εἶνε... εἶνε ἄ, τρεῖς καὶ μισή.

— Τέσσαρες παρὰ εἰκοσιπέντε!» ἀνέκραξε θριμβευστικῶς ὁ κ. Πολυκαλᾶς. «Πᾶτε πίσω πέντε λεπτὰ.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶνε χρονόμετρον...

— Τὸ χρονόμετρον σας, κύριέ μου, πάει πίσω πέντε λεπτὰ. Ἀκούστε μένα πού σας το λέγω!

— Ἔστω... Ἀλλὰ δὲν μου λέτε — καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεψε — εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ Δεσποινὴς Εὐλαμπίδου νυμφεύεται μὲ τὸν κ. Πῆκον;

— Ναί» ἀπήντησεν ὁ ὀπλοδιδάσκαλος. «Ὁ κ. Πῆκος δὲν ξέρει μὲν διόλου νὰ κρατήσῃ τὸ ξίφος, πρᾶγμα ποῦ δὲν τιμᾷ βέβαια τὸ Πολυτεχνεῖον ὅπου ἐσπούδασε, — ἀλλὰ εἶνε πολὺ κατὰ πρότερον νέος, ἐργατικὸς, φρόνιμος. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ καλλιτέραν ἐκλογὴν γιὰ τὴν κόρην της.

— Χαίρετε!» εἶπεν ὁ νέος ἐγειρόμενος ἀποτόμως. «Πρέπει νὰ πηγαίνω... ναί, πρέπει νὰ πη-

γαίνω... Περστικά, κ. Πολυκαλά. Εὐχαριστῶ, κυρία, μὴν ἐνοχλήσθε γιὰ μένα.

Μολοντοῦτο ἡ κυρία ἠνωχλήθη καὶ τον προέπεμψε μέχρι τῆς ἐξωθύρας, ὅχι ματαίως, ἀφ' οὗ ἐν τῇ ἀφαιρέσει τοῦ ὁ νέος ἐζήτει τὸ μῆλον τῆς θύρας ἀπὸ τὸ μέρος τῶν στροφῶν.

«Πολὺ 'λίγο μυαλὸ πρέπει νᾶχης, φίλε μου» εἶπε καθεαυτὴν ἡ κυρία Πολυκαλά, γιὰ νὰ πιστεύσῃς ὅτι μποροῦσε ποτὲ ἡ κυρία Εὐλαμπίδου νὰ σου δώσῃ τὴν κόρην τῆς... ὅχι ἓνα, ἀλλὰ καὶ τρία ἐκατομύρια ἂν εἶχες!»

Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς κ. Πολυκαλά, ἡ ὁποία μόλις διήρκεσεν ἐν λεπτόν, συνέθη γεγονὸς ἀξιοσημείωτον. Ὁ ἀρθρτικὸς ἐσηκώθη γρήγορα, γρήγορα, καὶ ὅχι μὲ ὀλίγον πόνον, ἤρπασε τὴν φιάλην, τὴν ἐξεπωμάτισε, ἔφερε τὸ στόμιον εἰς τὰ χεῖλην του, ἀνατρέπων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀφῆκε τὴν φιάλην εἰς τὴν θέσιν τῆς καὶ ἐπανεκάθησεν εἰς τὴν πολυθρόναν τοῦ μεθ' ὃ ἐξεκαρδίσθη ἀπὸ τὰ γέλια συλλογιζόμενος τὸ παιγνίδι ποῦ ἐπαιξεν εἰς τὴν νοσοκόμον του. «Ὅταν ἐπανῆλθεν ἡ κ. Πολυκαλά, ἠκολούθησε στιγμὴ σιωπῆς ἀμηχάνου. Ὁ ἀσθενὴς κατακόκκινος ἀπὸ τὰ γέλια καὶ ἀπὸ τὸ ποτὸν καὶ ἀπὸ τὸν πόνον, προσεπάθει εἰς μάτην νὰ προσποιηθῇ ὕφος ἀθώου. Ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νὰ ὁμιλήσῃ.

«Λοιπὸν πῶς σου φαίνονται αὐτά;» ἠρώτησε.

«Μοῦ φαίνεται ὅτι πρὶν βγῶ ἀπὸ δὴ μέσα ἔπρεπε νὰ κλειδῶσω τὴν μποτίλια.

—Τί γυναῖκα! πῶς τὰ καταλαβαίνει ὅλα!» ὑπεψιθύρισε ὁ ἐνοχος, μὲ ἥθος τόσῳ μεγάλου καὶ εἰλικρινοῦς θαυμασμοῦ, ὥστε ἡ σύζυγός του δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ γέλια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΠΟΛΥΚΑΛΑΣ ΑΠΟΜΑΧΟΣ

Ἡ κυρία Εὐανθία, ἡ διδασκάλισσα τῆς οἰκογενείας Εὐλαμπίδου εἶχεν ἐν' ἀδελφόν, τὸν κύριον Πλάτων' Ἐλευθερίου, — ἓνα γεροντάκι κοντό, ισχνό, μὲ παράξενα φορέματα, — καθηγητὴν εἰς τὸ Λύκειον. Τὸ ἔτος αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ φήσῃ τὴν θέσιν του καὶ νὰ νοίξῃ μαζὶ μὲ τὴν ἀδελφὴν του Ἰδιωτικὸν Ἐκπαιδευτήριον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἀνατροφῆς Οἰκογενεακῆς.

Εἰς τοῦτο, χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς κυρίας Εὐανθίας, ἀπεφασίσθη νὰ καταταχθῇ καὶ ὁ Γιαννάκης, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐθεωρήθη ὑφ' ὅλων ὡς ἐξασφαλίζον τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Διότι οἱ περισσότεροι καὶ καλλίτεροι γονεῖς δὲν ἐδίστασαν νὰ ἐμπιστευθῶσι τὰ τέκνα των εἰς τὸν διδάσκαλον εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεπιστεύετο τὸ ἰδικόν της ἡ κυρία Εὐλαμπίδου, μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας τὸ Λύκειον Ἐλευθερίου — ὅπως τὸ ἀπεκάλεσε περιφρο-

νητικῶς ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἄλλου ἐν τῇ πόλει ὑπάρχοντος — ἤνοιγε τὰς πύλας του, ἡ κάλλιον τὴν θύραν του εἰς τὴν μᾶλλον ἐκλεκτὴν νεολαίαν.

Ἐν τούτοις ἡ ἀρθρτικὸς τοῦ κ. Πολυκαλά ἐξηκολούθει. Ἡλλαξε μὲν θέσεις ἐπὶ τοῦ σώματός του, προσδάλλουσα πότε τὸ γόνατον, πότε τὸν δάκτυλον τοῦ ποδός, πότε τὸν βραχίονα, ἀλλὰ δὲν ἐννοοῦσε καθόλου νὰ τον ἀρήσῃ. Εὐρέθη, φαίνεται, τόσῳ καλὰ εἰς ἐκεῖνο τὸ σῶμα καὶ το ἡγάπησε τόσῳ!

Τότε ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τῆς κυρίας Πολυκαλά ἡ εὐτυχὴς ἰδέα τῆς ἐξοχῆς, τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἀέρος.

«Τί ἀνόητοι ποῦ εἴμεθα!» ἔπρεπε τόσον καιρὸ νὰ πᾶμε 'ς τὸ κτηματάκι μας καὶ μου φαίνεται ὅτι δὲν πρέπει νὰ χάσουμε περισσώτερο. Αὐτὸ θὰ σου κάμῃ πολὺ μεγάλο καλὸ! θὰ σκάβῃς τὸ περιβόλι, θὰ φυτεύῃς, θὰ κλαδεύῃς! θὰ ἔχομεν τὰς ὀρνίθους μας, θὰ τρῶμε γαλατερά καὶ αὐγὰ φρέσκα. Τί ὠραῖα ποῦ θὰ εἶνε.

—Ναί! ἀλλὰ...

—Ἀλλὰ τί;

—Ἀλλὰ τί θὰ γίνουν οἱ μαθηταί μου, ὅταν τὸ Σχολεῖο κλείσῃ;

Ἐλύθη εὐκόλως καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ὁ Γεωργος θὰ ἐδίδε μαθήματα διὰ λογαριασμὸν του. Τὸ καίμενο τὸ παιδί δὲν ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ ἄλλο ἔργον καὶ μ' αὐτὸ θάνεκούριζε ὀλίγον καὶ τὴν οἰκογενεάν του, ἡ ὁποία εἶχε τόσα βάρη.

«Σκέπτομαι ὅμως καὶ ἓνα ἄλλο πρᾶγμα» εἶπεν ἡ κυρία Πολυκαλά. «Τοῦ χρόνου ὁ Γεωργος τραβάει τὸν κλῆρόν του. Ἐὰν θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε βάρος εἰς τὴν οἰκογενεάν του, καλλίτερα θὰ ἦτο νὰ πάγῃ μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ στρατό. Ἀλλὰ τώρα ποῦ του δίδομε σειρά, οὔτε γι' αὐτόν, οὔτε γιὰ μᾶς εἶνε καλὸ νὰ φύγῃ. Τί λές; Κάτι πρέπει νὰ γίνῃ.

—Σὰν τί;» ἠρώτησεν ὁ κ. Πολυκαλάς.

«Νά, σαυτὸ τὸ σπίτι θὰ ἐγκαταστήσωμε τὴν οἰκογενεάν τοῦ κυρ Θωμᾶ. Πλησιάζει τὸ τέλος τοῦ ἐνοικίου των καὶ καθὼς θέλουν νὰ τοὺς τὸ αὐξήσουν, θὰ ζητήσουν βέβαια σπίτι. Φέτος εἶνε ἀκρίβεια παντοῦ καὶ τὰ νοίκια ὑψωμένα. Ἀλλὰ ἐμεῖς βέβαια δὲν θὰ κερδοσκοπήσωμεν. Θὰ τοὺς ἀφήσωμεν τὸ σπίτι μας εἰς τὴν ἴδια τιμὴν ποῦ πληρώνουν 'ς ἐκεῖνο ποῦ κάθονται τώρα. Τί λές;

—Λέγω ὅτι ἔχεις δίκαιον, ὅπως πάντοτε. Ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ γλυτώσῃς ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸν τὸν Γεωργόν!

—Δὲν εἶνε δὲ καὶ τόσῳ δύσκολο τὸ πρᾶγμα!» εἶπε μειδιῶσα ἡ κυρία Πολυκαλά. «Πρέπει νὰ πληρώσῃ ἓνα ἀντικαταστάτην...

—Χωρὶς πεντάρα;

—Ἄν δὲν ἔχῃ ἐκεῖνος ἔχουμ' ἐμεῖς. Καὶ 'ς τὸ ὕστερο-ὕστερο εἴμποροῦμε νὰ δανεισθῶμε τὸ ποσόν

πού μας χρειάζεται. Δόξα τῷ Θεῷ ἔχομε τόσας ἐγγυήσεις. Εἴμποροῦμε νὰ ὑποθηκεύσουμε τὸ σπίτι αὐτὸ καὶ τὸ κτηματάκι μας ἔξω... Ἐλα, ἔλα μὴ διστάσῃς. Πρέπει νὰ ἐξαγοράσουμε τὸ Γεωργόν καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον μέσον. Ἐκτὸς ἂν ξεῦρης σὺ κανὲν ἄλλο.»

Ὁ κ. Πολυκαλάς ἔμεινεν ὀλίγον συλλογισμένος. Αἱ λέξεις δὲ νειον καὶ ὑποθήκη τῷ ἔκαμναν κακὴν ἐντύπωσιν, χωρὶς νὰ ἡξέυρη διατί. Ἀλλὰ μὴ ἐξευρίσκων ἄλλο μέσον σωτηρίας, ὁμολόγησεν ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς συζύγου του προταθὲν ἦτο τὸ καλλίτερον καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμουν γρήγορα.

«Μὴ βιάζεσαι! ἔχομε καιρό. Ἄφησε πρῶτα νὰ γιαιτρευθῇς,» εἶπεν ἡ κυρία Πολυκαλά.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦλθε καὶ ὁ μπάρμπα Γιάννης εἰς τὸν ὁποῖον οἱ σύζυγοι ἀνεκοίνωσαν τὰ περὶ ἐξοχῆς σχέδιά των.

«Ἄ τί ὠραῖα!» ἐφώναξεν ἐκεῖνος τρίβων τὰς χεῖρας. «Τί εὐχάριστον πρᾶγμα! «Πόσα ζῶα θὰ ἔχετ' ἐκεῖ!»

Καὶ ἀπηρίθμησε τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα θὰ εἶχαν εἰς τὴν ἐξοχήν.

«Ἐγώ, ἐξηκολούθησεν, εἶμαι σὰν τὴν ἀνεψιά μου. Ἀγαπῶ πολὺ τὰ ζῶα ἂν καὶ ποτὲ μου δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἔχω... πῶς;... ἐκτὸς ἂν τα ἔβαζα 'στὴ βαλίτσα μου...»

Ὁ κ. Πολυκαλάς ἐγέλασε διὰ τὴν εὐφροσύνην τοῦ ἀπομάχου.

«Θὰ ἔχετε βέβαια καὶ μελίτσια ἐκεῖ κάτω!» εἶπεν ὁ μπάρμπα Γιάννης.

Δὲν εἶχαν φροντίσῃ ἀκόμη, ἀλλὰ θὰ ἐφρόντιζαν καὶ διὰ μελίτσια.

«Τότε λοιπὸν μπορεῖτε νὰ 'πῇτε ὅτι θὰ εἴσθε εἰς τὸν ἐπίγειον παράδεισον καὶ σας ὑπόσχομαι νὰ με βλέπετε ἐκεῖ κάτω περὶ συχνὰ ἀφ' ὅ,τι φαντάζεσθε.

—Ὡ, γιὰ σένα ἡμουν βέβαιος ὅτι δὲν θὰ με λησμονήσῃς. Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι;

—Ποῖοι ἄλλοι;

—Τὰ παιδιὰ...

—Τὰ παιδιὰ; Ἄ, ναί! τὰ παιδιὰ. Ἀμ' αὐτὰ ἔχουν γερά πόδια καὶ θὰ ἐρχονται εὐκολώτατα. Ὅσῳ γιὰ ἐκεῖνα ποῦ θὰ βρίσκουν μακρὸν τὸ δρόμο γιὰ νὰ ἔλθουν νὰ σφίξουν τὸ χεῖρ τοῦ παλαιοῦ των δασκάλου, ὦ! ἐκεῖνα μὴν τα λογαριάζεις. Δὲν ἀξίζουν τὸ κόπο. Αὐτὴ τοῦλάχιστον εἶνε ἡ γνώμη μου!»

Τότε ὁ κ. Πολυκαλάς παρεκάλεσε τὴν σύζυγόν του νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν αἵθουσαν τῆς διδασκαλίας, διὰ νὰ εἴμπορέσῃ ἐκεῖ ὁ μπάρμπα Γιάννης νὰ καπνίσῃ τὴν πίπαν του. Ὁ μπάρμπα Γιάννης ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ κυλίσῃ μόνος τὴν πολυθρόναν τοῦ φίλου του, ἀλλ' αὐτὸς ἠρνήθη. Μόνον

ἡ σύζυγός του ἠμποροῦσε νὰ τον μετακινήσῃ χωρὶς νὰ τον πονέσῃ.

Εἰς τὴν αἵθουσαν τῆς διδασκαλίας ὁ ἀπόμαχος λοχαγὸς ἤναψε τὴν πίπαν του καὶ ἔκαμε τὸσον καπνόν, ὅσος ἤρκει διὰ δύο. Ὁ ἀπόμαχος ὁπλοδιδάσκαλος εἰς τὸν ὁποῖον τὸ κάπνισμα ἦτο αὐστηρῶς ἀπηγορευμένον, τὸν ἐδίλεπε μακαρίως καὶ ἤνοιγε τοὺς ῥῶθωνας διὰ νὰ εἰσπνεύσῃ ὀλίγον, ὡς λαίμαργος ὁσφραινόμενος φαγητόν.

Συνωμίλησαν ἐκεῖ, ἐν ᾧ ὁ μπάρμπα Γιάννης ἐκάπνιζε καὶ ἡ κυρία Πολυκαλά ἐπλεκεν ἐπὶ ὥραν πολλήν. Δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον τρία φίλων πλεόν ἄφωσιωμένων καὶ εἰλικρινῶν. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἀγνότεραι ψυχαὶ ἔχουν τὰς μικράς των ἐπιφυλάξεις. Οἱ σύζυγοι Πολυκαλά ἀπέκρυψαν ἐντελῶς ἀπὸ τὸν φίλον των τὰ περὶ δανείου καὶ ὑποθήκης πρόσφατα σχέδια καὶ μόνον ἀπὸ τὸν κυρ Θωμᾶν ἔμαθε βραδύτερον τὴν ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν ὁ μπάρμπα Γιάννης ἔσπευσε νὰ διηγηθῇ εἰς τὴν ἀνεψιάν του, ἐκλέξας μάλιστα τὴν στιγμὴν ποῦ ὁ Γιαννάκης ἦτο παρών.

Ὁ δὲ Γιαννάκης, ἀφ' οὗ ἐπὶ τινα καιρὸν ἡγάπησε — καὶ εἶδομεν πόσον θερμῶς — τὰ γάντια, τοὺς μεταξωτοὺς λαιμοδέτας, τὰ τυπωμένα ἐπισκεπτήρια, τὰς χορευτικὰς συναναστροφάς, τὰ λουστρίνια, τοὺς κομποὺς καθαλιέρους, καὶ τὰς κομπὰς χορευτριάς, ἤρχισε βαθμὴδὸν νὰ τα βαρύνεται αὐτὰ καὶ νὰ τα ἀηδιάζῃ. Ἐροβεῖτο τόσῳ νὰ μὴ γίνῃ ἐγωῖστής, ὥστε ἤρχισε νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του μεθ' ὅσης ἐπιμελείας καὶ ὁ αὐστηρότερος διδασκαλος. Καὶ ἂν ἐλησμονεῖτο καμμίαν φορὰν, ἡ Μάρθα εὐρίσκετο ἐκεῖ καὶ κατὰ τὴν συμφωνίαν των ὕψωνε μιὰ τὸν δείκτην τῆς χειρὸς τῆς μὲ ἐλαφρόν ἥθος ἐπιπλήξεως, ὁ δὲ Γιαννάκης ἐκοκκίνιζε καὶ τυνῆρχετο ἀμέσως.

Τέλος πάντων, ὅπως δικαίως παρετήρει ὁ κομποτάτος ἐκεῖνος Μιχάλης Κοδράτος, ὁ φίλος τοῦ Εὐλαμπίδου ἤρχισε νὰ γίνετα ὀλίγον τι σαλβοειδής. Ὅχι ὅτι ἡ ἐνδυμασία τοῦ ἦτο κακὴ ἢ παρημελημένη — αὐτὸ δὲ ἔλεγε — ἀλλὰ δὲν εἶχε διόλου τὴν ἰδέαν τῆς ἀληθινῆς φιλοκαλίας, τοῦ παρισυνῶ γούστου, αὐτὸ τὸ παιδί!

Ἐπειτα εἶχεν ἓνα σωρὸν προλήψεις, κάτι ἰδέες παληῆς καὶ σκουριασμένες. Ἐλεγεν ἀκόμη ὁ μπάρμπα καὶ ἡ μαμά, π. χ. ἀντὶ νὰ λέγῃ, σὰν ἄνθρωπος, ὁ πατέρας, ἡ μητέρα. Ἐπειτα ἐσέβετο ὑπερβολικὰ κατὰ ἀνθρώπους ἐκεῖ σὰν τὸν μπάρμπα Γιάννην, τὴν κυρίαν Εὐανθίαν καὶ τὸν κύριον Ἐλευθερίου τοὺς ὁποῖους ὑπῆκουε χωρὶς ἀντιλογίαν! Ὅταν ἡ μητέρα του τῷ ἔλεγεν ὅχι! τίποτε, κανὲν μέσον δὲν ἡξέυρεν ἐκεῖνος, οὔτε κολακείας οὔτε ἀπειλῆς, νὰ τὴν κάμῃ νὰ πῇ ναί. Ὅταν ὁ πατέρας του τῷ ἠρνεῖτο τίποτε δὲν ἐτολ-

μούσε να συζητήσει μαζί του, όπως με κανένα του συμμαθητήν, και να του αποδείξη ότι δεν είχε ούτε τὸν κοινὸν νοῦν καὶ ὅτι ἦτο ὀπισθοδρομημένος. Καὺμένη Γεωργιάδῃ, χίλια χρόνια νὰ ζήσης! Μὲ τί εὐμορφὸν τρόπο καὶ πειρακτικὸ ἔλεγε εἰς τὸν πατέρα του συχνά: «Ὁ πατέρας ποῦ ἔχω δὲν ἐννοεῖ λοιπὸν νὰ γίνῃ φρόνιμος καὶ λογικός. Θάναγκασθῶ νὰ τον ἀλλάξω!» Ποῖος πατέρας θὰ ἦτο ἱκανός, νάντισταθῇ εἰς τρόπους τόσῳ θελκτικούς; Ἀλλ' ὅ,τι ἡγγύει ἐντελῶς ὁ Γιαννάκης ἦτο τὸ νὰ βάζῃ σκάνδαλα μεταξύ τοῦ πατρὸς του καὶ τῆς μητρὸς του καὶ νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτὸς ἐκ τῶν ἐρί-

δων των — διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει βεβαίως ὁ εἰς θά του ἐπέτρεπε ὅ,τι ὁ ἄλλος θὰ τῷ ἤρνετο. Δὲν ἀνεγίνωσκε τὰς ἐφημερίδας ἀλλ' ἐξηκολούθει νάνανγινώσκῃ τὸν Ῥοβινσὼνα, τὸν Δὸν Κιχώτην καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα παμπάλαια παραμύθια, ποῦ ἐφαίνετο μάλιστα σὰν νὰ τα πιστεύῃ. Καλὸ παιδί, ἀγαθὸ κατὰ βάθος· ἀλλὰ πολὺ μικρὸ ἀκόμη, πολὺ εὐκόλοπιστο, ἕναν αἰῶνα ὀπίσω!

Οὕτως ὠμίλει περὶ τοῦ Γιαννάκη ἡ κομψὴ νεολαία τοῦ τόπου διὰ στόματος τοῦ Μιχάλη Κοδράτου.

[Ἐπεται συνέχεια] ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
κατὰ παράκλησιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τοῦ J. GIRARDIN

ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ

Ὁ Βενιαμὶν Φραγκλῖνος εἶνε εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι συνετέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐκπολίτισιν καὶ τὴν χειραφέτησιν τῆς Ἀμερικῆς. Ἐγεννήθη ἐν Βοστώνῃ τῷ 1707 ἐξ οἰκογενείας πολυαριθμοῦ καὶ πτωχῆς. Ὁ πατήρ του ἦτο κατασκευαστὴς ἀλειμματοκηρίων, οἱ δ' ἀδελφοὶ του ἀπλοῖ ἐργάται· ἐν τούτοις ὁ πατήρ του, βλέπων τὴν ἐξαιρετικὴν τάσιν τὴν ὁποῖαν ὁ Βενιαμὶν ἐδείκνυε πρὸς τὰ γράμματα, ἀπεφάσισε νὰ τον κάμῃ κληρικόν καὶ τον ἐστειλὲν εἰς τὸ σχολεῖον. Μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ πληρώσῃ τ' ἀπαιτούμενα δίδακτρα τὸν ἔβαλεν εἰς ἄλλο σχολεῖον ὅπου ἐμάθηναι μόνον γραφὴν καὶ ἀριθμητικὴν. Ὁ Φραγκλῖνος ἔμαθεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ γράφῃ ὠραῖα, εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ὅμως δὲν εὐδοκίμησε. Ὅτε ἔγινε δέκα ἐτῶν ὁ πατήρ του ἠθέλησε νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ ἐπάγγελμα του, ἀλλὰ τὸ παιδίον δὲν ἐπεθύμει τὴν ἐργασίαν ἐκείνην· ἡ θεὰ τῆς θαλάσσης διήγειρεν εἰς αὐτὸ πόθους ταξιδιῶν, ἤθελε νὰ γίνῃ ναυτικός· εἶχε μάθῃ νὰ κολυμβᾷ καὶ νὰ διευθύνῃ λέμβους. Ὁ πατήρ του θέλων νὰ καταπνίξῃ τὴν κλίσιν ταύτην τὸν ἔβαλεν ὡς μαθητευόμενον εἰς ἕνα μαχαιροποιόν, ἀλλ' ἠναγκάσθη πάλιν νὰ τον ἀποσύρῃ, βλέπων δὲ τὴν μεγάλην ἀγάπην του πρὸς τὴν σπουδὴν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ἀπεφάσισε νὰ τον κάμῃ τυπογράφον. Ἐν ἐκ τῶν τέκνων του εἶχεν ἤδη τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, ἐτοποθέτησε λοιπὸν παρ' αὐτῷ τὸν ὠδεκαέτη Βενιαμίν, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐργασθῇ οὗτος ὡς ἄπλοῦς ἐργάτης μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἡλικίας του, καὶ μόνον τὸ τελευταῖον ἔτος νὰ λάβῃ μισθόν.

Ὁ Φραγκλῖνος ἔγινε μετ' ὀλίγον ἐπιδεξιότατος τεχνίτης εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἠγάπα, διότι τῷ ἔδιδεν εὐκαιρίαν ν' ἀναγινώσκῃ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων ποιητῶν, τῶν μεγάλων ἱστορικῶν καὶ τῶν μεγάλων φιλοσόφων, τῶν ὁποίων τὸ μέγα πνεῦμα εἴλκυεν αὐτόν· ἤρχισε καὶ αὐτὸς νὰ γράφῃ· ἔγραψε μικρά τινα ἔργα, ἐν οἷς καὶ δύο ἄσματα περὶ τῶν περιπετειῶν τῶν ναυτῶν, τὰ ὁποῖα ὁ ἀδελφός του ἐτύπωσε καὶ ἔδωκε πρὸς πώλησιν. Τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν ἐπέτυχε πολὺ, ἡ δ' ἐπιτυχία ἐκείνη νῦν χαρίστηκε πολὺ τὸ παιδίον· ὁ πατήρ του ὅμως ὅστις εἶχεν ἀρκετὴν μόρφωσιν, ἀπέδειξεν εἰς τὸν υἱόν του ὅτι οἱ στίχοι ἐκείνοι ἦσαν πολὺ ἄσχημοι.

Ὁ Βενιαμὶν ἀπεφάσισε ν' ἀσχοληθῇ εἰς σπουδαιότερα πράγματα.

Ὁ ἀδελφός του ἦτο τυπογράφος μιᾶς τῶν δύο ἐφημερίδων αἱ ὁποῖαι ἐξεδίδοντο τότε εἰς τὴν Βοστώνην· ὁ νεαρὸς Φραγκλῖνος ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν ἐφημερίδα ταύτην ἄρθρα τινα ἀνυπόγραφα, τὰ ὁποῖα ἀνεγνώσθησαν μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἐπὶ τέλους ἔγινε γνωστὸν ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ συντάκτης τῶν ὅλοι τὸν ἐπὶ ἡνουν, πλὴν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ὅστις τὸν ἐζήλευε καὶ ἐφέρετο βαναύσως πρὸς αὐτόν· ἡ διχογνωμία τῶν ἡῤῥησε μετ' ὀλίγον, ὁ δὲ Βενιαμὶν ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ τυπογραφείου τοῦ ἀδελφοῦ του. Οὗτος ὅμως τόσον τὸν διέβαλεν ἐν Βοστώνῃ ὥστε δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ εὕρῃ ἐργασίαν εἰς κανὲν τυπογραφεῖον τῆς πόλεως ταύτης.

Ἀπεφάσισε νὰ ἀπέλθῃ τῆς πόλεως ταύτης χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε εἰς κανένα. Ἐπεβιάσθη ἐνὸς πλοίου, ἐπιτυχῶν δὲ εὐνοϊκὸν καιρὸν ἔφθα-

σε μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἰς Νέαν Ὑόρκην, καὶ εὐρέθη οὕτω τριακόσια μίλλια μακρὰν τῆς πατρικῆς οἰκίας· ἦτο τότε δεκαεπτὰ ἐτῶν, δὲν εἶχε τὸν ἐλάχιστον πόρον καὶ δὲν ἐγνώριζε ψυχὴν. Μὴ εὐρὼν ἐργασίαν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὑπῆγεν εἰς Φιλαδέλφειαν ὅπου ὑπῆρξεν εὐτυχέστερος. Ὁ διοικητὴς τῆς ἐπαρχίας ἔλαβε ἐνδιαφέρον δι' αὐτόν καὶ ἐπρότεινε νὰ τον στείλῃ εἰς Λονδίνον ὅπως προμηθευθῇ τὸ ὑλικὸν τοῦ τυπογραφείου, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ιδρύσῃ.

Ὁ Φραγκλῖνος ἐδέχθη, ἀλλὰ τὸ ταξιδεῖον τοῦτο τῷ ἐπροξένησε πολλὰς ἀνησυχίας, ὀλίγην ὅμως ὠφέλειαν· ἐπειδὴ ὁ προστάτης του δὲν τῷ ἔδωκε τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς συντήρησιν του ἐν Λονδίῳ ἠναγκάσθη νὰ εισέλθῃ εἰς ἐν τυπογραφεῖον· ταχέως ἀπέκτησεν ἐν αὐτῷ ὑπόληψιν ἀγαθὴν, καὶ μεγάλην ἐκτίμησιν διὰ τὰς γνώσεις καὶ τὸν χαρακτῆρά του. Μετὰ τινα καιρὸν συλλέξας οἰκονομίας τινάς, ἐπανῆλθεν εἰς Φιλαδέλφειαν, ὅπου συνεταιρισθεὶς μετὰ τινος ἡμοτέχνου του, ἱδρύσε τυπογραφεῖον. Ὁ φίλος τοῦ Φραγκλῖνου κατέβαλε τὰ κεφάλαια, αὐτὸς δὲ τὴν ἐργασίαν του καὶ τὴν μεγάλην πειρὰν του.

Εἰργάζετο νυχθημερόν, ἤθελε νὰ ἀποκτήσῃ περιουσίαν, πρὸ πάντων δὲ ὑπόληψιν καὶ τιμὴν· ἡ μόνη του ψυχαγωγία συνίστατο εἰς τὸ νὰ προσκαλῇ ὅλους τοὺς λογίους τῆς ἐπαρχίας καὶ νὰ συνδιαλέγεται μετ' αὐτῶν περὶ πολιτικῆς ἢ φυσικῆς.

Μετ' ὀλίγον ὁ συνέταιρος τοῦ Φραγκλῖνου ἀφῆκεν αὐτόν κύριον τοῦ τυπογραφείου· ἡ περιουσία ἡῤῥησε ταχέως, μετὰ τινα δὲ καιρὸν ὁ Φραγκλῖνος ἐνυμφεῖθη ἀγαθὴν καὶ ἐνάρετον γυναῖκα.

Ὁ Φραγκλῖνος ἱδρύσεν ἐφημερίδα καὶ πολλὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ ἄλλα καταστήματα πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων γνώσεων εἰς τὸν λαόν· τῷ 1732 ἤρχισε δημοσιεύων τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Ριχάρδου, ὅπου τὰς φρονίμους συμβουλὰς καὶ τὰς εὐγενεστέρας σκέψεις παρουσιάζει ὑπὸ μορφὴν πρωτότυπον εὐκόλως ἐντυπώνουσιν αὐτὰς εἰς τὸ πνεῦμα.

Τῷ 1736 ὁ Φραγκλῖνος ἐξελέχθη βουλευτὴς εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς Πενσυλβανίας, μετὰ ἐν δ' ἔτος διωρίσθη διευθυντὴς τοῦ ταχυδρομείου τῆς Φιλαδέλφειας.

Εἰς τὴν πόλιν ταύτην καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν ἐν γένει ἐφάνη πολὺ ὠφέλιμος ὥπλι-

σεν ἐν εἶδος ἐθνοφυλακῆς ὅπως τὴν ὑπερασπίσῃ κατὰ τῶν ἀπειλούντων αὐτὴν Ἰνδῶν, ἐξηκολούθησε δὲ συγχρόνως νὰ ιδρύῃ διάφορα φιλολογικὰ ἢ ἐπιστημονικὰ σωματεῖα, ἡσχολήθη ἰδίως εἰς μελέτας περὶ τοῦ ἤλεκτρισμοῦ καὶ ἐφεῦρε τὸ ἀλεξιμέραννον. Ἰδρύσεν ἐν μέγα ἐκπαιδευτήριον τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον ἠθικῶς ὑπεστήριξεν ἀλλὰ καὶ ὑλικῶς, πολλὰ δι' αὐτὸ δαπανήσας, καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας του ἐτι. Τὸ σχολεῖον ἐκείνο κατέστη σήμερον τὸ ἐθνικὸν ἐκπαιδευτήριον τῆς Φιλαδέλφειας. Συνετέλεσε νὰ ιδρυθῶσι νοσοκομεῖα καὶ πτωχοκομεῖα. Τῷ 1757 ἐστάλη εἰς Λονδίνον μὲ πολιτικὴν ἀποστολήν, διέμεινεν ἐν αὐτῷ μέχρι τοῦ 1762, ἐσχέτισθη μὲ τοὺς σοφωτέρους ἀνδρας τῆς ἐποχῆς του καὶ ἐξελέχθη μέλος τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρίας τοῦ Λονδίνου καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν Ἀκαδημιῶν.

Ὅτε ἐξεργάγη ἐν Ἀμερικῇ ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμος τῷ 1775, ὁ Φραγκλῖνος ἔλαβε λίαν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰς γενναιοτέρας καὶ σπουδαιοτέρας ἀποφάσεις. Ἐν ᾧ εἰς τὸν Βάσιγκτον ἀνετέθη ἡ ἀρχηγία τοῦ στρατοῦ, ὁ Φραγκλῖνος ἐστάλη εἰς Εὐρώπην ὅπως ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῆς Γαλλίας κατὰ τῆς Ἀγγλίας. Ἀνεχώρησε τῷ 1776, ἐγένετο δὲ δεκτὸς ἐν Παρισίῳ ὑπὸ τοῦ δουκὸς Λαροσφουκῶ, ὅστις τὸν εἶχε γνωρίσῃ ἐν Λονδίῳ καὶ ὅστις τὸν παρουσίασεν εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν τῶν Παρισίων καὶ τὴν αὐλήν. Οἱ ἀπλοὶ καὶ ἀξιοπρεπεῖς τρόποι, ἡ εὐγενὴς φυσιογνωμία καὶ ἡ ὠραία λευκὴ κόμη του ἐνεποίουν ἀρίστην ἐντύπωσιν. Κατῶρθεν νὰ ἐμπνεύσῃ ἀληθῆ ἐνθουσιασμόν ὑπὲρ τοῦ πρὸς ἀνεξαρτησίαν πολέμου τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ Λαφαγιέτ ἀνεχώρησε μετὰ πολλῶν ἐθελοντῶν· ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ΙΔ', πιεσθεὶς ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην ὑπέγραψε τῷ 1778 συμμαχίαν μετὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὡς δυνάμεως ἀνεξαρτήτου· τὸ αὐτὸ ἔπραξαν ἔπειτα καὶ ἡ Σουηδία καὶ ἡ Πρωσσία.

Ἡ Φραγκλῖνος ἐπιτυχῶν τὸν σκοπὸν διὰ τοῦ ὁποῖου ἐξησφαλίζετο ἡ ἀνεξαρτησία τῆς πατρίδος του, ἐμείνεν ἀκόμη ἀρκετὰ ἔτη ἐν Γαλλίᾳ ὡς πρεσβευτὴς, κατῴκει δὲ ἐν Πασσῇ· ἐκεῖ συνέγραψε πολλὰ ἐκ τῶν ἔργων του καὶ ἔκαμε νέα φυσικὰ πειράματα. Συναντήσας τὸν Βολταῖρον ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἐπιστημῶν παρουσίασε πρὸς αὐτόν τὸν ἑγγονόν του καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ δώσῃ τὴν ἐνδοξὸν του

εὐλογίαν. Ἡ Βολταῖρος ἔθεσε τὰς ἰσχνὰς καὶ τρεμούσας χεῖράς του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδιοῦ καὶ ἐφώνησε :

— God and liberty ! Θεὸς καὶ Ἐλευθερία ! Αὐτὸ τὸ ἐμβλημα, εἶπε, ἀρμόζει εἰς τὸν ἑγγονον τοῦ Φραγκλίνου. Οἱ δύο μεγάλοι ἄνδρες πρὶν ἀποχωρισθῶσιν ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους ὑγροὺς ἔχοντες ἐκ συγκινήσεως τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Φραγκλῖνος ἐξασθενήσας πολὺ ἐκ τοῦ γήρατος ἀπῆλθεν ἐκ τῆς Γαλλίας ὅπως ἐπανίδῃ τὴν ἀγαπητὴν του Ἀμερικὴν. Ὅτε ἐφθασεν εἰς Φιλαδέλφειαν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως καὶ τῶν πέριξ ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως, ἔδραμον εἰς προὔπαντήσιν του καὶ ἐχαιρέτισαν αὐτὸν ὡς τὸν ἐλευθερωτὴν τῆς πατρίδος.

Ἐξελέχθη δὲ ὡς πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως, ἔπειτα ὁμῶς

ἐν ἔτει 1788 ἠναγκάσθη ἐκ λόγων ὑγείας ν' ἀποσυρθῇ πάσης ὑποθέσεως. Ἐν τούτοις εὗρεν ἀρκετὴν δύναμιν ἀκόμη νὰ ἐργασθῇ πρὸς ἵδρυσιν πολλῶν ὠφελίμων ἰδρυμάτων. ἔγραψε κατὰ τῆς δουλεμπορίας, συνέγραψε τὰ ἀπομνημονεύματά του, ὅπου ὁ τίμιος καὶ ἐνδοξος βίος του ἐκτιλύσσεται ὡς ὠραῖος ποταμὸς προχωρῶν ἡρέμα πρὸς τὸ τέρμα του.

Ὁ Φραγκλῖνος ἀνέμενε τὸν θάνατον καρτερικῶς, ἐν μέσῳ τῶν ὠφελίμων ἔργων εἰς τὰ ὁποῖα συνεκέντρωσε τὰς δυνάμεις του κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου του. Ἀπέθανε τῇ 16 Ἀπριλίου 1790, ἐν ἡλικίᾳ ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἐτῶν.

BENIAMIN ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ

Ἡ διαθήκη του διὰ τῆς ὁποίας ἐκληροδοτεῖ μεγάλα ποσὰ πρὸς ἵδρυσιν φιланθρωπικῶν ἔργων, ἐτελείωνε διὰ τῆς ἐξῆς φράσεως : « Ἀφίνω εἰς τὸν φίλον μου, τὸν φίλον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὸν στρατηγὸν Βάσιγκτον, τὴν ἐξ ἀγριομηλέας ράβδον μου μετὰ τὴν ὁποίαν συνειθίζω νὰ περιπατῶ. ἂν ἡ ράβδος αὕτη ἦτο σκῆπτρον, θὰ τῷ ἤρμοζεν ἐπίσης. »

Ποῖος εὐγλωττος ἔπαινος εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις καὶ πόσον ἀξιόθαύμαστοι ὑπῆρξαν οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες, ὁ Βάσιγκτον καὶ ὁ Φραγκλῖνος ! Θὰ μείνωσιν ἀμφοτέροι αἰώνιον παράδειγμα ἀφιλοκερδείας, τιμῆς καὶ φιλοπατρίας.

Πολλὰ ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὁ Φραγκλῖνος συνέταξεν ὁ ἴδιος τὸ ἐπιτύμβιον του, διατηρούμενον μέχρι σήμερον ἐπὶ τοῦ τάφου του καὶ ἔχον ὡς ἐξῆς :

ΕΝΤΑΥΘΑ ΑΝΑΠΑΥΕΤΑΙ
ΠΑΡΑΔΟΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΚΩΛΗΚΑΣ
ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΟΥ
ΩΣ ΤΟ ΠΕΡΙΚΑΛΥΜΜΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΑΠΕΣΠΑΣΘΗΣΑΝ
ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΥΣΩΜΑ ΚΑΙ Ο ΤΙΤΛΟΣ ΕΞΗΦΑΝΙΣΘΗΣΑΝ
ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ ΟΜΩΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΔΕΝ ΘΑ ΧΑΘΗ
ΔΙΟΤΙ ΘΑ ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗ
ΟΠΩΣ ΗΛΠΙΖΕΝ
ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΚΑΙ ΚΑΛΙΤΕΡΑΝ ΕΚΔΟΣΙΝ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΜΕΝΗΝ ΚΑΙ ΔΙΩΡΘΩΜΕΝΗΝ
ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ.

Ὅτε ἐγνώσθη ὁ θάνατος τοῦ Φραγκλίνου βαθυτάτῃ θλίψις κατέλαβεν ὅλην τὴν Ἀμερικὴν. Ἐν Γαλλίᾳ δέ, ἅμα τῇ ἀγγελίᾳ τῆς εἰδήσεως ταύτης ἡ Ἐθνοσυνέλευσις διέταξε διήμερον πένθος.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ὁποῖος εἶνε καλός, ὁποῖος ἔχει καλὴν καρδίαν, ἐκεῖνος ἔχει καὶ πολλοὺς φίλους, διότι ὅλοι τον ἀγαποῦν.

Θέλετε νὰ σας φέρω ἓνα παράδειγμα ;

Ἡ Ἀνθούλα εἶνε πολὺ, πολὺ καλὴ κόρη· τὴν ἀγαποῦν οἱ γονεῖς της, τὴν ἀγαποῦν οἱ συγγενεῖς της, τὴν ἀγαποῦν αἱ διδασκάλισαί της, τὴν ἀγαποῦν καὶ αἱ συμμαθήτριά της· τὴν ἀγαποῦν ὡς καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἔχουν οἱ γονεῖς της εἰς τὸ ἐξοχικὸν σπίτι των εἰς τὰ Πατήσια.

Ὅταν πηγαίνει εἰς τὸν κῆπον τὴν περιτρυγυρίζουν ὅλα ζωηρά καὶ πηδηκτά, τὰ ἀρνάκια μετὰ τὸ κάτασπρό μαλλάκι των, ἡ πάπια μετὰ τὰ παπάκια της, ἡ κότα μετὰ τὰ κοτόπουλά της. Ἡ γατούλα της τρίβεται εἰς τὸ πόδι της μετὰ ἀγάπην καὶ ἡ Ἀνθούλα τὴν παίρνει ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ἀγκάλην της ὅπου ἔχει καὶ τὴν κοῦκλάν της.

Καὶ τὸ μπε μπε τῶν μικρῶν ἀρνιῶν, τὸ πίπι πίπι τῶν παπιῶν, τὸ κλοῦ κλοῦ τῆς κότας καὶ τῶν μικρῶν της, τὸ νιάου νιάου τῆς γατούλας, τῆς λέγουν ὅλα πῶς τὴν ἀγαποῦν, διότι εἶνε καλὴ.

Μόνη ἡ κοῦκλα δὲν λέγει τίποτε· ἡ καυμένη δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὁμιλήσῃ· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι νοιώθει· ἰδέτε τὴν πῶς εἶνε γυρισμένη πρὸς τὰ ἀρνιά, τὰ παπάκια καὶ τὰ κοτόπουλα ὡς νὰ τα εὐχαριστῇ διὰ τὴν ὠραίαν ὑποδοχὴν που κάμνουν εἰς τὴν κυρίαν της.

Δὲν ὑπάρχει καλλίτερον πράγμα παρὰ νὰ εἶνε κανεὶς καλὸς καὶ νὰ τον ἀγαποῦν· πιστεύσατέ μοι, αὕτῃ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα εὐτυχία εἰς τὸν κόσμον.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΜΗΛΩΝ

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 78]

Οἱ δικασταὶ συνδισκέφθησαν. Ὁ Φίλιππος Κάρεϋ δὲν ἔλεγε σχεδὸν τίποτε. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπεκράτει ἐν τοῖς ἀγροτικοῖς χωρίοις μεγάλη δυσπιστία κατὰ τῶν φερεοίκων καὶ ἀλητῶν. Αἰτία τῆς δυσπιστίας ταύτης ἦσαν πολυάριθμοι κλοπαί, διαπραττόμεναι εἰς ἀπομεμακρυσμένας ἐπαύλεις, τὰς ὁποίας ἀπέδιδον εἰς τυχοδιώκτας καὶ ἀθιγγάνους Λόγος ἐπίσης ἐγένετο περὶ διαρπαγῶν, τὰς ὁποίας τὰ αὐτὰ πρόσωπα ἐξετέλουν εἰς ὀρνιθῶνας καὶ κήπους. Κατὰ τὴν γνώμην τῶν δικαστῶν ὁ γέρων Νόννος καὶ τὰ δύο παιδιὰ ἦσαν ἀνωφελεῖς τυχοδιώκται, ὅχι ἐντελῶς ἀκίνδunoι. Μετὰ τὴν συνδιάσκεψιν, οἱ δικασταὶ ἀπεφάσισαν, ὁ μὲν γέρων, μὴ ἔχων ἀποδεδειγμένα μέσα συντηρήσεως νὰ καταδικασθῇ εἰς ἐνὸς μηνὸς φυλάκισιν διὰ παράνομον ἐξάσκησιν τοῦ παιγνιδίου καὶ δι' ἀπάτην· ὁ δὲ Βίνδος καὶ ἡ Τζέμμα νὰ κλεισθῶσιν εἰς σωφρονιστικὰς φυλάκας.

Ὅτε ἡ Τζέμμα ἐνόησε τὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν ἐξήγησεν εἰς τὸν γέροντα, συνέβη σκηνή, ὁμοίαν τῆς ὁποίας οὐδέποτε εἶχεν ἴδῃ τὸ ἀγγλικὸν δικαστήριον. Δάκρυα, φωναί, ἀπελπισία ἀπερίγραπτος. Εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ὀχθῶν τοῦ Δάρτ, ἀνθρώπους ψυχροὺς καὶ ἀπαθεῖς, ἡ σκηνὴ ἐφαίνετο ὅπως διόλου ἐκπληκτικὴ, ἐνόμιζον ὅτι πάππος καὶ ἐγγόνια παρεφρόνησαν διὰ μιᾶς, καὶ οἱ τρεῖς.

Ἐδέησε νὰ γίνῃ χρῆσις βίας ὅπως ἀποχωρισθῇ ἡ Τζέμμα ἀπὸ τὸν πάππον καὶ τὸν ἀδελφόν της. Τότε ἐξέτεινεν αὐτὴ τοὺς δύο γρόνθους πρὸς τοὺς δικαστάς καὶ ἀποταθεῖσα εἰς τὸν Φίλιππον Κάρεϋ, τὸν ὁποῖον ἐθεώρει αἷτιον ὅλης ἐκείνης τῆς συμφορᾶς, ἐφώνηξε :

— Προχθὲς σ' ἐρράπισα. Σὲ 'λίγο, θὰ ἰδῇς, θὰ σου κάνω κάτι χειρότερο. Εἶσαι κακός, κακὸς ἄνθρωπος !

Ὁ ἀστυνομικὸς κλητὴρ τὴν ἤρπασε, μετὰ τραχύτητος, ἔθεσε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ στόματός της ὅπως τὴν ἀναγκάσῃ νὰ σιωπήσῃ καὶ τὴν ἔσυρε διὰ τῆς βίας.

— Ἀλήθεια σὰς ἐκτύπησε αὐτὸ τὸ κακοκρίτισο, Κάρεϋ ; ἠρώτησε μετ' ἐκπλήξεως εἰς τῶν δικαστῶν.

Ὁ Κάρεϋ ἐμειδίασε.

— Ναί, εἶπε, ἀλλ' ἔπταια ἐγώ.

— Τότε λοιπὸν δὲν ἐννοῶ διατί μας παρακινεῖτε νὰ φανῶμεν ἐπεικεῖς.

— Δὲν ἀρμόζει νὰ φανῇ κανεὶς αὐστηρὸς εἰς τὰ παιδιὰ, ἀπήντησεν ὁ Κάρεϋ, αὐτοὶ δὲ εἶνε καὶ οἱ τρεῖς παιδιὰ, παιδιὰ τοῦ ἡλίου· ἔχουν αἰσθήματα φλογερώτερα ἀπὸ τὰ ἰδικὰ μας, καὶ λησμονοῦν γρηγορώτερα. Πολὺ καλλίτερα θὰ ἦτο νὰ τοῖς ἐδίδαμεν ὀλίγα χρήματα καὶ νὰ τοὺς ἐστέλλαμεν εἰς Νεάπολιν. Ἀλλ' ἡ γνώμη μου ἀπετέλει μειονοψηφίαν. Ὁ γέρων μοὶ φαίνεται ἀβλαβής. Ἐπὶ τέλους δὲν εἶνε δὲ καὶ τόσο μέγα ἔγκλημα νὰ ζητῇ κανεὶς μίαν πεντάραν ἀπὸ ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους ὑπόσχεται ἅμαξα μὲ ἕξ ἄλογα.

Οἱ ἄλλοι ὅμως δικασταὶ εἶχον διάφορον γνώμην· ἐφρόνουν ὅτι ἡ φυλακὴ τῆς Δαρτμουθης θ' ἀπῆλαττε τὸν γέροντα παντὸς τυχοδιωκτικοῦ πειρασμοῦ. Πρὸ δύο ἡμερῶν θὰ συνεφώνει μετ' αὐτῶν ὁ Κάρεϋ, διότι ἦτο πράγματι αὐστηρὸς δικαστής. Ἀλλ' ἡ μορφὴ τῆς Τζέmmas, ἡ ζωηρὰ ἐκείνη μορφὴ, τὴν ὁποίαν ὁ ἰταλικὸς ἥλιος εἶχε κάμῃ τόσο ἐκφραστικὴν, τὸν εἶχε συγκινήσει, ἐζήλευε δὲ προσέτι τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην, ἥτις συνέδεε τὰ τρία ἐκεῖνα ὄντα. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας εἶχε ζήσει κατὰ μέρος, ἡ δὲ στοργὴ ἐκείνη τῷ ἐφαίνετο θησαυρὸς ἀνεκτίμητος. Ἦτο σκληρότης, κατ' αὐτόν, ν' ἀποχωρίσῃ βιαίως τὴν οἰογένειαν ἐκείνην· ἦτο ὡς νὰ κατετεμάχιζον ἐν ὥραϊον τριαντάφυλλον καθ' ἣν στιγμὴν ἀνοίγει.

Ὁ Κάρεϋ ἐπέστρεψε περὶ τὴν ἐσπέραν οἰκάδε μελαγχολικὸς, διανοεῖτο δὲ ὅτι ὁ νόμος δὲν ἦτο τόσο δίκαιος καὶ τόσο ἀναμάρτητος, ὅπως ἐπίστευεν ἕως τότε.

Ὁ δυστυχὴς Νόννος ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν ὡς κλέπτης, τὰ δύο παιδιὰ ἀποχωρισθέντα ἀλλήλων ἐκλείσθησαν εἰς σωφρονιστήρια. Εἶχον πιασθῇ τόσο σφικτά, ἀντέστησαν μὲ τὴν δύναμιν, ὥστε κατετρόμαξαν τοὺς φύλακας, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνετέθη ἡ περὶ αὐτῶν φροντίς. Τὰ δυστυχῆ παιδιὰ οὐδὲ μίαν ὥραν εἶχαν ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Βίνδου ! . . .

Ἐπὶ τέλους κατάρθωσαν νὰ τ' ἀποχωρίσουν.

Οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ σωφρονιστηρίου ἔλυσαν καὶ ἐσαπώνισαν τὸν Βίνδον ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον τῷ συνέβαινε πρῶτην φορὰν ἐπὶ ζωῆς του, καὶ ἐκούρευαν τὴν κόμην του. Καὶ ἡ Τζέμμα, τῆς ὁποίας τὴν σφοδρὰν παραφορὰν διεδέχθη σχεδὸν βλακώδης ἀπάθεια, ἐλούσθη ἐπίσης ὑπὸ τῶν ὑπηρετριῶν τοῦ ἄλλου σωφρονιστηρίου καὶ ἐνεδύθη τὴν ἰδιαιτέραν στολὴν τοῦ καταστήματος. Ἡ ποικιλόχρωμος ζώνη της, ἡ γραφικὴ της ἐσθῆς, καὶ τὰ κοράλλινα ἐνώτιά της, ἐν ἐνὶ λόγῳ ὅλη ἡ ἐνδυμασία της ἐκαπνίσθη, περιετυλίχθη εἰς δέμα καὶ ἐτέθη εἰς ἀσφαλὲς μέρος. Ἡ Τζέμμα ὑπέκυψεν εἰς πάντα ἄνευ ἀντιστάσεως· ἀλλ' οἱ μεγάλοι τῆς ὀφθαλμοὶ ἐξέβαλλον παράδοξον λάμψιν· δὲν ἔλεγε δὲ λέξιν.

Οἱ διευθυνταὶ τοῦ σωφρονιστηρίου ἐγνώριζον τὰς φάσεις τοῦ πεισμάτος καὶ τῆς παραφορᾶς τῶν ἀτιθάστων ἢ ἀναγῶγων παιδιῶν· ἡ σιωπὴ τῆς Τζέmmas ὅμως, μετὰ τὴν μανιώδη ἐκείνην λύσσαν της, ἦτο κάτι ἀσύνηθες δι' αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀνησυχεῖ.

Ἡ νεαρὰ ἰταλίς ἦτο ὅπως διόλου παράδοξος ἐν τῇ φαιᾷ στολῇ μὲ τὰς ἀκάμπτους πτυχάς, τὴν ὁποίαν τῇ ἐφόρεσαν διὰ τῆς βίας. Καὶ ὅτε ἐκάθησεν ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης γραμμῆς τῶν νεαρῶν φυλακισμένων ὅπως φάγη τὴν ἐκ σεμιγδάλεως σοῦπαν, ὥραία ὡς πάντοτε, ἀλλ' ὡχρὰ, ἀπηλπισμένη, μὲ φλογερούς ὀφθαλμούς, ὁμοίαζε πρὸς γαρυφαλλὸν ἐντὸς χωραφίου λαχάνων. Δὲν ἔφαγε, δὲν εἶπε λέξιν, καὶ δὲν ἔστρεψε πρὸς κανένα τὸ βλέμμα της.

— ὦ, Νόννο, ὦ, Βίνδο, ἀνέκραζεν· ἐνόμιζεν ὅτι ἡ καρδιά ἐκείνη ἐμελλε νὰ διαραγῇ, ἀλλὰ δὲν ἐξέβαλε οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον στεναγμόν.

Ὁ δυστυχὴς Βίνδος κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐκλαίεν ἅνα πᾶσαν στιγμὴν, ἀλλ' ἔφαγε τὴν σοῦπαν του, ποτίζων αὐτὴν ἐν τούτοις μὲ τὰ δακρυὰ του, ἐν μέσῳ πλήθους μικρῶν Ἀγγλων, κουρευμένων καὶ ἐνδεδυμένων φαϊά, οἱ ὅποιοι τὸν παρετήρουν γελῶντες εἰρωνικῶς.

Β'.

Ὅτε ἐνύκτωσεν, ὁ Βίνδος εἰσῆχθη εἰς τὸ ὑπνωτήριο τῶν ἀρρένων· ἡ Τζέμμα ὠδηγήθη εἰς μικρὰν σιδηρὰν κλίνην κεκαλυμμένην μὲ κυανοῦν σκέπασμα. Αἱ ὑπηρετρίαι τὴν ἐξέδυσαν καὶ τῇ εἶπαν νὰ πλαγιάσῃ. Ἐπλάγιασε. Ἡ

κλίνη της ἦτο ἡ τελευταία τῆς γραμμῆς καὶ ἤγγιζεν εἰς τὸν τοῖχον· ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου, οἱ δὲ φύλακες ἐνόμισαν, ὅτι ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν τύχην της. Τὰ φῶτα ἐσβέσθησαν καὶ μετ' ὀλίγον τὸ πνεῦμα τῶν νεαρῶν φυλακισμένων ἀνεχώρησεν εἰς τὴν χώραν τῶν ὀνείρων.

Ἀλλ' ἡ Τζέμμα δὲν ἐκλείσε τοὺς ὀφθαλμούς της. Τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἡ καρδιά της ἐκτύπα καθ' ὅλον τὸ σῶμα της. Ἐθῆκε μίαν ἄκραν τοῦ σινδονίου εἰς τὸ στόμα της καὶ τὴν ἐδάγκασε μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις της διὰ νὰ πνίξῃ τὰς ἀγωνιώδεις κραυγὰς, αἱ ὁποῖαι ἀνέβαινον εἰς τὰ χεῖλη της.

Ἐμελλεν ἄραγε νὰ ἴδῃ ποτε τὸν Νόννον, τὸν Βίνδον; τὸν τελευταῖον ἐμελλε νὰ ἴδῃ πάλιν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀλλὰ τὸν Νόννον; Ἦτο βεβαία ὅτι αὐτὸς θάπεθνησκεν εἰς τὴν φυλακὴν.

Πλησίον τῆς κλίνης εὕρισκετο ἐν περὰ θυρον χωρὶς παραθυρόφυλλα. Ἡδυνήθη λοιπὸν νὰ ἴδῃ μετὰ τὸ φαῖον φῶς τῆς ἀμφιλύκης ἐρχόμενον τὸ σκότος τῆς νυκτός· ἔπειτα ἀνέτειλεν ἡ σελήνη· ἐπερίμενε τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θὰ ἐκοιμῶντο ὅπως σηκωθῇ, πλησιασῇ εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἴδῃ μήπως ἡδύνατο νὰ δραπετεύσῃ δι' αὐτοῦ.

Μία τῶν ὑπηρετριῶν ἐκοιμᾶτο ἐν τῷ ὑπνοτηρίῳ, ἀλλ' ἐντελῶς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον· ὅτε δ' ἐπῆλθε πλήρης ἡσυχία, καὶ μόνον ἡ ἡρεμὸς ἀναπνοὴ τῶν κοιμωμένων κορασιῶν ἠκούετο, ἡ Τζέμμα ἀνεσηκώθη καὶ ἠκροάσθη.

Μετ' ὀλίγον ἐπῆλθον ἀπὸ τὴν κλίνην της καὶ διηυθύνθη ἡσυχῶς πρὸς τὸ παράθυρον. Ἐνεκα τῆς θερμότητος αἱ ὑπηρετρίαι εἶχον ἀφήσῃ αὐτὸ μισοανοιγμένον. Διὰ τοῦ ἀνοιγματος ἀνέβαινε γλυκεῖα ὁσμὴ τριφυλλίου καὶ αἰγολυγισμάτος. Ἡ Τζέμμα ἤνοιξεν ἀθροῦς τὸ παράθυρον καὶ εἶδε.

Τὸ παράθυρον ἔκειτο εἰς ἄρκετὸν ὕψος ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους· ἐν τούτοις ἡ Τζέμμα ἐσκέφθη ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ δραπετεύσῃ.

Ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κλίνην της καὶ ἐφόρεσε τὴν στολὴν τῆς φυλακῆς, τὴν ὁποίαν τόσο ἀπεστρέφετο. Ἄν κανεὶς δὲν ἀφυπνίζετο θὰ ἠδύνατο νὰ δραπετεύσῃ· διότι εἶχεν ἀνακαλύψῃ ἐν τῇ σκιᾷ μίαν ὑδρορρόην καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ παραθύρου μέχρι τοῦ ἐδάφους.

[Ἐπεται συνέχεια]

A. K.

[Ἐκ τῶν τῆς Ouida]

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Πολύ πρωί, όταν 'ψηλά
Χρυσός ο ήλιος λάμπει,
'Απ' τὰ λουλούδια τὰ πολλά
"Ας κεντηθούν οι κάμποι,
Γιατί κ' ἡ ἀνοιξίς γελά
Μὲ μύρια θέλητρα τρελά.

Σὰν χορταριάση πάλι ἡ γῆ,
Τὰ δένδρα πρασινίσουν,
Τὰ προβατάκια τὴν αὐγὴ
"Ας βογῶνε νὰ βοσκῇσουν,
Γιατί κ' ἡ ἀνοιξίς γελά
Μὲ μύρια θέλητρα τρελά.

"Όταν γλυκὰ κάθε πουλὶ
Θὰ κελαδήσῃ πάλι
Καὶ τὸ βουνὸ θ' ἀντιλαλή...
Κάθε παιδί ὡς ψάλλῃ :
« Πάλιν ἡ ἀνοιξίς γελά
Μὲ μύρια θέλητρα τρελά.»

Κι' ὅλοι ὡς χαροῦν ἀπ' τὴν καρδιά,
Καὶ ἀπὸ χίλια μέρη
"Ας τραγουδοῦν μὲ τὰ παιδιά
Γυναῖκες, ἄνδρες, γέροι :
« Πάλιν ἡ ἀνοιξίς γελά
Μὲ μύρια θέλητρα τρελά ! »

ΦΑΚ

ΤΕΡΑΣΤΙΑΙ ΦΩΚΑΙ

Περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἐν σουηδικῶν πλοίων ἐφοπλισθέν πρὸς θήραν φωκῶν ἐναυάγησεν εἰς τὰς ἀρκτικές θαλάσσας.

Τὸ πλήρωμα κατέφυγεν εἰς παρακειμένην τινα νῆσον, τὴν νῆσον Βέριγγ, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνακαλύψῃ σουηδὸς θαλασσοπόρος οὕτως ὀνομαζόμενος.

Ἡ χώρα ἐκείνη, ὑπὸ τοῦ Παγωμένου Ὁκεανοῦ περιβεχόμενη, εἶνε φοβερά. Τὸ ψυχρὸς εἶνε τόσο δριμύ, ὥστε ὅχι μόνον οἱ κάτοικοι μεσημβρινῶν τόπων, ὅπως εἴμεθα οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' οὐδὲ οἱ τῶν βορείων εἰμποροῦν νὰ σχηματίσουν σαφὴν ἰδέαν περὶ αὐτοῦ· κανὲν φυτόν, οὐδ' ἡ ἐλαχίστη βλάστησις τέρπει τὴν ὄρασιν. Τὸν στόλισμόν τοῦ ἐδάφους ἀποτελοῦν ἐκεῖ αἱ χιόνες καὶ οἱ πάγοι. Ὁ ἥλιος μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ ἔτους φαίνεται, κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον μένει ἐντελῶς κεκρυμμένος, ἡ δὲ νύξ, διαρκοῦσα πολλοὺς μῆνας· φωτίζεται μόνον ἀπὸ τὸ βόρειον σέλας· τὸ θέαμα τοῦ οὐρανοῦ τούτου φαινομένου εἶνε παράδοξον καὶ μεγαλοπρεπές, τὸ φῶς ὅμως αὐτοῦ δὲν εἶνε ἀρκετὰ ἰσχυρὸν ὥστε ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ τοῦ ἡλίου.

Οἱ ναυαγήσαντες ναῦται μέχρις ὅτου κατὰ τὴν ἀνοιξίαν, ὅπως ἕκαστον ἔτος, ἔλθωσι πλοῖα εὐρωπαϊκὰ πρὸς θήραν φώκης ἢ φαλαίνης καὶ καταστήσωσι δυνατὴν τὴν ἐπιστροφὴν των εἰς τὴν Σουηδίαν, ἔζων μὲ ἰχθῦς καὶ θαλάσσια

πτηνὰ. Καὶ τὰ μὲν καὶ τὰ δὲ εὐρίσκονται ἀφθονά εἰς τὰς ἀρκτικές ταύτας χώρας.

Ἡμέραν τινα εἰς ἐκ τῶν ναυτῶν ἀναχωρήσας πρὸς εὔρεσιν τροφῆς ἐπέστρεψε καὶ ἀνήγειλεν εἰς τοὺς ἄλλους ὅτι διέκρινεν εἰς τὴν ἀκτὴν ἐν ζῶν γιγαντιαίου μεγέθους, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζε πρὸς φώκην.

Ἡ περιγραφή, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ ναύτης ἐκεῖνος ἐφάνη τόσο φανταστικὴ εἰς τοὺς συντρόφους του ὥστε δὲν ἠθέλησαν νὰ τὴν πιστεύσουν. Μὲ γέλωτας καὶ ἀστεϊσμούς ἀπήντησαν εἰς τοὺς λόγους του. Ἐν τούτοις μετὰ τινας ἡμέρας καὶ ἄλλοι ναῦται εἶδον ὅλην τὴν ἀκτὴν τῆς νήσου γεμάτην ἀπὸ ζῶα ὁμοία πρὸς τὸ περιγραφέν ὑπὸ τοῦ συντρόφου των.

Τὰ ζῶα ἐκεῖνα ἀνῆκον πράγματι εἰς τὸ γένος τῶν φωκῶν, ἀλλὰ ἦσαν ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα τῶν συνήθων φωκῶν, τὰς ὁποίας ἐγνώριζον. Ἐν ᾧ αἱ τελευταῖαι αὐταὶ ἔχουσι μῆκος ἐνὸς ἢ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου τὸ πολὺ, αἱ τῶν ἀκτῶν τῆς νήσου Βέριγγ εἶχον ὅκτῳ μέχρι δέκα. Τὸ σῶμά των περιβάλλετο ἀπὸ βραχὺ τρίχωμα· ὁμοιάζε δὲ πρὸς τὸν φλοιὸν μερικῶν δένδρων.

Αἱ πελώρια ἐκεῖνα φῶκαι ἔβασκον κατὰ πυκνάς ἀγέλας εἰς τὰ ὑποθαλάσσια λιβάδια, τὰ πλησίον τῶν ἀκτῶν εὐρίσκόμενα. Δὲν ἐφοβούντο διόλου τοὺς ἀνθρώπους δὲν τοὺς ἐγνώ-

ρίζον ἀκόμη καὶ δὲν εἴξευρον ποῖον ἀμείλικτον πόλεμον ἐξοντώσεως ἐμελλον ν' ἀρχίσουν κατ' αὐτῶν.

Οἱ ναυαγοὶ ἐνόησαν ὅτι ἀπὸ τὸ ἀπροσδόκητον ἐκεῖνο εὐρημα θὰ ἔκαμνον τὴν τύχην των.

Καὶ πράγματι τὸ ἔλαιον καὶ τὸ πάχος τῆς φώκης ὅπως καὶ τῆς φαλαίνης εἶνε πολὺτιμα, καὶ γίνεται μεγάλη χρῆσις αὐτῶν εἰς τὴν βιομηχανίαν· ἐν εἶδος μάλιστα αὐτῶν μόρσα ὀνομαζόμενον ἔχει καὶ ὀδόντας ὁμοιάζοντας κἄπως πρὸς τοὺς ὀδόντας ἐλέφαντος χρησιμοποιομένους ὡς ἐκείνοι.

Αἱ φῶκαι εἶνε ἀμφίβιοι· τοῦτέστι ζῶσι ὅτε μὲν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ὅτε δὲ ἐντὸς τοῦ ὕδατος· δὲν δύνανται ν' ἀναπνεύσουν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, εἰμποροῦν ὅμως, νὰ μείνουν ἀρκετὸν διάστημα ὅπως σωθῶσιν ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τῶν ἐχθρῶν των, καὶ ὅπως ζητήσωσι τὴν τροφήν των, ἥτις συνίσταται εἰς ἰχθῦς, μαλακόστρακα, μαλάκια καὶ θαλάσσια φυτὰ.

Οἱ ἐπὶ τῆς νήσου Βέριγγ καταφυγόντες ναυαγοὶ ἤρχισαν ἀμέσως τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον των· ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῶν δυστυχῶν ἀνυπερασπίστων ζῶων, τῶν ὁποίων γενεαὶ διόκληροι ἔζησαν ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους ἐπὶ τῶν ἐκ πάγου ἐκείνων βράχων. Οὐδέποτε θὰ ἐφαντάζοντο τὰ πελώρια ἐκεῖνα ζῶα ὅτι ἐλεεῖν ὄντα, τῶν ὁποίων τὸ ἀνάστημα οὐδὲ πρὸς τὸ ἐν δέκατον τοῦ σώματος των ἐξισοῦτο θὰ ἐτόλμων νὰ ἀγωνισθῶσι πρὸς αὐτὰ.

Τοῦτο ἐν τούτοις συνέβη. Οἱ Σουηδοὶ ὥπλισμένοι μὲ δόρατα καὶ καμάκια προσέβαλλον τὰς πελώριαι φώκας. Τοιαύτη δὲ ἦτο ἡ δύναμις

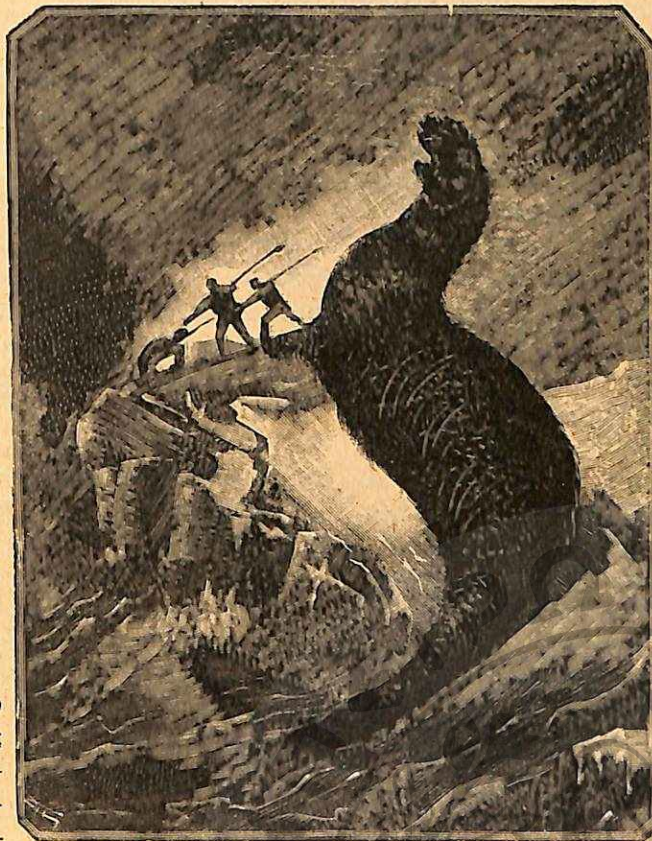
των ὥστε ἀπητοῦντο τεσσαράκοντα ἄνθρωποι ὅπως τὰς σύρῳσιν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος· καὶ ἡ ὥφελεια ὅμως ἦτο ἀνάλογος τοῦ ἐκτάκτου μεγέθους τῶν φωκῶν.

Τὸ θέρος ἦλθον πλησίον τῆς νήσου Βέριγγ εὐρωπαϊκὰ καὶ ἀμερικανικὰ πλοῖα, οἱ δὲ Σουηδοὶ ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον, λίπος καὶ δέρματα ἐκ τοῦ σώματος τῶν δυστυχῶν ἐκείνων ζῶων ἐξαχθέντα.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος ἦλθον ἄλλα πλοῖα, ὁ δὲ πόλεμος ἤρχισεν ἐκ νέου κατὰ τῶν γιγαντιαίων φωκῶν. Μὲ τοιαύτην δὲ λύσσαν ἐξηκολούθησεν ὥστε μετὰ χρονικὸν διάστημα ὀλιγώτερον τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν οὐδὲ ἐν πλέον ὑπελείπετο ἐκ τῶν ζῶων ἐκείνων. Τόσον ὀλίγος καιρὸς ἤρκεσε πρὸς ἐξόντωσιν των ! Ἄν δὲ ἐφυλάττοντο τινας ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ μουσεῖα τῆς Φυσικῆς ἱστορίας, ἴσως θὰ ἠδύνατο τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι αἱ φῶκαι αὐταὶ ὑπῆρχαν μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ τῶν θαλασσοπόρων, οἵτινες ἐξηρεύνσαν τὰς πολικὰς χώρας.

Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς πλείστα ἄλλα ζῶα ὑπάρξαντα ἄλλοτε, ἀλλὰ ἐξαφανισθέντα τέλεον. Δὲν εἶνε λυπηρὸν ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φιλοκέρδεια ἐρημόναι τὴν γῆν ἀπὸ ἀνυπεράσπιστα καὶ λίαν ἐνδιαφέροντα ζῶα, καὶ μάλιστα εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε οὔτε ἐν ὡς δαίγμα πλέον νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ εὐρωμεν ;

Τοῦτο δὲ συμβαίνει διότι ὁ ἄνθρωπος, μὲ ὅλον τὸ λογικόν του, λησμονεῖ συχνὰ τὸ φρόνιμον ρητόν : Πᾶν μέτρον ἄριστον. Ἀντὶ νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν χρῆσιν ὑποπίπτει εἰς τὴν κατὰ Φιλοζωίαν

« ΠΡΟΣΕΒΑΛΛΟΝ ΜΕ ΔΟΡΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΜΑΚΙΑ »

Ο ΘΕΡΑΠΕΥΘΕΙΣ ΑΣΘΕΝΗΣ

Ἐξ ἑνὸς φανερὸν ἄνθρωπος τις πολὺ πλούσιος, ὅστις δὲν ἡσχολεῖτο εἰς τίποτε.

— Μὰ ἂν πρέπη νὰ ἐργάζωμαι, ἔλεγε, τί με ὠφελοῦν τὰ πλούτη μου; μόνον οἱ πτωχοὶ πρέπει νὰ ἐργάζωνται.

Ἐσηκόνετο ἀργὰ καὶ ἀμέσως ἤρχιζε τὸ προγευμα τῷ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις ποτὲ δὲν ἦτο εὐχαριστημένος, μολονότι εἶχε τὸν καλλίτερον μὲ χειρὸν ὅλης τῆς πόλεως. Πλὴν τοῦ καφέ ἤθελε καὶ κατὰ πούλαρικόν ἢ χοιρομέρι, ἢ στρεΐδια, ἢ καὶ τὰ τρία μαζὶ καὶ κρασιά ἀκριβὰ καὶ ἄλλα ποτά.

Ἐπειτα διήρχετο ὀλίγην ὥραν εἰς τὴν βιβλιοθήκην του. Ἀλλὰ ἀνεγίνωσκε; ἐμελέτα; — Κάθε ἄλλο. Ἦτο τόσο πλούσιος! πρὸς τί λοιπὸν νὰ μάθῃ; ὅσον διὰ νὰ ὑπολογίσῃ τὰς δαπάνας του ἤξευρε μὲ τὸ παραπάνω.

Ἐπειτα ἤρχετο ἡ ὥρα τοῦ γεύματος, ἔπειτα τοῦ μεταμεσημβρινοῦ ὕπνου, κατόπιν τοῦ δειλινού, ἔπειτα τοῦ δειπνοῦ καὶ τέλος τοῦ ὕπνου.

Ἐν τούτοις μετ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἦτο εὐχαριστημένος, δὲν ἠδύνατο οὔτε νὰ κοιμηθῇ καλῶς. Εἶχε τὸν ἰατρὸν του, ὅστις τῷ ἐδίδε ὁκάδας κατὰ πότια διὰ νὰ τῷ ἀνοίξῃ τὴν ὀρεξίν, καὶ κουβάδες ἱατρικὰ διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ κοιμηθῇ.

Ὁ ἰατρὸς καὶ ὁ φαρμακοποιὸς ἦσαν, φυσικὰ, πολὺ εὐχαριστημένοι· αὐτὸς ὅμως δὲν ἔθεραπεύετο· κάθε ἡμέραν παρεπονέιτο ὅτι εἶχε νέον πάθημα· πότε πλευρίτιδα, πότε ἡμικρανίαν, πότε τοῦ ἐπνοῦσε ἡ σπλῆν, πότε οἱ πνεύμονες, πότε ὁ στόμαχος, πότε τὰ ὀδόντια του, ἐν ἐνὶ λόγῳ εἶχε τριακοσίας ἐξήντα πέντε ἀσθενείας τὸ ἔτος, καὶ τὸ δισεκατομμύριον τριακοσίας ἐξήντα ἐξ.

Τέλος ἐκ τύχης ἔμαθεν ὅτι εἰς μίαν πόλιν ἀπέχουσαν ἑκατὸν μίλλια εὐρίσκειτο εἰς ἰατρὸς τὸσον σοφὸς ὥστε ὅταν ἐπλησίαζεν εἰς ἕνα ἐτοιμοθάνατον ἀσθενῆ, ὁ θάνατος ἐτρέπετο εἰς φυγὴν. Ἐγραψεν εἰς τὸν ἰατρὸν ἐκεῖνον ἀπαριθμῶν τὰ νοσήματά του, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ἔλθῃ νὰ τὸν ἴδῃ, Ἀλλ' ὁ ἰατρὸς, ἀναγνωρίσας τὴν ἀσθένειαν τοῦ πλουσίου, τῷ ἀπήντησε.

«Κύριε.

Ἦμπορῶ νὰ σας ἰατρεύσω, ἀλλὰ δὲν ἢμπορῶ νὰ ἔλθω εἰς τὴν πόλιν σας, διότι ἔχω πολλοὺς ἀσθενεῖς ἐδῶ. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἔχετε εἰς τὴν κοιλίᾳ σας ἕνα δράκοντα εἰς τὸν ὁποῖον

πρέπει ἐγὼ νὰ ὁμιλήσω αὐτοπροσώπως καὶ ὁ ὁποῖος μεγαλύνει καθ' ἡμέραν ὑπὸ τὸ κρασί καὶ τὰ ὠραία πράγματα μὲ τὰ ὁποῖα τὸν τρέφετε, πρέπει νὰ ἔλθετε ἐδῶ πεζὸς — διότι οἱ τιναγμοὶ τῆς ἀμάξης ἢμπορεῖ νὰ τὸν ἐρεθίσουν καὶ τότε εἴθε καταστραμμένος. Καθ' ὁδὸν ὡς πρόγευμα θὰ τρώγετε ἐν ἡ δύο βραστά αὐγά μὲ ἐν ψωμάκι, ὡς γεῦμα θὰ ἔχετε ἐν πινακίον σουπαν, ἐν τεμάχιον βραστοῦ κρέατος καὶ ἕκαστον δράμια κρασί· εἰς τὸ δεῖπνον σας μίαν πριζόλα καὶ πενήντα δράμια κρασί· ὅταν διψᾷτε θὰ πίνετε νερὸν δροσερὸν καὶ διαυγὲς ὅσον θέλετε· θὰ σηκόνεσθε ὅσον ἢμπορεῖτε πρῶτ' διὰ νὰ μὴ πατήτε πολλὴν ὥραν μὲ τὴν ζέστην τοῦ ἡλίου.

Αὕτῃ εἶνε ἡ γνώμη μου, κάμετε ὅ τι σας ἀρέσῃ· ἂν δὲν ἀκούσετε τὴν συμβουλὴν μου ὁ δράκων θὰ ξεσχίσῃ μετ' ὀλίγον τὰ ἔντερά σας, καὶ δὲν θὰ ἀκούσετε πλέον τὸν κοῦκον νὰ κελαηδῇ τὴν ἀνοιξὶν ποῦ μας ἔρχεται.

Μένω μετ' εἰλικρινείας ὁ ἰατρὸς

Τάδε δεινός.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔκαμεν μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τὸν πλούσιον ἀσθενῆ καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀκολουθήσῃ κατὰ γράμμα ὅ,τι τῷ ἔγραφεν ὁ ἰατρὸς. Ἐξέκίνησε πεζός· μόλις ὅμως ἐβάδισε ἡμίσειαν ὥραν ἡσθάνθη μεγάλην κούρασιν καὶ ἔγινεν ἀκόμη στρυφνότερος παρ' ὅσον ἦτο ὅτε ἀνεχώρει. Τὰς πρώτας ἡμέρας ἐν γένει εἶχεν ἐλεεινὴν διάθεσιν καὶ ἀπῆντα μὲ περιφρόνησιν εἰς τοὺς χωρικοὺς, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐχαιρέτων. Ἐξέθυμαινε κατὰ τῶν ἐντόμων τὰ ὁποῖα εὕρισκεν ἐμπρὸς του. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅμως ἤρχισε νὰ γίνετα καλλίτερα· ἡ νέα διαίτα τὸν ὠφέλει. Τώρα τῷ ἐφαίνετο ὅτι τὰ πτηνὰ ἐκελάδουν φαιδρά, τὸσον φαιδρά ὅσον ποτὲ δὲν τα εἶχεν ἀκούσῃ· ὁ δρόμος διήρχετο δι' ὠραίου δάσους πευκῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀρωματώδης ὁσμὴ τὸν ἐξωογόνησε, τὸν κατέστησεν ἔτι εὐθυμότερον. ἤρχισε νὰ γίνεται δημοτικὸς, προσήγορος· συγχρόνως ἡ ὑγεία του ἐβελτιούτο, μετὰ τεσσάρων ἐβδομάδων πορείαν ἔφθασε τέλος εἰς τὴν πόλιν ὅπου κατῴκει ὁ ἰατρὸς.

Χειρότερον καιρὸν διὰ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν ἰατρὸν δὲν ἢμποροῦσα νὰ εὕρῃ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν δὲν ἔχω οὔτε καταρροὴν καλῶς, οὔτε ζάλην, οὔτε πόνον τοῦ στομάχου.

Παρουσιάσθη πρὸς τὸν ἰατρὸν, τὸν ὁποῖον εὗρε περικυκλωμένον ἀπὸ ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παιδιά, τῶν ὁποίων ὁ καθεὶς εἶχε τὸν πόνον του.

— Μὴ δίδετε τόσο πολλὰ ζυμαρικά εἰς τὸ παιδί σας, εἶπεν εἰς μίαν γυναῖκα κρατοῦσαν εἰς τὴν ἀγκάλῃν τῆς τοῦ παιδὶ τῆς, τοῦ ὁποίου ἡ κοιλία ἦτο τετωμένη ὡς τύμπανον· δίδετε τοῦ γάλα καὶ αὐγά, καὶ μὴν το ταγίζετε ὅταν δὲν πεινᾷ.

Ἐπειτα ἀποταθεὶς εἰς ἰσχνόν τινα καὶ ὠχρὸν ἄνθρωπον εἶπε:

— Τρώγετε καθ' ἡμέραν ἕνα κομμάτι ψιττὸ ἢ πουλαρικό καὶ πίνετε μίαν φιάλην κρασί, τὴν ἡμίσειαν τὸ μεσημέρι καὶ τὴν ἡμίσειαν τὴν ἑσπέραν· κάθε βράδυ κάμετε περίπατον πεζὴ δύο ὥρας τοῦλάχιστον.

Τέλος ὁ ἰατρὸς ἠρώτησε τὸν πλούσιον πῶς εὐρίσκεται. — Εἶμαι λαμπρά, πολὺ λαμπρά,

εἶθε νὰ εἴσθε καὶ τοῦ λόγου σας ὅπως ἐγώ.

Ὁ ἰατρὸς τῷ εἶπε μειδιῶν:

— Ὁ προστάτης ἄγγελός σας σὰς συνεβούλευσε ν' ἀκολουθήσετε τὰς δόληάς μου· σὰς συμβουλεύω νὰ ἐπιστρέψετε ὅπως ἤλθατε· αὐτὸ ἀρκεῖ. Ὅταν ἐπανεέλθετε εἰς τὴν κατοικίαν σας κάμετε καθ' ἑκάστην περίπατον μακρόν, ὅ,τι καιρὸς καὶ ἂν εἶνε, κάπου κάπου στέλλετε μοι εἰδήσεις σας.

— Ἐξοχώτατε, εἴσθε πονηρὸς καὶ σὰς νοιώθω πολὺ καλὰ, ἀλλὰ θὰ ἐκτελέσω κατὰ γράμμα τὰς συμβουλὰς σας.

Ἐκράτησε τὸν λόγον του καὶ ἐξῆσεν ἐν ὑγείᾳ μέχρις ἡλικίας ἐννεήκοντα τριῶν ἐτῶν καὶ ἀρκετῶν μηνῶν. Ἐκάστην πρωτοχρονίαν ἐστελλεν ὡς ἀγιοβασιλιάτικον δῶρον πρὸς τὸν ἰατρὸν τριακοσίας δραχμὰς.

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

Ο ΦΕΛΛΑΧΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΚΛΕΠΤΑΙ

Ἐμπορὸς τις ἐπέστρεφεν εἰς Κάρρον, ἔφερε δὲ μετ' ἑαυτοῦ ἡμίονον, ἥτις ἐβάδιζεν ἡσύχως κατόπιν του. Δύο κλέπται τὸν παρηκολούθησαν, διότι ἐνόησαν ἀπὸ τὴν φυσιογνωμίαν του ὅτι ἦτο κουτὸς καὶ ὅτι ἦτο εὐκολὸν νὰ κλέψωσι τὴν ἡμιόνον του.

Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶπεν εἰς τὸν σύντροφόν του:

— Στοιχηματίζω ὅτι εἴμπορῶ νὰ κλέψω τὸ μουλάρι αὐτὸ ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ἡμέρα μεσημέρι, χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῇ. Ἐλα μαζί μου, θὰ σου δώσω τὸ μουλάρι καὶ φύγε γρήγορα. Τὰ ἄλλα εἶνε δική μου δουλειά.

Ὁ κλέπτης πλησιάζει ἡσύχως εἰς τὴν ἡμιόνον, λυεὶ τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο δεμένος καὶ ὁ σύντροφός του φεύγει μὲ τὸ ζῶον ὅσον ταχύτερον ἠδύνατο. Αὐτὸς δὲ περνα τὸ σχοινίον εἰς τὸν λαιμόν του καὶ παρακολουθεῖ ἡσύχως τὸν ἔμπορον. Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἐστάθη ἀποτόμως· ὁ ἔμπορος ἐστράφη, φαντάζεσθε δὲ τὴν ἐκπληξίν του ὅτε εἰς τὴν θέσιν τῆς ἡμιόνου εἶδεν ἕνα ἄνθρωπον.

— Θεὲ μεγαλόδυναμε, τί τρέχει; εἶπε.

— Ἀχ, ἀφέντη, εἶπεν ὁ κλέπτης, ἀκούσε με σὲ παρακαλῶ. — Λέγε, τῷ εἶπεν ὁ ἔμπορος τρέμων. Τότε ὁ κλέπτης τῷ διηγείται ὅτι μίαν ἡμέραν εὐρισκόμενος εἰς κατάστασιν μέθης ἔδειρε τὴν μητέρα του, ὅτι πρὸς τιμωρίαν ὁ Θεὸς

τὸν μετεμόρφωσεν εἰς ἡμίονον, καὶ ὅτι πρὸ ὀλίγου τὸν ἐσυγχώρησεν ἡ μήτηρ του καὶ ἔγινε πάλιν ἄνθρωπος.

— Συγχώρησέ με, τῷ λέγει τότε ὁ ἔμπορος, διὰ τὸ ξύλο ποῦ σοῦ ἔδωκα καὶ δι' ὅσα ἄλλα ὑπέφερες· συγχώρησέ με καὶ πῆγαινε.

— ὦ, κύριε, ὅ,τι ἔπαθα ἀπὸ τὸ χέρι σου ἤξιζα νὰ το πάθω. Σ' εὐχαριστῶ μὲ ὅλην τὴν καρδίᾳ μου διὰ τὴν ἐλευθερίαν ποῦ μου δίδεις. Ταῦτα δὲ εἰπὼν ἀνεχώρησε μὲ ὅλην τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν του.

Ὁ ἔμπορος ἐλθὼν οἶκαδε διηγήθη τὸ συμβάν εἰς τὴν σύζυγόν του. Ἐλυπήθησαν κατὰ καρδίαν, ἐννοεῖται, διὰ τὴν ἀπώλειαν, τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν. Ἀλλὰ μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ σύζυγος τοῦ ἔμπορου λέγει πρὸς αὐτόν.

— Ὅ,τι καὶ ἂν ἔγινε δὲν ἢμποροῦμε νὰ μείνωμεν διὰ πάντα χωρὶς μουλάρει· πῆγαινε εἰς τὴν ἀγοράν καὶ ἀγόρασε ἕν ἄλλο.

Ὁ ἔμπορος ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀγοράν· μεταξὺ δὲ τῶν ζῴων τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐκτεθειμένα εἰς πώλησιν ἀνεγνώρισε καὶ τὴν ἰδικήν του ἡμιόνον.

— Ἀ, ἀχρεῖς, θὰ ἔδειρες πάλιν τὴν μητέρα σου, ἀλλὰ μὴ σε μέλη· τώρα πλέον δὲν σε ἀγοράζω.

Καὶ ἠγόρασεν ἕν ἄλλο ζῶον.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Αἱ μεγαλειότητες πόλεις.

Κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς ἐργασίας αἱ δώδεκα πόλεις τοῦ κόσμου, αἵτινες ἀριθμοῦσι τὸν μεγαλύτερον πληθυσμόν, εἶνε αἱ ἐπόμεναι κατὰ σειράν. Λονδίνον μετὰ κατοίκων 5,529,000, Νέα Ὑόρκη 2,616,000, Παρίσι 2,345,000, Καντὼν, Πεκίνον 1,600,000, Βερολῖνον 1,497,000, Βιέννη 1,252,000, Τόκιον, 1,122,000, Φιλαδέλφεια, Σίγγ-Τάν, Συγκὼν καὶ Τσέν-Τσάου ὑπὲρ τὸ ἑν ἑκατομμύριον.

Ἀνθρώποι ἐν ἀμνηχανίᾳ.

Ὁ περίφημος μελοποιὸς, ὅστις ἐτόνισε καὶ τὰ χορευτικὰ ἄσματα τῆς Ἀντιγόνης τοῦ Σοφοκλέους, Φέλιξ Μένδελσον, ἀπέθανε δὲ τῷ 1847 ἡτο ἔγγονος τοῦ περιφήμου φιλοσόφου Μωϋσέως Μένδελσον, ζήσαντος κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ γράψαντος κατὰ μίμησιν τοῦ πλατωνικοῦ διαλόγου διάλογον περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς μετὰ τὸ αὐτὸ ὄνομα Φαίδων. Ὁ πατήρ τοῦ Φέλιξ Μένδελσον ἡτο πλούσιος τραπεζίτης ἐν Βερολίνῳ, ἔλεγε δὲ συχνὰ εἰς τὸ γῆρας του :

— Ἦθελα ἐπὶ τέλους νὰ εἰδεύω τί εἶμαι ὅταν ἔμουν νέος με ἔλεγαν : ὁ υἱὸς τοῦ Μωϋσέως Μένδελσον, τώρα ποῦ ἐγήρασα με λέγουν : ὁ πατήρ τοῦ Φέλιξ Μένδελσον.

Ὁ δυστυχὴς μεταξὺ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς του καὶ τοῦ υἱοῦ του, εἶχε χάσῃ τὴν προσωπικότητά του, μετὰ τὰ πλούτη του.

Ὠφέλιμα πτηνά.

Πάντα τὰ μικρὰ πτηνὰ πλὴν τεσσάρων, τοῦ κοινοῦ στρουθίου, τῆς πυραλίδος, τῆς χλωρίδος (κριθολόγου) καὶ τοῦ σπίνου, ἔπρεπε νὰ μᾶς ἐμπνέουν ἀγάπην διότι εἶνε φίλοι τῶν ἀνθρώπων ὡφελιμώτατοι.

Πάντα τὰ εὐθύρραμφα πτηνὰ, τούτέστιν ἡ χελιδὼν, ἡ ὑπολαῖς, ὁ μελισσοφάγος καὶ ἡ σεισπογυῖς εἶνε οἱ καλλίτεροι βοηθοὶ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἐντόμων· τροφή των ἀποκλειστικῇ

εἶνε τὰ ἔντομα· δὲν τρώγουσι δὲ διόλου σπόρους.

Ὅσοι φονεύουσι τὰ πτηνὰ ταῦτα δὲν γνωρίζουν τί κάμνουν· ἀνέκλειψον αὐτὰ, θὰ ἐκλείψουν συγχρόνως καὶ οἱ δημητριακοὶ καρποὶ καὶ τὰ ὀπωρικά, καὶ τὰ χορταρικά, διότι θὰ γίνονιν ὅλα βορὰ τῶν ἐντόμων.

Φιλοσοφία κόρης.

Τὸ ἀκόλουθον συγκινητικὸν γεγονός ἀναγινώσκουμεν εἰς τὰς παρισινὰς ἐφημερίδας. Πτωχὴ τις οἰκογένεια εἶχε πωλήσῃ πάντα τὰ ἐπιπλα καὶ τὰ ἐνδύματα αὐτῆς. Δὲν τῇ ἀπέμεινε πλέον τίποτε, τίποτε. Ἄλλ' ἡ μικρὰ Ἰωάννα, κορασὶον μόλις δεκαετὲς ἀπεφάσισε νὰ βοηθήσῃ τοὺς δυστυχοῦντας γονεῖς τῆς καὶ ἔλαβε γενναίαν ἀπόφασιν : ἔλαβε τὴν κοῦκλάν τῆς, ὡραίαν κοῦκλαν, τὴν ὁποίαν τῇ εἶχε δωρήσῃ ὁ ἀνάδοχός τῆς εἰς εὐτυχεστέραις ἡμέρας, τὴν ἔφερεν εἰς τὸ ἐνεχυροδανειστήριον καὶ τὴν προτέφρεν ὡς ἐνέχυρον. Ὁ ὑπάλληλος συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ἀγγελικῆς ἀφελείας τοῦ κορασίου καὶ τῆς μεγάλης πρὸς τοὺς γονεῖς του στοργῆς ἀνεκοίνωσε τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν διευθυντὴν τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου ὅστις ἐδέχθη τὴν προσφορὰν καὶ ἔδωκεν εἰς ἀνταλλαγὴν τέσσαρα φράγκα. Ποία δὲ ὡς ὑπῆρξεν ἡ ἀγαλλίσις τῆς μικρᾶς Ἰωάννας ὅτε ἐὺσπλαγχνος διευθυντῆς τῇ ἔδωκε καὶ τὴν κοῦκλάν τῆς ὀπίσω ! Τὴν ἐδέχθη μετὰ ἀνοικτὰς ἀγκάλας. Γενόμενον γνωστοῦ τοῦ πρᾶγματος ἡ νομαρχία τοῦ Σηκουάνα ἀπέστειλε παρευθὺς βοηθήματα εἰς τὴν δυστυχούσαν οἰκογένειαν τῆς ὁποίας ἡ κατάστασις ἡτο ἄξια οἴκτου καὶ προστασίας.

Μικρὰ ὑγιεινὴ.

Μετὰξινον ὕψωμα τιθέμενον ἐπὶ τοῦ σώματος βλάπτει, διότι ἐμποδίζει τὴν ἄδελον διαπνοὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου καθιστᾷ δύσκολον τὴν ἀναπνοήν. Τοῦτο δὲ προέρχεται διότι ἡ μέταξα δὲν ἀπορροφᾷ τὴν ὑγρασίαν. Ὅθεν δὲν εἶνε ὠφέλιμον νὰ φορῇ τις μετὰξινον ὑποκάμισον κλπ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 25 Ἰουνίου.

91. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶν' ὄνομα ἀνδρὸς πολὺ ἀρχαίου.
Τὸ δευτερόν μου ὄνομα θεοῦ, ὅχ' ἡμιθέου.
Τὸ σύνολόν μου... ἀλλὰ τί τὸ σύνολον ζητεῖτε ;
Ἐγὼ εἶμι τὸ σύνολον τοῦ κόσμου ! Ἀπορεῖτε ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

92. Στοιχειόγριφος.

Διώχνω πῖ καὶ βίξω ῥῶ,
Καὶ χωρὶς πολὺν καιρὸ
Ἀπὸ εὐμορφῆς νησάκι
Βγαίνει ἓνα ποταμάκι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθεῖος Διοσκώτου.

93. Λεξιόγριφος.

Εἶμαι πτηνὸν γλυκύφωνον καὶ ζῶ ἐν τῇ ἐξοχῇ,
Καὶ κελαδῶ τοῦ ἔαρος σάν ἔλθῃ ἐποχὴ.
Ἄλλ' ἂν τὸ μικρὸν σῶμα μου εἰς δύο το χωρίσῃς.
Τὸ πρῶτον μέρος θὰ εὐρῆς εἰς κάθε ὄφθαλμόν.
Τὸ δεύτερον, ὅταν ἔλθῃ τὸ χιόνι, θὰ ποθήσῃς,
Διὰ νὰ ἔχῃς πάντοτε τὸ σπῖτι σου θερμόν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀετοῦ τῶν Χιονοσκεπῶν Ὁρίων.

94. Φύρδην—μῖγδην.

Τηρὴμ νιοκὴ, σορφότ μηνῶ, δολάσκιδας σοπράττης
Νεῖ ἡ σαπρίτ σαμ ἡ Ἐλλάδ' ἔαδὸ σεί τ' ὀμονά της !
Ναυτὴ σὰ νέμωχε ὄνστ οὖνν, ναυτὴ σὰ παγανῶμε
Αὐλὶ πούδ νὰ μάπευγων, σὰ μὴ νῆτ σηλνομῶμε.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πονηρόγατου.

95. Ἐρώτησις.

Ἐνας ἄνθρωπος κερδίζει μίαν δραχμὴν τὴν ἡμέραν μετὰ αὐτὴν δὲ τὴν δραχμὴν ἐνῶ τρέφει τὴν οἰκογένειάν του, πληρώνει συγχρόνως τὸ χρέος του καὶ βάζει καὶ εἰς τὸν τόκον. Πῶς γίνεται τοῦτο ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πυρφόρου Προμηθεῖος.

96. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου ναοῦ περιωνύμου.
1, Βασίλειος τῆς Ἰωλκῆς. 2, Θεὸς τῆς μυθολογίας. 3, Πόλις τῆς Ἰταλίας. 4, Εἰς τῶν ἐπτά σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. 5, Ἦρως τῆς Τρωάδος. 6, Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης. 7, Μέρος τοῦ σώματος. 8, Ποταμὸς τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρσέλλου.

ΚΑΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ J. GIRARDIN ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Γ.Ρ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 81]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Δύο γάμους ἔχομεν νάναγγεῖλωμεν συγχρόνως. Τὸν γάμον τῆς Μαργαρίτας μετὰ τὸν κ. Πῖκον καὶ...

τῖνος ἄλλου νομίζετε ; τοῦ ἐρωτευμένου φίλου μας, τοῦ μαθητοῦ τοῦ κ. Πολυκαλᾶ, ὁ ὁποῖος ἀπελπισθεὶς, ἀπεφάσισε τέλος πάντων νὰ νυμφευθῇ καὶ αὐτὸς μίαν κόρην, ὀνομαζομένην Μαργιῶ, μεγαλητέραν του κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ, καθὼς ἔλεγαν, πεποικισμένην μ' ἔκτακτον θέλησιν.

Ἀφίνομεν τὰς εὐφυολογίας τοῦ κόσμου διὰ τὸν γάμον αὐτὸν καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν Μαργαρίταν. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἦτο ὡρὰ καὶ κακοδιάθετος. Ἐλυπεῖτο, — καὶ ἦτο πολὺ φυσικόν, — ὅτι ἀπεχωρίζετο τὴν θυγατέρα τῆς ἀλλὰ δὲν ἐλυποθύμισε οὔτε τὴν ἡμέραν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου, οὔτε τὴν ἡμέραν τῆς τελετῆς, ὅταν μάλιστα ἀπέφυγε νὰ ριφθῇ δραματικῶς, — ὅπως τὸ ἔκαμναν ἄλλαι μητέρες — εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Μαργαρίτας. Εἶχε διατηρήσῃ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τὴν αὐτὴν ἡρεμον καὶ γλυκεῖαν φυσιογνωμίαν, ὅπως καὶ τὴν ψυχραιμίαν μετὰ τῆς ὁποίας

ΕΤΟΣ 14^{ον} — ΤΕΥΧΟΣ 7^{ον}

ἐσκέφθη, προέβλεψε καὶ διωργάνωσε τὰ πάντα.

Καὶ ὅταν τὸ νεαρὸν ζεῦγος ἀνεχώρησε νὰ διέλθῃ ἓνα ἷμνα εἰς Παρίσιον, ἡ κυρία Εὐλαμπίδου δὲν ἐδυσκολεύθη νάναλάβῃ τὴν συνήθη κανονικὴν τῆς

ζωὴν. Ἦξευρε νὰ κρύπτῃ τὴν λύπην, τὴν ὁποίαν ἀφεύκτως ἠσθάνετο ὡς μήτηρ.

Ἐν τούτοις ἡ ἀναχώρησις τῆς Μαργαρίτας συνέσφιγγεν ἔτι μᾶλλον τοὺς τόσους στενοὺς καὶ τρυφεροὺς δεσμοὺς τῆς οἰκογενείας. « Τί εἰμπορῶ ἄρα γε νὰ κάμω διὰ νὰ παρηγορήσω τὴν μητέρα ; » ἐρωτᾷ ἑαυτὸν καθ' ἑστίαν ὁ Γιαννάκης. Ἡ ὀρθρὴ ἐπιθυμία νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν μητέρα του, τὸν κάμνει τώρα νὰ ὑπερνικᾷ ὅλας τὰς δυσκολίας καὶ ὅλην τὴν πλῆξιν, τὴν ὁποίαν τῷ προξενοῦν τὰ λατινικὰ ὀνόματα. Ὁ κ. Ἐλευθερίου εἶνε ὡς ἐκ τούτου κατευχαριστημένος καὶ ὁμιλεῖ μετὰ μέγαλον ἐνθουσιασμόν περὶ τοῦ μικροῦ του μαθητοῦ. Ὁ Γιαννάκης σηκώνεται τὸ πρωὶ εἰς τὰς ἑξ καὶ κοιμάται τὸ βράδυ εἰς τὰς ἐννέα. Εἶνε τόσῳ εὐσυνείδητος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ ὑποστῇ μίαν μεγάλην θυσίαν, νὰ μὴ πηγαίνῃ πλέον εἰς τὴν συναναστροφὴν τῆς Κυριακῆς, ὥστε

ΤΟΜΟΣ 21^{ος} — 7

« ΤΟΝ ΕΛΕΞΕΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΥΡΑΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΙΟΝ
ΤΟΥ ΚΩΔΩΝΟΣ » (Σελ. 99)

νά ἔχη περισσότερον καιρὸν διὰ τὴν μελέτην του. Ἡ μήτηρ του τὸν ἄφησεν ἐλεύθερον νὰ κάμῃ ὅ, τι θέλῃ—ἀλλ' ἐκεῖνος ἐνέμεινε ἐν τῇ ἀπόφασίν του. Ὁ μπάμπας Γιάννης, μαθὼν τὰ κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν του ἐπιμονήν, εἶπεν ὅτι αὐτὸ εἶνε ἄξιον κάποιας ἀνταμοιβῆς. Ἀλλ' ἡ κυρία Εὐλαμπίδου τὸν βεβαιώνει ὅτι εἶνε καλλίτερον διὰ τὸν Γιαννάκην νὰ μείνῃ μὲ μόνην τὴν ἱκανοποίησιν, τὴν ὁποίαν ἐνδομύχως θὰ αἰσθάνεται ὁ ἴδιος διὰ τὴν διαγωγὴν του καὶ ὅτι ἀργότερα ἡμποροῦσαν νὰ του κάμουν μερικὰ δῶρα, χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι θέλουν νὰ πληρῶσουν τὴν θυσίαν του.

«Ναί» εἶπε συμφωνώτατος καὶ ὁ μπάμπας Γιάννης, «θυσία πληρωμένη δὲν εἶνε πλέον θυσία.»

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα, πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ Γιαννάκη, ὁ νουνὸς του ἀναλαμβάνει ἐπισήμως νὰ τον διδάξῃ ἱππασίαν καὶ ξιφομαχίαν.

Κάθε φορὰν ποῦ ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸ Λυκείον τοῦ κ. Ἐλευθερίου, ὁ Γιαννάκης ἔχει χίλια πράγματα νὰ διηγηθῇ. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου καὶ ἡ Μάρθα γνωρίζουν τὴν ἀνεκδοτικὴν ἱστορίαν τοῦ Λυκείου αὐτοῦ πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τὸν κ. Ἐλευθερίου. Εἰξεύρουν, παραδείγματος χάριν, ὅτι ὁ μαθητὴς Τογκίνης ἐρωτηθεὶς μίαν ἡμέραν πῶς κάμνει ἡ γυνικὴ τοῦ *unus* ἀπήντησεν *uni*, διὰ τὸ ὁποῖον πολὺ ἐθύμωσεν ὁ διδάσκαλος (Καὶ δικαίως, — δὲν εἶν' ἔτσι;). Ὅτι ὁ μαθητὴς Ρουσσάκος εἶπεν ἀπέξω, χωρὶς νὰ κάμῃ οὔτε ἓνα λάθος, τὰς καταλήξεις καὶ τῶν πέντε Λατινικῶν κλίσεων (πρᾶγμα πολὺ εὐχάριστον διὰ τοὺς γονεῖς τοῦ Ρουσσάκου, — δὲν εἶν' ἔτσι;) ὅτι ἓνας ἄλλος πιάνει τὰς μυῖγες καὶ τὰς κολλᾷ οὐρὲς ἀπὸ χαρτί (ἀστεϊότης ποῦ θὰ τὰς προξενῇ πολὺν πόνον, — δὲν εἶν' ἔτσι;).

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον αἱ ἀνακοινώσεις αὐταὶ ἀποβάλλουσι τὸν ἀφελῆ αὐτῶν χαρακτῆρα, χωρὶς ὅμως νὰ παύσουν νὰ εἶνε εἰλικρινεῖς. Ὁ Γιαννάκης δὲν ἀπασχολεῖται πλέον ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτοῦ καὶ ἀσημαντὰ ἐπεισόδια. Πολὺ περισσότερον τοῦ κάμνουν ἐντύπωσιν τῶρα τὰ νέα πράγματα τὰ ὁποῖα μανθάνει ἐκ τῆς μεταφράσεως τῶν κλασικῶν κειμένων. Ἡρξισεν ἤδη νὰ συζητῇ σοβαρῶς μὲ τὴν ἀδελφὴν του περὶ τῆς ἀξίας τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος. Μὲ τὴν μητέρα του συζητεῖ περὶ τῶν κατακτητῶν. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ὀλίγον ὑπολήπτεται τοὺς κατακτητὰς, οἱ ὁποῖοι μόνον κατακτηταὶ ὑπῆρξαν, μὴ δίδουσα δὲ σημασίαν εἰς τὰς κατ' ἐπίφασιν ἀρετὰς καὶ εἰς τὰς ἡχηρὰς λέξεις, προσπαθεῖ νὰ ποκαθιστᾷ εἰς τὴν ἀληθὴ αὐτῶν ἀξίαν πολλὰ πράγματα ἐκ τῆς ἱστορίας, τὰ ὁποῖα ἐθαύμαζαν συνήθως οἱ μαθηταί. «Ἐκπληκτος ὁ Γιαννάκης ἐκ τῶν ὁμιλιῶν τῆς μητρός του ἐφώναζε συχνά: «Τί περίεργον πρᾶγμα! Λατινικὰ δὲν ἐμάθατε καὶ ὅμως λέτε τὰ ἴδια πράγματα μὲ τὸν κ. Ἐλευθερίου!»

Τακτικὰς συζητήσεις ὁ Γιαννάκης κάμνει καὶ μὲ τὴν ὑπερέτριαν Σταμάταν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ μέλανος ζωμοῦ. Ἡ Σταμάτα, ἐν ὀνόματι τῶν αἰώνων ἀρχῶν τῆς μαγειρικῆς, καταδικάζει τὸ ἄθλιον καὶ βρωμερὸν ἐκεῖνο φαγητόν, ὁ δὲ Γιαννάκης ἐφεισβάλλει τὴν ἀπόφασιν εἰς τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία τῷ λέγει ὅτι, ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τῆς μαγειρικῆς, ἡ Σταμάτα εἶνε αὐθεντία ἀναμφισβήτητος καὶ ὅτι ὀφείλει νὰ παραδέχεται τὴν γνώμην της. Ἐκ τῆς ἀστεϊότητος αὐτῆς ὁ Γιαννάκης μανθάνει ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτῶμεν καθένα περὶ ἐκείνων τὰ ὁποῖα εἰξεύρει καλλίτερα καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁμιλῶμεν ἢ περὶ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἡξεύρομεν καλά.

Διὰ τοῦτο ὁ Γιαννάκης τὸν νουνὸν του ἐρωτᾷ πάντοτε περὶ τῶν πολεμικῶν. Καμμίαν φορὰν ὁ Μπάμπας Γιάννης δὲν ἐννοεῖ τίποτε ἀπὸ τὰς περιγραφὰς μερικῶν συγγραφέων καὶ ἀμφιβάλλει μήπως αὐτοὶ δὲν ἦσαν παρ' ἀπλοῦ πολῖται οἱ ὁποῖοι ἐτόλμησαν νὰ πραγματευθῶσι θέματα στρατιωτικά. Ἐννοεῖ πολὺ καλὰ τὰς περιγραφὰς τοῦ Καίσαρος, (ἐν μεταφράσει ἐννοεῖται) ἀλλ' ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν γέφυραν τὴν ὁποίαν ὁ Καίσαρ κατεσκεύασεν ἐπὶ τοῦ Ρήνου, εἰς τὸ IV Β. βλίον τῶν Ἀπομνημονευμάτων. «ὦ, εἶπεν, αὐτὸ εἶνε δουλειὰ τῶν μηχανικῶν!» Ὁ δὲ Γιαννάκης ἐρωτᾷ τὸν κ. Πίκον, ὁ ὁποῖος εἶνε τῶρα ὁ καλλίτερός του φίλος. Ὁ μηχανικὸς μελετᾷ εὐχαρίστως τὸ χωρίον ἐκεῖνο τοῦ Καίσαρος καὶ σχεδιάζει διὰ τὸν Γιαννάκην τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος γέφυραν. Ὁ Γιαννάκης τὴν φυλάσσει καὶ αὐτὴν εἰς τὴν συλλογὴν του ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ὑδατογραφίας τῆς Μάρθας, ἀπὸ δύο γραμματίαι Λαχείων κληρωμένων καὶ μερικὰς ἄλλας χρωμολιθογραφίας.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῷ Λυκείῳ Ἐλευθερίου διαμονῆς του, ὁ Γιαννάκης ὑπῆρξεν εὐτυχής, ὡς οἱ λαοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἱστορίαν. Ἡ ζωὴ του διέρρεε κανονικὴ καὶ ὁμοίομορφος, ὀλίγον ποικιλομένη ὑπὸ ἐπεισοδίων, πότε εὐχαρίστων καὶ πότε λυπηρῶν. Ἐκ τῶν ἐπεισοδίων αὐτῶν θὰ σημειώσωμεν τὰς ἐπισκέψεις του εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Μαργαρίτας, δέκα λεπτὰ μακρὰν τῆς πόλεως, τὴν βαρεῖαν ἀσθένειαν τοῦ συμμαθητοῦ του Ρουσσάκου, τὸν ὁποῖον οἱ γονεῖς του ὠδήγησαν εἰς μίαν παραθαλασσίαν ἐξοχὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐπιστρέψῃ. Τὴν φοβεράν ὀργὴν τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Ἐλευθερίου κατὰ τοῦ μαθητοῦ Ἀγγελίδου ὁ ὁποῖος εἶχε παρασύρῃ ἓνα σκύλον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Σχολείου καὶ τὸν ἔδωκεν ἀπὸ τὴν οὐρὰν εἰς τὸ σχοινίον τοῦ κώδωνος, καὶ τὸν θάνατον τοῦ κ. Τακούμη τὸν ὁποῖον ὀλίγον κατόπιν ἐπηκολούθησε καὶ ὁ τῆς κ. Τακούμη, ἐν ᾧ δὲν ἔπαυσαν κυκλοφοροῦσαι κακαὶ περὶ τοῦ Σωτήρη Τα-

κούμη φῆμαι. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔκαμε πολλὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Γιαννάκην. Ὅταν ἦτο μικρός, πολὺ μικρός, ἐνθυμεῖται ὅτι ὁ Σωτήρης τῷ ἐφάινετο εὐφυής, κομψὸς καὶ καθὼς πρέπει νέος, καὶ ὅτι ἐνδομύχως ἠύχετο νὰ τῷ ὁμοιάσῃ. Καὶ ἰδοὺ ὅτι σήμερον ὠμίλουν περὶ αὐτοῦ μὲ τὴν περιφρόνησιν! Ὅταν ὁ Σωτήρης ἦλθε δι' ὀλίγας ἡμέρας, νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἀνθρώπου ἐγώιστου, ὑπερηφάνου καὶ ἀκαταδέκτου διὰ τοῦτο ὀλίγοι τὸν ἐλυπήθησαν ὅταν ἔφυγε πάλιν.

Πόσον εὐτυχεῖς ἐσπέρως διήρχετο τότε ἡ οἰκογένεια Εὐλαμπίδου. Ἡ Μάρθα καὶ ἡ μητέρα εἰργάζοντο συνήθως σιωπηλαί, ὁ δὲ πατέρας ἀνεγίνωσκε τὴν ἐφημερίδα του σιωπηλὸς καὶ αὐτός, ἐκτὸς ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ναναγνώσῃ εἰς ἐπήκοον καμμίαν εἰδήσιν ἐνδιαφέρουσαν ἢ νὰ ἐπικρίνῃ τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ ὁ Γιαννάκης ἐνησχολημένος μὲ καμμίαν μετάρρασιν ἢ κανὲν θέμα, ἡσθάνετο ἀρίστως ὅτι ἦτο εὐτυχής, καὶ ὅτι δι' ὅλον τὸν κόσμον δὲν θὰ ἤλλαζε τὴν ζῶντήν ὁποίαν ἔζη τῶρα!

Συνέβη καὶ ἐν ἄλλο ἐπεισόδῳ. Ἀνθρωποὶ τινες μυστηριώδεις, οἱ ὁποῖοι προφανῶς δὲν εἶχαν ἄλλην ἐργασίαν, ἦλθον εἰς τὴν πόλιν μὲ σκοπὸν νὰ ἐξεγείρῳσι τοὺς ἐργάτας κατὰ τῶν κεφαλαιούχων, ἐξοδεύοντες χρήματα καὶ ὁμιλοῦντες πρὸς αὐτοὺς πάντοτε περὶ τῶν δικαιωμάτων των καὶ ποτὲ περὶ τῶν καθηκόντων των. Μεταξὺ τῶν ἀποστόλων αὐτῶν τῶν κοινωνιστῶν ἡ σοσιαλιστῶν ἦλθε καὶ εἰς νέος ὑψηλός, εὐσωμος, φαιδρός, ἐνδεδυμένος ὡς ἐργάτης ὅστις ἐπαρουσιάζετο καὶ ὠμίλει εἰς κάθε ἐργατικὴν συνάθροισιν μὲ θάρρος καὶ μ' ἐνθουσιασμόν, ὅστις ἔκαμεν πολλὴν ἐντύπωσιν. Εἰς μίαν τῶν συναθροίσεων τούτων παρευρέθη καὶ ὁ κύριος Πολυκαλᾶς. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ξένος ἐφάνη εἰς τὸ βῆμα, ὁ ὀπλοδιδάσκαλος ἔτριψε τὰ μάτια του ὡς ἐὰν ἐφοβήθη μὴ γίνεταί θύμα ὀπτικῆς ἀπάτης. Ἀλλ' ὅταν ἐκεῖνος ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ, εἰς τὸν κ. Πολυκαλᾶν δὲν ἔμεινεν ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία. Τὸν ἤκουσε κατ' ἀρχὰς μὲ μεγάλην ὑπομονὴν διὰ νὰ ἴδῃ ποῦ ἤθελε νὰ καταλῇ. Ἀλλ' ὅταν ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ περὶ τῶν ἐργατῶν ὡς περὶ ἀδελφῶν καὶ νὰ ὀνομάζῃ τοὺς καὶ ἰδικὰς τοὺς τὰς ἐλπίδας των καὶ τὰ παθήματά των, τότε πλέον ὁ ὀπλοδιδάσκαλος δὲν ἐκρατήθη καὶ ἀνέκραξε:

«Βρὲ σὺ Μιχάλη! Καὶ ἀπὸ πότε ἔγινες ἐργάτης, νὰ σε χαρῶ, παιδί μου! Ἐλα τώρα 'ς τὸ Θεό σου, πάψε νὰ λὲς σάλια!»

Ἡ ὁμήγυρις συνεταράχθη ἀλλ' ὁ κ. Πολυκαλᾶς ἀπέμεινεν ἐκεῖ ἡρεμὸς καὶ μειδιῶν. Ὁ ρήτωρ, κατάπληκτος ὁ δυστυχής, δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ, ὅταν ὁ κ. Πολυκαλᾶς τοῦ ἔθεσε τὸ ἐξῆς δίλημμα: «Ἡ κατεβαίνεις ἀπ' αὐτοῦ γρήγορα, ἢ τῶρ

ἀμέσως σὲ ξεσκαπᾷ 'ς τὸν κόσμον, κατέργαρε!» Ἐμφοβὸς ὁ ρήτωρ ἔκαμεν ἐν κίνημα ὅμοιον μὲ βούτηγμα κολυμβητοῦ καὶ ἐξηφανίσθη ἐν μέσῳ τῶν γελῶτων καὶ τῶν γιουχαῖσμων τοῦ πλήθους.

Ὁ σοσιαλιστὴς αὐτὸς δὲν ἦτο ἄλλος ἢ ὁ βαπτιστικὸς τοῦ κ. Πολυκαλᾶ, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς βαπτίσεως τοῦ Γιαννάκη, ἂν ἐνθυμεῖσθε, εἶχε νὰ ἴδῃ εἰκοσιπέντε ἔτη. Ἐκτοτε εἶχεν ἔλθῃ πολλάκις, ρακενδύτης καὶ ἐλεεινός, ζητῶν πάντοτε χρήματα, ἕως οὗ ὁ κ. Πολυκαλᾶς τὸν ἐξεδίωξε, μαθὼν ὅτι εἰς τὸ Παρίσι ἐπαίξε συχαμένο ρόλο, ἀναμιγνύμενος εἰς τὰ ἐργατικὰ κινήματα, χωρὶς νὰ εἶνε ἐργάτης, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ ὠφεληταί αὐτός.

«Ὁ παληάνθρωπος» εἶλεγεν ὁ κ. Πολυκαλᾶς. «Πῆρε τὰ μούτρα του καὶ ἦλθε 'δῶ γιὰτὶ μ' ἐνόμιζε 'ς τὴν ἐξοχή. Ὁ τυχοδιώκτης!» Τὸ μικρὸν τοῦτο ἐπεισὸδιον ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐργάτας νὰ σκεφθοῦν λογικώτερα περὶ τῶν ἀγυρτῶν, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐκμεταλλεύονται χάριν ἀτομικῶν συμφερόντων, εἰς δὲ τὸν Γιαννάκην νὰ θεωρήσῃ τὸν κ. Πολυκαλᾶν ἥρωα ἀληθῆ.

Τὴν ἐπομένην Κυριακὴν παρεκάλεσε τὸν μπάμπας Γιάννην νὰ τον παραλάβῃ μαζί του εἰς τὴν ἐξοχὴν, διὰ νὰ θαυμάσῃ ἐκεῖ τὸν μεγάλον ἄνδρα, τὸ πρότυπον τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἀνδρείας. Πρὸς μεγάλην του ὁμῶς ἐκπληξιν, ὁ μέγας ἄνθρωπος, μὲ ἀνασηκωμένα μανίκια, ἐπότιζε τὰ λχανικά του. Πολὺ ἐξεπλάγη ὅτι τὸ περιστατικὸν τοῦ ἔκαμε τόσον θόρυβον καὶ ἀπεποιήθη μετριοφρονῶς τὸ δίπλωμα τοῦ ἡρωϊσμοῦ, τὸ ὁποῖον τῷ προσέφερεν ὁ θαυμασμός τοῦ Γιαννάκη.

«Ἄν θέλῃς νὰ μου πῆς γι' αὐτόν, μάλιστα!» εἶπε πρὸς τὸν Γιαννάκην, δεικνύων τὸν μπάμπας Γιάννην, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀναλάβῃ τὸ ποτιστήριον, «νὰ ἓνας ἀληθινὸς ἥρωας!»

Καὶ τῷ διηγῆθῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ ὑπολοχαγοῦ Ταράνη, μὲ μίαν λεπτομέρειαν τὴν ὁποίαν παρέλειψεν ὁ πρῶτος, ὁ ὁποῖος τοῦ τὴν ἐδιηγῆθη... δηλαδή ὅτι αὐτὸς ὁ μπάμπας Γιάννης ἐνετάλη, ὡς ὁ καλλίτερος τῶν συναδέλφων του, νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Ταράνην ἐκεῖνο ποῦ εἰξεύρομεν.

Ἰδοὺ ἐν τούτοις αἱ πρόδοι τοῦ Γιαννάκη. Ἡξευρεν ἤδη ἀρκετὰ ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ—δηλαδή νὰ ναναγινώσκῃ καὶ ὁπωσδήποτε νὰ διακρίνῃ τὸν Ὀβιδιον ἀπὸ τὸν Βιργίλιον καὶ νὰ ἡξεύρῃ ὅτι ἡ Κούρου Παίδεια εἶνε ἐν μυθιστόρημα πολὺ ὠραῖον, ἀληθὲς δὲ ἀριστούργημα ἡ Κούρου Ἀνάβασις. Ἐκτὸς τούτων εἶχε καὶ ἀρκετὰς γνώσεις ἱστορίας καὶ γεωγραφίας.

Ὁ Γιαννάκης εἶχεν ἀνάστημα ὠραῖον, ὑψηλὸν καὶ εὐλόγιστον, πρόσωπον δὲ ὠχρόν, συμπαθητικόν. Τοιοῦτος ἠθικῶς καὶ σωματικῶς ἦτο ὁ νέος μαθητὴς τὸν ὁποῖον ἡ κυρία Εὐλαμπίδου παρουσίασεν

εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Λυκείου, τοῦ δημοσίου πλέον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸν κατέταξεν. Ὁ κ. Διευθυντὴς δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἴδῃ μὲ εὐνοϊκὸν ὄμμα τὸν μαθητὴν αὐτόν, προῖόν ἐλευθερίου ἀγωγῆς· ἀλλ' οὔτε πάλιν μὲ δυσμενὲς τὸν κληρονόμον μιᾶς τῶν πλουσιωτέρων οἰκογενειῶν τοῦ τόπου. Παραδέχθη λοιπὸν ἓνα μέσον ὅρον καὶ ἡτένισε τὸν Γιαννάκη μὲ ὄμμα ἀξιοπρεπὲς καὶ ψυχρὸν.

Ὅταν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου τῷ εἶπεν ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Ἐλευθερίου ὁ υἱὸς τῆς ἦτο καλὸς διὰ τὴν δευτέραν τάξιν, ὁ κ. Διευθυντὴς ἐμειδίασε δυσπιστῶς· ἀλλ' ὅταν ἀπηύθυνε μερικὰς ἐρωτήσεις εἰς τὸν ὑποψήριον, ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ κ. Ἐλευθερίου εἶχε δίκαιον.

«Ἄν καὶ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μας ἐκπλήσῃ» εἶπε μετὰ τινα δευτερόλεπτα σκέψεως ὁ κ. Ἐλευθερίου ἦτο ἓνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους μου καθηγητάς.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡ ΘΩΜΑ

Ἡ οἰκογένεια τοῦ κυρ Θωμᾶ ἦτο πολυάριθμος. Ἀγῶρια μικρὰ καὶ μεγάλα, κορίτσια μεγάλα καὶ μικρὰ· εἶχεν ἑννέα παιδιά, ὅλα πολὺ καλὰ εἰς τὴν ὑγίαν των, παχουλὰ ὅπως εἰξεύρωνμεν, καὶ εὐθυμα.

Ἀξιοσημείωτος ἦτο πρὸ πάντων ἡ ὁρεξίς των. Τὸ συνειθέστερον τῆς οἰκογενείας φαγητὸν ἦτο σούπα λάχανο, τὴν ὁποίαν, ἀπὸ τοῦ πατρὸς μέχρι τοῦ μπεμπέ, ἡγάπων ὅλοι μέχρι τρέλας. Τὸ καλὸν ἦτο ὅτι τὸ φαγητὸν αὐτὸ ἦτο εὐθηνόν, ἀδιάφορον ἂν ἐμύριζεν ὕστερα ὅλο τὸ σπίτι, τοῦ ὁποῦ ἐκτὸς τῆς αἰθούσης τῆς ὀπασκίας, ὅλα τὰλλα δωμάτια συνεικονίζον καὶ ἐδέχοντο ἰσάκεις τ' ἀρώματα ἐκ τοῦ μαγειρείου, μὴδ' αὐτῆς τῆς τριγωνικῆς αἰθούσης ἐξαιρουμένης. «Ἔτσι» ἔλεγε ὁ κυρ Θωμᾶς τρίβων τὰς χεῖρας, «κανένα δωμάτιο δὲν ἔχει παράπονον».

«Δὲν ἐγνωρίζονταν τὸ σπίτι», κατὰ τὴν ἐκφράσιν τῆς κυρίας Πολυκαλᾶ, ὀλίγον μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν νέων ἐνοικιαστῶν. Καὶ εἶνε δυνατὸν, σὰς παρακαλῶ, νὰ γνωρίζεται ἓνα σπίτι ποῦ ἐκατοικεῖτο πρὶν ἀπὸ δύο μόνον, ὅταν κατοικεῖται τὴν ἀπὸ ἑνδεκα; Ἀλλ' ὑπῆρχον καὶ μερικὰ ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀντετίθεντο πολὺ εἰς τὰς περὶ καθαριότητος καὶ τάξεως ιδέας τῆς ἀγαθῆς γυναικός. Ἐὰν οἱ ἐνοικιασταὶ τῆς ἦσαν ἄλλοι, δὲν θὰ παρέλειπε βέβαια νὰ τοὺς εἴπῃ ὅτι τὰ χαρτιά τοῦ τοίχου δὲν ἔγιναν οὔτε διὰ νὰ γράφουν ἐπάνω τὰ ὀνόματά των, οὔτε διὰ νὰ τα μουντζουρόνουν, οὔτε διὰ νὰ τα σχίζουν τὰ παιδιά· ὅτι τὰ κάγκελα τῆς σκάλας δὲν ἔγιναν διὰ νὰ τα καθαλιεῖν· ὅτι τὰ βάρθρα τῶν παραθύρων δὲν εἶνε διὰ ν' ἀπλόνουν ἀσπρόρρουχα καὶ ὅτι τὰ σαλόνια (τριγωνικὰ ἢ μὴ) δὲν εἶνε ν' ἀφίνουν μέσα νὰ γυρίζουν τρία γουρουνάκια ἄγρια καὶ πολὺ ὀλίγον καθαρά... Αὐτὰ

θὰ παρετῇρε ἡ κυρία Πολυκαλᾶ ἂν ἦσαν ἄλλοι οἱ ἐνοικιασταὶ τῆς· ἀλλὰ πῶς νὰ μὴ κρατηθῇ τώρα, ὅσον νευρικὴ καὶ ἂν ἦτο, ἀφ' οὗ ἐκείνη ἐζήτησε μὲ τὴν ἐπιμονὴν νὰ τοὺς εὐεργετήσῃ;

«Ἡ καϊμένη ἡ γυναῖκα» ἔλεγε περὶ τῆς κυρίας Θωμᾶ, «τί θέλεις νὰ σου πρωτοκάμῃ; Ἐχει ἑστῆ ῥάχη τῆς τόσα παιδιά!» Καὶ μὲ τὴν σκέψιν αὐτὴν παρηγορεῖτο δι' ὅτι ἔβλεπε ὁσάκις ἤρχετο εἰς τὴν πόλιν.

Τὴν πρωίαν τῆς ἰδίας ἐκείνης ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἐνέγραψε τὸν υἱὸν τῆς εἰς τὸ Λύκειον, ὁ κυρ Θωμᾶς ἐπανήρχετο φαιδρὸς ἀπὸ κάποιαν ἐκδρομὴν καὶ μάλιστα ἐπέσπευσε τὸ βῆμα, ἅμα εἶδεν εἰς τὸ ὥρολόγιον τοῦ Ἀγίου Παύλου ὅτι ἐπλησίαζε μεσημέρι. Ἀπεῖχεν ἀκόμη περὶ τὰ εἴκοσι βήματα ἀπὸ τὴν μικρὰν πρασίνην θύραν τῆς οἰκίας του, ὅταν γινώσκων καὶ εὐχάριστος εὐωδία, τὸν ἔκαμε νὰ διαστείλῃ τοὺς ῥώθωνας. Πλήρης ὁρεξίως ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν ἔτρεξεν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν τραπεζαρίαν.

«Αὐτὴ ἡ σούπα πρέπει νὰ εἶνε πολὺ καλὴ», εἶπεν ἀφαιρῶν τὸ σκέπασμα τῆς χύτρας, «φανατοῖτε ὅτι ἄκουσα τὴ μυρουδιά τῆς ἐδῶ καὶ ἔς τὸ φαρμακεῖο!»

Τὰ μικρὰ ἐξέπεμψαν φωνὰς ἐνθουσιασμοῦ, ἐν ᾧ τὰ μεγαλείτερα ἠρκέσθησαν νὰ μειδιάσουν. Καθ' ὅλον τὸ πρῶτον αὐτὸ μέρος τοῦ συμποσίου δὲν εἶπαν πολλὰ πράγματα μετὰ τῶν μόνον τα σιδηρᾶ κοχλιάρια ὠμίλουν, κροτοῦντα ἐν συναυλίᾳ ζωηρᾶ ἐντὸς τῶν πινακίων. Καὶ μόνον ἐν ἐπεισῳδίᾳ συνέβη. Ὁ ἀριθμὸς 5 (ἐνεκα τῆς μεγάλης πληθύος οἱ ἀριθμοὶ ἀντικαθιστοῦν τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν) ὁ ἀριθμὸς 5, ἀπαντῶν εἰς μίαν παρατήρησιν πολὺ ὀλίγον εὐγενῆ τοῦ ἀριθμοῦ 4, τῷ ἔχουσεν μίαν χουλιариὰν σούπαν μέσα εἰς τὸν λαιμόν του. Ὁ ἀριθμὸς 4 (ἓνα κοριτσάκι) ἤρχισε νὰ ξεφωνίζῃ, καὶ δὲν θὰ ἔπαυε ἂν ἡ μητέρα του δὲν τῷ ἔλεγε ὅτι τὰ κορίτσια ποῦ κλαῖνε δὲν παντρεύονται.

«Τί ἄλλο ἔχουμε;» ἠρώτησεν ὁ κυρ Θωμᾶς, βλέπων τὴν σύζυγόν του εἰσερχομένην εἰς τὸ μαγειρεῖον. Τότε ὁ ἀριθμὸς 8 (ἓνα κοριτσάκι) ἐκόλλησε τὰ χεῖλάκια του εἰς τὸ αὐτὸ τοῦ μπαμπᾶ καὶ τῷ εἶπεν ὡς μυστικὸν τάχα ὅτι εἶχαν καὶ λουκάνα. Ὁ ἀριθμὸς 9 (ἓν ἀγόρι) ἤκουσε τὴν μυστικὴν αὐτὴν λέξιν καὶ ἐξεσφενδόνισε τὸ ξύλινόν του πινάκιον εἰς σημεῖον χαρᾶς. Ὁ δὲ ἀριθμὸς 1, ἄλλως λεγόμενος Γεωργός, ὁ διάδοχος τοῦ κ. Πολυκαλᾶ, σηκώνει τότε ἀπὸ κάτω τὸ πινάκιον καὶ τοῖς εἶδει εἰς τὸν μικρὸν μ' ἐν φίλημα ἡχηρόν, διὰ νὰ τον ἐνθαρρύνῃ, χωρὶς ἄλλο, ὥστε ἄλλην φορὰν νὰ πετᾷ τὸ πιάτο του ἀπὸ τὸ παράθυρον.

Φθάνουν τέλος πάντων τὰ λουκάνα, τὰ ὁποῖα ἀχνίζουν ὀρεκτικώτατα, καὶ ὁ κυρ Θωμᾶς ἀρχίζει

τὴν διανομήν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ γουρουνάκια ἓνα, δύο, τρία, ξεμυτίζουν ἀπὸ τὴν μισοανοικτὴν θύραν καὶ ἐμβαίνουν ὅλα μέσα, ὅπου γυρίζουν γύρω εἰς τὸ τραπέζι, τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου. Ὅλοι χειροκροτοῦν εἰς τὸ περίεργον θέαμα· ἐκεῖνα δὲ ἐπτοημένα φεύγουν καὶ ἀφίνουν τὴν θύραν ὀλάνοικτην. Εἰς τὸν διάδρομον τότε διαγράφεται ἡ σκιαγραφία ἐνὸς κουνελίου μεγάλου κιτρίνου, μὲ τὸ ἐν αὐτῇ κάτω καὶ τὸ ἄλλο ἐπάνω, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ ἅμα παρετῇρησε ὅτι παρετῇρητο ἔφυγε πρὸς τὴν αὐλὴν μὲ σκιρτήματα.

Τὸ γεῦμα εὐρίσκεται περὶ τὸ τέλος. Ὁ ἀριθμὸς 9 ἀπάγεται ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 8 καὶ βγαίνουν ἔξω νὰ ἰδοῦν τὸ κίτρινο κουνεῖλι. Ὁ ἀριθμὸς 7 νικαρίζει ἓνα κομμάτι ξύλο διπλωμένον μὲ πανί, τὸ ὁποῖον ὀνομάζει κοῦκλάν του, διασκεδάζει δὲ μὲ αὐτὸ ὡς ἂν ἦτο κοῦκλα ἀληθινή. Οἱ ἀριθμοὶ 6 καὶ 5 ἀνταλάσσον μερικὰς κλωτσιὰς καὶ πηγαίνουν ὕστερα κάτω, φίλοι περισσότερον παρά ποτε, νὰ πετάξουν ἓνα χάρτινον αἰτόν. Ὁ δὲ ἀριθμὸς 4 (ἓνα κοριτσάκι) σηκώνει μὲ μεγάλην του εὐχαρίστησιν ἀπὸ τὸ τραπέζι τὰ πιάτα καὶ τὰ μαχαιροπήρουν.

Ὁ κυρ Θωμᾶς στηρίζει τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀνάπτει τὴν πίπαν του καὶ τρίβει τὰς χεῖρας, εὐθυμὸς ὡς πάντοτε καὶ χορτάτος. Κατόπιν, μὲ ὕψος μυστηριώδες, ἀπευθύνει τὸν λόγον πρὸς τὸν δευτέρον του υἱόν:

«Δέν μου λές, Κωστῆ, ξεύρεις τί πάει νὰ φέρῃ τώρα ἡ μητέρα;

— Κρασί!» ἀποκρίνεται μειδιῶν ὁ ἀριθμὸς 2.

Γενικὴ ἐκπληξίς διαδέχεται τοὺς λόγους αὐτοῦ. Ἡ εὐχάριστος εἶδσις κυκλοφορεῖ ἀπὸ ἀριθμοῦ εἰς ἀριθμὸν καὶ ἰδοὺ μετ' ὀλίγον ἡ τράπεζα πάλιν πλήρης. Ἦδη καὶ αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς 9 ἔτεινε τὸ ποτήριόν του καὶ ἐφώνησε: «Καὶ μένα! καὶ μένα!»

Ἡ κυρία Θωμᾶ ἔφερε τὴν φιάλην μὲ τὸ κρασί. Θέτουσα δὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ συζύγου τῆς,

«Τρέχει λοιπὸν τίποτα, ποῦ εἶσαι ἔτσι χαρούμενος;» τὸν ἠρώτησε.

«Ὅχι... ὅχι... δηλαδὴ ναί, ναί. Κάτι τρέχει Ἀλλὰ νὰ γίνω χίλια κομμάτια ἂν θὰ το πῶ πρὶν κεράσης.»

Ὅταν τὰ ποτήρια ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὸ ἰδικόν του μέχρι τοῦ μπεμπέ,

«Εἰς ὑγίαν τοῦ κ. Εὐλαμπίδου!» εἶπεν ὁ δικαστικὸς κλητῆρ, ἐγείρων τὸ ποτήριόν του.

Ἐπὶ οἱ μετ' ἐμπιστοσύνης εἰς ὑγίαν τοῦ κυρίου Εὐλαμπίδου, ἐν τῷ μετὰ δὲ μερικοὶ καὶ τῆς κυρίας.

«Εἰς ὑγίαν τοῦ Κωστῆ!»

Ὅλοι οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν μετ' ἐκπλήξεως πρὸς τὸν ἀριθμὸν 2, ὁ ὁποῖος εἶχε κοκκινίσῃ, καὶ ἔπιον πάλιν εἰς ὑγίαν τοῦ Κωστῆ.

«Γιατί πίνουμε εἰς ὑγίαν τοῦ Κωστῆ;» ἠρώτησεν ὁ πατήρ.

«Ναί, γιατί;» ἐπανέλαβεν ὁ χορὸς τῶν ἀριθμῶν. «Λοιπόν, παιδιά μου, μάθετε τὸ τώρα. Ὁ κύριος Εὐλαμπίδης μου ἐπρότεινε νὰ πάρῃ τὸν Κωστῆ εἰς τὸ Γραφεῖόν του μὲ ἓκατὸ δραχμάς τὸ μῆνα μισθὸς τὴν ἀρχή. Ἄν ὁ Κωστῆς φανῇ καλὸς υἱὸς καὶ ἀδελφὸς σὰν τὸ Γεωργό μας καὶ σκεφθῇ τὰ μικρά, ποῦ ἔρχονται κατόπιν του, περισσότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, ἰδοὺ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα τῆς οἰκογενείας μας λυμένον! Τὰ μικρά μας θὰ ἠμπούσαν νὰ ἐξακολουθήσουν τὰς σπουδὰς των εἰς τὸ Σχολεῖον, πρᾶγμα ποῦ το ἠθέλησα πάντοτε καὶ το ἠλπισα, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἡξεύρω ἀπὸ ποῖον ἀριθμὸν ἐμελλε νάρχισῃ. Μία φορὰ νὰ πᾶν ἔς τὸ Σχολεῖο καὶ δὲν ἔχουν παρὰ νὰκολουθήσουν τὸ δρόμον τοῦ γιὰ νὰ γίνουν γιατροὶ ἢ δικηγόροι ἢ ὅτι ἄλλο θέλουν.»

Ὁ Κωστῆς διεκήρυξεν ὅτι εἶχε δίκαιον ὁ πατήρ του νὰ στηρίζεται εἰς αὐτόν καὶ ὅτι πάσῃ δυνάμει ἠθέλει δοθῇ εἰς τὸ ἔργον διὰ νὰ μὴ τον διαψεύσῃ καὶ νὰ ἐξαασφάλισῃ τὸ μέλλον τῶν μικρῶν, τὰ ὁποῖα θὰ ἐδέξαζαν τὴν οἰκογένειαν. Μετὰ τὰς συντόμους αὐτὰς προσλαλιάς, οἱ ἀριθμοὶ ἀνευφήμησαν ζωηρῶς καὶ ἔτρεξαν νὰνακοινώσουν τὴν καλὴν εἰδήσιν εἰς τὰ γουρουνάκια, τὰ ὁποῖα ὅμως μὲ τὴν ἀγριότητα ποῦ εἶχαν δὲν ἠθέλησαν νὰκούσουν τίποτε. Μόνον τὸ κίτρινον κουνεῖλι ἔδωσεν εὐγενῆ προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀριθμῶν· ὅταν εἰς ἐξ αὐτῶν μὴ ἔχων διόλου καθαρὰν ιδέαν περὶ τῆς μακροβιότητος τοῦ κονίκλου οὔτε τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ στομάχου του, τῷ ὑπεσχεθῇ ὅτι ὅταν θὰ ἐγίνετο ἰατρός, θὰ το ἐκύτταζε δωρεὰν κάθῃ φερὰν ποῦ θάρρωτοῦσε, καὶ θὰ το ἔτρεφε μὲ λουκάνα, ὅταν θὰ ἦταν καλὰ. «Ἀφ' οὗ αὐτὸς θὰ γίνῃ γιατρός, ἐγὼ θὰ γίνω δικηγόρος» εἶπεν εἰς ἄλλον ἀριθμὸς πρὸς τὸ κουνεῖλι· «ὥστε μὴ σε μέλη, ποτὲ δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ πᾶς ἔς τὴ φυλακὴ!»

Τὸ κουνεῖλι δὲν ἀπαντοῦσε εἰς ὅλα αὐτὰ παρὰ μὲ κινήματα τῶν αὐτιῶν. Ἐὰν τὸ δυστυχισμένον ἠμπούσε νὰ ὁμιλήσῃ, θὰ τοὺς ἔλεγε βεβαίως ὅτι αἱ ἐνδείξεις αὐταὶ τῆς ἀγάπης πολὺ τὸ ἠνώχλουν καὶ ὅτι θὰ ἔδιδεν ὅλας τὰς ὑποσχέσεις περὶ τοῦ μέλλοντος, ἐὰν εἶχε τώρα δύο φύλλα λαχάνου καὶ πέντε λεπτὰ ἡσυχίας!

Οἱ πτωχοὶ ἄνθρωποι δὲν εὐρίσκουν καιρὸν ἀπὸ τὰς ἀσχολίας των οὔτε νὰ χαροῦν οὔτε νὰ λυπηθοῦν. Εὐθὺς μετὰ τὴν τόσῃ εὐχάριστον ἀναγγελίαν ἡ κυρία Θωμᾶ ἔτρεξε κάτω εἰς τὴν αὐλὴν νὰ ὀνειροπωλήσῃ ἐκεῖ ἐν ἡσυχίᾳ, μὲ τὰς χεῖρας χωμένους μέχρις ἀγκῶνος καὶ ἀκόμη ὑψηλότερα μέσα εἰς μίαν μεγάλην σκάφη, γεμάτην σαπουνάδαν. Ὁ Γεωργός ἠτοιμάσθη νὰ δεχθῇ «τοὺς κυρίους του» δηλαδὴ τοὺς μαθητάς του. Ὁ κυρ Θω-

μᾶς ἦρε μαζί του τὸν Κωστὴν νὰ τον παρουσιάσῃ εἰς τὸν κύριον Εὐλαμπίδην, ὑπέδειξε δὲ ὡς ἐκ περισσοῦ εἰς τὸν Παῦλον, προβιβασθέντα ἀμέσως εἰς γραμματέα τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος, τί θὰ ἔκαμνε κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Τὰ κοριτσάκια ἄρχισαν νὰ τρίβουν τὰ μαχαιροπήρουνα, ὁ δὲ μέλλων δικηγόρος καὶ ὁ ἱατρὸς ἀπῆλθον εἰς τὸ Σχολεῖον.

Ὁ ἀριθμὸς 9, ὁ μόνος ὁκνηρὸς καὶ ἄργος τῆς οἰκίας ἀφέθη ἐλεύθερος νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλῃ· καὶ ἂν οὐ ἐκουράσθη τρέχων ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ ἀνεδοκατεβαίνων, ἀπεκοιμήθη ἡσύχως εἰς τὴν πρώτην τυχοῦσαν γωνίαν. Ἦδη εἰς τὴν οἰκίαν δὲν ἤκουες ἄλλον θύρυνον ἀπὸ τὸ τίκ-τάκ τοῦ ὥρολογίου καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν κωδωνίσκον τῆς θύρας, τὴν ὁποίαν ἐσυχνάνοιγαν οἱ μαθηταί. Προσθέσαστε εἰς αὐτὰ τὸν βόμβον τῶν πολυπληθῶν μαιῶν καὶ πλανωμένην ἐφ' ὧν μίαν ὁσμήν πολὺ ὀλίγον ἀριστοκρατικὴν ἀπὸ πίπαν καὶ λαχανόσουπας ὁσμήν ἐξασθενουμένην βαθμηδὸν ὡς ἡ ἀνάμνησις ὠραίου ὀνείρου—καὶ θὰ ἐννοήσετε διατί ἡ κυρία Πολυκαλᾶ ἔλεγεν ὅτι τὸ σπῖτι της δὲν ἐγνωρίζονταν πειάμ.

Ἐν τούτοις ἐγνωρίζετο ἀπὸ μίαν ἀρκετὰ σημαντικὴν ιδιότητα: ὅτι καὶ τῶρα ὅπως καὶ πρῶτα, ἐξηκολούθει νὰ κατοικῆται ἀπὸ εὐτυχεῖς καὶ καλοὺς ἀνθρώπους...

Τί ἐσκέπτετο ἄρᾳ γε ἡ κυρία Θωμᾶ, ἐνῶ ἔκαμνε τὴν σαπουνάδα τῆς νάφρξης; Ἀρᾳ γε ὅτι ἡ ζωὴ της θὰ ἦτο εἰς τὸ ἐξῆς ἀνετωτέρα καὶ εὐτυχέστερα; Διόλου, οὔτε κἂν τὸ ἐσυλλογιζέτο αὐτὸ ἡ εὐτυχής. Ἐν τῇ ἀφελείᾳ τῆς ἐθαύμαζε τὰ παιδάκια της, τὰ παχουλά καὶ εὐθυμα, ὅπως ἦσαν πρὸ ὀλίγου μαζεμένα εἰς τὸ τραπέζι, ὅσον καὶ ἡ κυρία Κοδράτου ἤμπορούσε νὰ θαυμάσῃ τὸν Μιχάλην ὅταν τον ἐβλεπεν ἐφιππον. Ἐνθυμουμένη ὅλα τὰ νέλ-πιστα κέρδη καὶ τὰς εὐτυχίας τοῦ ἔτους αὐτοῦ ἔλεγεν, ἀπλῆ πάντοτε καὶ εὐγνώμων, ὅτι ὁ Θεὸς προστατεῖται τὰς πολυαριθμοὺς οἰκογενείας.

Ἄν εἶνε αὐτὸ ἀληθές, ποῖα ἄλλη οἰκογένεια μέσα εἰς τὴν πόλιν ἦτο ἁξία τῆς προστασίας τοῦ Θεοῦ περισσότερον ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τοῦ κυρ Θωμᾶ;

[Ἐπεται συνέχεια] ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τοῦ J. GIRARDIN

Ο ΤΑΧΥΔΑΚΤΥΛΟΥΡΓΟΣ

[Μονόλογος πρὸς ἀπαγγελίαν ἐν σχολικαῖς ἢ οἰκογενειακαῖς ἐορταῖς]

Ο ΝΙΚΟΣ μόνος.

Προχθὲς ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα μὲ ἐπῆγαν νὰ ἴδω ἓνα περίφημον ταχυδακτυλουργὸν ποῦ ἐπέρασε ἀπὸ τὴν πόλιν μας. Ἡ παράστασις ἐβάσταξε μιᾶμιση ὥρα. Εἶδα πράγματα ποῦ ἔμεινα ἐκστατικός, πράγματα ποῦ δὲν θὰ τα πίστευα, ἂν δὲν τᾶβλεπα· ἀλλὰ τὰ εἶδα, τὰ εἶδε καὶ ὁ πατέρας, τὰ εἶδε καὶ ἡ μητέρα, τὰ εἶδαν τόσοι ἀνθρώποι ἐκεῖ.

Κατ' ἀρχὰς ἐβγαλε ἓνα μικρὸν λόγον· εἶπε ὅτι εὐχαριστεῖ τὰς κυρίας καὶ τοὺς κύριους διότι τῷ ἔκαμαν τὴν τιμὴν νὰ υπάγουν νὰ τον ἴδουν· καὶ διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν μεγάλην του εὐχαρίστησιν ἤθελε νὰ προσφέρῃ κἄτι εἰς τὸν καθένα.

Ἀλλὰ θὰ το πιστεύσετε; Μὲ τὴν ἴδια φιάλην ἔχυνεν εἰς τὸν ἓνα βούμι, εἰς τὸν ἄλλον κοινάκ, εἰς τὸν παραπέρα μαστίχα. Ἐγὼ ἐζήτησα ἀνιζέτ... μ' ἀρέσει τὸ ἀνιζέτ· πίνω τὸν χρόνον μία φορὰ ὅταν ἐορτάζῃ ἡ νουνά μου... Λοιπὸν μοῦ ἔδωκε ἀληθινὸ ἀνιζέτ... ὅλο ἀπὸ τὴν ἴδια φιάλην!

Ἐπειτα ἐπῆρε μία κασετίνα, τὴν ἥνοιξε, καὶ μοῦ εἶπε νὰ ἴδω μέσα. — Τὴν ἔκλεισε καὶ

μοῦ εἶπε νὰ τὴν κρατῶ ἐπάνω εἰς τὰ γόνατά μου· ἔβαλα τὰ δύο χέρια μου ἐπάνω, καὶ εἶμαι βέβαιος, νὰ βεβαιότατος ὅτι κανεὶς δὲν τὴν ἤγγισε. Τότε ἐβγαλε ἓνα καναρίνι ἀπὸ ἓνα κλουβί, τὸ ἔκλεισε μέσα εἰς ἓνα χάρτινο χωνί, ἔπειτα ἔβαλε τὸ χωνί εἰς τὸ στόμα ἑνὸς πιστολιοῦ καὶ ἐτράβηξε. — Τὸ χάρτινο χωνί ἔγινε κομμάτια, δὲν εἶδα ὅμως τί ἀπέγινε τὸ πουλάκι.

Τότε μοῦ εἶπε ν' ἀνοίξω σιγὰ τὴν κασετίνα. Τὴν ἥνοιξα... καὶ τί νὰ ἴδω; τὸ καναρίνι ἦτο μέσα. — Δὲν ἐπέταξε, ἴσως διότι ἦτο παραζαλισμένο· ἀλλὰ πῶς εἶχεν ἐμβῆ ἐκεῖ μέσα; — Παρατήρησα τὴν κασετίνα ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη· πουθενὰ τρύπα. Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν εἶχεν ἐμβῆ;

Ἐπειτα ὁ ταχυδακτυλουργὸς ἐζήτησε ἓνα μανδῆλι· μία κυρία τοῦ ἔδωκε τὸ ἰδικόν της. — Ἄν ἤξευρε τί το ἤθελε; — Τὸ ἐξέσχισε εἰς δύο, τέσσαρα, ὀκτὼ κομμάτια, καὶ ἀκόμη μικρότερα· ἐπὶ τέλους εἰς κομμάτια ἴσα μὲ πεντάραν. Τότε μᾶς εἶπε πῶς θὰ το διορθώσῃ, εἰς τρόπον ποῦ νὰ μὴ φαίνεται τίποτε· ἀλλὰ ἀντὶ νὰ πάρῃ βελόνην καὶ κλωστήν, ἔκαυσε τὰ κομμάτια, ἔρριψε τὴν στάκτην εἰς ἓνα γουδί,

καὶ ἄρχισε νὰ τὴν κτυπᾷ μὲ ἓνα γουδοχέρι τὴν ἐκτυποῦσε δυνατὰ, ὅσον ἤμπορούσε. Ἐπειτα ἔβαλε τὸ γουδοχέρι ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι, καὶ ἀπὸ τὸ γουδί ἐβγαλε ἓνα ὠραῖον μανδῆλι· τὸ μανδῆλι τῆς κυρίας. — Ἡ μητέρα ποῦ ξέυρει τόσον ἀπὸ βράσιμο καὶ διόρθωμα δὲν ἤμπόρεσε νὰ μοῦ εἰπῇ πῶς το κατώρθωσεν ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος.

Ὅταν ἔπειτα εἶπε πως θὰ κάμῃ ὁμελέταν εἰς ἓνα καπέλλον, κανεὶς δὲν εἶπε μέσα του: ἀμὴ δέ; Παρεκάλεσε νὰ του δώσωμεν ἓνα καπέλλον· ἐδανείζετο ὅ,τι εἶχεν ἀνάγκην. — Καθὼς εἶδα ποῦ ἐσπαζε πραγματικῶς αὐγὰ μέσα εἰς τὸ καπέλλον, εἶπα εἰς τὸν πατέρα μου. — Τί καλὰ ποῦ δὲν ἐζήτησε τὸ δικό σου! Ὁ ταχυδακτυλουργὸς μὲ ἤκουσε κ' ἐγύρισε καὶ μὲ εἶδε· ἐντράπηκα κ' ἔγινα κατακόκκινος. — Ἀφ' οὐ ἐσπασε τ' αὐγὰ, ἔβγαλε τὸ καπέλλο ἐπάνω ἀπὸ τὴν φλόγα ἑνὸς κηριοῦ, τὸ ἐκράτησε ὀλίγον, ἔπειτα τὸ ἀναποδογύρισεν εἰς ἓν πιάτον καὶ ἔπεσε μία ὠραία ὁμελέττα ζεστή καὶ ὀρεκτικὴ. Ἐδῶκε εἰς ὅλους νὰ τὴν δοκιμάσουν· ἐγεύθηκα κ' ἐγὼ ὀλίγον· ἦτο πολὺ καλὴ.

Ὡς τόσον ἤμην περίεργος νὰ ἴδω εἰς ποίαν κατάστασιν εὕρισκετο τὸ καπέλλον. Ἀκριβῶς τὴν ἴδιαν στιγμὴν ὁ ταχυδακτυλουργὸς μοῖ το ἔδωκεν, νὰ το δώσω εἰς τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τὸν ὁποῖον το εἶχε πάρῃ. — Ἦτο πολὺ καθαρὸν. Ἀλλὰ μὲ εἶδα μέσα μοῦ τὸ ἐπῆρε καὶ μοῦ εἶπε: — Τί ἐβάλατε λοιπὸν μέσα; — Τίποτε, κύριε. — Ὡ, τίποτε!... Ἰδέτε κύριοι, ἂν λέγῃ ἀλήθειαν ὁ μικρὸς αὐτὸς κύριος. Καὶ βγάζει μέσα ἀπὸ τὸ καπέλλο μίαν τόση δὲν περρούκαν· καὶ ὅλοι ἐξεκαρδίσθησαν ἔς τὰ γέλια. — Τότε μετενόησα ποῦ ἔφαγα ἀπὸ τὴν ὁμελέττα του. — Ἐπειτα ἐβγαλε ἓνα μεγάλο μανδῆλι μὲ τετράγωνον, ἓνα μπαλόνι ἀπὸ καουτσούκ, κ' ἓνα ἄλλο, κ' ἓνα τρίτο καὶ ἓνα τέταρτο, καὶ τελειωμὸ δὲν εἶχαν· ἔπειτα ἀπὸ τὸ ἴδιον καπέλλο βγάζει ἓνα ζευγάρι γάντια, μία θήκη ματογυαλιῶν, μία ταμβακέρα, ἓνα βαμβάκερὸ σκούφο καὶ ἓνα κουνέλι... ζωντανό! — Μοῦ ἔδωκε καὶ πάλιν τὸ καπέλλο· μὰ δὲν ἠθέλησα νὰ το πάρω! δὲν εἶμαι δὲ τόσο κου-

τός· μήπως ἤξευρα τί ἤμπορούσε νὰ κάμῃ μέσα!

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραστάσεως ὁ ταχυδακτυλουργός, ποῦ εἶχε ἐν τῷ μεταξύ μαλώσῃ μὲ τὸν ὑπηρέτην του, μᾶς ἔδειξε ἓνα πελώριο σπαθί καὶ μᾶς εἶπε ὅτι θὰ του κόψῃ τὸ κεφάλι, ἀλλὰ ὅτι θὰ τοῦ το κόψῃ μὲ τόσην ἐπιτηδειότητα, ποῦ ὁ ὑπηρέτης θὰ εἶνε ἀκόμη ζωντανός καὶ θὰ μᾶς ἀπαντᾷ ἂν τον ἐρωτῶμεν. — Κατέβασαν τὴν αὐλαίαν. Δὲν διεσκέδαζα πλέον· ἐφοβούμην· ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐπερίμενα νὰ βάλῃ τὰς φωνὰς ὁ ὑπηρέτης. Ἐγὼ, ἂν ἤθελε κανεὶς νὰ μου κόψῃ τὸ κεφάλι μου, θὰ ἔχαλῃσα τὸν κόσμον ἀπὸ τὰς φωνὰς... Ἀλλὰ δὲν ἤκουσα τίποτε· καὶ ὅταν ἐσηκώθη πάλιν ἡ αὐλαία... ἡ κεφαλὴ τοῦ ὑπηρετοῦ ἦτο ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι!... ἔκλεισα τὰ μάτια μου, καὶ ἤκουσα ὅτι τῆς ὠμιλοῦσαν καὶ ἡ κεφαλὴ ἀπεκρίνετο, καὶ ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ ὑπηρετοῦ!

Ὁ πατέρας μοῦ εἶπε νὰ ἐρωτήσω κ' ἐγὼ· κατ' ἀρχὰς δὲν ἤθελα· ἐπὶ τέλους ἠρώτησα μὲ τρεμουλιαστὴν φωνὴν ἂν ἐπонуσε. — Ἡ κεφαλὴ ἤρχισε νὰ γελά καὶ μοῦ ἀπεκρίθη ὅχι. — Ὅταν ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὸ θέατρον εἶδα πάλιν τὸν ὑπηρέτην: εἶχε ξαναβάλῃ τὸ κεφάλι του ἔς τὸν τόπον τοῦ κ' ἐχαιρετοῦσε μ' αὐτό...

Ἀπὸ τότε ποῦ εἶδα τὰ παράδοξα αὐτὰ πράγματα, ὅλο αὐτὰ συλλογίζομαι. Καθὼς εἶδεν ἡ μητέρα ὅτι ὅλο δι' αὐτὰ ὠμιλοῦσα, μοῦ εἶπεν ὅτι αἱ ταχυδακτυλουργαὶ ἔχουν τὴν ἐξήγησιν τῶν καὶ ὅτι δὲν ἔχουν νὰ κάμουν μὲ τὴν μαγείαν. Τὴν παρεκάλεσα νὰ μοῦ τὰς ἐξηγήσῃ, ἀλλὰ ἐκείνη μὲ ἔστειλεν εἰς τὸν θεῖόν μου· ὁ θεὸς μὲ εἶπε νὰ ἐρωτήσω τὸν διδάσκαλόν μου· ἀλλὰ ποτέ μου δὲν θὰ τολμήσω νὰ τον ἐρωτήσω πῶς κάμουν μίαν ὁμελέττα μέσα εἰς ἓνα καπέλλον.

Νὰ ἰδῇτε λοιπὸν τί θὰ κάμω κ' ἐγὼ· θὰ δοκιμάσω. — Θὰ προμηθευθῶ ἐν αὐγῇ, καὶ ἅμα εὖρω καὶ ὀλίγο βούτυρον θὰ πάρω τὸ καπέλλον τοῦ θεοῦ μου... Ἰσως ἐπὶ τέλους εἶνε εὐκολώτερον τὸ πρᾶγμα ἂν ὅ,τι νομίζω. — Θὰ ἔλθω νὰ σας εἰπῶ ἂν ἐπέτυχῃ.

Ω.

ΕΣΠΕΡΑ

Αὔρα πνέ' εἰς τὴν ὄχθιν
Καὶ φιλεῖ τὰ νερά·
Ἡ ἐσπέρα προβαίνει
Προσφιλῆς, δροσερά.

ὦ! ἰδὲ τὴν σελήνην!
Ἀνυψοῦται λευκή,
Καὶ αὐγάζει τὸ φῶς της
Ἰλαρὸν καὶ γλυκύ.

Ἡ ἐσπέρα προβαίνει
Προσφιλῆς, δροσερά.
Τῆς ἡμέρας τοὺς κόπους
Ἀνταμείβει χαρά.

Κατ' ὀλίγον ἐκλείπει
Ἡ φωνὴ τῶν πτηνῶν.
Μετ' ὀλίγον τὸ δάσος
Θὰ σιγᾷ σκοτεινόν.

Τοῦ ναῖσκου ὁ κώδων
Ἀσθενῶς ἀντηχεῖ.
Ἡ φωνὴ του σημαίνει:
«Προσευχὴ! Προσευχὴ!»

ΛΑ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΧΕΛΩΝΗ

Ὅλοι βεβαίως γνωρίζετε τὸν μῦθον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ χελώνη ἀγωνίζεται μὲ τὸν λαγὼν καὶ τον νικᾷ εἰς τὸ τρέξιμον· δὲν ἐλησμονήσατε δὲ οὔτε τὴν ἄλλην χελώνην, τὴν φιλόδοξον, ἡ ὁποία ἤθελε νὰ μάθῃ νὰ πετᾷ καὶ ἡ ὁποία κρημνισθεῖσα ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ ἀέρος εὗρεν οἰκτρὸν θάνατον.

Ἡ χελώνη ἐκείνη ἦτο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα χερσαία ἢ ἐλληνική χελώνη, ἐκ τοῦ εἶδους τῶν χελωνῶν, τὰς ὁποίας βλέπομεν συχνὰ εἰς τοὺς κήπους· διατηροῦσι δὲ αὐτὰς ἐπιτηδῆς οἱ κηπουροὶ ὅπως ἐξολωθρεύωσι τοὺς κοχλίας καὶ τὰ ἔντομα.

Ἡ χελώνη εἶνε λίαν παράδοξον ζῷον· φέρει, ὅπως ὁ κοχλίας, τὴν οἰκίαν της μεθ' ἑαυτῆς, ἀλλ' ἡ οἰκία αὕτη εἶνε ἀσυγκρίτως βαρυτέρα, καὶ διὰ τοῦτο ἡ χελώνη δὲν διακρίνεται διὰ τὴν εὐκίνησίαν της.

Ἄλλ' ἂν εἶνε βαρεῖα ἡ οἰκία ἐκείνη εἶνε ὅμως καὶ στερεὰ καὶ ἡ κατοικοῦσα ἐντὸς αὐτῆς δὲν φοβεῖται οὔτε ἡ στέγη νὰ καταπέσῃ ἐπὶ

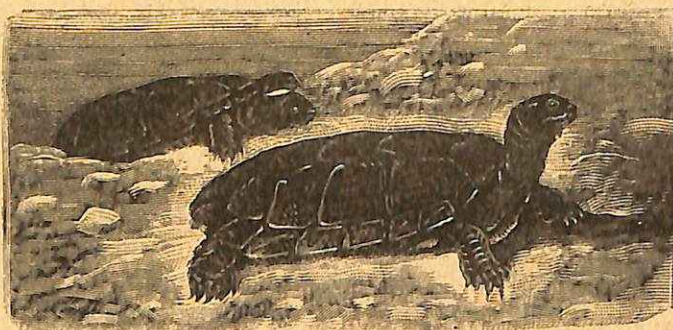
τῆς κεφαλῆς της, οὔτε ἡ βροχὴ νὰ ἔμβῃ ἀπὸ τὰ κεραμίδια, οὔτε ὁ ἐχθρὸς νὰ ἔμβῃ διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὴν εἰσοδον.

Ἐμφανίζεται κατὰ τύχην ἐχθρὸς τις; Τότε ἡ χελώνη σύρει ἐντὸς τοῦ κελύφους της τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς πόδας της, τὰ μόνὰ μέλη τοῦ σώματός της τὰ ὁποία ἐξάγει, καὶ ἀφίνει τὸν κύριον ἐχθρὸν νὰ περιφέρεται τριγύρω τῆς κατοικίας καὶ προσπαθοῦντα νὰ χάσῃ τὸ ράμφος ἢ τοὺς ὀνυχὰς του εἰς τὰς ὀπὰς. Ἀλλὰ τοῦ κάκου· τὸ φρούριον εἶνε ὀχυρόν.

Τὸν χειμῶνα ἡ χελώνη δὲν ἀρκεῖται ὅτι συμμαζεύεται εἰς τὸ ὄστρακόν της, ἀλλὰ σκάπτει ὀπὴν εἰς τὸ χῶμα, καὶ μένει ἐντὸς αὐτῆς μέχρι τῆς ἀνοιξέως, βυθισμένη εἰς νάρκη.

Ἄλλη χελώνη, ἡ χελώνη τοῦ γλυκέος ὕδατος, εἶνε ἀμφίβιον, δηλαδὴ εἶνε οὕτω πλασμένη ὥστε δύναται νὰ ζῇ ἐπίσης ἐντὸς τοῦ νεροῦ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ.

Ἡ χελώνη αὕτη ἔχει σχεδὸν τὸ μέγεθος

ΧΕΡΣΑΙΑ ΧΕΛΩΝΗ

τῆς χερσαίας. Ὑπάρχουσιν ὅμως χελῶναι πολὺ μεγαλιότεραι· ἐν εἶδος ἔχει βάρος ὅσον μεγάλον πρόβατον· ἡ δὲ θαλασσία ζυγίζει τετρακκῶσια χιλιόγραμμα καὶ ἔχει μῆκος δύο μέτρων καὶ τριάντα ὑφεκατόμετρων. (Παρακαλέσατε τὸν πατέρα σας νὰ μετρήσῃ δύο μέτρα καὶ τριάντα ὑφεκατόμετρα ἐντὸς τοῦ δωματίου διὰ νὰ ἐννοήσετε καλὰ τί σημαίνει τὸ μῆκος τοῦτο).

Τὸ χελώνιον δὲν εἶνε εἰς ὅλας τὰς χελώνας μονοκόμματον· εἰς εἶδος τι ἀποτελεῖται ἐκ δεκατριῶν τεμαχίων (οὔτε περισσοτέρων οὔτε ὀλιγωτέρων) τὰ ὁποῖα εἶνε ἐπιτεθειμένα ὅπως αἱ κεραμίδες τῶν στεγῶν.

Αἱ χελῶναι αὗται ζῶσιν εἰς τὰς θαλάσσας, τῶν θερμῶν τόπων, εἶνε δὲ ὄντως ἀπορίαι· ἄξιον, πῶς μὲ τὰ βαρύτατα αὐτῶν σώματα καταρθθόνουν νὰ κρατῶνται ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ νὰ πλέωσι. Βόσκουσι κατὰ πολυαριθμούς ἀγέλας, τρέφονται δὲ μὲ φύκη καὶ ἄλλα θαλάσσια φυτὰ, τὰ ὁποῖα φύονται εἰς τοὺς βράχους τῶν ἀκτῶν ἢ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης. Ἀφθονοὶ εὐρίσκονται πλησίον τῶν νήσων Γαλαπάγος, κειμένων εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὀκεανόν, ὅχι μακρὰν τῶν παραλίων τῆς Περουβίας, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα σημαίνει ἀκριβῶς νῆσος τῶν χελωνῶν.

Ὅτε ἔρχεται ἡ ἐποχὴ τῆς ὠτοκίας, αἱ θήλειαι γεννῶσι τὰ ὠὰ τῶν ἐπὶ τῆς ἄμμου τῆς παραλίας, ὁ δὲ ἥλιος ἀναλαμβάνει νὰ τα ἐκκολάψῃ. Τὰ ὠὰ ταῦτα εἶνε καταστροφύλλα, πολυαριθμὰ καὶ ἐξαίρετα τὴν γεῦσιν. Ἐνθυμεῖσθε πόσον εὐτυχὴς ἦτο ὁ Ῥοβινσὼν ἐπὶ τῆς νήσου του ὅτε εὗρεκε τοιαῦτα ὠὰ. Καὶ τὸ κρέας ἀκόμη τῆς χελώνης ταύτης εἶνε εὐάρεστον εἰς τὴν γεῦσιν, οἱ δὲ εἰς τὰς χώρας ἐκείνας ταξεί-

δεύοντες τὸ τρώγουσι μὲ παρά πολλὴν ὄρεξιν.

Πολλὰ ζῶα ἐπίσης συμφωνοῦν μὲ τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τοῦτο, ὅτε δὲ αἱ μικραὶ χελῶναι ἐξέρχονται ἀπὸ τῶν ὠν τῶν καὶ τρέχουσι νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὴν θαλάσσαν, προσβάλλονται ὑπὸ πολυαριθμῶν ἐχθρῶν, τῶν ὁποίων ὁ φοβερώτερος εἶνε τὰ ἀρπακτικὰ πτηνὰ. Ὅσον ὀλίγον καὶ ἂν εἶνε τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς ἄμμου τῆς παραλίας μέχρι τῆς θαλάσσης εὐρίσκουσι ταῦτα καιρὸν νὰ καταβροχθίσωσι πολλὰς μικρὰς χελώνας.

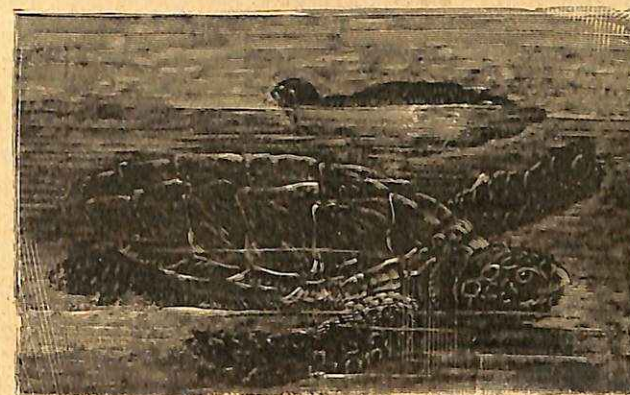
Γνωρίζετε ἴσως, ὅτι εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης ὁ ζῶμος τῆς χελώνης θεωρεῖται λίαν εὐγευστος· ἐν Λονδίῳ πρὸ πάντων ἡ turtle soup (χελωνόσουπα) εἶνε ὀνομαστή, καὶ πολὺ ἀκριβή.

Ἐκ τοῦ ὀστράκου τῆς χελώνης κατασκευάζονται κτένια, χρηματοφυλάκια καὶ ἄλλα κομψοτεχνήματα· τὸ ὄστρακόν της εἶνε λοιπὸν περιζήτητον καὶ διὰ τοῦτο οἱ θηρευταὶ αὐτοῦ ἀμείλικτον πόλεμον ἔχουν κηρύξῃ κατ' αὐτῶν

μέχρι τοῦ βάθους τοῦ ὠκεανοῦ καταδιώκοντες αὐτάς. Τὸν μεγαλιότερον κίνδυνον διατρέχουσιν αἱ χελῶναι αὗται ὅτε ἐξέρχονται τῆς θαλάσσης ὅπως ἀποθέσωσιν ἐπὶ τῆς ἄμμου τὰ ὠὰ τῶν.

Ὑπάρχει μέσον τι καθιστῶν εἰς τὰς χελώνας ἀδύνατον τὴν φυγὴν· εἶνε δὲ τοῦτο νὰ τὰς ἀναποδογυρίσῃ τις· χελώνη ἐν τοιαύτῃ καταστάσει δὲν δύναται νὰ κινηθῇ, δύναται δὲ τις νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι θὰ τὴν εὕρῃ ὅπου τὴν ἄφηκε. Ἀλλὰ θὰ εἰπῇτε ὅτι ν' ἀναποδογυρίσωμεν χελώνην ἔχουσαν βάρος τριακοσίων καὶ τετρακοσίων ὀκάδων δὲν εἶνε τόσον εὐκόλον πράγμα, καὶ ὅτι πολλοὶ δὲν θὰ εἶχαν τὴν θέσιν ν' ἀναλάβουν τοιαύτην ἐργασίαν.

ΦΙΛΟΖΟΙΟΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΧΕΛΩΝΗ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΜΗΛΩΝ

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 90]

Ἐστάθη πρὸς στιγμὴν ὅπως βεβαιωθῇ ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερα ὅτι ὅλοι ἐκοιμῶντο. Πλησίον τῆς διέκρινε ἐπὶ μικρὰς τραπέζης ὀλίγα φωσφόρα παρὰ τὴν σβεσθεῖσαν λυχνίαν· οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐξήστραψαν ἀπὸ ἀγρίαν χαράν· ἠπλώσε τὴν χεῖρά της, ἔλαβεν αὐτὰ καὶ τα ἔκρυψεν εἰς τὸ στῆθος της. Τότε μὲ τὸ θάρρος τὸ ὁποῖον δίδει ἡ ἀπελπισία ἀνέβη εἰς τὸ παράθυρον, ἔκυψε πρὸς τὰ ἐκτός, καὶ κρατήσασα σφικτὰ τὸν σωλῆνα τῆς ὑδρορρόης ἀφῆκεν ἑαυτήν. Δὲν εἰζέυρε ποῦ τὴν ὠδήγει ἡ ἐπικίνδυνος ἐκείνη κατὰβασις, διότι σκότος βαθύ ἐπεκράτει κάτωθεν αὐτῆς. Ἀλλ' ἐπρωτίμα νὰ καταπέσῃ ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ νὰ πνιγῇ παρὰ νὰ ζῇ ἐντὸς τῆς φυλακῆς.

Τὸ παράθυρον ἔκειτο εἰκοσι πόδας ὑπὲρ ἄνω τοῦ ἐδάφους, ἀλλ' ὑποκάτω ὑπῆρχε χλόη, ἡ δὲ σωλὴν τῆς ὑδρορρόης ἦτο οὕτω διατεθειμένος ὥστε ἡ Τζέμμα ἠδύνατο νὰ τον σφίγῃ μὲ τοὺς δύο βραχίονάς της καὶ τὰ δύο γόνατά της. Ἐν τούτοις ἡ παλάμη τῆς χειρὸς της, τὰ γόνατά της καὶ τὸ στῆθος της ἐγδάρθησαν ὀλίγον.

Οὐδεὶς τὴν εἶχεν ἀκούσῃ· οὐδεμία κίνησις, οὐδεὶς κρότος εἰς τὸ σωφρονιστήριον· ἡ Τζέμμα ἤγγισε τὸ ἔδαφος καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κώδων χωρίου τινος ἐσήμαινε τὴν δεκάτην ὥραν.

Ἐκυλίσθη ἐπὶ τοῦ χόρτου καὶ ἔμεινε στιγμὰς τινὰς ἐξηπλωμένη, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον συνῆλθε· τότε ἀνηγέρθη καὶ περιέφερε πέριξ τὸ βλέμμα της. Ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς χώρας.

Ἡ σελήνη κρυφθεῖσα πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τῶν συννέφων διέχεεν ἐκ νέου τὸ φῶς της. Ἡ Τζέμμα ἀνεγνώρισεν ὅτι εὐρίσκετο πλησίον τοῦ ποταμοῦ Δάρτ. Ἐν κωδωνοστάσιον, μία τριγωνικὴ στέγη, εἰς ἀτμόμυλος τῇ ἐβοήθησαν νὰ γνωρίσῃ ποῦ εὐρίσκετο. Εἰς τὸ σωφρονιστήριον εἶχε μετενεχθῇ διὰ κλειστῆς ἀμάξης· τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον εἰζέυρεν ἦτο ὅτι τὸ κτίριον ἐκεῖνο ἔκειτο εἰς τὰ πέριξ τῆς Βαρτυμούθης.

Ἡ χλόη ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχε πέσῃ ἡ Τζέμμα εὐρίσκετο πλησίον χαμηλοῦ τοίχου· πέραν τοῦ τοίχου ἔκειτο ὁ δρόμος καὶ περαιτέρω ὁ ποταμός. Ἡ Τζέμμα ἐγνώριζε καλῶς τὸ μέρος ἐκεῖνο· πολλάκις ὁ Βίνδος καὶ αὐτὴ εἶχον δια-

τρέξῃ τὸν δρόμον ἐκεῖνον ἐπὶ τῆς ράχεως τῶν ρυμουλκούντων τὰ πλοῖα Ἰππων, ἢ τῶν ρυμουλκούμενων ἀκατίων, καὶ εἶχον πληρώσῃ ὡς ναῦ-λον τραγοῦδια.

Ἡ Τζέμμα ἔρριπεν ἐν βλέμμα πρὸς τὸ μέρος τοῦ σωφρονιστηρίου· ἦτο ἐκτεταμμένον λευκὸν οἰκοδόμημα, τετράγωνον, δυσάρεστον εἰς τὸ βλέμμα· ὑπὸ τὴν στέγην ἐκείνην ἐκοιμαῖτο ὁ Βίνδος. Ἡ σκέψις αὐτῇ ἐνίσχυσε ἐτι μᾶλλον τὴν ἀπόφασίν της· διεσκέλισε τὸν τοῖχον καὶ κατέβη εἰς τὸν παραποτάμιον δρόμον. Δὲν εἰδίστασε οὐδὲ στιγμὴν, διότι εἶχε συλλαβῇ τὸ σχέδιόν της· ἤξευρεν ὅτι ὁ σκοπὸς της ἦτο τέσσαρα μίλια μακρὰν· εἰς μύλος μεταξὺ τῶν ἰτεῶν, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζε πρὸ πολλοῦ, τῇ εἰδείξε ποῖον δρόμον ἔπρεπε νὰ λάβῃ.

Ἡ οἰκία ἐκ τῆς ὁποίας εἶχε φύγῃ ἦτο σκοτεινὴ καὶ σιωπηλὴ· ψυχὴ δὲν εἶχεν ἐξυπνήσῃ. ἄλλως θὰ εἶχε σημάνη ὁ ἐγερτήριος κώδων καὶ θὰ ἐφαίνοντο φῶτα εἰς ὅλα τὰ παράθυρα. Ἡ Τζέμμα ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὅσον ταχύτερον ἠδύνατο ἐπαναλαμβάνουσα ἀκαταπαύστως· ὁ κακὸς! ὁ κακὸς!

Δὲν ἔστρεφε νὰ ἴδῃ τὰς πυγολαμπίδας, αἱ ὁποῖαι ἔλαμπον μεταξὺ τῶν χόρτων, οὐδὲ ν' ἀκούσῃ τὸ ἄσμα τῶν ἀηδόνων· διότι ὅταν μία κακὴ σκέψις κατοικῇ εἰς ψυχὴν τινὰ, τὰ ὦτα τοῦ σχεδιάζοντος τὸ κακὸν εἶνε κωφὰ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ τυφλοί. Ἡ Τζέμμα ἔτρεχεν ἀκαταπαύστως, προσκόπτουσα κάποτε, παρατηροῦσα ἐκάστην στιγμὴν ὅπως βεβαιωθῇ ἂν εἶχε τὰ φωσφόρα μαζί της.

Ἡξευρεν ὅτι ἔρχεται νὰ διατρέξῃ τὸν παραποτάμιον ἐκεῖνον δρόμον ὅπως φθάσῃ εἰς τὸ μέρος τὸ ὀνομαζόμενον περιοχὴ τοῦ Κάρεϋ.

Ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὸ κτήμα. Ποσάκις εἶχε παρατηρήσῃ διὰ μέσου τῶν λευκῶν θυρῶν ζηλεύουσα τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα ἔβοσκον εἰς τὸ λιβάδιον, συλλογιζομένη πῶς νὰ ἦσαν ἄρα γε τὰ δωμάτια ἐκεῖνα τῶν ὁποίων τὰ παράθυρα ἦσαν τριγυρισμένα μὲ ρόδα· ποσάκις ἐστέναξε βλέπουσα τὰ ὠραῖα ροδάκινα καὶ τὰ κεράσια, τὰ ὁποῖα ἐκρέμαντο ἐκ τῶν δένδρων εἰς τὰς δεινροστουχίας τοῦ παλαιοῦ κήπου!...

Δὲν εἰζέυρεν ἀκριβῶς πόση ἦτο ἡ ἀπόστα-

σις ἡ χωρίζουσα αὐτὴν ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ Κάρεϋ, ἦτο ὅμως βεβαία ὅτι ἔρχεται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον ἐκεῖνον ὅπως φθάσῃ ἀσφαλῶς εἰς αὐτήν.

Τὸ ὅτι ἔτρεχε μόνη τὴν νύκτα, δὲν τὴν ἐτρόμαζε διόλου. Μετὰ τὴν ἐξαψιν καὶ τὴν ἀπελπισίαν, αἱ ὁποῖαι ἀλληλοδιαδόχως εἶχον συνταράξῃ τὴν ψυχὴν της τὴν ἡμέραν ἐκείνην, μία μόνη τῇ ἔμεινε ἐπιθυμία, ἀλλὰ φλογερὰ καὶ τρομερὰ ἐπιθυμία, νὰ ἐκδικηθῇ.

Ἐβάδιζεν ἀπὸ μιᾶς καὶ ἡμισείας ἥδη ὥρας, ὅτε εἰς καμπὴν τινα τοῦ ποταμοῦ εὐρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ μεγάρου. Τότε ἡ Τζέμμα, τῆς ὁποίας ἡ νεαρὰ ψυχὴ ἦτο πρὸς στιγμὴν τόσοσ πλῆρης κακίας, ὥστε οὐδὲ ἀκτίς λογικοῦ τῇ ἐναπέμεινε, διεσκέλισε τὴν λευκὴν ξυλίνην θύραν καὶ διῆλθεν ἐν λιβάδιον μὲ ταχύ βῆμα. Ὁ ἀνὴρ διέχεε γλυκὺ ἄρωμα ἀγριορροδῆς καὶ αἰγολήματος, αἱ δὲ ἀκτίνες τῆς σελήνης περιεφώτιζον τὸ παλαιὸν μέγαρον.

Διὰ μικρὰς θύρας κλεισμένης μόνον μὲ μάνδαλον εἰσῆλθεν εἰς τὸν μεγάλον κήπον, ὅστις ἐσκόρπιζε γλυκεῖαν εὐωδίαν μενεξέδων, ρόδων καὶ γαρυφάλων. Ἀλλ' ἡ Τζέμμα περὶ παντὸς ἄλλου ἐσκέπτετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἢ περὶ ἀνθέων καὶ τῆς εὐωδίας αὐτῶν. Φθάσασα πλησίον τῆς οἰκίας παρετήρησεν ὅτι ἡ καλαμοσκεπὴς στέγη ἐνός τῶν οἰκοδομημάτων κατέβαινε πολὺ χαμηλὰ, καὶ ὅτι ἠδύνατο νὰ τον φθάσῃ ἂν ἀνέβαινε ἐπὶ λιθίνου τινος καθίσματος.

Ἡ Τζέμμα ἐπήδησεν εἰς τὸ καθίσμα, ἐξέβαλε τὰ φωσφόρα ἐκ τοῦ περιστηθίου της, τὰ ἤναψε καὶ ἠτοιμάζετο νὰ τα ρίψῃ ἐπὶ τῆς καλαμοσκεπὸς στέγης, ἀλλ' αἰφνης πελώριος κύων κεκρυμμένος ἕως τότε εἰς τὸ σκότος, ἐφώρμησε κατ' αὐτῆς καὶ τὴν ἔρριπεν ὁρμητικῶς ἀπὸ τοῦ καθίσματος ἐπὶ τοῦ χόρτου. Κατ' ἀρχὰς ἠθέλησε νὰ τὴν κατασπαράξῃ, ἀλλ' ἦτο καλὸν ζῶον· καὶ ἅμα εἶδεν ὅτι ὁ ἐμπρηστής ἦτο κοράσιον, τὸ ἐλυπήθη· τὰ πράγματι ἰσχυρὰ ὄντα λυποῦνται πάντοτε τὰ ἀδύνατα πλάσματα.

— Μονάρχα, τί τρέχει; εἶπεν ὁ Φίλιππος Κάρεϋ, ὅστις τρομάξας ἐκ τοῦ αἰφνιδίου κρότου τῆς πτώσεως τῆς Τζέmmas ἐξῆλθεν εἰς τὸ παράθυρον τοῦ μεγάρου.

Ὁ κύων τῆς Νέας Γῆς ἀφήσας τὴν Τζέμμαν διηυθύνθη εἰς τὸν κύριόν του. Ὁ Κάρεϋ εἶδε τὸ δυστυχὲς κοράσιον ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ

χόρτου καὶ κρατοῦν ἀκόμη εἰς τοὺς συνεσφιγμένους δακτύλους τοῦ τὴν θήκην τῶν ἀναμμένων φωσφῶρων.

— Θεέ μου! ἤρχετο νὰ καύσῃ τὸ σπίτι μου! ἀνέκραξε, κύψας ἐπὶ τῆς Τζέmmas ὅπως τὴν ἀνεγείρῃ. Ἀποσπᾶσας δὲ βιαίως τὰ φωσφόρα ἐκ τῶν χειρῶν της ἔσβυσεν αὐτὰ διὰ τοῦ ὑποδήματός του. Τότε ἔλαβε τὴν νεαρὰν ἱταλίδα εἰς τὴν ἀγκάλην του καὶ μετέφερεν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν.

— Ἐδραπέτευσεν ἀπὸ τὸ σωφρονιστήριον, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἰδὼν ὅτι ἐφόρει τὴν στολὴν τοῦ καταστήματος τούτου.

Ἀπέθηκεν αὐτὴν ἐπὶ ἀνακλιντροῦ καὶ ἐκάλεσε τὴν οἰκονόμον του, ἀγαθὴν λευκότηχα γραῖαν, τῆς ὁποίας αἱ παρειαὶ ἦσαν κατακόκκιναι ὡς μῆλα.

— Ὁ Μονάρχης ἐχύθη ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν κόρη καὶ αὐτὴ ἐλιποθύμησεν, εἶπεν εἰς τὴν γηραιὰν οἰκονόμον. Κάμετε, σᾶς παρακαλῶ, ὅτι εἰμπερεῖτε διὰ νὰ συνέλθῃ. Εἶνε κόρη τοῦ Σωφρονιστηρίου.

Δὲν προσέθηκεν ὅμως ὁ Κάρεϋ τί ἠτοιμάζετο νὰ πράξῃ ἡ κόρη ἐκείνη ὅτε τὴν ἀνεκάλυψε.

Διὰ τῶν περιποιήσεων τῆς οἰκονόμου ἡ Τζέμμα ἤνοιξε μετ' ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς της, ὀφθαλμούς πλήρεις τρόμου καὶ δακρύων.

— Ἰ τζολφίνι, ἰ τζολφίνι (τὰ φωσφόρα, τὰ φωσφόρα), ἐψιθύρισε. Εἶχε τὸν νοῦν της εἰς τὰ φωσφόρα. Ἐντὸς δὲ τοῦ δωματίου ἐκείνου τοῦ φωτιζομένου ὑπὸ τῶν λαμπτήρων ἐνόμιζεν ὅτι εὐρίσκετο ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν. Ἐκ τῆς μεγάλης συγκινήσεώς της δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ ἀγγλιστί.

— Ἀ! ἀνεφώνησε μετ' ὀλίγον ἡ οἰκονόμος, περιεργασθεῖσα τὴν φυσιογνωμίαν τῆς κόρης· εἶνε ἐκείνη ἡ μικρὰ ξένη ποῦ ὀλογυρᾷ σὲ κάμπους καὶ χωριά· μίαν φορὰν ἔπιασα τὸν ἀδελφόν της εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ τοῦ τες ἔβρεξα ὅπως τοῦ ἐχρειάζετο. Τὰ δύο παιδιὰ καὶ ὁ πάππος τῶν κατεδικάσθησαν σήμερον τὸ πρωῒ.

— Ναί, εἶπεν ὁ Κάρεϋ, ἔδραπέτευσεν· εἶνε ὀφθαλμοφανές. Ἡμπορεῖτε νὰ της ἐτοιμάσετε καμμίαν γωνίαν διὰ ν' ἀναπαυθῇ, διότι δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σωφρονιστήριον αὐτὴν τὴν νύκτα.

— Καμμιὰ σοφίτα, αἰ κύριε; Νὰ τὴν βάλωμεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἀννας; Δὲν εἰζέυρω

ὅμως πῶς θὰ τῆς φανῇ τῆς Ἄννας . . . "Ἐνα κακοκόριτσο ἐκεῖ ποῦ ἔφυγεν ἀπὸ τὰς φυλακάς . .

— "Ὅχι, ὄχι, ἐτοιμάσατέ τῆς ἓν καλὸν δωμάτιον, ὅποιον θέλετε, ἀλλὰ προσέξτε νὰ ἔχη ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεραν ἄνεσιν· πρέπει νὰ φανῶμεν καλοὶ πρὸς αὐτήν, Μαίρη.

— Μὰ ἔπιασα τὸν ἀδελφόν τῆς εἰς τὸν ὀρθὸν καὶ τοῦ τῆς ἔβρεξα ὅπως τοῦ ἔπρεπε. . .

— Ὁ ἀδελφός τῆς καὶ αὐτὴ δὲν εἶνε τὸ ἴδιον πράγμα, ἀπήντησεν ὁ Κάρεϋ μετὰ τινος ἀνυπομονησίας. Ἀφῆτέ με ὀλίγον μόνον μὲ αὐτήν.

Ἡ οἰκονόμος ἐγνώριζεν ὅτι ὁ κύριός τῆς, μολονότι ἦτο ἡ γλυκύτης προσωποποιημένη, ἀπῆται ἀπόλυτον ὑποταγήν· ἐξῆλθε λοιπὸν χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ καὶ ἀνέβη τὴν μεγάλην κλίμακα.

Ὁ Φίλιππος Κάρεϋ ἔμεινε πλησίον τῆς Τζέμμας· ὁ μεγαλόσωμος μαῦρος κύων τὴν παρετῆρει κλίνων πρὸς τὸ ἓν μέρος τὴν κεφαλὴν. Δὲν εἶχε σχηματίσῃ ἀκόμη ὀρισμένην γνώμην περὶ αὐτῆς.

— Ἦλθες μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ καύσῃς τὴν κατοικίαν μου ; εἶπεν ὁ Κάρεϋ σοβαρῶς παρατηρῶν αὐτὴν ἀτενῶς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἐνόησε τὴν ἐρώτησιν ἡ Τζέμμα, ἀλλὰ δὲν ἀπήντησε, διότι αἱ ιδέαι αὐτῆς ἦσαν ἀκόμη συγκεχυμέναι· ἐνθυμήθη τί ἦλθε νὰ πράξῃ καὶ

ἤρχισε νὰ ἐννοῇ ὅτι ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ τῆς καὶ ὅτι εὕρισκετο εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ μισή- τοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου.

— Σὲ συνέλαβον ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐξηκολούθησε μετὰ τόνου αὐστηροῦ· ἂν δὲν σ' ἐμπόδιζεν ὁ σκύλος μου, χωρὶς ἄλλο θὰ ἐπετύγγανες τὸν σκοπὸν σου· τώρα εἰμφορεῖς νὰ μου εἰπῇς διατί ἠθέλησες νὰ μου κάμῃς αὐτὸ τὸ μεγάλο κακὸ ;

Ἡ Τζέμμα ἐξηκολούθει σιωπῶσα· ὑπὸ τὰς συνεσπασμένας ὀφρὺς τῆς οἱ μαῦροι ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐξέβαλλον ἀστράπας· ἐστήριξε τὸν ἄγκωνά τῆς ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τοῦ ἀνακλίν- τρου καὶ παρετῆρησεν αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτεῖ.

— Ἴσως δὲν γνωρίζεις, τῇ εἶπεν, ὅτι ὁ νόμος τιμωρεῖ τοὺς ἐμπρηστὰς σχεδὸν τόσον σοβαρὰ ὅσον καὶ τοὺς δολοφόνους. Μάλιστα, πολλάκις ὁ ἐμπρησμὸς συνοδεύεται ἀπὸ φόνον, ὅταν οἱ κάτοικοι ἐνὸς σπιτιοῦ καοῦν μαζὶ μὲ τὸ σπί- τι, ὅπως συμβαίνει συνήθως. Δι' αὐτὴν τὴν ἀπόπειραν ποῦ ἔκαμες ἀπόψε ἤμπορῶσα νὰ σε βάλω εἰς τὴν φυλακὴν δι' ἀρκετὰ ἔτη. Τώρα, εἰπέ μου, σέ το διατάττω, διατί ἠθέλησες νὰ κάμῃς τόσον βδελυρὰν πράξιν ;

[Ἐπεταί τὸ τέλος]

A. K.

[Ἐκ τῶν τῆς Ouida]

ΤΟ ΑΣΤΡΟ

Τὴν νύχτ' ἀπ' τοῦρανοῦ τὴν ἄκρην
κοντὰ 'ς τὸ μαῦρο τὸ βουνὸ
ἐν ἄστρο—διαμαντένιο δάκρυ—
κυλάει ἀπ' τὸν οὐρανό.

Μοιάζει πῶς εἶνε λυπημένο
καθένα ἀστέρι ποῦ κυλᾷ
Καὶ τὸ παιδί συλλογισμένο
μὲ τὴν γιὰ διὰ μιᾶς.

— Τὸ ἄστρο, γιὰ, ποῦ λάμψι χύνει
μέσα 'ς τῆς νύχτας τὴ σιγὴ
τὸν οὐρανὸ γιὰ ν' ἀφίνη
καὶ νὰ κυλᾷ ἐδῶ 'ς τὴ γῆ ;

Ἀπ' τοῦρανοῦ τότε τὴν ἄκρην
κοντὰ 'ς τὸ μαῦρο τὸ βουνὸ
ἐν ἄστρο—διαμαντένιο δάκρυ—
κυλάει ἀπ' τὸν οὐρανό.

ΝΙΚΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

— Ὅταν κοιμῶνται τὰ παιδάκια,
μὲ ὕπνο ἡσυχὸ γλυκὸ
μὲ σταυρωμένα τὰ χεράκια
καὶ χαμογέλιο ἀγγελικό,

Τότε μ' ἀγάπη τὸ κυττάζουν
τ' ἀδέλφια τοῦ τὰ φωτερὰ
καὶ λάμπουνε καὶ τρεμουλιάζουν
μὲ 'περηφάνεια καὶ χαρά.

Μὰ ὅταν χλωμὸ 'ς τὸ προσκεφάλι
μικρὸ παιδί ψυχομαχεῖ
καὶ δέρνει μαῦρην ἀνεμοζάλην
τῆς ἔρμης μάνας τὴν ψυχὴ,

Η ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΥΛΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Καθάριζε, καθάριζε, φιλόπονο κορίτσι, καλὴ νοικοκυρούλα· συγύριζε, φίλεργη Ἀγλαΐα, ἡ χαρὰ τοῦ σπιτιοῦ σας, τὸ καμάρι τῆς μητέρας σου, τὸ καύχημα τοῦ πατέρα σου.

Ὡς νὰ εἶνε εὐλογημένα τὰ χεράκια σου ὅ,τι πιάσης τὸ κάμνεις ὅπως πρέπει, εἰς τὴν ἐντέλειαν, διότι ὅ,τι κάμνεις, τὸ κάμνεις μὲ τὴν καρδιά σου, μὲ ἀγάπην.

Εἶσαι εἰς ὅλα καλὴ, τακτικὴ, νοικοκυρούλα· εἰς τὸ σχολεῖον εἶσαι ἡ πρώτη τῆς τά- ξεώς σου· τὰ βιβλία σου εἶνε καθαρά, καὶ τὰ ἐνδύματά σου καθάρα.

Ὅταν ἐπιστρέψῃς εἰς τὸ σπίτι ἀμέσως θὰ τρέξης νὰ ἴδῃς τί ἐργασίαν νὰ κάμῃς· καὶ δὲν σου φαίνεται καμμία ἐργασία πρόστυχη· σκου- πίζεις τὰ πιάτα, τὰ φιλιτζάνια, τὰ κουτάλια· εἶσαι τὸ δεξιὸ χερί τῆς μητέρας σου· προχθὲς ποῦ εἶχεν ἀναχωρήσῃ ἡ ὑπηρέτριά σας ἐσκού- πισες τὴν σκάλαν καὶ τὴν αὐλήν, προσεκτικὰ, εὐμορφα, μὲ τὴν καρδιά σου ὅπως πάντοτε.

Τὸ πλέον ἀγαπημένο ποίημά σου εἶνε ἡ Νοικοκυρούλα.

Πρῶτ' πρῶτ' θὰ σπικωθῇ
'Ἀφ' οὗ κτενίσῃ τὰ μαλλιά τῆς
'Ἀφ' οὗ πλυθῇ, ἀφ' οὗ ντυθῇ
Εὐθὺς θὰ πιάσῃ τὴν δουλειά τῆς.

Νοικοκυρούλα χαροπὴ
Τὴν ὀκνηρίαν δὲν γνωρίζει
Μὲ τὴν πολλὴν τῆς προκοπὴν
Αὐτὴ τὸ σπίτι τῆς στολίζει.

Καθάριζε, σιγύριζε, καλὴ κόρη. Μήτε ἡ πα- ραμικρὰ κηλὶς, μήτε ἡ παραμικρὰ σκόνη νὰ μὴ μείνῃ πουθενά. Κάμε τα ὅλα ν' ἀστράπτουν ὡς καθρέπτης. Σὰν νὰ ἤξεύρης ὅτι κανεὶς ἀκατάστατος, κανεὶς βυπαρὸς δὲν ἤμπορεῖ νὰ εἶνε καλός, εἶσαι πάντα τόσον τακτικὴ, τόσον καθάρα. Ναί, νοικοκυρούλα μου, ἔχεις δίκαιον· ὅπου εἶνε τάξις μέσα εἰς τὸ σπίτι ἐκεῖ εἶνε καὶ τάξις μέσα 'ς τὴν καρδιά, ὅπου εἶνε καθαριότης μέσα 'ς τὸ σπίτι ἐκεῖ εἶνε καὶ καθαριότης μέσα 'ς τὴν καρδιά !

Ἔχεις δίκαιον, νοικοκυρούλα.

ΔΙΑΤΙ Η ΧΕΛΙΔΩΝ ΚΑΜΝΕΙ ΜΙΣΗΝ ΤΗΝ ΦΩΛΕΑΝ ΤΗΣ

Ὁμολογῶ ὅτι ὅτε ἤμην μικρά, εἶχον μίαν κακὴν ἑξίν, ἐν ἐλάττωμα προερχόμενον ἀπὸ ματαιοδοξίαν. Ὅτε ἤρχιζέ τις νὰ μοι δεικνύη κάτι, ἔλεγα πάντοτε :

— "ὦ, ναί, αὐτό το ξεύρω !

Κάποτε μάλιστα οὔτε ἤξευρα περὶ τίνος ἐπρόκειτο.

Ἡμέραν τινα μία φίλη τῆς μητρός μου ἰδοῦσα εἰς τὴν ἐργοθήκην μου πολλὰ μικρὰ κουβαράκια μαλλίου, ἐπρότεινε νὰ με μάθῃ νὰ πλέκω. Κατευχαριστήθην ἀπὸ τὴν φιλόφρονά προσφορὰν τῆς καὶ ἐζήτησα ἀμέσως τὰς βελόνας μου. Ἐκάθισα πλησίον τῆς, ἐκείνη δὲ ἀφῆσασα τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκε μοι ἔδωκε μὲ πολλὴν εὐγένειαν τὰς ὁδηγίας, τῶν ὁποίων εἶχα ἀνάγκην.

Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν ἤμην ἐπιδεξία. Κάθε ἴλιγο καὶ ἱλιγάκι ἐμπέρδευα τὰς κλωστές, ἐκείνη δὲ ἐξηκολούθει νὰ μοι δεικνύη τί ἔπρεπε νὰ κάμω.

Ἄλλ' εἰς κάθε συμβουλήν, τὴν ὁποίαν μοι ἔδιδε, ἀπεκρινόμην :

— "Α βέβαια, ἔτσι εἶνε, τὸ ἤξευρα κ' ἐγώ !

Ἐπὶ τέλους ἡ κυρία ἔπαυσε νὰ με ὁδηγῇ, ἀφῆκε τὸ πλέξιμον ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ λαβούσα τὸ βιβλίον τῆς, μοι εἶπε πολὺ ἡσύχως :

— "Αφ' οὗ το ἤξευρετε τόσο καλὰ, δὲν ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ τὴν ἰδικὴν μου ὁδηγίαν.

— "ὦ, σὰς παρακαλῶ, ἐπιθύρισα, δὲν ἤξεύρω ἀκόμη ἐντελῶς. . . δείξετέ μου ἀκόμη ὀλίγον.

Ἄλλ' ἐκείνη δὲν με ἤκουε πλέον· ἀνεγίνωσκε τὸ βιβλίον τῆς μὲ προσοχὴν ἀδιαφοροῦσα διὰ τὴν μικρὰν φαντασμένην καὶ ἀχάριστον, ἡ ὁποία δὲν ἤξευρε νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν καλωσύνην τῆς.

Τὴν ἐπαύριον ἐν τούτοις μοι ἐμειδίασεν ὅπως συνήθως, ἐφαίνετο δὲ λησμονήσασα ὅτι ἦτο δυστηρημένη ἐναντίον μου. Τὸν ναντίον μ' ἐπλησίασε καὶ μοι εἶπε :

— Θέλεις νὰ σου εἶπω μίαν ἱστορίαν, μι-

κρούλα ; — "ὦ, ἱστορίαν ! εἶπα μὲ χαράν. Αἱ ἱστορίαι ἦσαν ἡ ἀδυναμία μου.

Τότε ἡ κυρία ἤρχισε :

— Λέγουν ὅτι τὸν καιρὸν κατὰ τὸν ὁποῖον ἐπλάσθη ἡ χελιδὼν, ἦτο τόσον εὐχαριστημένη ἀπὸ τὰ μακρὰ πτερά τῆς, ἀπὸ τὴν εὐμορφὴν οὐρανὸς τῆς καὶ ἀπὸ τὸ γρήγορον πταγμὰ τῆς, ὥστε οὔτε ἐσυλλογίσθη κατ' ἀρχὰς νὰ κάμῃ φωλεάν· ἐπερίμενε τόσο πολὺ ν' ἀρχίσῃ τὴν κατασκευὴν κατοικίας, ὥστε ὅτε ἠθέλησε ν' ἀρχίσῃ ἦτο πολὺ ἀργά· δὲν ἤξευρε πῶς ν' ἀρχίσῃ. Εἰς τὴν ἀμνηχανίαν τῆς ἔτρεξε καὶ ἐζήτησε συμβουλήν ἀπὸ ἑν ἄλλο πτηνόν.

— "ὦ, εὐχαρίστως νὰ σοῦ το εἰπῶ· κύτταξε πάρε κατ' ἀρχὰς μερικά χόρτα.

— Φυσικά, ἀπήντησεν ἡ χελιδὼν.

— Ἐπειτα πάρε καὶ ὀλίγο χῶμα.

— Ἐννοεῖται.

— Πλέξε τὰ χορτάρια.

— Κοντὰ 'ς τὸ νοῦ κ' ἡ γνῶσι.

— Στούμπωσε τὰς τρύπας μὲ λάσπη.

— Αὐτὸ πλεῖα εἶνε φῶς ὀλοφάνερο !

— Ἐπειτα ὅλα μαζὶ θά . . .

— "ὦ, αὐτό το ξεύρω ! . . .

— Μὰ τότε . . .

— Βέβαια, βέβαια ! . . .

— Λοιπὸν, ἀφ' οὗ τα ἤξευρετε ὅλα εἶνε πε-
ριττὸν νὰ μ' ἐρωτᾷς· πῆγαινε 'ς τὴ δουλειά σου· κ' ἀφῆσέ με καὶ μένα νὰ πάγω 'ς τὴ
"δική μου. Ὑγίαινε !

Ἄλλὰ μὲ τὴν ὁδηγίαν ἐκείνην μόνον ἡ ἡμί-
σεια φωλεὰ εἶχε κατασκευασθῇ, οὐδέποτε δὲ ἡ
χελιδὼν ἠδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μέσον νὰ
κατασκευάσῃ καὶ τὸ ἄλλο ἡμισυ.

Ἡναγκάσθη λοιπὸν νὰ κολλήσῃ εἰς τὸν τοῖ-
χον τὴν πλευράν, τὴν ὁποίαν δὲν ἤξευρε νὰ
συμπληρώσῃ· αὐτὴ εἶνε εὐχαριστημένη· ἀλλὰ
τὰ ἄλλα πτηνὰ τὴν περιπαίξουν συχνὰ διὰ
τὴν μισὴν τῆς φωλεάν.

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ
ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ὡς γνωστὸν ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ τὴν σύνταξιν τῶν παιδι-
κῶν πνευμάτων ὡς καὶ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων
ἔχει ἀναθέσθαι ἀνέκαθεν εἰς τοὺς φίλους αὐτῆς ἀναγνώστας
καὶ τὰς ἀγαπητὰς ἀναγνώστριάς. Ἐκτὸς τῆς τέρψεως τὴν
ὁποίαν τοῖς παρέχει διὰ τῆς δημοσιεύσεως μικρῶν παιδι-
κῶν συνδιαλέξεων ἢ εὐφυνῶν ἢ ἀστείων, παρέχει εἰς αὐτοὺς
καὶ τὴν μεγαλειτέραν ἀκόμη εὐχαρίστησιν νὰ συντάσσωσι
τοιούτους μικροὺς παιδικούς διαλογίσκους καὶ νὰ τοὺς
δημοσιεύῃ μὲ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ψευδώνυμον τοῦ ἀποστέλλον-
τος αὐτούς.

Πόσον ὠφέλιμον εἶνε τοῦτο (διότι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἐν παν-
τί καὶ πάντοτε ἐπιδίδωκε πρὸς τὴν τέρψιν καὶ τὴν ὠφέλειαν
τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνώστων τῆς) εὐκόλως ἐννοεῖται· διὰ τῶν
παιδικῶν πνευμάτων ὁληθῶς δέχνεται τὸ πνεῦμα τῶν
ἀγαπητῶν τῆς φίλων· ὁ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ μίαν εὐφυ-
ολογίαν, ὁ εὐρίσκων τέρψιν ἐν αὐτῇ εἶνε ἤδη εὐφυής· καὶ
ἐν παρόδῳ, καὶ ἐν τῇ μέσῳ συνδιαλέξεως ἀν τὴν ἀκούσῃ
θὰ τῷ κάμῃ ἐντύπωσιν, ἐνῶ διὰ τὸν ἀσυνήθιστον περὶ ἀπα-
ρατήρητος ὡς ὠραῖον θέαμα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μύωπος.
Ἐννοεῖται λοιπὸν μετ' ὅποια εὐχαρίστησεως δημοσιεύει
τὰ παιδικὰ πνεύματα τῶν συνδρομητῶν τῆς καὶ πό-
σον ἐκτιμᾷ τοὺς ἀποστέλλοντας τοιαῦτα.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, θέλουσα νὰ ὑπεκκαύσῃ ἔτι μᾶλλον τὸν
ζῆλον καὶ νὰ κινήσῃ τὴν ἀμειλίαν τῶν ἐνασχολουμένων εἰς
τὸ δύσκολον τοῦτο καὶ ἀρκετὰ προσόντα ἀπαιτοῦν εἶδος,
προέτεινε καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη διαγωνισμοὺς πρὸς
σύνθεσιν παιδικῶν πνευμάτων, ὧν τὰ ἀποτελέσματα
ὑπερέβησαν πᾶσαν προσδοκίαν, διότι πλεῖστοι ἐκ τῶν ἀνα-
γνωστῶν αὐτῆς κατήλθον μετ' ἐπιτυχίας εἰς τὸν εὐγενῆ
πνευματικὸν ἀγῶνα, ἐλπίζει δὲ ὅτι καὶ εἰς τὸν σήμερον
προτεινόμενον διαγωνισμόν οὐκ ὀλίγοι θὰ λάβωσι μέρος.

Ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ

Οὔτε ὁ ἀριθμὸς τῶν σταλησομένων παιδικῶν πνευ-
μάτων ὀρίσεται, οὔτε ὁ χρόνος τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν.

Πᾶς συνδρομητὴς καὶ πᾶσα συνδρομητριά τῆς ΔΙΑΠΛΑ-
ΣΕΩΣ δύναται νὰ στέλλῃ πρὸς αὐτὴν ἐν ἡ περισσώτερα
παιδικὰ πνεύματα καὶ νὰ τα στέλλῃ ὅποταν θέλῃ.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνει νὰ

δημοσιεύῃ πάντα τὰ στελλόμενα πρὸς αὐτὴν παιδικὰ
πνεύματα, οὔτε νὰ αἰτιολογῇ τὴν μὴ δημοσιεύσιν αὐτῶν.
θὰ δημοσιεύῃ μόνον ὅσα κατὰ τὴν κρίσιν τῆς νομίζει κα-
τάλληλα διὰ τὸ φύλλον τῆς, ἀδιαφοροῦσα ἂν εἶνε πρωτό-
τυπα ἢ μεταφρασμένα ἐκ ξένων γλωσσῶν. Ἐκ τῶν στελ-
λομένων θὰ ἐκλέγῃ πάντοτε τὰ καλλίτερα καὶ αὐτὰ θὰ δη-
μοσιεύῃ ἂν, ἐννοεῖται, δὲν ἔχῃσι δημοσιευθῇ ἄλλοτε
ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ. Μίαν μόνην θερμὴν σύστασιν ἀπευθύ-
νει πρὸς τοὺς φίλους τῆς ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ: νὰ μὴ ἀντιγρά-
φωσι παιδικὰ πνεύματα ἐξ ἄλλων ἐλληνικῶν δημοσιευμά-
των, διὰ νὰ μὴ ἐκθέτῃσιν αὐτὴν εἰς τὸν κίνδυνον νὰ ἐκ-
ληφθῇ ὡς κλέπτουσα τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν τῶν ἄλλων.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος τοῦ παιδικοῦ πνεύματος θὰ ἀρ-
χίσῃ ἀπὸ τοῦ φύλλου τῆς 15ης Ἰουλίου (τεύχους 13ου) καὶ
θὰ λήξῃ εἰς τὸ φύλλον τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. (τεύχους
24ου). Οἱ θέλοντες λοιπὸν νὰ συμμετάσχῃσι τοῦ παρόντος
διαγωνισμοῦ ἄς ἀρχίσωσι νὰ στέλλωσι παιδικὰ πνεύ-
ματα εὐθὺς ἀμα λάβωσι τὸ παρὸν τεῦχος.

Τὰ πρὸς δημοσιεύσιν στελλόμενα παιδικὰ πνεύματα
πρέπει νὰ εἶνε γεγραμμένα εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου
καὶ νὰ φέρωσι τὴν υπογραφήν τοῦ στέλλοντος αὐτὰ καὶ τὸ
ψευδώνυμόν του, ἐὰν μὲ τὸ ψευδώνυμον ἐπιθυμῇ νὰ δημο-
σιεύσῃσιν.

Τὰ βραβεῖα εἶνε τὰ αὐτὰ καὶ τοῦ 31ου διαγωνισμοῦ τῶν
λύσεων τοῦ προταθέντος ἐν σελίδι 16 τοῦ φυλλαδίου τῆς
15 Ἰανουαρίου. Ὁ ἄπονεμηθῇ δὲ τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς
ἐκεῖνον οὗτινος θὰ δημοσιευθῇσι πλεότερα παντὸς ἄλλου
παιδικὰ πνεύματα εἰς τὰ τεύχη τῶν μηνῶν Ἰουλίου μέ-
χρι Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. Τὸ δευτέρον δὲ βραβεῖον θὰ ἀπονεμηθῇ
εἰς τοὺς δύο τοὺς ἀμέσως ἐπομένους μετὰ τοὺς λαβόντας
τὸ πρῶτον βραβεῖον, καὶ τὸ τρίτον εἰς τοὺς τρεῖς τοὺς ἐπο-
μένους μετὰ τοὺς λαβόντας τὸ δεύτερον βραβεῖον. Πάντες
δὲ οἱ λοιποὶ θὰ ἐπαίνεθῃσιν ἢ θὰ τύχωσιν εὐφύμου μνείας.

Ἀμα τῇ λήξει τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ θὰ δημοσι-
ευθῇσιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ.

Οἱ ἀριστεύοντες εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
ἀξιούνται καὶ τῆς τιμῆς τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰκόνης τῶν
ἐν αὐτῇ, ἂν ἀποστείλωσι τὴν φωτογραφίαν τῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,"

Αἱ διαθέσεις σου εἶνε πολὺ καλαί, *Δισχύλε Τραγω-*
δέ, ἄς ἴδωμεν δὲ ἂν πραγματοποιηθῶν αἱ ὑποσχέσεις
σου· *promette et tenir sont deus*. Λέγουσι οἱ Γάλλοι
ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι διὰ σέ θὰ εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτό. Τὸ ψευ-
δώνυμόν σου γίνεται δεκτόν.

Λίαν εὐχαρίστως θὰ σε ἴδω νὰ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς
διαγωνισμοὺς, *Δευκοκέφαλε* Ἀετῆ.

Ἡ μικρὰ ἑλλειψίς, *Προμηθεὺς Πυρφόρε*, προέρχεται
ἀπὸ τὴν ταχύτητα μὲ τὴν ὁποίαν εἴμεθα ἡναγκασμένοι νὰ
παρασκευάζωμεν τὰς εἰκόνας, ὅπως καταστῶμεν ἐνήμεροι.
Ὁ ἀποζημιωθῆς ὅμως μὲ τὸ παραπάνω ὅταν ἴδῃς ποίας
καλλιτεχνικωτάτας εἰκόνας θὰ δημοσιεύῃ βραδύτερον ἢ
ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ.

Πολὺ εὐχαριστήθην ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν σου, Ἀστὴρ τῶν
Μάγων· πραγματικῶς εἶνε συγκινητικὸν νὰ το συλλογι-
σθῇ κανεὶς ἥσο συνδρομητῆς μου ἀπὸ μικρὸ, μικρὸ παι-
δάκι· τότε δὲν ἡμποροῦσες ἀκόμη νὰ γράψῃς ἐπιστολήν·
σιγὰ σιγὰ ὅμως ἐμεγάλωσες· καὶ τώρα ἐν ἡλικίᾳ δέκα

ἔτων μοι στέλλεις τὴν πρώτην σου ἐπιστολήν, γραμμένην
ἄνευ βοηθείας, ἰδιοχείρως ἀπὸ σέ. Κύτταξε βραδύτερον νὰ
προεδύσῃς ἀκόμη περισσότερο, καὶ νὰ γίνῃς εἰς ἀπὸ
τοὺς σπουδαιότερους φίλους μου.

Ἐμπρὸς λοιπὸν ἀποδύθητι εἰς τὸν ἀγῶνα, *Δουρυνκλειτῆ*
Ἰδομενεῦ.

Συγκέντρωσε διην τὴν προσοχὴν σου τώρα εἰς τὰς με-
λέτας σου, Ἀετῆ τῆς Ἡλείου, καὶ μετὰ δύο τρεῖς
ἡμέρας μετὰ τὰς ἐξετάσεις σου ἔχεις καιρὸν νὰ με ἀνα-
γνώσῃς ἐν ἀνέσει. Τὸ ψευδώνυμόν σου οὐδεὶς ἔχει.

Καλῶς μας ὤρισε τὸ καλὸ μου, τὸ ζωηρὸ, τὸ πηδηκτὸ
Κατσικάκι τῆς *Μάρης*. Τὸ ποίημα τοῦ Πατεροῦδῃ
ἔλαβα μὲ πολλὴν χαρὰν καὶ εὐχαριστῶ.

Ἄνευ ἐργασίας, *Ἡρώϊχη Πάργα*, τίποτε δὲν γίνεται,
τὸ ψητὸ δὲν πετᾷ φημένο εἰς τὸ στόμα μας· «σὺν Ἀθηνᾶ
καὶ χεῖρα δεῖ κινεῖν» ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας· δι' αὐτὸ
μ' ἀρέσει ὅτι ἀπεφάσισες νὰ ἐργασθῇς μὲ ὅλα σου τὰ
δυνατὰ «διὰ νὰ ἐπιτύχῃς καὶ σὺ ὁ καίμενος κανένα βρα-

θεῖον· ἂν ἐργασθῇς ὅπως πρέπει δὲν εἶνε διόλου ἀπίθανον νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ τόσον θερμὸς πόθος σου.

Τὸ ζητηθὲν σοὶ ἐστὶν ἐγκρίτως, φίλε Β. Γ. Σαράντη. Διηγηματῖα τῶν συνδρομητῶν μου δὲν δημοσιεύω κατ' ἀρχήν· τοῦτο εἶνε πασίγνωστον πλέον· διὰ νὰ το ἀναγνώσω ὅμως μόνον καὶ σοὶ εἶπω τὴν γνώμην μου, στεῖλὲ το ἂν θέλῃς.

Τὸ σταλὲν ποσὸν ἐλήφθῃ ἐγκαίρως, ἀγαπητόν μου Μέλι τοῦ 'Γμητοῦ' καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον δημοσιεύσω κατὰ λόγον τοῦ «Ταμείου ὑπὲρ τῶν Ἀπόρων Μαθητῶν» θὰ ἴδῃς καὶ τὸ ὄνομά σου. Τότε δὲν σου ἐγράψα διὰ νὰ σε συγχαρῶ διὰ τὰ καλὰ αἰσθηματὰ σου· ὠριότερον πράγμα ἀπὸ τὴν εὐεργεσίαν δὲν ὑπάρχει. Μὰς μοκαρίζεις διὰ τὸν ὠραῖον καιρὸν ποῦ ἔχομεν ἐδῶ· ἂν ὠραῖον καιρὸν ἐννοεῖς τὴν ἑλλειψιν ψυχῆς, τότε ἔχομεν ὑπὲρ τὸ δέον ὠραῖον καιρὸν, διότι ἡ ζῆστη ἤρχισε νὰ μας ψήνῃ· δὲν τουρτουρίζομεν μὲν, ὁ ἰδρὼς ὅμως τρέχει ἀπὸ τὰ μέτωπά μας· δὲν ἡξεύρω ἂν ἐξακολουθῇς νὰ μας ζηλεύῃς ἀκόμη.

Ἄφ' οὗ ἔχεις τόσον ζῆλον, καλέ μου Κυψελίδη, δύναμαι νὰ κάμω συγκατάθεσιν ἂν ἐπιθυμῇς ν' ἀποκτηθῇς ὁλόκληρον τὴν σειράν. Τοῦτο ὅμως μόνον ἐξαιρετικῶς εἰς σέ.

Ἰδοὺ μὲ ποίας συγκινητικὰς λέξεις μὲ ἀποχαίρετ' ὁ πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος φίλος μου Χαριλάμπης Γ. Σαράντης, ὅστις ἐμεγάλωσε πλέον καὶ δὲν θὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς, ἂν καὶ δὲν θὰ παύσῃ νὰ με ἀνα-

γινώσκῃ:— «Χαῖρε, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, κ' ἐγὼ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω πόσον μοι ἐράνης ὠφέλιμος διδάσασά με τὴν ἠθικὴν...» Ὅταν φθάσω εἰς ἀνωτέραν ἡλικίαν πάντοτε θὰ ἐνθυμούμαι ὅτι κατὰ τὴν ἡλικίαν τὴν μικρὰν ἔσχον δύο μητέρας, τὴν μητέρα μου καὶ ἐσέ. Χαῖρε, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, καὶ σοὶ λέγω ὅτι πρέπει νὰ ὑπερφανεύεσαι, διότι ἔκαμες νέους νὰ λέγουν παρρησία ὅτι εἰς σέ ὀφείλου κατὰ μέγα μέρος τὴν ἀνάπτυξιν των...»

Ἐγὼ πολλὰς ἐλπίδας ὅτι τὸ καλὸ παιδί ὁ Βιβλιοφάγος, ὅσον καὶ ἂν λέγῃ ἀπὸ μετριοφροσύνης ὅτι θὰ εἶνε ἀπὸ τοὺς τελευταίους εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς, θὰ γίνῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς ἀπὸ τοὺς πρώτους· εἶνε φιλότιμο παιδί καὶ θὰ ἐργασθῇ πολὺ.

Περὶ τοῦ Ταμείου τῶν Ἀπόρων γίνεται σκέψις, Σιδηρὸς Πύργος· εἶμαι δὲ βεβαία ὅτι θὰ ἐργασθῇς μὲ ζῆλον ἄξιον τῆς καλῆς καρδίᾳς σου.

Εἴθε αἱ προσπάθειαι σου πρὸς αὔξησιν τῶν φίλων μου νὰ στεφθοῦν ἀπὸ ἐπιτυχίαν, Κῆμα τοῦ Πόντου.

Θέλει κ' ἐρώτημα, Ἀτρόμητε Πολεμιστὰ, ὅτι δύνασαι νὰ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς;

Πῶ! πῶ! πῶ! τί συγκίνησις ἦτο ἐκείνη, καλέ μου Λέων τῆς Ἀφρικῆς. Ἀπὸ τὴν χαρὰν ποῦ ἐκτύπησες τὸ μαχαίρι εἰς τὴν τράπεζαν ἔτρεξεν ἡ ὑπέρβουρα νομίσασα ὅτι ἔπεσεν ἡ λάμπα! Θέλω βεβαία νὰ μ' ἀγαπᾷς, ἀλλ' ὄχι μὲ τόσον ὀρθον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 28 Ἰουνίου.

97. Στοιχειόγραφος.

Εἶμαι τι πτηνὸν ὠραῖον· δύο γράμματα· ἂν μου κόψῃς ἥρως γίνου· ἐν τῷ ἅμα καὶ ἀλάξ' ἡ πρώτη μ' ὄψις.

Ἐστὶν ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρσέλλου.

98. Στοιχειόγραφος.

Μεταβάλλεις εὖ εἰς δύο,
Καὶ ἀμέσως θὰ ἴδῃς,
Ἡ χαρὰ πτερὰ ἀνοίγει,
Θὰ πετάξῃ καὶ θὰ φύγῃ.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἀρμονίου.

99. Ἀναγραμματισμός.

Μὴ με πειρίζετε, ὦ μὴ! κ' ἐμπρὸς σας πρῶτος κεῖμαι.
Ἄν μεταξὺ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ τραχήλου φέρετε
Τὴν μέσην μου τὴν λυγρὰν, νῆσος Κυκλάδων εἶμαι.
Σκεφθῆτε μερικὰς στιγμὰς κ' ἡ δυσκολία αἰρεται.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

100. Ἀένεγμα.

Τὸ σχῆμά μου εἶνε τριγωνικὸν καὶ εἰς τὸ ἐμβαδὸν μου περικλείω πόλεις καὶ δάση· ἂν δὲ μία τῶν πλευρῶν μου παρεκτραπῇ δύναμαι νὰ κατακλύσω χώρας καὶ γαίτας.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Εὐζώνου.

101. Κρυπτογραφικόν.

1234 567234, 89χθὲν' 99χ3823,
α8χ' 8ν8918 129 γη2929,
α86 2γ' 64 6η8ν 4198ρδ23
α86 2γ' 898ρα9 82φ29.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Εὐθυμίου Ἀστέρου.

102. Ἑρώτησις.

Ἦτον ἐν δωμάτιον καὶ εἶχεν ἐν παράθυρον, μίαν κλίνην καὶ μίαν θύραν. Ἐν ἐκ τῶν ἀντικειμένων τούτων εἶπεν «Ἐπιθυμῶ νὰ ᾔτο πάντοτε νύξ.» Τὸ ἄλλο εἶπεν «Ἐπιθυμῶ νὰ ᾔτο πάντοτε ἡμέρα.» Τὸ τρίτον εἶπεν «Ἀδιάφορόν μοι εἶνε ἂν εἶνε νύξ ἢ ἡμέρα.»

Ποῖος εἶπε τὸ ἐν καὶ ποῖος τὸ ἄλλο καὶ ποῖος τὸ τρίτον;

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Μουσουργου.

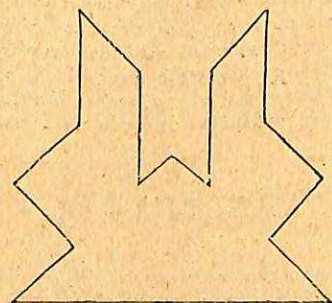
103-104. Μεταμορφώσεις.

α') Ἡ Κύπρος δι' ἐξ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ Τῆνος.
β') Ἡ πόλις δι' ἑπτὰ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ Ἀργος.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἀλίου Ἀριστείδου.

105. Κινεζικοὶ συνδυασμοί.

[Ὁδηγίαι περὶ τῆς λύσεως ἴδε ἐν σελίδι 141 τοῦ 19ου τόμου]

106. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα αὐτοκράτορος τῆς Ρώμης.

1, Ὅρος τῆς Ἑλλάδος. 2, Ἀρχηγὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. 3, Καρποφόρον δένδρον. 4, Εὐρωπαϊκὸν κράτος. 5, Εἰς τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. 6, Ἐνδοξὸς πόλις. 7, Κόλπος τῆς Ἑλλάδος. 8, Περὶ φημος ἀρχιτέκτων τῆς ἀρχαιότητος. 9, Κωμικὸς ποιητής. 10, Χώρα τῆς Ἀφρικῆς. 11, Ἑρπετόν. 12, Μέτρον μήκους.

Ἐστὶν ὑπὸ τῆς Σιμεράμιδος.

107. Συλλαβικὴ ἀκροστιχίς.

Αἱ ἀρχικαὶ συλλαβαὶ τῶν ἐπομένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου βασιλέως ἡρωϊκῶς πεσόντος.

1, Θηρίον. 2, Μέρος τοῦ χρόνου. 3, Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. 4, Τόπος σὺνδενδρος.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Μάντεως Εὐφραντίδου.

ΚΑΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ J. GIRARDIN ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΛΟΥ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 97]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ

Εἶχε δὲν εἶχε τὸ κατώρθωσεν τέλος πάντων ὁ φίλος μας Ντιντῆς νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὄνειρον, τὸ ὁποῖον ἔτρεφεν ἀπὸ δύο ἐτῶν: Νὰ προσληφθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κ. Πίκου καὶ οὕτω νὰ μὴ ἀποχωρισθῇ τῆς Μαργαρίτας, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο ν' ἀποκατασταθῇ εἰς μίαν ἄλλην πόλιν, μακρὰν τῆς πατρίδος τῆς. Ὁ ἀγαθὸς Ντιντῆς τὸ ἔκαμεν ἀπὸ πολλὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν οἰκογένειαν Εὐλαμπίδου. Ἐνόμιζεν ὅτι ἡ Μαργαρίτα μακρὰν εἰς τὴν ξενητείαν, θὰ ἐλυπεῖτο καὶ θὰ ὑπέφερε πολὺ, ἂν δὲν εἶχε μαζί της καὶ ἓνα ἄνθρωπον ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἦτο συνειθισμένη νὰ βλέπῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς τῆς. Ἡ ἰδέα του ἦτο ἀρκετὰ καλὴ. Πόσας φορές ἐνεθύμισεν τὴν πατρίδα εἰς τὴν κυρίαν Πίκου καὶ πόσας φορές τὴν παρηγόρησεν ὁ πιστὸς ὑπέρβουρος, ἐμαρτύρουν αὐταὶ αἱ ἐπιστολαὶ τῆς, εἰς τὰς ὁποίας συχνά, πολὺ συχνά, ἀνεφέρετο μετὰ συμπαθείας ὁ Ντιντῆς.

Ἐν τούτοις ὁ Γιαννάκης κατετάχθη ὡς ἐξωτερικὸς εἰς τὴν τρίτην τάξιν τοῦ Λυκείου, ὅτε εἶδεν ὅτι ἔπρεπε νὰ μνηθῇ καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα τοῦ μαθητοῦ, τὰ ὁποῖα ἀτελῶς μόνον εἶχε σπουδάσῃ εἰς τὸ Λύκειον Ἐλευθερίου. Τὰ καθήκοντα ταῦτα ἦσαν περίπου τὰ ἑξῆς: 1^{ον} Εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ψιθυρίζῃ τὸ μάθημα εἰς κάθε ἀμελήτητον συμμαθητὴν, ἐν ᾧ ἀπεναντίας ὀφείλε νὰ παρεμποδίζῃ κάθε μελετημένον, εἴτε μὲ παρατηρήσεις καὶ διακοπὰς ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἔστω καὶ μὲ τσιμπιές ἀκόμη, ὅταν ἔλεγε μάθημα. 2^{ον} Εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κάμνῃ ἀστεῖα σχόλια διαρκούσης τῆς παραδόσεως καὶ νὰ προξενῇ τὸν γέ-

λωτα εἰς τοὺς παρακαθημένους του, καὶ ἂν δὲν τον ἔφθανον οἱ λόγοι, ἤμπορούσε νὰ καταφεύγῃ καὶ εἰς μορφασμοὺς καὶ χειρονομίας—καὶ ὅλ' αὐτὰ χωρὶς οὕτε νὰ τον βλέπῃ οὕτε νὰ τον ἀκούῃ ὁ καθηγητής. 3^{ον} Νὰ ἐγείρῃ τὴν χεῖρα εἰς σημεῖον ὅτι ἡξεύρει ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ καθηγητοῦ, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἤκουσε περὶ τίνος πρόκειται· νὰ μὲν δὲ ἡσυχος εἰς τὴν θέσιν του, ἂν τυχόν ἤκουε τὴν ἐρώτησιν καὶ ἐγνώριζε τί ἔπρεπε νὰ ἀπαντήσῃ. 4^{ον} Ἐφευρέτης νέων ἀτακτημάτων δὲν εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ γίνῃ· ἀλλ' ἔπρεπε νὰ μάθῃ τοῦλάχιστον καὶ νὰ ἐκτελῇ καταλλήλως ὅλα τὰ παλαιὰ καὶ γνωστά,

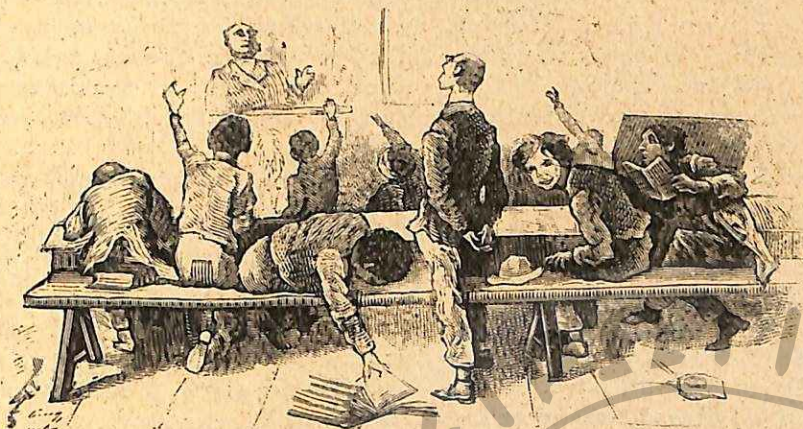
π. χ. νὰ ἐμπληγνύῃ γραφίδας εἰς τὸ θρανίον· καὶ νὰ τὰς κάμνῃ νὰ δονοῦνται· νὰ φαιρῇ κρυφίως τὸν πῖλον ἢ τὰ βιβλία τοῦ συμμαθητοῦ του (τοῦ πλέον καλοῦ καὶ ἐπιμελοῦς) καὶ νὰ τὰ κρύπτῃ νὰ πομύττεται συχνά καὶ μὲ

κρότον προσπεποιημένον· νὰ εἶνε ταχὺς εἰς τὰς συνεννοήσεις καὶ νὰ θεωρῇ ὡς τὸ μεγαλύτερον ἐγκλημα τῆς ζωῆς του νὰ προδώσῃ εἰς τὸν Διευθυντὴν κανένα συμμαθητὴν του δι' ἀταξίαν, ἔστω καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ ὑποφέρῃ αὐτὸς μαρτύρια.

Τοιοῦτο ἦτο τὸ μαθητικὸν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας ὁ Γιαννάκης ἔπρεπε νὰ ἐφαρμόσῃ. Ἄν δι' ἄλλους ἦτο πολὺ εὐκόλον, δι' αὐτὸν ὅμως εἶχε πολλὰς δυσκολίας καὶ ἴσως ἴσως ὡς τὸ τέλος, νὰ μὴ τὰ ἐκτελέσει. Τοῦτο προησθάνθησαν φαίνεται καὶ οἱ συμμαθηταὶ του καὶ δὲν ἔσπευσαν νὰ τον συμπαθήσουν. Ἀπὸ τοῦ πρώτου μάλιστα μαθήματος ὁ Γιαννάκης ἔγινεν ἀντιδημοφιλὴς. Ὁ καθηγητὴς ἡρώτα καὶ κατέγραφε τὰ ὀνόματα τῶν μαθητῶν. Εἶχον ἤδη ταράξῃ τὴν αἵθουσαν τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐκρήξεις γέλωτος, ἐνεκα ὀνομάτων τινῶν, τὰ ὁποῖα οἱ μικροὶ κύριοι εὐ-

ΕΤΟΣ 14^{ον} — ΤΕΥΧΟΣ 8^{ον}

ΤΟΜΟΣ 21^{ος} — 8

«...ΓΚΙΝΗΣ, ΑΠΗΝΤΗΣΕΝ ΕΚΕΙΝΟΣ» (Σελ. 114)

ρискон γελοῖα ἢ ὁ καθηγητὴς ἐπρόφερε κακῶς.

«Καὶ σύ;» ἠρώτησεν ὁ καθηγητὴς, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Γιαννάκη. Ὁ Γιαννάκης ἐσηκώθη χωρὶς νάνατρεψήν τιποτε, οὔτε τοῦλάχιστον νὰ κάμῃ ὅτι σκοντάπτει (πρῶτον λάθος), ἐχαιρέτησεν εὐγενῶς τὸν καθηγητὴν (δεύτερον λάθος, τὸ ὅποιον ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς μερικὰ κινήματα ἀποδοκιμασίας), ἐπρόφερε καθαρὰ τὸ ὄνομά του, ἀντὶ νὰ τοῦ υποτραυλίσῃ καὶ νὰ τοῦ μισοφάγῃ κατὰ τὴν γενικὴν συνήθειαν (τρίτον λάθος, προκαλέσαν βροχὴν ἐπιθέτων ὑβριστικῶν κατὰ τοῦ Γιαννάκη καὶ μερικὰ λογοπαίγνια ἐπὶ τοῦ ἐπωνύμου Εὐλαμπίδης) καὶ κατόπιν ἐπανεκάθισεν ἡσύχως, ἀντὶ νὰ πέσῃ, κατὰ λάθος τάχα, ἐπάνω εἰς τὸν γείτονά του (τέταρτον λάθος τιμωρηθὲν μὲ χάλαζαν ἀπὸ σφαίρας χαρτίου μασημένου).

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν προσβολὴν ταύτην ὁ Γιαννάκης ἠρκέσθη νὰ συσπάσῃ τὰς ὀφρεῖς χωρὶς νάποδῶσῃ τὰ ἴσα, οἱ συμμαθηταὶ τοῦ τὸν ἐξέλαβον ἀμέσως ὡς δειλὸν καὶ κουτόν. Καὶ ἓνας ἐξωτερικὸς μάλιστα, ὁ υἱὸς τοῦ κ. Λεπελιγᾶ, τοῦ δικηγόρου, ὁ ὁποῖος ἐπαίξε μεταξὺ τῶν μαθητῶν οἷον πρόσωπον καὶ ὁ Θεορίτης μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐν Τροίᾳ, ἐνόμισεν ὅτι ἦλθε περίστασις νὰ ἐπανορθώσῃ, χωρὶς κανένα κίνδυνον, τὴν ὡς δειλοῦ φήμην του. Ἐστειλε λοιπὸν διαρκούντος τοῦ μαθήματος τὸ ἐξῆς ἀνώνυμον γραμματάκι πρὸς τὸν Γιαννάκη, δι' ἰδιαιτέρου ταχυδρομείου, τὸ ὅποιον εἶχεν ἰδρυθῇ καὶ ἐλειτούργει πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν τάξιν:

«Κύριε Εὐλαμπίδη,

» Ἐνας κάποιος νομίζει, ὅτι ἡ μύτη σας εἶνε πάρα πολὺ μεγάλη καὶ ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄσχημον νὰ σας τῇ ν μ ι κ ρ ὺ ν ῃ ὀλίγον μὲ καμμίαν γροθιά. Ἄν ἀγαπάτε, περιμένετε τὸν εἰς τὴν μικρὰν πλατεῖαν.»

Τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ τοῦ γράμματος, τὸ ὅποιον πρὶν φθάσῃ μέχρι τοῦ Γιαννάκη ἐκυκλοφόρησεν ἀρκετὰ, ἐπροκάλεσε γενικὸν ψέθυρον ἐπιδοκιμασίας καὶ ἐκίνησε τὴν ζηλοτυπίαν τῶν ἐσωτερικῶν, οἱ ὅποιοι θὰ ἐστεροῦντο τοῦ ὠραίου θεάματος τῆς πάλης. Ὄταν τοῦ ἔλαβε καὶ τοῦ ἀνέγνωσεν ὁ Γιαννάκης, κατ' ἀρχὰς ἐκοκκίνησε, κατόπι δὲ τὸ ἐδίπλωσε καὶ τοῦ ἐφύλαξεν εἰς τὴν τσέπην του χωρὶς νὰ εἴπῃ τιποτε.

Εἰς τὴν ἄλλην αἴθουσαν, ὅπου τὴν ἰδίαν ὥραν ἔκαμνε μάθημα ἡ τετάρτη, πόσον διαφορετικὰ ἐφέρετο εἰς ἄλλος νεόφερτος, Τογκίνης ὀνομαζόμενος, καὶ πόσον ἐκίνει τὸν θαυμασμόν τῶν συμμαθητῶν του!

«Σήκω ἐπάνω» τῷ εἶπεν ὁ καθηγητὴς του.

Ὁ Τογκίνης ἐσηκώθη μὲ ὕψος τὸσφ νωχελές, τὸσφ ἀπρόθυμον καὶ βεβαρυμένον, ὥστε μόνον αὐτὸ ἤρκεσε νὰ τῷ ἐξασφαλίσῃ τὴν γενικὴν συμπάθειαν. Ἐν ᾧ ὁ καθηγητὴς ἐκυπτε νὰ πάρῃ μελάνην, ὁ

Τογκίνης ἐκλινε πρὸς τ' ἀριστερὰ καί, διατηρῶν πάντοτε τὸ νωχελές του ὕψος, κατέφερε τὴν παλάμην κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ γείτονός του, τοῦ ὁποῦ ἡ ρύτι ἐξουλήθη ἐπάνω εἰς τὸ τετράδιον ὁ δυστυχὴς! ἦτο ἓνας μύψ ὁ ὁποῖος δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ λέξιν. Ὄταν ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ καθηγητὴς, ὁ Τογκίνης ἦτο ὄρθιος, μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, μὲ τὴν κεφαλὴν ἀκίνητον. Οἱ ἄλλοι ἐγέλων, ἀλλὰ πού νὰ ὑποπτευθῇ ὁ καθηγητὴς τὸν Τογκίνην μὲ τὸ τὸσφ ἡσυχον καὶ συνεσταλμένον ἐξωτερικόν!

«Τ' ὄνομά σου;

— ... γκίνης!» ἀπήντησεν ἐκεῖνος μὲ γλυκύτητα ὑποκριτικὴν. Ἀπὸ τῶν θρανίων νέα ἐκρηγῆς γέλωτος.

«Σιωπὴ!» ἐφώναξεν αὐστηρῶς ὁ καθηγητὴς. «Δὲν τοῦ καταλαμβάνετε λοιπὸν ὅτι μὲ τὰ γέλια σας τὸν κάνετε καὶ τα χάνει;»

Εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς οἱ γέλωτες ἐδιπλασιάσθησαν, ἐγένετο δὲ χρεια πολλῶν ἐπιπλήξεων ἐκ μέρους τοῦ καθηγητοῦ διὰ νὰ ἐπανεέλθῃ ἡ τάξις. Τότε ὁ καθηγητὴς ἐστράφη πάλιν πρὸς τὸν Τογκίνην καὶ τῷ εἶπε μὲ ἀγαθότητα: «Παιδί μου, λάβε τὴν καλωσύνην νὰ μου συλλαβίσῃς τὸ ὄνομα Γ κ ι ν η ς!»

Τὸ παιδί προσεβλήθη τότε τάχα καὶ μὲ ὕψος κλαυθμηρὸν ἤρχισε νὰ λέγῃ ὅτι δὲν ὀνομάζεται Γ κ ι ν η ς καὶ ὅτι χωρὶς ἄλλο ἤθελε νὰ του βγάλουν παρατσούκλι... καὶ ὅτι τ' ὄνομά του ἦταν Το γ κ ι ν η ς. Ὁ καθηγητὴς τῷ εἶπεν ὅτι παρήκουσε καὶ τὸν ἐνέγραψεν ὡς Τογκίνην, τότε δὲ μόλις καθυσόχασε τὸ παιδί καὶ μὲ τὰ ψεύτικα δάκρυα ἀκόμη εἰς τὰ μάτια ἐπανεκάθησεν... ἐπάνω εἰς τὸ καπέλο τοῦ γείτονός του, τὸ ὅποιον ὁ πονηρὸς εἶχε παρατηρήσῃ ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ θρανίου. Τὸ πρᾶγμα ἔγινε τὸσφ φυσικόν, ὥστε καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς συμμαθητὰς τοῦ ἠπατήθησαν... Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Τογκίνης ἔγινε τὸσφ δημοτικὸς, ὅσφ ἀντιδημοτικὸς ὁ Γιαννάκης.

Εἰς τὰς δέκα τὸ μάθημα ἐτελείωσε καὶ οἱ μαθηταὶ ἐξεχύθησαν ἀπὸ τὰς τάξεις μὲ θόρυβον καὶ ἀλαλαγμόν. Ὁ Γιαννάκης ἐξῆλθε πολὺ φρόνιμα, ἐκεῖ δ' ἔξω τὸν ἐπλησίασεν ὁ Τογκίνης, ὁ ὁποῖος τὸν ἐγνώριζεν ἀπὸ τὸ Λύκειον Ἐλευθερίου, καὶ τὸν ἠρώτησε ἂν ἦτο ἀληθινὸν ὅτι ὁ Λεπελιγᾶς θὰ του μπάσῃ τὴ μύτη.

«Ναί, ἀλήθεια» ἀπήντησεν ὁ Γιαννάκης καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ συμμαθητοῦ του, διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος τῆς συναντεύσεως. Ἡ μικρὰ πλατεῖα ἦτο ἔρημος ἀκόμη.

«Θέλω νὰ του δώσω ἓνα μάθημα» ἔλεγεν ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Γιαννάκης πρὸς τὸν Τογκίνην. Καλλιτέρα ἦταν βέβαια νὰ πάγῃ ἔς τὸ σπῖτι σὰν φρόνι-

μος, παρὰ νὰ πιαστῷ μὲ τὸν Λεπελιγᾶ γιὰ τὸ τίποτε... Ἀλλὰ δὲν εἶνε σωστὸ νὰ ὑποχωρήσῃ.

— Καὶ εἶσαι βέβαιος ὅτι εἶσαι δυνατωτέρος του;

— Ὁχι. Μόνον ἐξ ὀψεως τὸν γνωρίζω. Αὐτὸ ὁμως δὲν θὰ πῇ τίποτε. Θὰ ἰδοῦμε καὶ θὰ δοκιμάσουμε.»

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνη εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ ὁ Λεπελιγᾶς, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν φίλων του χειρονομῶν καὶ φωνάζων. Τὰ ἔχασεν ὀλίγον τι ἅμα εἶδε τὸν Γιαννάκη προχωροῦντα πρὸς αὐτὸν μὲ βῆμα ἡρεμον καὶ σταθερόν. Ἡ συνάντησις ἐγένετο πλησίον ἐνὸς νεαροῦ δενδρυλλίου, φυτευμένου ἐκεῖ, μεταξὺ ὀλίγων ἄλλων, εἰς τὴν πλατεῖαν.

Ὁ Γιαννάκης ἐβγαλεν ἀπὸ τὴν τσέπην του τὸ γραμματάκι, τὸ ἦνοιξε καὶ τοῦ ἐπαρουσίασε πρὸς τὸν Λεπελιγᾶν.

«Εὐὲ ἔγραψες αὐτὸ τὸ γράμμα;» τὸν ἠρώτησε.

«Ναί ἐγὼ! καί...» ἀπεκρίθη ἀναιδῶς ὁ Λεπελιγᾶς. Ἀλλὰ πρὶν προφθάσῃ νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του, ὁ Γιαννάκης, ὡς ἄξιος μαθητὴς τοῦ μπάμπια Γιάννη, τῷ καταφέρει ἓνα γρόνθον εἰς τὴν μύτην, ὁ ὁποῖος τὸν ἔκαμε νὰ φωνάξῃ:

«Ἄ, ἡ μύτη μου! θὰ μοῦ το πληρώσῃς αὐτό, σκύλε!»

Ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ κάμῃ τίποτε, ὅταν μία κλωτσιὰ σοῦ τον ἐξαπλόνει φαρδὺν πλατὺν ἐπάνω εἰς τὸ δενδρύλλιον, τὸ ὅποιον ἀπὸ τότε δὲν ἐπῆρε ἐπάνω του πλέον!

Ἀντὶ νὰ σηκωθῇ ὁ Λεπελιγᾶς, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φωνάζῃ. Εἰς τῶν συμμαθητῶν τὸν ἐπίασε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ἐσήκωσε. τοῦ ἐφόρεσε τὸ κασκέτο του καὶ τὸν ἐπῆρε. Ὁ Λεπελιγᾶς οὔτε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ δὲν ἠμπόρεσε. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν τὸν εἶχε φέρῃ ὁ γρόνθος καὶ ἡ κλωτσιὰ.

Ὁ δὲ Γιαννάκης μὲ τὸν Τογκίνην ἀπῆλθεν ἡσυχος, ὅπως ἦλθε. Τὸν κατόρθωμά του ἔκαμε πολλὴν ἐντύπωσιν ἀνὰ τὸν μαθητικὸν κόσμον. Ἠρχίσαν νὰ τὸν προσέχωσι, νὰ τὸν σέβωνται, νὰ τὸν ἀγαπῶσιν, ἐξωτερικοὶ καὶ ἐσωτερικοὶ. Κατήντησε νὰ του συγχωρῶν οἱ συμμαθηταὶ του καὶ τὴν ἀνευ λάθους ἀκόμη ἀποστήθισιν τοῦ μαθήματος—πρᾶγμα τὸ ὅποιον δὲν συνέβη ποτὲ εἰς κανένα τῶν μικρῶν πυγμαχῶν τοῦ Λυκείου. Ὅλας δὲ τὰς περιπετείας τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ, ἠϋξήμενας καὶ ἐπιδιωρθώμενας διηγήθησαν εἰς τοὺς οἰκείους τῶν προσθέσαντες μάλιστα ὅτι ὁ Λεπελιγᾶς ἦτο πολὺ μεγαλύτερος τοῦ Εὐλαμπίδου, καὶ ὅτι ὁ Γιαννάκης μολοντοῦτο τὸν ἐνίκησε μὲ τὸ ἓνα χέρι μόνον. Οὕτως ἡ φήμη τοῦ ἥρωός μας ἠϋξανε καὶ ἐνεδυναμώτο, ἐν ᾧ ὁ Λεπελιγᾶς ἦτο καὶ ἔμεινε Θεορίτης δειλός, ἀναγκασθεὶς μάλιστα ἀπουσιάσῃ καὶ πολλὰς ἡμέρας ἀπὸ τὸ Σχολεῖον, «ἐξ αἰτίας μιᾶς

πτώσεως» ὅπως ἔγραψεν ὁ πατήρ του πρὸς τὸν κ. Διευθυντήν.

Εἰς τὸ σπῖτι τοῦ κυρ Θωμᾶ τὰ ἔμαθαν ὅλα ἀπὸ τὸν μικρόν, ὁ ὁποῖος κατώρθωσεν ἀθροῦςως νὰ καταταχθῇ εἰς τὸ Λύκειον, διὰ νὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν ἐπιστήμων κατὰ τὸν προαιώνιον πόθον τοῦ δι-
καστικοῦ κλητῆρος. Ὁ κυρ Θωμᾶς ἐθύμωσε πολὺ μὲ τὸν Λεπελιγᾶν αὐτὸν τὸν κακοαναθρεμμένον.

«Ἀκούς ἐκεῖ!» εἶπε καὶ τί εἶπαν τὰλλα παιδιὰ;

«Ὅλα μὲ τὸ μέρος τοῦ Γιαννάκη εἶνε» ἀπεκρίθη ὁ μικρός.

— Ἄ μπάρβο! φαίνεται πῶς εἶνε πολὺ καλὰ παιδιὰ. Ἀκούς ἐκεῖ! νὰ μικρύνῃ τὴ μύτη τοῦ κυρίου Γιαννάκη! Καὶ τοῦ τὴν ἐμίκρυνε ἐκεῖνος αἶ; Ἄ, τὸ καλὸ μου τὸ παιδί τὸν κύριο Γιαννάκη!

Καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ ἐκέκωσεν εἰς ὑγείαν τοῦ ἥρωος τὸ ποτήριόν του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦνοιξεν ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ὁ μπάμπια Γιάννης. Ὁ κυρ Θωμᾶς ἔκαμεν εἰς ὅλους νεῦμα νὰ σιωπήσουν, ἤρχισε δὲ νὰ τὸν ἐρωτᾷ περὶ τοῦ ἀνεψιοῦ του.

Ὁ μπάμπια Γιάννης ἀπήντησεν ὅτι ἦτο φρόνιμος, ὅτι εἰργάζετο λαμπρά, ὅτι ἐπροόδευεν. Ἐξ ὅλων αὐτῶν ἐφαίνετο ὅτι ἠγνόει καθ' ὅλεκληρίαν τὰ κατὰ τὸ ἥρωϊκὸν ἐπεισόδιον. Πράγματι δὲ ὑπῆρξεν ἀπερίγραπτος ἡ χαρὰ τοῦ παλαιοῦ στρατιωτικοῦ, ὅταν ἔμαθε διὰ πρώτην φοράν τὰ κατὰ τὴν πυγμαχίαν ἀπὸ τὸν κυρ Θωμᾶν, ὁ ὁποῖος τοῦ τα ἐδιηγῆθη ἐξωγλωμμένα, ἐπικαλεσθεὶς καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ μικροῦ τοῦ υἱοῦ.

Ἄλλ' ὅσον καὶ ἂν ἐπεδοκίμαζεν αὐτὸς τὸ κτύπημα καὶ τὴν ψυχραιμίαν τοῦ Γιαννάκη, δὲν ἦτο ὁμως διόλου βέβαιος ὅτι θὰ ἐνεθουσιάζετο ὁμοίως, ἂν τα ἐμάνθανεν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου.

«Ἄ μπᾶ! εἶπεν ἐπιτέλους, θέλω νὰ καθησυχάσῃ ἐαυτόν. Ἡ ἀνεψιά μου δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ ἀλλῶς παρὰ νὰ συμφωνήσῃ. Τὰ ἀγόρια δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε σὰν κορίτσια. Θὰ κτυπιῶνται καὶ καμμίαν φορά. Βέβαια!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Ο ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ.—Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΝΤΙΝΤΗ.—Η ΚΛΙΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΙ Η ΚΛΙΣΙΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Εἴπομεν ὅτι ἦτο ἀπερίγραπτος ὁ θαυμασμός, τὸν ὁποῖον ὁ Μάρκος, ὁ μικρὸς υἱὸς τοῦ κυρ Θωμᾶ, ὁ μαθητὴς τοῦ Λυκείου, ἠσθάνετο πρὸς τὸν Γιαννάκη. Τὸν ἠκολούθει καθ' ὁδὸν μετ' ἐπιμονῆς, τῷ προσεμεδίᾳ, τῷ ἔκαμνε νεύματα φιλικὰ. Ἡ ἀπλότης τοῦ παραδόξου αὐτοῦ παιδίου, μὲ τὸ χνουδωτὸν φόρεμα—κατὰ τὸ σύστημα ὅλων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας—ἐκίνησαν ἐπὶ τέλους τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Γιαννάκη, ὁ ὁποῖος μίαν ἡμέραν τοῦ ἐπλησίασε

καὶ ἤρχισε νὰ τῷ ὁμιλῇ. Τὸ ἐνδιαφέρον του ἡ-
ξήθη ἅμα ἔμαθε τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Μάρκος, πολὺ
δὲ τον συνεπάθησεν ὅταν τὸν ἤκουσε νὰ τῷ διηγῇ-
ται μὲ τόσην ἀφέλειαν διὰ τὴν οἰκογένειάν του, διὰ
τὰ γουρουνάκια, διὰ τὸ κουνέλι, διὰ τοὺς συμμα-
θητάς του, οἱ ὅποιοι ἐπερίπαιζαν τὸ χνουδωτὸν του
φόρεμα, καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐμάν-
θανε τὸ μάθημά του. Ἡ φίλια αὕτη ἠῤῥαυεν ἡμέρᾳ
τῇ ἡμέρᾳ ἕως οὗ ὁ Γιαννάκης ἀπεφάσισε νὰ τον
ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του καὶ νὰ γίνῃ προ-
γυμναστής του. Ἀνεκοίνωσε τὸ σχέδιον αὐτὸ πρῶτα
εἰς τὴν μητέρα του. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἔφερε
μερικὰς ἀντιρρήσεις, μολοντὶ πολὺ τὴν ἐχαροποιῶ-
σεν ἡ εὐγένεια τῶν αἰσθημάτων τοῦ υἱοῦ της. Ἐφο-
βεῖτο μήπως ὁ Γιαννάκης δὲν εἶχεν ἀκόμη τὴν
ἀπαιτουμένην ἡλικίαν διὰ νὰ ἀναλάβῃ φροντίδα περὶ
ἄλλων, οὔτε τὴν ἱκανότητα νὰ ὀπλισθῇ μὲ τὴν
ὑπομονήν, τὴν ὁποίαν

« Ο ΛΕΠΕΛΙΓΑΣ ΗΡΧΙΣΕ ΝΑ ΚΛΑΙΝΗ » (Σελ. 115)

πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ διδά-
σκαλος. Ἀλλ' ἐπὶ τέ-
λους ἐνέδωκεν, ἐνθαρ-
ρυνθεῖσα καὶ ἀπὸ τὸν
μπάρμπα Γιάννην, ὁ
ὁποῖος δὲν εὗρισκε κα-
κὸν τὸ σχέδιον τοῦ
βαπτιστικοῦ του. Ἡ
χαρὰ τοῦ Γιαννάκη ὑ-
πῆρξε μεγάλη, ἀλλ'
ὄχι ὀλιγώτερον μεγα-
λὴ ἡ τοῦ κυρ Θεωμᾶ
καὶ ὅλης του τῆς οἰκο-
γενείας· ὁ μικρὸς Μάρ-
κος προσεκληθὲν ἀπὸ

τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἰς τὴν οἰκίαν Εὐλαμπίδου, ὅπου
ἐπὶ μίαν ἢ δύο ὥρας καθεκάστην ὁ Γιαννάκης τὸν
ἐπρογύμναζεν εἰς τὰ μαθήματά του. Ἡ σχέσις δὲ
αὕτη ἀπέβη εἰς καλὸν καὶ τῶν δύο. Ἄν ὁ Μάρκος
ἐπροόδευεν εἰς τὸ Σχολεῖον του καὶ ἐδιόρθωνεν ἐν
γένει τὴν συμπεριφορὰν του, ἀλλὰ καὶ ὁ Γιαννά-
κης ἐμάνθανε νὰ εἶνε γλυκὺς, ὑπομονητικὸς, ἀγα-
θὸς πρὸς τοὺς κατωτέρους του—δίδαγμα τὸ ὁποῖον
μόνον ἡ πεῖρα ἐνὸς εἰλικρινοῦς καὶ ἀφιλοκερδοῦς
διδασκάλου παρέχει.

Ἐννοεῖται ὅτι τὴν κομψὴν νεολαίαν τοῦ τόπου

σπίτι, ἓνα κύριον πολὺ καθὼς πρέπει μὲ μονόκλ
καὶ μὲ γοῦνες, ὁ ὁποῖος ἔζησε πολὺ εἰς τὴν Ρωσ-
σίαν, μὲ τὴν ὑψηλότεραν, καθὼς ἔλεγε, ἀριστο-
κρατίαν τῆς Μόσχας καὶ τῆς Πετρούπολεως, ἐμάν-
θανε δὲ τὸν Μιχάλην καὶ ρωσικὰ. ἡ μᾶλλον
ρωσικὰ μόνον, διότι ὁ κύριος αὐτὸς παιδαγωγὸς
ἡγάπα πολὺ περισσότερον τὸ σφαιριστήριον ἀπὸ τὸ
σπουδαστήριον. Μὲ τὸν μαθητὴν του ἐσυμφωνοῦσε
εἰς ὅλα, ἀκόμη καὶ εἰς τὸ χρῶμα τῆς γραβάτας, τὸ
ὁποῖον ἐπῆγαινε μὲ αὐτὰ ἡ μ' ἐκεῖνα τὰ φορέματα.
Ἐννοεῖται δὲ ὅτι δὲν ἐδυσκολεύθη διόλου νὰ συμ-
φωνήσῃ μαζὶ τοῦ ὅτι ἡ πρὸς τὸν Μάρκον εὐεργετικὴ
συμπεριφορὰ τοῦ Γιαννάκη ἦτο πρόστυχη καὶ γε-
λοία. Προγυμναστής ποῦρ! Ποῦ το βρῖσκουν τὸ
σὶκ μερικοὶ μερικοί... Ὡ! βέβαια, ἡ ὑψηλὴ ἀρι-
στοκρατία τῆς Μόσχας καὶ τῆς Πετρούπολεως θὰ
ἐκλείε διὰ παντὸς τὰς θύρας της εἰς ἐκεῖνον, ὁ
ὁποῖος θὰ ἐτολμοῦσε
νὰ κάμῃ ἐν τοιοῦτον
κίνημα.

Ἐν τούτοις ὁ φίλος
μας Ντιντῆς, ὁ συνο-
δούσας τὴν Μαργαρί-
ταν εἰς τὴν νέαν της
διαμονήν, ἤρχισε νὰ
αἰσθάνεται νοσταλγίαν
καὶ νὰ ἐπιθυμῇ πολὺ
τὴν πατρίδα του. Μὲ
πόσῃν ἀγάπῃν καὶ προ-
θυμίαν ἐμάνθανεν ἐξ
αὐτῆς τὰ νέα καὶ πῶς
κατεβρόχθιζε τὰς το-
πικὰς ἐφημερίδας, τὰς

ὁποίας ὁ κύριος Εὐλαμπίδης ἔστελλεν εἰς τὴν θυγα-
τέρα του! Ἀλλὰ τὰ νέα τῶν τοπικῶν ἐφημερίδων
δὲν τον ἐφθάναν, ἐπὶ πολὺν δὲ καιρὸν σκεπτόμενος,
συνέλαβε τὴν μεγαλοφυᾶ ιδεάν ν'νοήσῃ ἀλληλογρα-
φίαν μὲ μερικοὺς φίλους του ἐκεῖ κάτω, διὰ νὰ μαν-
θάνῃ ὅσα ἤθελεν. Ἐγραψε λοιπὸν ἐνὰ πλῆθος ἐπι-
στολῶν, μὲ ἀπλοῦν τρόπον συνταγμένας, κατὰ τὴν
συμβουλὴν της Μαργαρίτας, ἡ ὁποία ὅταν ὁ Ντιντῆς
τὴν ἠρώτησε ἀπέξω-ἀπέξω, τῷ εἶπεν ὅτι πρέπει
νὰ γράφωμεν ὅπως ὁμιλοῦμεν. Πρῶτος ὁ ὁποῖος
ἀπήντησεν ἦτο εἰς κουρεῦς, εἰς τὸ κουρεῖον τοῦ
ὁποίου ἦτο ἐπ' αὐτῇ ἐσύχναζε πολὺ ὁ Ντιντῆς,
συλλαβὼν τὴν ιδεάν νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸς κουρεῦς.
Κατόπιν ἀπήντησαν καὶ οἱ ἄλλοι: εἰς θαλαμηπό-
λος, εἰς ἀμαξηλάτης, εἰς διανομεῖς. Τὰ νέα ἤρ-
χοντο εἰς τὴν Ντιντῆν βροχηδὸν καὶ μετ' αὐτῶν ἡ
χαρὰ τοῦ ξενιτευμένου. Ἀλήθεια! τί εὐτυχὴς ἐμ-
πευσις ποῦ ἦταν δι' αὐτὸν ἡ ἀλληλογραφία.
Ἐῤῥε ναι μὲν ἓνα ἔξοδον καὶ μίαν μανίαν—
ἀλλ' ἦτο τὸ μόνον του ἔξοδον, ἡ μόνῃ του μα-

νία. Ἐπειτα πόση ἀνταμειβὴ καὶ πόση εὐτυχία!

Ἐν μόνον τῶρα τον ἐτάρασσε καὶ τον ἔκαμνε
νὰ σκέπτεται συχνά. Ἡ μουσικὴ θλίψις τῆς ἀγα-
πητῆς του οἰκογενείας. Ἡ κυρία Πίκου, π. χ. ἔ-
κλαιγε καμμίαν φορὰν, ἐμάνθανε δὲ αὐτὸς ἐκ τῆς
ἀλληλογραφίας του ὅτι ὁ κύριος Εὐλαμπίδης ἦτο
μελαγχολικὸς καὶ ὅτι πολὺ μετεβλήθη ἡ κυρία
Εὐλαμπίδου. Ἀλλ' οὔτε ὁ Γιαννάκης εὗρισκετο εἰς
τὴν συνήθη κατάστασιν. Μόνον ἡ Δεσποινὶς Μάρθα
διετῆρει τὸ θάρρος της.

Ὁ Γιαννάκης εἶνε τῶρα λαμπρὸς μαθητῆς, ἔχων
καὶ μαθητὴν ὁ ὁποῖος διεκρίνετο εἰς τὴν τάξιν του.
Ἡ φιλοδοξία του καὶ ἡ φιλοτιμία του εἶνε ἱκανο-
ποιημέναι, ἔχει δὲ καὶ τὴν εὐγνώμονα ἀγάπην τοῦ
Μάρκου, ἡ ὁποία πολὺ τον εὐχαριστεῖ. Ἐν τούτοις
τὸ ὕψος του εἶνε συχνάκις μελαγχολικὸν μολοντὶ
γλυκὺ καὶ σοβαρὸν τὸ
πρόσωπόν του. Αἰσθά-
νεται μίαν κόπωσιν δι-
αρκῆ, ἡ ὁποία τον κά-
μνει νὰ ἐξαπλώνεται
εἰς τὸν καναπὲν ἢ εἰς
τὴν πολυθρόναν καὶ νὰ
μένῃ οὕτω ἐπὶ μίαν
ὥραν πολλάκις χωρὶς
λέξιν, σκεπτόμενος τίς
οἶδε τί καὶ παρατηρῶν
τὰ νύφη. . . Ὁ ἱατρός
ἐρωτηθεὶς ἀπήντησεν
ὅτι ἦτο ἀποτέλεσμα
τῆς ἡλικίας. Ἦτο
πράγματι ἡ ἡλικία ἡ
κρίσιμος τῆς μετα-
βάσεως ἀπὸ τῆς παι-
δικῆς εἰς τὴν ἐφηβι-
κὴν ἡλικίαν, ἡλικία βαρεῖα διὰ τὸ σῶμα, κινδυ-
νώδης διὰ τὴν ψυχὴν· ἡλικία κατὰ τὴν ὁποίαν, οἱ
μὴ ἔχοντες ὑγιεῖς ἀρχὰς καὶ καλοὺς ὁδηγούς, ὑπὸ
τὸ πρόσχημα τῆς λατρείας καὶ τῆς θήρας τοῦ ἰδα-
νικοῦ, διαπράττουσι τὰς πεζοτέρας ἀνοησίας.

Εὐτυχῶς ὁ Γιαννάκης ἀντάξιός τῆς μητρὸς του
υἱός, ἐγνώριζε νὰ συνέρχεται ἐκ τῶν ἰδανικῶν
ρεμβασμῶν του καὶ νὰ κατέρχεται ταχέως ἐκ τῶν
νεφῶν πρὸς τὴν γῆν, δηλαδὴ πρὸς τὸ πεζὸν καθῆ-
κον τὸ ὁποῖον τον περιέμενε. Διότι ναι, — λέγουσιν
οἱ αἰσθηματῖαι—διὰ ψυχὴν διανοιογομένην πρὸς τὴν
ποίησιν, τὸ καθῆκον εἶνε πεζόν.

Πεζόν; Ἀλλὰ τί λοιπὸν ὑπάρχει ἐπὶ γῆς ποι-
ητικώτερον καὶ ὑψηλότερον τοῦ ἀγῶνος, τοῦ πόνου,
τῆς ἐργασίας, καὶ τῆς ἐνδομύχου ἐκείνης ἀπο-
λαυτῆς τοῦ θριάμβου, τὸν ὁποῖον συνεπάγεται ἡ
νίκη; Ἰσα-ἴσα διότι εἶνε αὐστηρὸν καὶ δυσχερὲς
τὸ καθῆκον εἶνε τὸ ἰδανικὸν τῆς ζωῆς. Οἱ αἰσιόδο-

ξοὶ ἠθικολόγοι, οἱ ὁποῖοι δοξάζουν ὅτι εἶνε εὐκόλουν
τὸ καθῆκον καὶ ὅτι πάντοτε ἀνταμείβεται ἡ ἀρετὴ,
πλανῶνται ὄχι ὀλιγώτερον τῶν ποιητῶν καὶ τῶν
μυθιστοριογράφων, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν νὰ μας παρα-
στήσουν τὴν ζωὴν ὡς περίπατον ἐπὶ λέμβου ἐν
λίμνῃ κυανῇ, ὑπὸ τὸ φέγγος τῶν ἀστέρων. Ἡ ζωὴ
εἶνε μάχη· ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια! ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἐν τῷ
κόσμῳ εὐτυχία, αὕτη εἶνε ὁ κλῆρος τῶν ἐναρέτων
καὶ τῶν γενναίων.

Ὅταν ἡ Μάρθα συνεπλήρωσε τὸ εἰκοστὸν τέ-
ταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας της, ὅλη ἡ πόλις ἔμαθε
τὸ αἷτιον τῆς μελαγχολίας τῶν Εὐλαμπιδῶν. Ἡ
Μάρθα, ἀπὸ πολλὰ ἔτη εἶχεν ἀναγγεῖλῃ εἰς τὴν
μητέρα της τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γίνῃ καλογραῖτα. Ἡ
κυρία Εὐλαμπίδου τῇ ἐζήτησεν ἀναβολήν· ἡ δὲ
Μάρθα μεθ' ὑπακοῆς περιέμενε τὸν ὑπὸ τῆς μη-
τρὸς της προσδιορι-
σθέντα χρόνον, μετὰ
τὴν παρέλευσιν τοῦ
ὁποίου ἐκήρυξεν ὅτι ἡ
ἀπόφασίς της ἦτο
σταθερὰ καὶ ἀμετά-
κλητος.

Ἡ εἰδησις ἐσχο-
λιάσθη ποικιλοτρόπως
εἰς τὴν πόλιν· ὅλοι
ἐπῆνουν τὴν πίστιν καὶ
τὰ χριστιανικὰ αἰσθή-
ματα τῆς Μάρθας, ἡ
ὁποία ἂν καὶ νέα ὡ-
ραία καὶ πλουσία, ἀ-
πεφάσισε ν' ἀφιερωθῇ
εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς
τὴν φιλανθρωπίαν.

Καὶ ἡ Δεσποινὶς Κο-
δράτου θὰ το ἔκαμνε αὐτὸ εὐχαρίστως, εἶπε, ἂν
αἱ καλογραῖται, δὲν ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ σηκό-
ντωνται πρῶτ-πρῶτ'· συνεφώνησε δὲ μαζὶ της καὶ ἡ
Δεσποινὶς Γεωργιάδου, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι αὕτη
δὲν θὰ ἄφινε ποτὲ νὰ της κόψουν τὰ μαλλιά. Ὁ
ἐφημέριος τοῦ Ἀγίου Παύλου ἐλυπεῖτο πολὺ πε-
ρισσότερον τὴν κυρίαν Εὐλαμπίδου—τὴν ἀγίαν ἐκεῖ-
νην γυναῖκα, καθὼς ἔλεγε, — ἡ ὁποία ἐστερεῖτο
οὕτω καὶ τῶν δύο τῆς θυγατέρων· ἀλλὰ μία φίλη
τοῦ γραῖτα, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ ἔλεγαν αὐτὰ, τὸν
καθυσύχασε μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ κυρία Εὐ-
λαμπίδου ἀνῆκε εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Σολωμο-
νιδῶν, παρὰ τοῖς ὁποίοις ἡ αὐταπάρνησις ἦτο ἡ
κυριώτερά ἀρετὴ. Τέλος ἡ κυρία Πολυκαλᾶ, εἰς
τὴν ὁποίαν μετὰ δακρύων ἀνῆγγειλε τὴν ἀπόφασιν
τῆς Μάρθας ὁ μπάρμπα Γιάννης, εἶπεν ὅτι αὐτὸ
ἦτο πολὺ καλὸν διὰ τὴν οἰκογένειαν· ὅσῳ δὲ διὰ
τὴν Μάρθαν, ἐφαντάζετο περὶ τί καλογραῖτα θὰ

« ΑΚΟΥΣΕ ΤΩΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΑΝΤΑΝΤΕ » (Σελ. 118)

ἐγίνετο καὶ ἐμακάριζε τοὺς ἀσθενεῖς, οἱ ὅποιοι θὰ ἐπιπτον εἰς τὰ χέρια της...

Μία θλίψις μεγάλη καὶ ἀληθὴς ἐξαφανίζει ἀμέσως ὡς ὀμίχλην ὅλας τὰς μικρὰς θλίψεις τὰς ἐπιπλάστους, αἱ ὁποῖαι ἐκτρέφουσι τὸν ἐγώιστικὸν ρεμβασμὸν καὶ τὴν ἄκραν φιλαυτίαν. Ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Γιαννάκης ἐβαιβαιώθη ἐτι χάνει μετ' ὀλίγον τὴν ἀδελφὴν του, ἔπαυσεν ἐντελῶς νὰ ρεμβάζῃ καὶ νὰ πλάττῃ χιμαίρας. Ἐκαμε δὲ τότε μὲ τὴν ἀδελφὴν του Μάρθαν ἓνα πλῆθος συνομιλιῶν, ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἄπτονται μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον ὅλων τῶν πλέον ἀδιαφόρων ἀντικειμένων, πλὴν πραγματικῶς ἀναδεικνύουσι τὰ εὐγενέστερα καὶ ὑψηλότερα αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπίσης ὁ Γιαννάκης κατελήφθη ὑπὸ στοργῆς ἰδιαιτέτης πρὸς τὴν μουσικὴν, — τὴν μουσικὴν τῶν μεγάλων συνθετῶν, ἡ ὁποία εὐρίσκετο, ὡς φαίνεται, ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τὴν ψυχικὴν του κατάστασιν.

Ἀφίνω εἰς τοὺς φιλοσόφους τὴν φροντίδα καὶ τὴν τιμὴν νὰ βεβαιώσουν καὶ νὰ ὀρίσουν τὴν ἐπίδρασιν τῆς μουσικῆς ἐπὶ τῆς ἐξελιξέως τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐγὼ γνωρίζω τοῦτο: ὅτι ὑπάρχουν μερικαὶ μελωδίαί, ἐξυψοῦσαι μερικὰς ψυχὰς ὑπεράνω ἑαυτῶν.

«Εἶνε πρᾶξις πρᾶγμα» ἔλεγεν ὁ Γιαννάκης πρὸς τὴν ἀδελφὴν του, ἡ ὁποία τῇ ἔπαιζε μίαν μελωδίαν τοῦ Σιοῦμπερτ. «Ὅταν ἀκούω κάποια κομμάτια, εἶνε σὰν νάκούω καμμίαν διήγησιν συγκινητικὴν, ἡρωϊκὴν, ἀνατριχιάζω ὅλος καὶ βγαίνω ἀπὸ ἐδῶ-μέσα δὲν εἰσεύρω κ' ἐγὼ πῶς διατεθιμένος νὰ κάμω πράγματα ποῦ νὰ μὴν εἶνε κοινά. Ξαναπαίξε μου τὸ τελευταῖον αὐτὸ μέρος, σὲ παρακαλῶ.»

Καὶ διεσκέλιζε μὲ μεγάλα βήματα τὴν αἴθουσαν. «Τί σκέπτεσαι, Γιαννάκη μου;» τὸν ἠρώτα τότε ἡ ἀδελφὴ του.

«Πολλὰ πράγματα» ἀπεκρίνετο ἐκεῖνος. Ἄ,

στάσου. Σκέπτομαι, παραδείγματος χάριν ὅτι πολὺ ἤθελα νὰ ἐγινόμεν στρατιωτικὸς.

— Πάλι τὰ ἴδια! ἔλεπεν ἡ Μάρθα μὲ τόνον ἐπιπλήξεως. «Δὲν ἐσυμφωνήσαμεν νὰ μὴ ξαναμιλήσουμε περὶ αὐτοῦ τοῦ πρᾶγμα; Μήπως τὸ καθήκον δὲν μποροῦμε νὰ το βροῦμε παντοῦ; καὶ μήπως εἰς κάθε ἐπάγγελμα δὲν εὐρίσκει κανεὶς τὴν περίστασιν ν' ἀναδειχθῇ καὶ νὰ διαπρέψῃ; Ξεύρεις, ὁ πατέρας δὲν θὰ ἤθελε ποτὲ ν' ἀφήσῃ εἰς ἄλλας χεῖρας τὸ ἐργαστάσιον. Ἐπειτα, ἡ Μαργαρίτα μας ἐφυγε· ἐγὼ θὰ φύγω ὕστερ' ἀπὸ λίγον. Παιὶς λοιπὸν θὰ μείνῃ 'ς τὸ σπιτί μὲ τοὺς καϊμένους τοὺς γονεῖς ἂν καὶ σὺ θελήσῃς νὰ γίνῃς στρατιωτικὸς; Σὲ βεβαιῶ ὅτι ἂν τοὺς ἤμην ἐγὼ ὠφέλιμη σὰν κ' ἐσὲν, θὰ ἐπαραιτούμην ἀπὸ τὰ σχέδιά μου ὅλα, σὲ βεβαιῶ!

— Τὸ ξεύρω» ἀπήντησεν ὁ Γιαννάκης στενάζων. «Ὅθ' εἶμαι λοιπὸν ὑποχρεωμένος κάθε πρωτὶ ν' ἀγοράζω μαλλί, νὰ ἐπιθλέπω τοὺς ἐργάτας καὶ νὰ ἐπισκέπτομαι τὰς μηχανάς; Νὰ τί θὰ 'πῇ νὰ εἶνε κανεὶς ἀπόγονος βιομηχανικῆς δυναστείας!

— Ἀποφάσισε λοιπὸν γι' αὐτὸ νὰ πεθάνῃς μίαν μέρα 'ς τὸ κρεββάτάκι σου. Βλέπεις ὅτι ὅλος ὁ κόσμος δὲν μπορεῖ νὰ φονεύεται ἀπὸ σφαῖραν ἢ ἀπὸ λόγχην εἰς τὴν μάχην!

— Ἐὰν τοῦλάχιστον ἐγινόμεν ἱατροί. Οἱ ἱατροί...

— Σούτ, σιωπῇ! ἄκουσε τώρα αὐτὸ τὸ ἀντάντε... Σ' ἀρέσει;

— Ναί, ἀλλὰ ξεύρεις τί λέγει τὸ ἀντάντε σου, χωρὶς νὰ θέλῃς; Εἶνε μὲν ὠραῖον νὰ ὑφαίνῃ κανεὶς διὰ τὴν πατρίδα, ἀλλὰ πολὺ ὠραιότερον ἀκόμη ν' ἀποθνήσκῃ δι' αὐτήν!

[Ἐπεται συνέχεια] ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τοῦ J. GIRARDIN

ΟΛ' ΑΛΛΑΖΟΥΝΕ

'Σ τὸ μικρὸ παιδάκι της ἡ μητέρα λέει:

— «Ἐλ' ἀγαπημένο μου, νὰ σε κάνω νάνι

'Στ' ἄσπρα, τοὺς συντροφίους του, τὸ φεγγάρι λέει:

— «Ἄσπρα μου, ξυπνήσετε, τόσος ὕπνος φτάνει,

Τ' ἄψυχο φθινόπωρο 'ς τὰ λουλούδια λέει:

— «Ἀπ' τοὺς κάμπους φύγετε, τάνθη σας μαδῆστε.

Κι' ὁ χειμὼν ὁ ἄπονος 'ς τοὺς ἀνέμους λέει:

— Τὰ σπῆρα χιόνια γύρω μας πάλι νὰ σκορπῆστε.

Ἡ ἡμέρα σβύνεται νύχτα σὰν προβάλλῃ

Καὶ ἡ νύχτα κρύβεται ἔμπρὸς εἰς τὴν ἡμέραν

Καὶ τὸ ἓνα ἐρχεται, τᾶλλο γιὰ νὰ βγάλῃ.

Κ' ἐστὶ πάντ' ἀλλάζουνε ὅλα ἐδῶ πέρα!

[Μίμησις]

ΦΑΚ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ

Τὸ ψῦχος καθίστατο ἐπαισθητὸν εἰς τὴν χώραν μας. Ἦτο ὁκτώβριος μὴν καὶ ἤδη πολλὰ φύλλα ἀποσπασθέντα ἐκ τῶν δένδρων ὑπὸ σφοδροῦ φθινοπωρινοῦ ἀνέμου, ἔστρωνον τὸ ἔδαφος τοῦ κήπου. Ὁ ἀνεμὸς ἐσύριζεν ἐπίσης εἰς τὸ δάσος, μεταξὺ τῶν κλάδων τῶν καστανεῶν, καὶ προανήγγελλε τὸν χειμῶνα, τὸν χειμῶνα ὅτε σφιγγόμεθα ὅλοι περὶ τῆς ἐστίας, ἐν ᾧ χιονίζει ἢ βρέχει ἔξω.

Ἄλλ' ἐκεῖ κάτω, μακράν, πολὺ μακράν, ἐπὶ τῆς παραλίας νήσου τινος τοῦ Ὠκεανοῦ, κειμένης πλησίον τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς, ὁ ἥλιος ἔλαμπε θερμὸς καὶ ἀκτινοβόλος, πολὺ θερμότερος καὶ πολὺ περισσότερον ἀκτινοβόλος παρ' ὅσον εἶνε εἰς τὸν τόπον μας. Λεπτὴ καὶ ἀργυρόχρους ἄμμος ἐξετείνετο ἐπὶ τῆς ἐρημικῆς παραλίας· ὑψηλοὶ φοῖνικες ἔσειον τὸ φύλλωμά των ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐκρέμαντο χρυσιζόντες, εὐωδιάζοντες, εὐχυμοὶ καρποὶ· μικρὸν ποτάμιον ἔτρεχεν ἐκ καταπρασίνης κοιλάδος, ἥτις ἀπετέλει ὁροσερὰν ὁασιν ὑπὸ τὴν διακεκαυμένην ἐκείνην ζώνην.

Πολλὰ μεγάλα πτηνὰ διαφόρου εἶδους καὶ διαφόρου μεγέθους, ἀλλὰ πάντα ὁμοιάζοντα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἶχον συνέλθῃ εἰς τὴν παραλίαν· τὰ μὲν ἦσαν κατάλευκα· ἄλλα εἶχον μαῦρον ἢ φαῖον πτέρωμα, ἦσαν λάρροι, ὅλα εἶχον κυρτὸν εἰς τὸ ἄκρον τὸ ῥάμφος, ἦσαν δὲ στεγανόποδα, δηλαδὴ τοὺς δακτύλους των συνήνου μεμβράνα, ἀποτελοῦσα οὕτω εἶδος κώπης ἐπιτρεπούσης εἰς αὐτὰ νὰ κολυμβοῦν. Βεβαίως οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ὅσοι κατοικοῦν εἰς παραθαλάσσια μέρη, ἔχουσι παρατηρήσῃ τοιαῦτα πτηνὰ. Ἀγαπῶσι τὰ κοιλώματα τῶν βράχων ἢ τὰς ἀποκρήμινους ἀκτὰς· θὰ τα ἔχετε ἴδῃ νὰ ἐγγίζωσι τὸ κύμα μὲ τὰ πτερά των ὅτε μὲν πετῶντα ὅτε δὲ κολυμβῶντα, ἐν ᾧ αἱ λευκαὶ καὶ στίλβουσιν πτέρυγες των ἀστράπτουσιν εἰς τὸν ἥλιον ὡς ἄργυρος εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου.

Τὰ πτηνὰ ἐκεῖνα ἐσκάλιζον τὴν ἄμμον ὅπως ζητήσωσι σκώληκας, καρκίνους ἢ καὶ κογχύλια τῶν ὁποίων τὸ ἐμπεριεχόμενον ἐξέβαλλον διὰ τοῦ κυρτοῦ ὡς ἄγγιστρον ῥάμφους των. Δυστυχία εἰς τὸ ἀσυλλόγιστον ὅστρε-

διον τὸ ὅποιον δὲν ἐκλείει γρήγορα γρήγορα τὴν θύραν του, ἢ τὸ περιεργὸν μῦδι, τὸ ὅποιον ἡμιάνοιγε τὴν ἐδικὴν του διὰ νὰ ἴδῃ τί γίνεται ἔξω· ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ κατεβροχθίζοντο.

Τὰ πτηνὰ ταῦτα εἶνε τόσον λαίμαργα ὥστε διὰ νὰ τα συλλάβῃ τις ἀρκεῖ νὰ θέσῃ πλησίον των δολώματα ἐκ κρέατος ἢ ψαριῶν προσηλωμένα εἰς ἄγγιστρια. Μὲ τοιαύτην ἀπληστίαν καταβροχθίζουν τὸ δόλωμα, ὥστε μετ' ὀλίγον τὸ ἄγγιστριον εὐρίσκεται ἐμπεπηγμένον εἰς τὸν φάρυγγά των.

Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ τα συλλάβῃ τις; τί νὰ τα κάμῃ. Τὸ κρέας των εἶνε τόσον τραχὺ ὥστε εἶνε σχεδὸν ἀδύνατον νὰ φαγῶθῃ. Τὰ ὡς των ὁμως, τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ μεγάλα, εἶνε εὐγευστα καὶ θρεπτικά, καὶ ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὁ Ροβινσὼν ἐπροτίμα περισσότερον τῶν ἄλλων ἐπὶ τῆς νήσου του.

Δὲν πρέπει νὰ κατηγορῶμεν τοὺς γλάρους καὶ τὰ ἄλλα πτηνὰ διὰ τὴν λαίμαργίαν των· αὐτὰ καθαρίζουν τὰς παραλίας μας ἀπὸ τοὺς θνησιμαίους ἰχθῦς, μαλάκια, κογχύλια καὶ μαλακόστρακα τὰ ὁποῖα ῥίπτει ἐκεῖ ἡ καταιγίς, καὶ τὰ ὁποῖα ἄνευ αὐτῶν θὰ ἐσῆποντο καὶ θὰ ἐμόλυνον τὴν ἀτμοσφαῖραν. Οὕτω ὁ Θεὸς ὠργάνωσε τὸ σύμπαν· ἕκαστον πλάσμα ἔχει προορισμὸν τινα ἐπὶ τοῦ κόσμου· τὰ θαλάσσια πτηνὰ ἐκπληροῦσι πολὺ καλὰ τὸν ἰδικόν των.

Ἐκεῖνα, περὶ τῶν ὁποίων ὠμιλήσαμεν, ἀφοῦ ἐπεράτωσαν τὸ γεῦμά των, συνηθροίσθησαν εἰς γωνίαν τινὰ τῆς ἀκτῆς ὅπως συνδιαλεχθῶσι μὲ τὴν τραχεῖαν καὶ δυσάρεστον φωνήν, τὴν ὁποῖαν ἔδωκεν εἰς αὐτὰ ἡ φύσις.

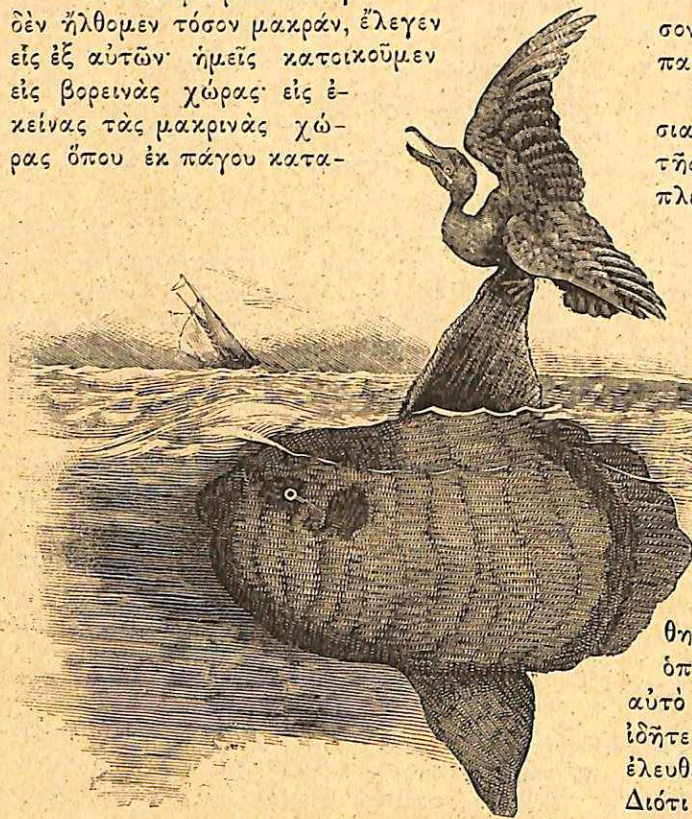
Δὲν ἐβράδυναν νὰ συνάψωσι γνωριμίαν, διότι ὅλα ἀνῆκον εἰς τὴν ἰδίαν οἰκογένειαν ἢ περίπου, μολονότι τὰ μὲν κατῴκουν συνήθως τὰς ἀκτὰς τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης, ἄλλα δὲ εἶχον ἔλθῃ ἀπὸ χώρας πολὺ ἀπορριμακρυμένης, ὅπως αἱ νῆσοι Σχετλανδία καὶ Ἰσλανδία. Ὅλα εἶχον ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα των διωχθέντα ἀπὸ τὸ πολὺ ψῦχος, ἤρχοντο διὰ νὰ διέλθωσι τὸν χειμῶνα των εἰς τὰς θερμὰς ἐκεῖνας χώρας.

Εὐτυχῇ πτηνὰ! ὅταν τὰ καταλαμβάνει ἡ ἐπιθυμία νὰ ταξειδεύσωσι ἀρκεῖ ν' ἀνοίξουν τὰς πτέρυγας των, καὶ χωρὶς πλοῖον, χωρὶς

σιδηρόδρομον, χωρίς άποσκευάς, κατευθύνονται εις φιλόξενον τόπον όπου εύρίσκουσι τράπεζαν και κατοικίαν. Εύθως δέ ως πνεύσωσιν αι πρωται πνοαι του έαρος επιστρέφουσιν εις την συνήθη κατοικίαν των.

Οι γλάροι διηγούντο λοιπόν τα κατά το ταξειδιόν των, το όποιον τους είχε φέρη έως εκεί.

—Οι άδελφοί μου και εγώ ποτέ δέν ήλθομεν τόσο μακράν, έλεγεν εις εξ αυτών ήμεϊς κατοικούμεν εις βορεινάς χώρας εις εκείνας τάς μακρινάς χώρας όπου εκ πάγου κατα-

« ΤΟΝ ΕΒΕΛΑΒΑ ΩΣ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΙΝ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ » (Σελ. 121)

σκευάζονται άπαστράπτοντα άνάκτορα, των όποιων οι υπερήφανοι πύργοι ύψώνονται έως εις τον ουρανόν. Εκεί το θέρος αι ήμέραι είνε άτελείωτοι· ο ήλιος, είνε άληθής, ρίπτει ακτίνας ωχράς και χλιαράς, άλλ' είνε άδιακόπως εις τον όρίζοντα. Τότε είνε μία χαρά να κυνηγᾷ κανείς την τροφήν του· δέν ήμπορεί να μάς διαφύγη. Τόν χειμώνα όμως το πράγμα αλλάζει, αι νύκτες είνε τότε τόσο μακραί όπως αι ήμέραι το θέρος. Πώς να εύρωμεν τότε την τροφήν μας;

Τα ψάρια μάς διαφεύγουν. Αναγκάζόμεθα λοιπόν ν' αφήσωμεν την πατρίδα μας. Έν τούτοις, επαναλαμβάνω, ούδέποτε κατέβημεν

τόσον προς νότον όσον αυτήν την φοράν· αλλά δέν είμαι καθόλου δυσηρεστημένος· μ' άρέσει να βλέπω νέους τόπους. Ήλθαμεν έως εδώ διότι μία πολύ καλή φάλαινα μάς έβοήθησε να κάμωμεν χωρίς κόπον έν μέρος του ταξειδιοῦ μας. . . Πραγματικώς ήμεθα πολύ καλά επάνω εις την ράχιν της.

— Μή λησμονής ότι εύρίσκामεν και τόσον εύμορφα πράγματα εκεί επάνω· μύδια, παγούρια, καραβίδες.

Και πράγματι αρκετά τοιαύτα θαλάσσια ζῶα, προσκολλώνται εις το τραχύ δέρμα της φαλαίνης, όπως προσκολλώνται εις τάς πλευράς των πλοίων, όπως εις τάς πέτρας των προκυμαιών. Εκεί επάνω ζῶσιν ήσύχως.

— Έγώ, είπεν εις γλάρος άλλου είδους, έταξείδευσα επάνω εις έν θαλάσσιον ζῶον το όποιον δέν είνε μέν τόσον μεγάλον όσον ή φαλαινα, έχει όμως διαφορετικά όπλα άπ' αυτήν. Έχει εις την ράχιν του μεγάλα, όρθωμένα άγκάθια, και δυστυχία εις εκείνον ποῦ θά έτόλμα να το πειράξη. Και όμως εγώ, εξηκολούθησε με τόνον είρωνικόν και άγριον, εγώ ο όποιος είμαι εκατόν φορές μικρότερος άπ' αυτό έμεινα όσο ήθελα επάνω του. Έπρεπε να ιδήτε πώς έδοκίμαζε να κάμη βουτιές, δια να έλευθερωθῇ άπ' έμέ. Αλλά του κάκου έκοπίαζε! Διότι όσον και αν ζῇ εις την θαλάσσαν το όν αυτό δέν είνε ψάρι, είνε μισό ψάρι, όπως και ή φαλαινα, και όπως εκείνη αναγκάζεται να έμφανίζεται κάπου κάπου εις την επιφάνειαν της θαλάσσης δια ν' αναπνεύση. Έκαθήμην επάνω εις το κεφάλι του και με το ράμφος μου έσκαλίζα ανάμεσα εις τά λέπια με τά όποια είνε σκεπασμένον το κρανίον του. Και αυτού ήμπορεί κανείς να εύρη ένα σωρόν πράγματα· εύρηκα, όπως σεϊς επάνω εις την φαλαινάν σας, παγούρια, καραβίδας, ως και μικρά ψάρια ακόμη.

— Δέν είδα αυτό το ζῶον, το όμολογῶ, είπε μία γραΐα γλαρίνα, άλλ' είξέρω ότι ή θαλάσσα είνε γεμάτη από πληθος γιγαντιαίων όντων, και εξάπαντος έν άπ' αυτά σου έχρησίμεισεν ως πλοϊον δια να έλθης έως εδώ. Από την περιγραφήν, την όποιαν έκαμες, μοῦ φαί-

νεται ότι είνε ή μεγίστη θαλασσία σαύρα, την όποιαν ο πάππος μου είχε ιδῇ εις τά ταξειδια και δια την όποιαν μοῦ έκαμε λόγον. Ζῇ έντός της θαλάσσης, κατά διαλείμματα δέ αναβαίνει εις την επιφάνειαν όπως αναπνεύση την προμήθειαν του άέρος, τόν όποιον άπαιτούν οι πνεύμονές του. Η προμήθεια αυτή είνε πολύ μεγαλειτέρα ή ή της φαλαίνης, διότι το θαλάσσιον τουτο ζῶον μένει περισσότερον αυτής υπό το ύδωρ.

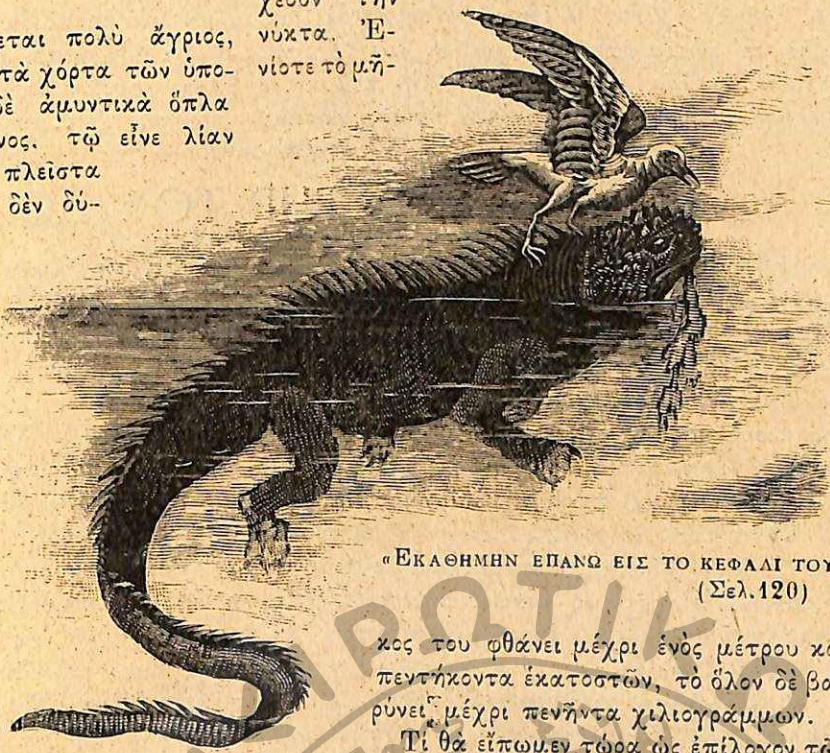
Ο σαῦρος αυτός φαίνεται πολύ άγριος, αλλά δέν είνε· τρέφεται με τά χόρτα των υποθαλασσιών λιθαδίων, τά δέ άμυντικά όπλα με τά όποια είνε όπλισμένος, τῷ είνε λίαν χρήσιμα, διότι, όπως τά πλείστα των μη σαρκοφάγων ζῶων, δέν δύναται να υπερασπίση έαυτό.

— Το κατ' έμέ, είπεν εις άλλος γλάρος, έταξείδευσα επί της ράχews ένός ψαριού, άλλ' επάνω του υπήρχε θέσις μόνον δι' έμέ, και πάλιν έτράβηξα των παθών μου τόν τάραχον! . . . Ήμην κουρασμένος, επειδή είχα πετάξῃ πολλὰς ώρας, ότε παρετήρησα ένα στρογγυλόν και στίλβοντα όγκον, τόν όποιον κατ' άρχάς εξέλαβα ως άντανάκλασιν της σελήνης εις το νερόν. Υπεράνω εφαινετο κάτι, το όποιον εξήρχετο του ύδατος. Έπλησίασα.

Έκείνο το όποιον είχα νομίση ως εικόνα της σελήνης ήτο έν μεγάλο ψάρι, πολύ παραδόξου σχήματος, και επάνω από τά κύματα ύψουτο έν πτερύγιόν του. Έκαθησα επάνω· άλλ' όταν λέγω ότι έταξείδευσα κατ' αυτόν τόν τρόπον, δέν λέγω έντελῶς την άλήθειαν, διότι το ψάρι αυτό κολυμβᾷ με τρόπον πολύ παραδόξον, όστις δέν είνε διόλου εύχάριστος εις όσους ταξείδευουν καθήμενοι επάνω εις την ράχιν του. Φαντασθήτε ότι περιστρέφεται ως σβούρα, ώστε ποτε το έν πτερύγιον, ποτε το άλλο βυθίζεται εις το νερόν. Καταλαμβάνετε ότι δέν με ωφέλησε παρά πολύ· άδιάφορον όμως, από καιρού εις καιρόν επρόφθανα να

καθίσω επάνω του και να ξεκουρασθῶ ολίγον.

Ο γλάρος δέν έλεγεν υπερβολήν εύρίσκων παραδόξον τόν ιχθύν εκείνον. Θα έλεγε κανείς ότι απέκοψεν άπ' αυτού το όπίσθιον μέρος του σώματός του. Τοιούτοι ιχθύς εύρίσκονται εις την Μεσόγειον Θαλάσσαν. Ο λαός τους όνομάζει φεγγαρόψαρα και δια το σχήμα των, και δια την φωσφορικήν ακτινοβολίαν, την όποιαν διαχέουν την νύκτα. Ένίοτε το μῆ-

« ΕΚΑΘΗΜΗΝ ΕΠΑΝΩ ΕΙΣ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ » (Σελ. 120)

κος του φθάνει μέχρι ένός μέτρου και πενήκοντα εκατοστών, το όλον δέ βαρύνει μέχρι πενήντα χιλιογράμμων.

Τί θα είπωμεν τώρα ως επίλογον των λεχθέντων περί των υπηρεσιών τάς όποιας παρέχουν ή φαλαινα, ή θαλασσία σαύρα, και άλλα θαλάσσια όντα εις τά ταξείδευοντα πτηνά.

Νομίζω ότι ως συμπέρασμα δυνάμεθα να επαναλάβωμεν το γνωστόν λόγιον : « Ας βοηθώμεθα άμοιβαίως »

Ας βοηθώμεθα άμοιβαίως, όσάκις δυνάμεθα, όσάκις τουτο είνε επάναγκες, ή ύπεροχή δε την όποιαν ήμεϊς έχομεν επί των ζῶων συνίσταται εις το ότι εκείνα μέν πράττουσι μηχανικώς, ό,τι πράττουσι δια να υπακούωσιν εις το όρμήφυτον, το όποιον ή θεία Πρόνοια έθεσεν έντός αυτών, ήμεϊς δε έν επιγνώσει του σκοπού, εκ φιλανθρωπίας προς τους όμοίους μας, προς τους άδελφούς μας.

ΦΙΛΟΖΟΙΟΣ

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΚΥΩΝ

— Καλημέρα, ἐξάδελφε, πῶς ἔχεις, ἐξάδελφε; εἶπεν ὁ λύκος.

— Ἐγὼ ἐξάδελφός σου: Ποτέ! ἀπήντησεν ὁ κύων εἰς τὴν οἰκογένειάν μας δὲν ἔχομεν λύκους.

— Μολαταῦτα δὲν εἰμπορεῖς ν' ἀρνηθῇς ὅτι εἴμεθα συγγενεῖς, διότι ὁμοιάζομεν ὡς ἀδελφία, ἔχομεν σχεδὸν τὸ ἴδιον τρίχωμα, τὰ ἴδια πόδια, τ' αὐτιά σηκωμένα καὶ οἱ δύο ἔχομεν τὸ ἴδιον ρύγχος, τὴν ἰδίαν κεφαλὴν κτλ. . . . Παρατήρησε τὸ σῶμά σου εἰς τὸ πρῶτον ποτάμι

ποῦ θὰ περάσωμεν. Μόνον ἡ οὐρά μου εἶνε κάπως χονδροτέρα. . . .

— Ἡ οὐρά, τὸ ρύγχος, τ' αὐτιά, καὶ τὸ χρώμα τοῦ τριχώματος, ἀπήντησεν ὁ κύων μετ' ὀργῆς, ὅλα αὐτὰ δὲν σημαίνουν τίποτε. Σὺ καταβροχθίζεις τὰ πρόβατα καὶ ἐγὼ τὰ ὑπερασπίζω. σὺ εἶσαι κλέπτης καὶ ἐγὼ εἶμαι τίμιον ζῶον. δὲν ὁμοιάζομεν καθόλου, καθὼς βλέπεις. Τράβα τὸν δρόμον σου, κακοῦργε, καὶ κύτταξε ἄλλην φορὰν νὰ μὴν περάσης ἀπὸ σιμά μου διότι τὴν ἔχεις ἄσχημα. ΣΠΑΡΚ

Η ΘΥΓΑΤΗΡ ΤΟΥ ΔΟΓΗ

Ἡ Βενετία ἐώρταζε τὰ παλάτια ἦσαν σημαιοστόλιστα μὲ τὰ χρώματα τῆς δημοκρατίας, οἱ κώδωνες ἐσήμαινον χαρμούνως, ὁ δὲ λαὸς εὐρίσκετο ἐν ζωηροτάτῃ εὐθυμίᾳ.

Ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου πληθὺς περιέργων περιέμενε μὲ ἀνυπομονησίαν μετ' ὀλίγον ἡκούσθη ἡ μουσικὴ ἡ ὁποία παρηκολούθει τὸν δόγη κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας.

Ἐν τούτοις εἰς τὸ παλάτιον δὲν διευθύνθη ἐκεῖνος ἀλλὰ δλόκληρος παρέλασις λευκοφόρων νεανίδων. Ἐκάστη ἐξ αὐτῶν ἐκράτει ἀνθοδέσμας καὶ στεφάνους, ἐκ τῶν ὠραιότερων ἀνθέων τῆς Ἰταλίας.

Ὁλη ἐκείνη ἡ παραφορὰ, ὅλος ἐκεῖνος ὁ ἀσυνήθης θόρυβος ἐξηγεῖται διὰ τῶν ὀλίγων τούτων λέξεων. Ὁ δόγης τῆς Βενετίας ἤρραβωνίζεν ἐπισήμως τὴν θυγατέρα του μὲ τὸν κόμητα Μαρῖνον, τὸν μονογενῆ διάδοχον τῆς ἐνδόξου οἰκογενείας τῶν Γριμάνη, αἱ δὲ εὐγενεῖς ἐκεῖναι Ἐνετίδες ἦλθον νὰ προσφέρωσι εἰς τὴν ὠραίαν Λουκίαν τὰ ἄνθη ἐκεῖνα καὶ ἐκφράσωσι τὰ εὐχαριστήριά των καὶ τὰς εὐχὰς των.

Ἡ νεαρά μνηστὴρ ἐδέχετο μὲ εὐγνωμοσύνην τὰς ἐκδηλώσας ἐκεῖνας τῆς συμπαθείας, καὶ ἀπῆντα μὲ χάριν καὶ ἀγαθότητα εἰς ἐκάστην διὰ μιᾶς λέξεως καὶ ἐνὸς μειδιάματος. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ παρέλασις ἐφθασεν εἰς τὸ τέλος τῆς, μεσῆλιξ τις γυνή, φοροῦσα πένθιμον στολὴν καὶ κεκαλυμμένη διὰ πυκνῆς καλύπτρας ἐκ μαύρης δαντέλλας, ἥτις συνεκρατεῖτο ἐπὶ τῆς κόμης τῆς διὰ καρφίδος, ἐστολισμένη μὲ ἀδά-

μαντας, τῇ ἔδωκεν ἀνθοδέσμην λευκῶν ῥόδων καὶ ἔθεσε κρυφίως εἰς τὴν χεῖρά της διπλωμένον χαρτίον, εἰποῦσα μὲ χαμηλὴν καὶ ἱκετευτικὴν φωνήν.

— ὦ Λουκία, λυπήσου με!.. ἐν ὀνόματι τῆς εὐτυχίας σου!.. Χάριν τῆς μνήμης τῆς μητρὸς σου... μὴ ἀπορρίψης τὴν παράκλησίν μου!.. Ὑψηλοφώνως δὲ προσέθηκε:

— Ὁ Θεὸς νὰ σας δώσῃ εὐτυχίαν καὶ μακροζωίαν σινιόρα Λουκία.

Ἄν καὶ πολὺ νέα, καὶ μολονότι οὐδέποτε εἶχεν ἀναμιχθῇ εἰς τὰς υποθέσεις τοῦ κράτους ἡ θυγάτηρ τοῦ δόγη ἤξευρεν ἐν τούτοις ὡς γνησία Ἐνετίς, ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη ἡ ζητοῦσα παρ' αὐτῆς χάριν ἐξέθετεν εἰς κίνδυνον τοῦλάχιστον τὴν ἐλευθερίαν τῆς, τὸσον ὑποπτα ἦσαν ὅλα ἐν Βενετίᾳ τότε.

Κατ' ὥρθωσε λοιπὸν νὰ συγκρατήσῃ ἑαυτὴν καθ' ὅσον μάλιστα τῇ ἐφάνη ὅτι ἀνεγνώρισε γενουηνσίαν προφορὰν εἰς τοὺς λόγους τῆς ἀγνώστου, ἡ δὲ Βενετία καὶ ἡ Γένουα ἦσαν τότε ἀδιάρλακτοι ἐχθροί:

— Αἶ, εἶπε τότε καθ' ἑαυτὴν ἡ νεᾶνις, καμμίαν δυστυχίαν θὰ μου ζητοῦν χωρὶς ἄλλο ν' ἀνακουφίσω. Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶμαι ἀρκετὰ πλουσία ὥστε νὰ ἡμπορῶ νὰ κάμω ὅσας ἐλεημοσύνας θέλω. Μετὰ μεγάλης δὲ ἐπιδεξιότητος ἐκρυψε τὴν μικρὰν ἐπιστολὴν εἰς τὸ ἐπιστήθιον τῆς.

Ἡ στιγμὴ τῆς μεταβάσεως εἰς τὴν ναυτικὴν ἐορτὴν εἶχε φθάσῃ ἦτο δὲ ἀληθὴς ἐορτὴ

τῶν ἀνθέων αὕτη, διότι εἰς τὴν Βενετίαν, ὅπου κανὲν ἄνθος δὲν φύεται, γίνεται ἡ μεγαλειτέρα χρῆσις αὐτῶν.

Αἱ γόνδολοι ἐστολισμένοι μὲ ῥοδοδάφνας, μὲ μύρτα καὶ τὰ σπανιώτατα τῶν ἀνθέων διέσχίζον τὸν κόλπον αἱ εἰς τὰς θύρας τοῦ μεγάρου σταθμεύουσαι ἦσαν ἐστολισμένοι μὲ ἐξοχὸν καλαισθησίαν. μία ἐξ αὐτῶν περιεστεμένη μὲ λευκὰ λείρια ἦτο προσωρισμένη διὰ τὴν θυγατέρα τοῦ δόγη.

Ὅτε συνοδευομένη ὑπὸ τῶν εὐγενῶν ἀκολουθῶν τῆς ἡ περικαλλῆς μνηστῆρ ἐφάνη εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ μεγάρου καὶ κατέβη τὰς πλατείας θαμνίδας, αἱ ὁποῖαι ἔφερον μέχρι τῆς ἐπιφανείας, θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔβλεπεν ὑπερφυσικὸν φαινόμενον, τὸσον ἐλαφρὸν ἦτο τὸ βάδισμά της, καὶ μαγευτικὴ ἡ καλλονὴ της. Τὸ μεταξωτὸν τῆς φόρεμα ἀπῆστραπτεν εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἡ δὲ τριπλῇ γραμμῇ τῶν μαργαριτῶν, οἱ ὁποῖοι περιέβαλλον τὸν ἀβρόν λαιμόν της ἀντηγάζον τὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ τόξου.

Οὐδέποτε ὁ Μαρῖνος Γριμάνης τὴν εἶχεν ἴδῃ τὸσον ὠραίαν.

Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἐξώστου ὁ δόγης ἐθαύμαζε τὴν πάγκαλον ἐκείνην κόρην, τὴν χαρὰν τῶν ὀφθαλμῶν του, τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς του, ἡ δὲ ἄκαμπτος καρδιά του ἐγέμιζεν ἀπὸ γλυκυτάτην συγκίνησιν, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι τὸ ἀγγελικὸν ἐκεῖνο πλάσμα ἦτο ἰδικόν του.

Τὴν ἐσπέραν, ὅτε ἡ νεαρά μνηστὴρ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν κατοικίαν τῆς ἐνεθυμήθη τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν εἶχε λάβῃ, ὅπως δὲ τὴν ἀναγνώσῃ χωρὶς νὰ ἐνοχληθῇ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τὸ χρησιμεῖον ὡς προσευχητήριον.

Ἀλλὰ μόλις ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ χαρτίου ἐν βλέμμα ἐφρικίασε τὸ πρόσωπόν της ὡχρίασε κατὰ πεσοῦσα δ' ἐπὶ τινος καθίσματος ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Φεῦ! Ὑπάρχουν καὶ συμφοραὶ τὰς ὁποίας ὅλοι οἱ θησαυροὶ τοῦ κόσμου δὲν ἡμποροῦν ν' ἀνακουφίσουν.

Ἐν τῇ ἀγωνίᾳ τῆς ἡ Λουκία ἐφιθύριζε μὲ λυγμούς: «Θεέ μου! ἔλα εἰς βοήθειάν μου!..

Οἱ προσκεκλημένοι εἶχον συνέλθῃ ἤδη εἰς τὰς εὐρείας αἰθούσας τοῦ μεγάρου ὅτε ἐνεφανίσθη καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ δόγη. Ὁ Μαρῖνος Γριμάνης

τὴν ἐπερίμενε μὲ ἀνυπομονησίαν. Διέκρινεν ἀμέσως τὴν θλίψιν εἰς τὸ πρόσωπόν της, λαβὼν δὲ αὐτὴν μαζί του μακρὰν τοῦ πλήθους, τὴν ἠρώτησε μὲ ἀγάπην συγχρόνως καὶ ἀνησυχίαν.

— Τί ἔχετε; . . . Οἱ ὀφθαλμοὶ σας δεικνύουν ὅτι ἐκλαύσατε. Μὴν εἰσθε ἀσθενεῖς; . . .

— Ὅχι, ἀπεκρίθη, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐγέμισαν διὰ μιᾶς ἀπὸ δάκρυα.

— Τί ἔχετε λοιπόν! ὦ, δι' ὄνομα Θεοῦ εἰπέτε μοι διατὶ αὐτὰ τὰ δάκρυα σήμερον, τοιαύτην ἡμέραν;

Ἐπειδὴ δὲ ἐκείνη δὲν ἀπεκρίνετο, ὁ νεαρὸς εὐπατρίδης ἀνεφώνησεν:

— Ἀποκριθῆτέ μοι, ἀγάπη μου. ἂν διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ γαλήνη εἰς τὴν ψυχὴν σας εἶνε ἀνάγκη νὰ χύσω τὸ αἷμά μου εἶμαι ἐτοιμὸς νὰ το χύσω.

Ἡ δυστυχὴς νεᾶνις ἠσθάνετο ὅτι ἐλιποθύμει. ἀλλὰ συγκεντρώσασα ὅλον τὸ θάρρος της εἶπε:

— ὦ, ἔχω μίαν χάριν νὰ σας ζητήσω!

— Ὁμιλήσατε, ὁμιλήσατε ἀφόβως, εἶπεν ὁ Μαρῖνος. Ὅ,τι καὶ ἂν ζητήσετε σὰς ὀρκίζομαι ὅτι θὰ ἐκτελέσω τὴν ἐπιθυμίαν σας: θέλετε χρυσόν . . . μαργαρίτας . . . ἀδάμαντας; Ἐκείνη τὸν ἐσταμάτησε δι' ἐνὸς νεύματος.

— Ὅχι, αὐθέντα. ἀλλ' ὀρκισθῆτε ἐπὶ τοῦ ξίφους σας ὅτι δὲν θὰ ἀποκρούσετε τὴν παράκλησίν μου.

— Τὴν παράκλησίν σας; εἰπέτε καλλίτερα τὴν διαταγὴν σας!

Ὁ δὲ μνηστὴρ τῆς ὀρκίσθη εἰς τὴν τιμὴν του ὡς ἱππότης ὅτι θὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόσχεσίν του.

— Μαρῖνε Γριμάνη, εἶπε τότε ἡ νεᾶνις, τῆς ὁποίας ἡ καρδιά ἐκτύπα σφοδρῶς, καὶ τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον ἐγίνε κατακόκκινον, μὴ νομίζετε ὅτι δὲν εἰξεύρω ὅτι εἰς τὸ δουρικὸν μας μέγαρον ὑπάρχουν ὑπόγειοι εἰρκταί, τὰς ὁποίας ὀνομάζουν φοῦατα καὶ ὅτι ὅσοι καταβαίνουν εἰς αὐτάς δὲν ἀναβαίνουν ποτὲ πλέον. Ὅτι ὑπὸ τὸν μόνυβδον ὁ ὁποῖος τα καλύπτει εἶνε ἀνοιγμένα κελλία, εἰς τὰ ὁποῖα ὅσοι κλείνεται χάνουν τὸ λογικὸν των. — Συχνά, τὴν νύκτα μοι φαίνεται ὅτι ἀκούω φρικώδεις ἀναστεναγμούς, οἱ ὁποῖοι μὲ παγόνουν ἀπὸ φρίκην, καὶ κραυγὰς που ὁμοιάζουν μὲ οὐρλιάσματα. Ἡξεύρω ἀκόμη ὅτι κάτω ἀπὸ τὴν γέφυραν τῶν ἀναστεναγμῶν, οἱ ψαράδες εὐρίσκουν τὰ πτώματα ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ῥίπτει εἰς τὴν θά-

λασσαν ή ἀμείλικτος δικαιοσύνη τοῦ Συμβουλίου τῶν Δέκα.

Λοιπόν, κόμη, διὰ μίαν προσωπικήν προσβολήν ἐκλείσατε εἰς αὐτὴν τὴν κόλασιν, ἐρρίψατε εἰς αὐτὸν τὸν κίνδυνον τὸν συγγενῆ σας, τὸν παιδικὸν σας φίλον, τὸν Ἀνδρέαν Ὁρσβόνην.

— Ποῖος ἐτόλμησε νὰ προσφέρῃ ἐμπρὸς σας τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ προδότου; ἠρώτησεν ὁ Μαρίνος, μὴ δυνάμενος νὰ συγκρατηθῇ.

— Ἡ μητέρα του, ἀπεκρίθη ἡ Λουκία ὑψώσασα πρὸς αὐτὸν τὸ βλέμμα της ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔλαμπεν ὑπερήφανον θάρρος· ἡ μητέρα του, ἡ ὁποία κατῴρθησε νὰ διαφύγῃ τὸ βλέμμα τῶν κατασκόπων καὶ φθάζῃ μέχρις ἐμοῦ.

Ἄ, κόμη Γριμάνη, ἂν εἶνε πεπωμένον ποτε ἡ ἰδική σας μήτηρ νὰ σκύψῃ παρακαλοῦσα, ἂν τρέμουσα, τεταπεινωμένη, ζητήσῃ χάριν διὰ σας, εἴθε ὁ Θεὸς νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς γενναῖο καρδὸν ἄνθρωπον!

Ὁ Μαρίνος δὲν ἀπεκρίθη ἐπὶ τοῦ ὥχρου καὶ συνεσπασμένου προσώπου τοῦ ἐφαίνετο ἡ πάλῃ ἥτις συνέβαιnen ἐντὸς του. Ἀλλ' ἡ Λουκία δὲν ἀπεθαρρύνετο.

— Καὶ ἔπειτα, προσέθηκε μὲ γλυκεῖαν φωνήν, εἶμαι δεισιδάμων· μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ εὐ-

τυχία μας θὰ εἶνε διαρκεστέρα, ἂν τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῶν ἀρραβῶνων μας, ἐκάναιεν μαζί μίαν καλὴν πράξιν. ὦ, Μαρίνε, μὴ μου ἀρνηθῇτε.

Εἶχε συμπλέξῃ ἱκετευτικῶς τὰς χεῖράς της. Τὸ βλέμμα της ἦτο πλήρες δακρύων.

Αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ὁ Ἀνδρέας Ὁρσβόνης ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν εἰρκτὴν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐξορίαν. Εἰς τὸν 14^{ον} αἰῶνα, αὕτη ἦτο ὁ μέγιστος βαθμὸς τῆς ἐπιεικίας ἐν Ἑνετίᾳ.

Μετὰ ἓνα μῆνα ἡ Λουκία ἀκτινοδόλουσα ὑπὸ τὸν νυμφικὸν της πέπλον διήρχετο τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Μάρκου, ἐστηριγμένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συζύγου της.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπλησίαζον εἰς τὴν θύραν, γυνὴ ἄγνωστος, κρυμμένη εἰς τὸ ἄνωθεν βῆμα ἐρρίψεν ἐπ' αὐτῶν βροχὴν λευκῶν ρόδων.

Ἡ Λουκία δὲν ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν της ὅπως ἀνακαλύψῃ τὴν μυστηριώδη χεῖρα, ἡ ὁποία τὴν ἔστειλλε τὰ ἄνθη ἐκεῖνα· ἀλλὰ κύψασα εἰς τὸν Μαρίνον, εἶπεν εἰς αὐτὸν μὲ φωνὴν πλήρη χαρᾶς, δεικνύουσα συγχρόνως τὴν εὐδιῶσαν ἐκείνην λευκὴν βροχὴν.

— Ἡ καλὴ πράξις, τὴν ὁποίαν ἐπράξαμεν μαζί τὴν ἡμέραν τοῦ ἀρραβῶνός μας, εὐλογεῖ σήμερον τὸν γάμον μας! ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΖΙΖΙΚΑΣ

ὦ! καλῶς τὸν ζίζικα.
Ἦλθες πάλιν 'ς τὸν καιρό.
Τὸ τραγοῦδι ἀρχίσεις
Ἀπ' τὸ δένδρο τ' ἀνθηρό.
'Σ τὸ γλυκό σου ζι, ζι, ζι
Ὅλοι κράζομεν μαζί:
« Ζίζικας ἐλάλησε·
Μαύρη ρώγα γυάλισε. »

'Σ τὴ φωνή, ποῦ ἔρχεται,
Ἀπ' τὰ δένδρα τ' ἀνθηρά,
Ὁ παπποῦς σπκόνεται
Καὶ προσέχει μὲ χαρά,
Καὶ φωνάζει γελαστός·
« Ὁ Θεὸς εὐλογητός,
» Ζίζικας ἐλάλησε·
» Μαύρη ρώγα γυάλισε.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

'Σ τὴν φωνὴν τοῦ ζίζικα,
Πλησιάζουν τὰ παιδιὰ,
Καὶ γυρνοῦν τὰ βλέμματα
Πρὸς τὰ πράσινα κλαδιά.
Προσπαθοῦν νὰ τὸν ἰδοῦν
Καὶ μαζί του τραγουδοῦν:
« Ζίζικας ἐλάλησε·
Μαύρη ρώγα γυάλισε. »

Η ΜΕΛΕΤΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ἡ μικρὰ Φρόσω εἶνε ἀπηλπισμένη!

Ἔχει νὰ μάθῃ ἓνα ποίημα ἀπ' ἔξω καὶ δὲν ἡμπορεῖ ἡ δυστυχισμένη!...

Παρατηρεῖ εἰς τὸ βιβλίον της, γυρνᾷ τὸ φύλλον, δοκιμάζει μιά, δοκιμάζει δύο, τοῦ κάκου, αἱ λέξεις δὲν ἐννοοῦν νὰ ἐμβοῦν εἰς τὸ κεφάλι της.

Ἡ καίμένη ἡ Φρόσω!

Προσπαθεῖ ἄλλη μιά· εἰς τὰ χαμένα· τὰ γράμματα χορεύουν ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια της· ἀκουμβᾷ τότε καὶ αὐτὴ τὸ κεφάλι της καὶ ἀρχίζει νὰ κλαίῃ· τὰ δάκρυά της βρέχουν τὰ κόκκινα μάγουλά της καὶ σταῆζουν εἰς τὸ τραπέζι.

Τότε περνᾷ ἡ καλὴ μητέρα τῆς Φρόσως καὶ βλέπει τὴν κόρην της εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

— Φρόσω μου, τί ἔχεις κόρη μου;

Βλέπει κοντὰ της τὸ βιβλίον τῶν ποιημάτων καὶ ἐννοεῖ τί τρέχει.

— Γ' αὐτὸ λυπῆσαι, Φρόσω; ἔλα ὦ νὰ το μάθωμε μαζί, κόρη μου.

Καὶ τὴν παίρνει 'ς τὴν ἀγκαλιά της

Ἀαγινώσκει πρῶτα ἐκείνη, καὶ ἔπειτα τὸ λέγει καὶ ἡ Φρόσω· μπά, τί εὐκολα ποῦ πάγει τώρα!... ἡ Φρόσω ἔμαθε τοὺς πρώτους δέκα στίχους· τοὺς λέγει ἀπ' ἔξω μιά χαρά!

— Τώρα ἂς ἀρχίσωμε τὴν δευτέρα στροφή, λέγει ἡ μητέρα.

Ἀρχίζει καὶ τοὺς ἄλλους δέκα στίχους· διαβάζει πάλιν πρῶτα ἡ μητέρα καὶ ἀκούει ἡ Φρόσω· καλέ, τί εὐκολα ποῦ το μανθάνω τώρα!...

Σιγὰ σιγὰ ὅλον τὸ ποίημα ἀπὸ τὸ βιβλίον ἐμβαίνει εἰς τὸ μυαλὸ τῆς Φρόσως.

Ἀκοῦστε, τὸ ξεύρει σάν νεράκι.

Ἡ μητέρα κλείει τὸ βιβλίον, δίδει δύο δυνατὰ φιλήματα εἰς τὰ μάγουλα τῆς Φρόσως καὶ της λέγει:

— Τώρα, Φρόσω μου, πήγαινε νὰ παῖξῃς λίγο.

Ἡ Φρόσω τότε ἀγκαλιάζει τὴν μητέρα, τὴν φιλεῖ πολὺ καὶ της λέγει:

— Μητέρα, σ' ἀγαπῶ πολὺ, πολὺ!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΜΗΛΩΝ

[Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελίδα 106]

Τώρα ἡ Τζέμμα τὸν ἐνόησεν ἐντελῶς ἡσθάνθη δ' ἐαυτὴν ἡναγκασμένην ν' ἀπαντήσῃ. Ἐν τούτοις τὸ μῖσος τῆς καὶ ὁ πόνος τῆς ἦσαν τόσον ἰσχυρὰ ὥστε μετὰ δυσκολίας ἠδύνατο νὰ ἐκφρασθῇ εἰς τὴν ἀγγλικήν.

— Ἡλθα. . . ἦλθα, ἐψιθύρισε, νὰ κάψω τὸ σπίτι σας· ναί· καὶ διατί ὄχι; Σὰς το εἶχα εἰπῇ σήμερα τὸ πρῶτ' πῶς θὰ σας κάμω κάτι χειρότερον ἀκόμη. Σὰς ἐκτύπησα· μὰ δὲν ἔπται· ἐγὼ· μὲ εἶπατε ἀδιάντραπῃ καὶ τότε εἰς τὸ θυμό σας εἶπατε εἰς τὴν ἀστυνομία καὶ μας ἔπιασε· ἐβάλατε τὸν καϊμένο τὸν Νόννο μου εἰς τὴν φυλακὴν σὰν νὰ ἦτο κλέπτης· αὐτὸν ποῦ εἶνε τόσο τίμιος καὶ μαλόνει τὸν Βίνδο ἂν πάρῃ ἓνα μῆλο μονάχα. Μ' ἐχωρίσατε ἀπὸ τὸν Βίνδο· μὰς ἐκλείσατε εἰς τὸ φοβερὸ ἐκεῖνο μέρος ὅπου λούουσιν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια καὶ ὅπου ἔκρεψαν τὰ μαλλιά μας. Καθὼς εἶδα ὅτι εἰμποροῦσα νὰ φύγω, ἔφυγα ἀπόψε καὶ ἀπεφάσισα νὰ κάψω τὸ παλάτι σας· εἶχα ἀκούσῃ νὰ λέγουν πῶς το ἀγαπάτε πολὺ τὸ παλάτι σας. Λέτε πῶς εἶνε κακὸ αὐτό που ἔκαμα· μὰ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐκάματε σεῖς. Εἴσθε κακὸς ἀνθρώπος, τιποτένιος καὶ σκληρόκαρδος, εἰδεμὴ δὲν θὰ βάζατε φυλακὴν τὸν καϊμένο τὸν Νόννο, ἓνα γέρο ὀγδόντα χρόνων, τόσο καλόν, τόσο χαρούμενον! . . . Καὶ δὲν θὰ ἰδοῦμε ποτὲ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον· γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ ἀντὶ νὰ γυρίσω εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ποῦ μας ἐκλείσατε, ἔχω χίλιες φορές καλλίτερα νὰ πέσω 'ς τὸ ποτάμι, ἢ νὰ με κάμῃ ὁ σκύλος σας κομμάτια . . .

Ἡ Τζέμμα ἐξερράγη τότε εἰς δάκρυα, ἔκλαυσε καὶ ἀνεκουφίσθη κάπως.

Ὁ Φίλιππος Κάρεϋ ἀφῆκε τὴν μικρὰν ἐκείνην καταιγίδα νὰ κατευνασθῇ δι' αὐτῆς τῆς ἰδίας σφοδρότητός της. Ὅτε ἡ Τζέμμα ἔγινε κάπως ἡσυχωτέρα, τῇ εἶπε μὲ τόνον σοβαρὸν καὶ γλυκύν, ἀλλὰ μὲ χροῖαν τινα αὐστηρότητος.

— Δυστυχισμένο κορίτσι, παρ' ὀλίγον νὰ μολύνῃς τὴν ἀθώαν ψυχὴν σου αὐτὴν τὴν νύκτα μὲ ἓν μεγάλον ἐγκλημα, τοῦ ὁποίου τὰς συνεπείας δὲν εἰμπορεῖς νὰ ὑπολογίσῃς. Δὲν εἶνε ἀστείργος νὰ καύσῃς ἓνα σπίτι. Τώρα ἀκουσέ με τί ἔχω νὰ σου εἰπῶ. Εἶμαι δικαστής,

καὶ ἔλαβα μέρος εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν. Ἀλλὰ δὲν ἐπεδοκίμασα τὴν ἀπόφασιν τὴν ὑποῖαν ἐξέδωκαν ἀνθρώποι γεροντότεροι ἀπὸ ἐμέ, καὶ ἔχοντες μεγαλειτέραν ἐπιρροὴν εἰς τὸν τόπον παρὰ ἐγώ. Ἐκαμα ὅτι εἰμπόρεσα διὰ νὰ ἐλαφρύνουν τὴν ποινὴν, ἀλλὰ εἰς μάτην. Ἐγὼ δὲν ἐνήργησα διόλου νὰ συλληφθῇ ὁ πάππος σου· ὅτι ἔκαμνε, ἂν καὶ ὄχι πολὺ σπουδαῖον, ἐν τούτοις ἐτιμωρεῖτο ἀπὸ τὸν νόμον καὶ ὁ δῆμαρχος τῆς πόλεως ἐζήτησε νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος. Σοῦ λέγω ἀκόμη, ὅτι ἂν ἤμην μόνος, ἀντὶ νὰ τιμωρῶμαι τόσο αὐστηρὰ τὸν πάππον σου, θὰ σας ἐπρομήθευα τὰ μέσα νὰ ἐπιστρέψετε ὅλοι εἰς τὴν πατρίδα σας. Ὅπως δὲ ἦτοτε εἶχα τὴν ἀπόφασιν νὰ μεταχειρισθῶ ὅλην τὴν ἐπιρροὴν μου νὰ ἐλαφρύνω τὴν ποινὴν τοῦ πάππου σου εἶχα σκοπὸν μάλιστα νὰ ὑπάγω νὰ ἴδω εἰς Πλυμοῦθ τὸν πρόξενον τῆς Ἰταλίας, θὰ συνεννοοῦμην μαζί του περὶ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται νὰ ἐπιστρέψετε εἰς τὴν πατρίδα σας, ἀφοῦ κατάρθωνα νὰ σας ἀποφυλακίσω καὶ τοὺς τρεῖς σας, ὅπως ἤλπίζα. . .

Ὁ Κάρεϋ ἔπαυσεν ἐπ' ὀλίγον. Ἡ Τζέμμα τὸν παρετήρει μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις ἐκπλήξεως, πυρετώδους ἐρυθρότης διεχύθη εἰς τὰς παρειάς της· ἐσιώπα αἰσχυρομένη διὰ τὴν πρᾶξιν της.

— Τώρα, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Κάρεϋ, κατέστρεψες τὰ πάντα· πῶς εἰμπορῶ νὰ ζητήσω ἀπὸ τοὺς ἄλλους δικαστὰς ν' ἀφήσουν ἐλευθερίαν μίαν κόρην ἢ ὁποῖα καίει τῆς; Ὁ κηπουρὸς μου θὰ ἴδῃ αὔριον τὸ πρῶτ' τὰ φωσφώρα· καὶ ὅλοι θὰ μάθουν ἢ θὰ ἐννοήσουν τί ἤλθες νὰ πράξῃς ἐδῶ καὶ διατί ὁ σκύλος μου ὤρμησεν ἐπάνω σου.

Ἡ Τζέμμα ἔγινε κάτωχρος καὶ τα χεῖλη της ἤρχισαν νὰ τρέμουν.

— Μόνον ἐγὼ πταίω, εἶπε μὲ παραπονετικὴν φωνήν. Ὁ Νόννος ποτὲ δὲν θὰ ἐσκέπτετο νὰ καύσῃ τὸ παλάτι σας, οὔτε ὁ Βίνδος. Δὲν εἰμπορεῖτε νὰ τιμωρήσετε μόνον ἐμέ καὶ νὰ τοὺς ἀφήσετε ἐκεῖνους; Ἄν τοὺς στείλετε ἐκεῖνους εἰς τὴν πατρίδα μας, ἐγὼ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν θὰ φύγω πλέον· θὰ μείνω εἰς τὴν φυλακὴν ὅλην μου τὴν ζωὴν,

φθάνει νὰ βγάλετε ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν Νόννον καὶ τὸν Βίνδον.

— Κόρη μου, εἶπεν ὁ Κάρεϋ, αὐτὸ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ. Δὲν ἔχω ἐπάνω σου δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου, ὅπως νομίζεις. Εἶσαι μία μικρὰ τίγρις ἀγρία καὶ πολὺ ἐπικίνδυνος· αὐτὸ εἶνε βέβαιον. Ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ σ' ὤφελῃ πολὺ τὸ σωφρονιστήριον. Ἄς κάμωμιν μίαν συμφωνίαν. Ἄν μου ὑποσχεθῇς ὅτι θὰ προσπαθήσῃς νὰ γίνῃς καλὴ, σοῦ ὑπόσχομαι νὰ βάλω ὅλα τὰ δυνατὰ μου νὰ σας ἀφήσουν ἐλευθεροὺς καὶ τοὺς τρεῖς καὶ νὰ σας στείλουν μὲ ἓν καλὸν πλοῖον εἰς τὸν τόπον σας.

Ἡ Τζέμμα μὲ αἰφνιδίαν ὁρμὴν ἐπήδησε βιαίως ἀπὸ τὸ ἀνάκλιτρον καὶ πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν τοῦ δικαστοῦ περιέβαλε τὸν λαϊμόν του μὲ τοὺς δύο της βραχίονας καὶ τὸν ἐτίλησεν ἐπανειλημμένως.

— ὦ, τί καλὸς που εἶσαι ἐψιθύρισε μὲ τόνον γλυκύτατον. Σὲ ἀγαπῶ τώρα ὅσο σ' ἐμισοῦσα χθές.

Τοὺς λόγους δὲ τούτους εἶπε μὲ τόσην χάριν, ὥστε ὁ Κάρεϋ ἐλησμόνησε πᾶσαν κατ' αὐτῆς μνησικακίαν.

Τὴν νύκτα ἐκείνην ἐκοιμήθη ἡ Τζέμμα βαθείως ὑπὸ τὴν στέγην τὴν ὁποίαν εἶχε προσπαθήσῃ νὰ καύσῃ.

Τὴν ἐπαύριον ὑπηρετρία τις τῇ ἔφερεν εἰς τὴν μικρὰν κλινὴν τῆς τὸ ὀρεκτικώτερον πρόγευμα τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ὀνειρευθῇ ποτε εἰς τὴν ζωὴν της· ὁ Μονάρχης ἦλθε καὶ ἀκούμβησε τὸν μέγαν ρύγχος του ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ἐφαπλώματος, καὶ συνωμολόγησεν εἰρήνην μαζί της, εἰς τοῦτο δὲ συνετέλεσε καὶ τὸ μέλι καὶ τὸ ἀνθόγαλα διὰ τῶν ὁποίων τὸν ἐφιλοδώρησεν ἡ Τζέμμα.

Ὁ Κάρεϋ ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσιν του. Μετὰ δέκα ἡμέρας δι' ἀτρύτων κόπων κατάρθωσε ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν Νόννον καὶ τὸν Βίνδον, προσέτι δὲ ἐπέτυχε καὶ τὴν δωρεάν μεταφορὰν εἰς Ἰταλίαν τοῦ πάππου καὶ τῶν δύο ἐγγόνων δι' ἰστιοφόρου μέλλοντος ν' ἀποπλεύσῃ ἐκ Δεβονπόρτ. Τὸ πλοῖον τοῦτο ἔμελλε νὰ φέρῃ σίδηρον καὶ χάλυβα εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν.

Ἐν τῇ ὁ Κάρεϋ ἡσχολεῖτο ν' ἀνταποδώσῃ οὕτω καλὸν ἀντὶ κακοῦ καὶ ἐφρόντιζε περὶ τῆς Τζέmmas, ἡ Τζέμμα ἦτο ἐμπειπιστευμένη εἰς τὰς φροντίδας τῆς γηραιᾶς οἰκονόμου, εἶχε λοιπὸν εὐκαιρίαν νὰ τὸν βλέπῃ συχνά.

Ὅτε ὁ Κάρεϋ ἡμέραν τινὰ τῇ ἀνήγγειλεν ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἑτοιμα πρὸς ἀναχώρησιν καὶ ὅτι τὸν ἀδελφόν της καὶ τὸν πάππον της θὰ εὔρῃ εἰς τὸν λιμένα, ἐξεπλάγη ἰδὼν τὴν φυσιογνωμίαν τῆς Τζέmmas γενομένην διὰ μιᾶς κατηφῆς, καὶ δάκρυα ρέοντα ἀφθόνως ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της.

— Δὲν εἰμποροῦμεν νὰ μείνωμεν; εἶπε μὲ ὀλοθυγμούς ἡ Ἰταλίς. Ὁ Νόννος φοβεῖται τόσο πολὺ τὴν θάλασσαν καὶ ὁ Βίνδος θὰ λυπηθῇ νὰ φύγῃ πρὶν ὀριμᾶσθαι τὰ μῆλα· κ' ἐγώ. . . ἐγὼ θέλω νὰ εἶμαι ὅπου εἴσθε καὶ σεῖς. . .

— Δὲν με μισεῖς λοιπὸν πλέον; εἶπεν ὁ Κάρεϋ μειδιῶν, ἀλλὰ κατὰ βάθος συγκινημένος.

— ὦ! σὰς ἀγαπῶ, πολὺ, πολὺ! . . . εἴσθε τόσο καλὸς κ' ἐγὼ ἐφάνηκα τόσο κακὴ! . . .

Ὁ Κάρεϋ μετὰ μικρὸν δισταγμόν, ἔλαβεν αἰφνης μίαν ἀπόφασιν.

— Ἀκουσε, τῇ εἶπε· τὸ πρᾶγμα εἰμπορεῖ νὰ διορθωθῇ· ὁ πάππος σου δὲν εἰμπορεῖ νὰ ταξειδεύσῃ ἀπὸ τὰ γηρατεῖα· ἂς μείνῃ λοιπὸν εἰς τὸ σπιτάκι ποῦ εἶνε ὀπίσω ἀπὸ τὸν λαχανόκηπον. Ἀλλὰ, Τζέμμα, ἂν θέλῃς νὰ μείνῃς εἰς τὸν τόπον μου πρέπει νὰ μου ὑποσχεθῇς ὅτι θὰ εἶσαι φρόνιμη καὶ εὐπειθής, ὅτι θὰ μάθῃς ὅτι σοῦ εἰποῦν νὰ μάθῃς, καὶ ν' ἀφήσῃς διὰ παντός τοὺς φοβεροὺς θυμούς καὶ τὰς παραφορὰς σου. . .

— ὦ! θὰ εἶμαι τόσο καλὴ! ἀνεφώνησεν ἐν ἀγαλλιάσει. Ναί, θὰ εἶμαι τόσο καλὴ! Ἄν ζῶ κοντὰ σας θὰ λησμονήσω ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν δὲν φθάνει ποτὲ ὁ ἥλιος· καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι ὁ Βίνδος θὰ εὔρῃ τὰ μῆλά σας καλλίτερα ἀπὸ τὰ σταφύλια μας, τὰ σύκα μας καὶ τὰ πορτοκάλια μας.

— Αὐτὴν τὴν γνώμην θὰ κάμῃς καλὰ νὰ συμμερίζεσαι καὶ σὺ, ἂν πρόκειται νὰ περάσῃς ὅλην σου τὴν ζωὴν εἰς τὴν χώραν τῶν μῆλων, ὅπως εἶνε ἡ χώρα μας, εἶπε μειδιῶν ὁ Κάρεϋ.

Ἐμείναν εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Μετὰ τινα ἔτη ἡ Τζέμμα ἔγινε ὠραιότατη νεᾶνις, τόσο φρόνιμη καὶ πρᾶξις ὅσον καὶ ὠραία. Ὁ Φίλιππος Κάρεϋ ἔλαβεν αὐτὴν σύζυγον· εἶνε δὲ λίαν πρόθυμος ἡ ἀδελφὴ τοῦ Βίνδου νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὰ μῆλα εἶνε ὁ γλυκύτερος καρπὸς τῆς ὑψηλίου. Διότι χεῖρ ἀγαπητὴ τὰ κόπτει δι' αὐτὴν.

A. K.

[Ἐκ τῶν τῆς Ouida]

τά ἄλογα τὰ ὁποῖα παρουσίασε εἰς τοὺς δύο φίλους ὁ ἐνοικιαστής.

« Ἀλήθεια, δὲν ἔχουν θεωρία, ἀλλὰ τὴ δουλειὰ τους τὴν κάνουν », εἶπεν οὗτος ἀπαντῶν εἰς μερικὰς κριτικὰς παρατηρήσεις τοῦ Γλεναῖ. « Ἐπειτα σήμερα δὲν ἔχει ἐκλογὴ. Ὅλα τὰ χωρὶς νοικιασμένα καὶ αὐτὰ τὰ δύο μονάχα μοῦ μένουν.

— Τὰ ἐκλέγομεν λοιπόν! » εἶπε γελῶν ὁ Γλεναῖς.

Ἐκτὸς τοῦ ἀθλίου ἐξωτέρικοῦ, τὸ κυριώτερον ἐλάττωμα τοῦ ἵππου τοῦ Γιαννάκη ἦτο νὰ σταματᾷ ἐμπρὸς εἰς κάθε χαρτί που ἐπαρουσιάζετο ἐμπρὸς του, ὡς ἐάν ἤθελε νὰ το ἀναγνώσῃ ὥστε ἐὰν ἐσάρωνε κανεὶς τοὺς δρόμους ἀπὸ τὰ παληόχαρτα, θὰ εἶχε ἓνα ἄλογο ἀξιόλογο. Τοῦ Γλεναῖ ὁ ἰσχνὸς ἵππος εἶχε κεφαλὴν ἀκρίδος, μεγάλους ὀφθαλμοὺς ὑγροὺς καὶ προέχοντας, καὶ τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ γελᾷ ὅπως ὁ μωρὸς καὶ χωρὶς αἰτίαν, νὰ διαστέλλῃ δηλαδὴ συνεχῶς τὰ μακρὰ του χεῖλη καὶ νὰ δεικνύῃ τοὺς φοβεροὺς του ὀδόντας. Ὁ μορφασμὸς ἦτο φρικώδης ἀλλὰ δικαιολογημένος. Τὸ ταλαίπωρον ζῶον ἐπασχεν ἀπὸ μυωπίας, ὁ δὲ γέλως του ἦτο προσπάθεια διὰ νὰ διακρίνῃ καλλιτέρα...

Ἐρ' ὅσον ὑπὸ τὰ πέταλά των οἱ ἵπποι ἡσθάνοντο τὰ λιθόστρωτα τοῦ Σατιγιόν, ἐβάδιζον ὅσον ἡμποῦσαν σεμνῶς καὶ ἀξιοπρεπῶς. Ἀλλὰ μόλις διηλθον τὰ ὅρια τῆς πόλεως καὶ ἀντίκρυσαν τὴν πρασίνην ἐξοχὴν, ὁ μὲν ἵππος τοῦ Γιαννάκη ἔτρεξε μὲ τὰ τέσσαρα εἰς καταδίωξιν ἐνὸς παλαιοῦ φύλλου ἐφημερίδος, καὶ δὲν ἡσύχασεν εἰμὴ ἀφ' οὗ το ἀνέγνωσε μέχρι τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου, — ὁ δὲ ἵππος τοῦ Γλεναῖ, ὡς ἐκ τῆς μυωπίας του, ἐξέλαβεν ἐν καπηλειὸν ἀντὶ αὐλῆς ὑποστατικοῦ καὶ ἔτρεξε μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ εἰσέλθῃ. Ἀλλὰ μόλις ἐπαρουσίασε τὴν κεφαλὴν του ἀπὸ τῆς θύρας καὶ διέκρινε τὸ ἐσωτερικόν, ἐνόησε τὴν ἀπάτην του, καὶ ἐπὶ τῆς μεγάλης του κεφαλῆς ἰχνογραφήθη τότε γέλως τῶς πικρὸς, ὥστε τὸ μικρὸν παιδίον τοῦ καπῆλου, ἔτρεξε νὰ κρυφθῇ ὀπισθεν τοῦ κυλικείου μὲ κραυγὰς τρομεράς.

Οἱ ἄνθρωποι ἐν τούτοις, οἱ ὁποῖοι βλέπουν δύο νέους πολὺ καθὼς πρέπει ἐπάνω εἰς ἐκεῖνα τὰ παληάλογα, σταματοῦν καθ' ὁδὸν καὶ τοὺς παρατηροῦν μετ' ἐκπλήξεως. Ὁ Γλεναῖς ὅμως τοὺς χαίρετ' ἀμέμεπτου εὐγενείας, ἐν ᾧ ἐξακολουθεῖ τὴν φαιδρὰν πρὸς τὸν φίλον του ὁμιλίαν :

« Πῆγχα νὰ ξεχάσω πῶς εἶμαι σήμερα ὁ Μέντωρ καὶ σὺ ὁ Τηλέμαχος. Κάθου ἴσια, φίλε μου, ἐπάνω εἰς τὸ ἄλογο καὶ μὴ περιπαίξῃς τοὺς κακόμοιρους τοὺς διαβάτας. Ἀ, εἶνε ἄσχημο, πολὺ ἄσχημο πράγμα! »

Καὶ μεταβάλλων αἰφνιδίως τόνον φωνῆς,

« Αἶ, τοῦ λόγου σου, δὲν μου λές », φωνάζει πρὸς κάποιον, ὁ ὁποῖος εἶχε σταματήσει νὰ τους ἴδῃ εἰς τὸν δρόμον. « Μὴν τα πέρνεις καλοῦ κακοῦ γι' ἄλογα, αὐτὰ ποὺ καθαλκεύουμε ;

— Ἀμ' τί εἶνε ; » ἠρώτησεν ἐκπληκτος ὁ διαβάτης.

« Τοῦ λόγου του δὲν ξέρω καὶ καλὰ καλὰ. Ἀλλὰ τὸ δικό μου εἶνε λάμα βέβαια ! »

Ὁ διαβάτης ἐπέσθη, διότι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἵππος τοῦ Γλεναῖ ἐθεώρησε καλὸν νὰ γελᾷ...

« Εἶνε βαρὺς γιὰ τὴν ἡλικίαν σου ὁ Μέντωρ », εἶπε τότε ὁ Γιαννάκης, « καὶ ὁ Τηλέμαχος λαμβάνει πολὺ κακὰ παραδείγματα. »

Οὕτω πλησιάζουν τὴν Βαλσέρρην, τὸ χωρίον πλησίον τοῦ ὁποῖου εὐρίσκεται τὸ κτήμα τῆς θείας τοῦ Γλεναῖ. Ἐκεῖ ἀκούουν μακρόθεν τοὺς ἤχους διαφόρων μουσικῶν ὀργάνων, τυμπάνων, αὐλῶν, τρομπονίων, καὶ συναντοῦν πλῆθος ἀνθρώπων ἐορτασίμως ἐνδεδυμένων, οἱ ὁποῖοι βαδίζουν πρὸς τὸ μέρος τῶν ἡχων αὐτῶν.

« Εἶνε ἡ ἐμπορικὴ πανήγυρις τῆς Βαλσέρρης ! » λέγει πρὸς τὸν Γιαννάκη ὁ Γλεναῖς... Μόνον δρόμο μὴ μας πάρουν μυρωδιά, γιατί δὲν εἶνε νὰ φανοῦμε σὲ κόσμον μ' αὐτὰ τὰ παληάλογα. Θὰ γίνουμε ρεζίλι. »

Ἡ πολὺ λογικὴ αὐτὴ σκέψις τοὺς κάμνει, ὅχι χωρὶς νὰ γελοῦν, νὰ πάρουν ἓνα πλάγιον δρόμον, ὁ ὁποῖος ἦτο γεμάτος χαλίκια καὶ πολὺ ἐδυσκόλευε τὸ βῆμα τῶν ταλαιπώρων ζώων. Ἀλλὰ τί νὰ κάμουν, ὑπομονή! Ἐπρεπε νὰ ὑπομείνουν ὅλας τὰς ἐναντιότητάς, διὰ νὰ μὴ γελωτοποιηθοῦν. Αὐτὴ ἦτο ἡ συμβουλὴ τοῦ Μέντορος.

Τέλος πάντων ἰδοὺ ἡ Γρεναδιέρη, ἡ ἑπαυλὶς τῆς θείας τοῦ Γλεναῖ, τῆς ὁποίας αἱ αἰχμηραὶ στέγαι ἐφαίνοντο διατρυπῶσαι τὸ φύλλωμα τῶν ὑψηλῶν καστανεῶν καὶ ἰδοὺ ἡ μεγάλη αὐλὴ τῆς εἰσόδου πλήρης φυτῶν ἀνερπυτικῶν καὶ γεωργικῶν ἐργαλείων. Ὁ κρότος τῶν ἵππων ἐξεγείρει τέλος πάντων ἓνα ὑπηρετήν ὁ ὁποῖος ἐπιφαίνεται παρὰ τὴν θύραν τοῦ σταύλου, μὲ μάτια πρισμένα ἀπὸ τὸν ὕπνον καὶ μὲ μαλλιά πυκνὰ γεμάτα ἀπὸ σανόν... Ὅλοι λείπουν εἰς τὴν ἐμπορικὴν πανήγυριν, ἐκτὸς τῆς οἰκοδεσποίνης, ἡ ὁποία τώρα πλέον δὲν ἀφίνει ποτὲ τὸ σπῖτι, πάσχουσα ἀπὸ ἄσθμα... Ὁ ὑπηρετὴς λαμβάνει ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ τοὺς ἵππους, τοὺς ὁποῖους παρατηρεῖ μετὰ μεγάλης δυσπιστίας, καὶ δίδει πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας ὁδηγίας πολὺ ἀρίστους νὰ εὕρωσι τὴν οἰκοδέσποιαν.

Διὰτρέχουσιν ὅλην τὴν οἰκίαν χωρὶς νὰ τὴν συναντήσωσι πούθενά. Μόνον εἰς τὴν τραπεζαρίαν συναντῶσι τὰ ματογυῶλια τῆς ἐπάνω εἰς τὸ προσευχητάριόν τῆς, πλησίον τοῦ πλεξίματός τῆς, ἐπιμελῶς διπλωμένου. Καταβαίνουν εἰς τὸν κῆπον,

ἢ ἐκ τῶν ἀνθέων τοῦ ὁποῖου εὐωδία, πληροῖ τὴν οἰκίαν ὅλην καὶ μόλις ἀνοίγουν τὴν ἐξώθυραν εὐρίσκονται ἐνώπιον φυτείας γαρυφάλων ἐν πλήρει ἀνθήσει. Ἐκεῖ ἐλαφρὸς τις ὑποκύανος καπνὸς ἡγείρετο ὑπεράνω τῶν ἀνθέων καὶ ἡ ὁσμὴ του ἀνεμιγνύετο μετὰ τῆς ὁσμῆς των.

« Κάποιος εἶν' ἐδῶ βέβαια καὶ καπνίζει », εἶπεν ὁ Γλεναῖς.

Καὶ τρέξας εὐρέθη ἀπέναντι τῆς θείας του αὐτῆς, ἡ ὁποία ἐκάπνιζε τὴν πίπαν τῆς, τὴν ὁποίαν, ὡς ἱατρικὸν κατὰ τοῦ ἁσθματός τῆς τῇ εἶχε διο- ὁ ἱατρός.

Ἐπηκολούθησαν φιλήματα ἡχηρὰ καὶ ἐρωτήσεις ἄνευ ἀπαντήσεων. Βαθμῆδόν τὰ φιλήματα ἐγίνοντο ὀλιγώτερον ἡχηρὰ καὶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις ἐδίδοντο ἀπαντήσεις, ὅταν ὁ Γλεναῖς ἐνεθυμήθη ὅτι δὲν παρο- ρσίασεν ἀκόμη εἰς τὴν θείαν Ἑλένην τὸν φίλον του. Ἡ θεία Ἑλένη εὗρεν ὅτι ὁ Γιαννάκης ὁμοί- αζε τὴν μητέρα του καὶ τοῦ το εἶπεν. Ὁ Γιαννά- κης εὗρεν ὅτι ἡ θεία τοῦ Γλεναῖ ὁμοίαζε μὲ μῆλον ὠριμον, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ κίτρινα, ἀλλ' ἐφυλάχθη νὰ τὴ κάμῃ τοιοῦτον φιλοφρόνημα... Ἦτο γραῖα χω- ρικὴ ἡ γλωσσά τῆς ἦτο σχεδὸν ἀγροτική ἀλλ' ἐβλεπέ τις ἀμέσως ὅτι εἶχεν εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ γενναίαν καρδίαν. Εἶχε τέλος τῶς ὠραίους ὀφθαλμοὺς καὶ τῶς γλυκὺ μεδίαμα, ὥστε ἐν δια- στήματι πέντε λεπτῶν ὁ Γιαννάκης μετενόησε διότι τὴν καλὴν αὐτὴν γυναῖκα παρέβαλε μὲ μῆ- λον ὠριμον, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ κίτρινα...

Ἐνεκα τοῦ ἁσθματός τῆς, εἶχε βραχεῖαν καὶ συγκεκομμένην τὴν ἀναπνοήν, διὰ τοῦτο ἡ συνομιλία τῆς συνέκειτο ἀπὸ μικρὰς φράσεις καὶ ἀπὸ μονο- σύλλαβα. Μολοντοῦτο δὲν ἡμποδίσθη νὰ διηγηθῇ μὲ πολλὴν χάριν εἰς τὸν Γιαννάκη τὰ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τοῦ Γλεναῖ τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀνα- θρέψῃ, τ' ἀνδραγαθήματά του, τὰς ἐτοιμὰς ἀπαν- τήσεις, τὰ λάθη του, τὰς ἐπιτυχίας του. Ἐν τῇ μεταξύ ἔκαμε τὴν ἀπολογία τῆς πίπας τῆς. Κατ' ἀρχὰς ὁ ἱατρός τῇ διώρισε σιγαρέττα ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ μᾶλλον τὴν ἠνώχλουν, τῇ διώρισε τὴν πί- παν, ἡ ὁποία πραγματικῶς τὴν ὠφελοῦσε... Πολὺ ἐξεπλάγη μαθοῦσα ὅτι τὰ παιδιά ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴν πανήγυριν καὶ δὲν πῆγαν νὰ ἰδοῦν. Εἰς μίαν τέτοιαν ἡλικίαν! νὰ στερηθοῦν μίαν τέτοιαν διασκεδασιν! Ἀ, ἦτο φοβερόν! Ἡ θεία Ἑλένη δὲν ἤθελε νὰκούσῃ τίποτε. Ἐπρεπε νὰ ὑπάγουν, τῶρ ἀμέσως νὰ ὑπάγουν! Γιὰ μισὴν ὥραν νὰ τα ἰδοῦν καὶ τί πειράζει ἂν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν ὀλί- γον τι ἀργότερα ;

Εἰς ἄκρον δὲ ἐνθουσιασμένη ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀνεψιοῦ τῆς νὰ σπουδάσῃ καὶ νὰ γίνῃ ἱατρός, τοῦ ἔδωκεν ἐν δεκάφραγον, διπλωμένον μάλιστα εἰς χαρτὶ καὶ τῷ εἶπεν :

« Ἐλα τώρα, παιδί μου, νὰ πᾶτε νὰ διασκεδά- σετε. Ὁ ὑπηρετὴς θάλθῃ μαζί σας καὶ θὰ κρατῇ τὰλόγὰ σας ἐνὸς ὧς θὰ περιεργάζεσθε τὸ πανηγύρι. Δὲν θὰ ἔχουν βέβαια ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε καὶ θὰ εἶνε περιττὸν ἐξοδὸν νὰ τα βάλετε σὲ σταῦλο. »

Ἦπήκουσαν τὴν θείαν Ἑλένην καὶ ὑπῆγαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἐμπορικῆς πανηγύρεως. Τὸ μᾶλλον ἀξιοθέατόν που εἶδαν ἐκεῖ ἦτο ἡ οἰκογένεια τοῦ κύρ Θωμᾶ ἐν ἀπαρτίᾳ, ἀπολαμβάνουσα ἐν μακαριότητι ὅλων τῶν θαυμασίων, τὰ ὁποῖα ἡμποροῦσαν νὰ ἴδουν χωρὶς πληρωμῆς... ἐννοεῖται. Ὁ Γλεναῖς ἐλυπήθη τὰ μικρὰ καὶ τοὺς ἀγόρους τὰ γλυκίσματα τὰ ὁποῖα ἐβλεπον ἀπὸ πολλῆς ὥρας μὲ μεγάλην λαίμαργίαν. Καί, μετὰ τὴν ἀγαθοεργὸν αὐτὴν πρά- ξιν, παρέλαβε τὸν φίλον του, ἀπεμακρύνθησαν ἐκ τοῦ κόσμου, ἐκαθαλίκευσαν τὰλόγὰ των καὶ ἐξε- κίνησαν διὰ τὴν πόλιν.

Καθ' ὁδὸν συνήντησαν τὸν φίλον μας Κάρολον Σίρμερ, ἐξηπλωμένον ἐπὶ τῆς χλόης. Εἶχεν ἓνα χάρτην ἠνεωγμένον ἐμπρὸς του καὶ ἐφαίνετο γρά- φων ἐπ' αὐτοῦ σημειώσεις. Καταληφθεὶς ἐν τῇ ἀθῶα ταύτῃ ἐνασχολήσει, ἐκρυψε τὸν χάρτην εὐθὺς διὰ τοῦ πῆλιν του, ὡς ἐάν ἦτο ἐγκλημα τὸ νὰ σπου- δάζῃ κανεὶς γεωγραφίαν ἐν ὑπαίθρῳ. Διερχόμενος ὁ Γλεναῖς τὸν ἠρώτησεν ἂν συνέθετε στίχους γεω- γραφικούς ἀλλ' ὁ Γερμανὸς ἔκαμεν ὅτι δὲν ἤκου- σε καὶ ἀπήντησεν ὅτι « σήμερα κάμνει ζέστη πολλή. »

Ὅταν οἱ ταξιδιωτὰι ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, εἶχον ἐπισκέψεις εἰς τὴν αἴθουσαν, ὁ δὲ Γλεναῖς κατέβη νὰ κάμῃ ἓνα γῦρον εἰς τὸν κῆπον, ὅπου εὗρε τὸν Ντιντῆν, θαυμάζοντα τὰ κόκκινα ψαράκια τῆς δεξαμενῆς. Ὁ Γλεναῖς ἠγάπα τὸν Ντιντῆν, ὁ ὁποῖος πάλιν ἡσθάνετο μεγάλην ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Γλεναῖ. Ἡ μόνη των διαφωνία ἦτο ὅτι ὁ Ντιντῆς ἐπέμενε νὰ ὁμιλῇ πρὸς τὸν Γλεναῖ μὲ πληθυντι- κόν, αὐτὸς ἰσχυρίζετο ὅτι « μεταξύ των » αὐτὸ ἦτο πολὺ περιττόν. Διὰ νὰ τὸν διασκεδάσῃ ὁ Γλεναῖς τῷ διηγήθη τὰς περιπετείας τῆς ἱππικῆς των ἐκ-δρομῆς καὶ τὴν ιδιοτροπίαν τοῦ Καρόλου Σίρμερ, ὁ ὁποῖος ἐκρυψε τὸν χάρτην μὲ τὸ καπέλο του.

« Οἱ χάρτες εἶνε ἡ λόξα του » εἶπε τότε ὁ Ντιν- τῆς « καὶ χωρὶς ἄλλο κάτι βίδα θὰ τοῦχη στρή- ψη... Τὸ σπῖτι του τῷχει γεμάτο ἀπὸ χάρτες, καὶ αἰωνίως σχεδιάζει καινούργιους. Ἀν καὶ νὰ λέμε τὴν ἀλήθειαν, δὲν σχεδιάζει ἄσχημα. Ἀπὸ τὰ σχέδια τοῦ κυρίου Πίκου, οἱ χάρτες του πολὺ λίγο διαφέρουν, τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὴν καθαριότητα. — Καὶ πῶς το ξεῦρεῖς ἐσὺ ὅτι ἡ κάμαρα τοῦ Σίρμερ εἶνε γεμάτη χάρτες ; » ἠρώτησεν ὁ Γλεναῖς.

— Πρέπει νὰ ξεῦρετε, ἀπήντησεν ὁ Ντιντῆς ὅτι τοῦ κάνω μάθημα καλλιγραφίας.

— Καλλιγραφίας !

— Τί ; παράξενο σὰς φαίνεται ; Ἐγώ, κύριε

Γλενα, γράφω πολύ ώρα. . . Ο κύριος Σίρμερ έθαύμασε τὸ γράψιμό μου καὶ μούκανε ἕνα σωρὸ παρακλήσεις νὰ του δώσω λίγα μαθήματα. Ἄλλ' ἐγὼ εἶμαι θαλαμηπόλος, τοῦ εἶπα, καὶ ἐννοεῖται ὅτι δὲν δίδω μαθήματα καλλιγραφίας. — Ἄ, ἡ δουλειὰ διορθώνεται, μοῦ εἶπε τότε ὁ κύριος Σίρμερ· ἐγὼ δὲν θὰ σε πληρώνω καὶ τὰ μαθήματα θὰ εἶνε ὅλως διόλου φιλικὰ. Δέχεσαι; — Ἐδέχθηκα καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοῦ κάνω κανένα μάθημα, καὶ νὰ σὰς πῶ δὲν ἔχει πολὺ καλὸ χέρι, ἀλλὰ ἔχει μεγάλη θέλησι καὶ θὰ μάθῃ.

— Καὶ ποῖος ἄρα γε νὰ εἶνε ὁ σκοπὸς του; ἡρώτησε σκεπτικὸς ὁ Γλενας.

— Νὰ μάθῃ νὰ γράφῃ βεβαίωτατα» ἀπήντησεν ἀφελῶς ὁ Ντιντῆς, ἐκπληκτος διὰ τὴν ἐρώτησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'

ΜΕΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΕΤΗ—ΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ Ο ΓΑΛΛΟΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ—ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΚΠΑΗΡΟΥΝ ΤΟ ΚΑΘΟΝ ΤΩΝ.

Θὰ διηγηθῶμεν ἐν συντόμῳ τὰ κυριώτερα συμβάντα τῶν κατόπι τεσσάρων ἐτῶν. Ὁ Γιαννάκης καὶ ὁ Γλενας, ἀρ' οὐ ἐξηκολούθησαν μέχρι τέλους νὰ διαφιλονεικῶσι τὴν πρώτην θέσιν, ἐπῆραν ἀπολυτήριον μὲ τὸν ἴδιον βαθμὸν καὶ οἱ δύο· καὶ ὁ μὲν Γλενας ἀνεχώρησεν εὐθὺς εἰς Παρίσιους νὰ σπουδάσῃ ἱατρὸς, ὁ δὲ Γιαννάκης ἀνέλαβε μετὰ ζήλου ἐργασίαν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ πατρὸς του. Ὁ Γλενας τῷ γράφει συχνὰ καὶ μὲ τὸν ἀφελῆ του ἐπαρχιώτικον ἐνθουσιασμὸν τὸν κρατεῖ ἐνήμερον ὅλων τῶν συμβάντων τῆς πρωτευούσης.

Ὁ κ. Πίκος ἀνεχώρησεν εἰς Ἰσπανίαν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Ντιντῆ, ὁ ὁποῖος πάλιν ἐφήρμωσε τὸ σύστημα τῆς ἀλληλογραφίας. Τώρα ὁμως ἐλάμβανε πολὺ ὀλιγωτέρας ἐπιστολάς καὶ ἄλλοτε μὲν τὰ ἔβαζε μὲ τὸ ταχυδρομεῖον, ἄλλοτε δὲ ὑπώπτευε τὴν Ἰσπανικὴν Κυβέρνησιν ὅτι χάριν πολιτικῶν σκοπῶν ἤνοιγε καὶ κατεκράτει τὰς ἐπιστολάς του. Ὅταν ἡ χάραξις τοῦ Σιδηροδρόμου ἐτελείωσεν, ὁ κ. Πίκος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Σατιγιόν, ἀκολουθούμενος πάντοτε ὑπὸ τοῦ πιστοῦ του θαλαμηπόλου, παρέλαβε τὴν Μαργαρίταν καὶ τὸ τέκνον του καὶ ὑπῆγε νὰ κατοικήσῃ μετ' αὐτῶν εἰς τὴν πατρίδα του, πλησίον τῶν γονέων των. Ἐκεῖθεν ἡ κυρία Πίκου γράφει εἰς τοὺς γονεῖς τῆς συχνά, ἀλλ' ἀρχιότερα τοῖς γράφει ἡ Μάρθα, ἐκ τῶν διαφόρων πόλεων, ὅπου τὴν κλοῦσι τὰ φιλανθρωπικά της καθήκοντα. Αἱ ἐπιστολαὶ τῆς εἶνε σύντομοι, ἀπλαῖ, καὶ ἀφίνουσιν εἰς τὰς ψυχὰς κάτι τι τὸ γλυκὺ καὶ ἐποικοδομητικόν. Δὲν ἀναφέρουσιν οὔτε μίαν φορὰ τὴν λέξιν καθήκον, ἐν τούτοις ἡ ιδέα τοῦ καθήκοντος τὰς διαπνέει ἀπὸ ἄκρον εἰς ἄκρον.

Ὁ μπάρμπα Γιάννης περιπατεῖ τώρα πολὺ ὀλι-

γώτερον. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, λέγει, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής· αἱ κνημαὶ του δὲν ἀντέχουν· ἀλλὰ τὸ εὐχάριστον εἶνε ὅτι ἀπηλλάχθη τῆς ἀρθρίτιδος του ὁ κύριος Πολυκαλῆς καὶ ἡμποροῦσε τώρα νὰ ἔρχεται νὰ τον βλέπῃ.

Ὁ δὲ Κάρολος Σίρμερ προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κυρίου Εὐλαμπίδου. Ὁ κ. Διονῆς, τοῦ ὁποῦ ἡ ὄρασις ὀλονεν ἐξησθένη, ἤρχισε νὰ σκέπτεται περὶ ἀντικαταστάτου, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἡδύνατο μίαν ἡμέραν νὰ παραδῶσῃ τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τεσσαρακονταετίας ἐκράτει αὐτός. Ἀκριβῶς τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ὁ κύριος Σίρμερ πατήρ, ἔγραψεν ἐκ Γερμανίας εἰς τὸν υἱὸν του ὅτι, θελήσας νὰ πλουτήσῃ ταχέως καὶ ριφθεὶς εἰς ἐπικινδύνους ἐπιχειρήσεις, κατεστράφη· ὅτι τὰ τάλληρά του ἐξηντλήθησαν· ὅτι ἡ μήτηρ του ἔκλειε κατὰ μέσον ὅρον τρεῖς ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ ὅτι ὁ μνηστὴρ τῆς ἀδελφῆς του ἄμα ἐμυρίσθη ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον τάλληρον εἰς τὸ σπίτι, πῆρε τὸ φύσημά του διὰ τὴν κεντρῶν Ἀφρικὴν! Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, γαλλιστὶ γεγραμμένην, ἔδειξε μετὰ δακρύων ὁ νέος Σίρμερ εἰς τὸν κύριον Εὐλαμπίδην καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας του τὸν παρεκάλεσε, αὐτὸς εἰ δυνατόν νὰ προσληφθῇ βοηθὸς καὶ μέλλον ἀντικαταστάτης τοῦ κυρίου Διονῆ. Ὁ κύριος Εὐλαμπίδης ἤθελε νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης καὶ ἐζήτησε νὰ κερδίσῃ καιρὸν λέγων ὅτι ἔπρεπε νὰ συμβουλευθῇ πρὸ παντὸς τὸν κύριον Διονῆν.

— «Ἄ ὅχι!» ἀνέκραξεν ὁ Κάρολος Σίρμερ· καταπνίγων ἐπὶ στιγμὴν τοὺς στεναγμούς του καὶ τὰ δάκρυά του. «Θὰ συγκατατεθῇ ἂν καὶ ὑμεῖς συγκατατεθῆτε! Ἐπειτα τὸ γράψιμό μου ἔγινε τώρα ὅλως διόλου γαλλικόν.»

Καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ θυλακίου του παρουσίασε πρὸς τὸν κύριον Εὐλαμπίδην δεῖγμα γραφῆς, ἀποδεικνύον ὅτι πολὺ ὠφελήθη ἀπὸ τὰ μαθήματα τοῦ Ντιντῆ. Ἐγερθεὶς δὲ καὶ συλλαβὼν ἰσχυρῶς τὴν χεῖρα τοῦ κυρίου Εὐλαμπίδου,

«Ἐξοχε κύριε Εὐλαμπίδη! Καλέ μου κύριε Εὐλαμπίδη!» ἀνέκραξεν εἰς τὴν διαπασῶν. «Εὐσπλαγχνισθῆτε μίαν δυστυχῆ οἰκογένειαν καὶ ὁ Θεὸς θὰ σας εὐλογήσῃ, — θὰ εὐλογήσῃ σὰς, τὴν οἰκογένειάν σας, τὴν πατρίδα σας!»

Ἡ Συγκινηθεὶς ἀπὸ μίαν τοιαύτην ἀποστροφὴν ὁ κύριος Εὐλαμπίδης, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον θέλων νὰ λυτρώσῃ τὴν χεῖρά του ἀπὸ τὸ σφίξιμον τοῦ Γερμανοῦ, τῷ ὑπεσχέθη νὰ τον παραλάβῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Ὁ Σίρμερ ἔθηκε τότε τὴν χεῖρα του ἐπὶ τῆς καρδίας, ἔκαμε μίαν ὑπόκλησιν βαθεῖαν καὶ χωρὶς λέξιν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἐκεῖ δὲ συρίζων, ἀλλὰ μὲ ἀπαθῆ πλέον φυσιογνωμίαν, ἀνῆγγειλεν εἰς τὸν πατέρα του διὰ μακρᾶς ἐπιστολῆς τὸ ἀποτέλεσμα

τῆς μετὰ τοῦ κυρίου Εὐλαμπίδου συνεντεύξεως.

Δὲν ἐπωφελήθη ὁμως διὰ πολὺν καιρὸν τῆς νέας του θέσεως. Πολὺ γρήγορα ἠναγκάσθη νὰ τὴν ἀφήσῃ καὶ νὰναχωρήσῃ ἄρον ἄρον διὰ τὴν πατρίδα του, διότι, τέλος πάντων, ἐκηρύχθη ὁ κατὰ τῆς Γερμανίας πόλεμος. Ἡ εἶδησις ἐνέσκηψεν ὡς ἀληθῆς κεραυνός. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ὠμίλου περὶ πολέμου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ πιστεύῃ κανεὶς σοβαρῶς ὅτι ὁ πόλεμος θὰ ἐγίνετο. Ἦδη τὰ πράγματα ἦσαν τελειωμένα. Ὡς ὑπὸ τὸ φῶς ἀπαισίας ἀστραπῆς, οἱ ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι διέκρινον τὰ ἐρείπια, οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες ἐσυλλογίζοντο τὰ τέκνα των καὶ ὅλοι ἀνέπλαττον τοὺς φοβεροὺς κινδύνους, εἰς τοὺς ὁποῖους θὰ ἐρρίπτετο ἡ πατρίς. Οὕτω κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ Σατιγιὸν κατετρόμαξαν, ἐξεπλάγησαν. Ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὁ ὑπερήφανος γαλλικὸς χαρακτήρ ἀνελάμβανε τὸ κράτος του καὶ ἤρχισαν νὰ ἐλπίζωσι καὶ εἰς μέλλοντας θριάμβους. Ἐν τούτοις αἱ πρῶται καταστροφαὶ αἵτινες συνέβησαν κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ πολέμου, ἔκαμαν τοὺς ὄνειροπώλους νὰ συνέλθωσιν. Ὁ πόλεμος ἀπὸ ἐπιθετικοῦ ἐγένετο ἀμυντικὸς καὶ τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων, χωρὶς νὰ μαντεύσωσιν ἀκόμη ὅλην τὴν φρίκην τοῦ μέλλοντος, ἡδύνατο νὰ προΐδωσιν ὅτι ἡ πατρίς εἶχε χρεῖαν ὅλων τῶν δυνάμεων.

Τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἡ κυρία Γεωργιάδου ἔμαθεν ὅτι εἰς θεῖός της ἦτο ἐτοιμοθάνατος ἐν Ἀγγλίᾳ. Τὸ καθήκον της ἦτο νὰ ὑπάγῃ νὰ τον παρηγορήσῃ κατὰ τὰς τελευταίας του στιγμὰς. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἡδύνατο νὰ ταξειδεύσῃ μόνη, παρέλαβε μεθ' ἑαυτῆς τὴν θυγατέρα της καὶ ἐξηνάγκασε τὸν υἱὸν της νὰ τὰς συνοδεύσῃ. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἔλεγεν εἰς τοὺς φίλους του ὅτι ἀνεχώρει ἀκουσίως του καὶ ὅτι θὰ ἐπέστρεφε τάχιστα. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ ἀσθενεία τοῦ θεοῦ του παρετίνατο, διότι δὲν ἐπανεῖδον πλέον εἰς τὴν Γαλλίαν τὸν Γεωργιάδην καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ πολέμου.

Ὁ δὲ Πέτρος Σπανός, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο εἰς τὰ λουτρά μετὰ τῆς θείας του, ἔλαβε παρὰ τοῦ θεοῦ του διαταγὴν νὰ μείνῃ ἐκεῖ, καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν παρακούσῃ. Ὅταν ἐπῆλθεν ὁ χειμὼν, ἀπὸ τὰ λουτρά ἡ θεία τοῦ Πέτρου ἀνεχώρησε διὰ τὸ Βέλγιον, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ ἀνέσιου της. Εἰς τὰς

ὁδοὺς τῶν Βρυξελλῶν οἱ ἄνθρωποι ἐσταμάτουν καὶ παρετήρουν μετ' ἐκπλήξεως τὸν νεαρὸν αὐτὸν Γάλλον, ὁ ὁποῖος διεσκέδαζε ταξειδεύων, ἐν ᾧ οἱ σύντροφοί του ἔχουν τὸ αἷμά των ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν. . .

Ἀλλὰ τὸ παράδειγμα τοῦτο, ἂν καὶ ἐπίσης πλούσιος καὶ νέος, δὲν ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ ὁ Γιαννάκης Εὐλαμπίδης. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας αὐτὸς ἦτο σιωπηλὸς καὶ σύννους. Ἀνεγίνωσκε τὰς ἐφημερίδας μετὰ πυρετώδους ἀγωνίας καὶ μὴ δυνάμενος πλέον νὰ μένῃ εἰς μίαν θέσιν, ἡγείρετο ἀποτόμως, ἐπλησίαζε τὸ παράθυρον, παρετήρει χωρὶς νὰ βλέπῃ τίποτε ἐπὶ πολλὴν ὥραν, μὲ ὀφθαλμοὺς δακρυσμένους, μὲ καρδίαν συνεσφιγμένην. . . Ὅταν οἱ ὀφθαλμοί του συνήντων τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς μητρὸς του ἤνοιγε τὸ στόμα, ὡς ἰεὺς εἶχε τι νὰ εἴπῃ, ἀλλ' ἔμενε δειλὸς καὶ ἀναποφάσιτος. Ἐπὶ τέλους δὲν ἐκρατήθη. Μίαν ἑσπέραν, μὲ κίνημα ἀπότομον, τὸ ὁποῖον δὲν ἤρμοζεν οὔτε εἰς τὸν χαρακτήρα του, οὔτε εἰς τὰς ἐξείς του, ὑπῆγε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν μητέρα του καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρά της, τὴν ὁποίαν ἐπλησίασεν εἰς τὰ χεῖλη του μετὰ πάθος.

«Δὲν μπορῶ νὰ μείνω πειά,» τῇ εἶπεν, «ἡ θέσις μου δὲν εἶνε ἐδῶ!»

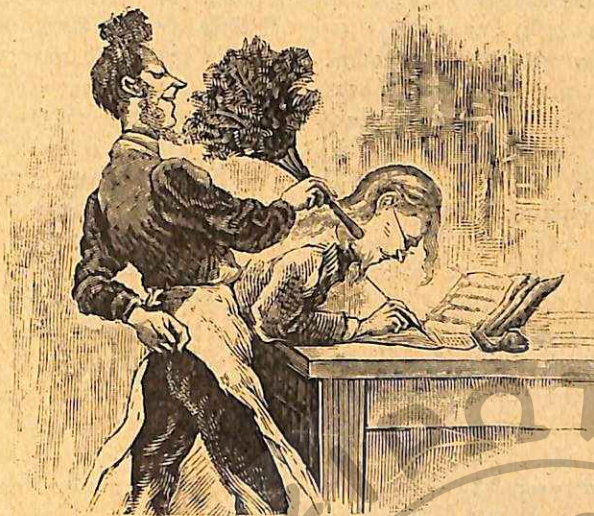
— Νὰ κάμῃς, παι-

δί μου, τὸ καθήκον σου! » ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ, μετὰ σταθερότητος, ἂν καὶ ἡ χεῖρ της ἔτρεμε. Τότε, περιβαλοῦσα τὸν υἱὸν της διὰ τῶν βραχιόνων της, τὸν ἐσφιγξεν ἐπὶ τοῦ στήθους της ἰσχυρῶς. Μετ' ὀλίγον ὁ Γιαννάκης ἡγείρε τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν ἠρώτησε:

«Καὶ ὁ πατέρας;

— Θὰ συγκατατεθῇ.»

Ὁ κύριος Εὐλαμπίδης ἔκαμε πολλὰς παρατηρήσεις. Ὁ υἱὸς του ἦτο ἀκόμη 19 ἐτῶν, δὲν εἶχε τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένην ἡλικίαν. Ἐπειτα δὲν εἶχεν ἄλλον, αὐτὸς ἀντεπροσώπευε τὴν οἰκογένειαν. Ἄ, ἦτο πολὺ σκληρὸν νὰ ὑπάγῃ καὶ ὁ Γιαννάκης νὰ σκοτωθῇ ὅπως ὁ πρῶτος, τυχὼν! . . Ἀλλ' ἡ σύζυγός του διὰ τῆς εὐγλωττίας της τὸν ἐπεισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσουν τὸ καλὸν παράδειγμα, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκπληρώσουν τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον καὶ ὁ Θεὸς θὰ τοὺς ἡυλόγει, θὰ τοὺς

«ΤΟΥ ΚΑΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΚΑΛΙΓΡΑΦΙΑΣ» (Σελ. 147)

έδοθή. . . Ἀπὸ τῆς ἐπομένης λοιπὸν ὁ Γιαννάκης κατετάχθη εἰς τὸ σύνταγμα τοῦ πεζικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐστάθμευε πλησίον τοῦ Σατιγιόν. Ἐπειδὴ ὁ θεὸς τοῦ τὸν εἶχεν ἐξασκήσῃ ἤδη εἰς τὰ στρατιωτικά, κατετάχθη ταχέως μεταξὺ τῶν γυμνασμένων. Ἐκεῖ εὗρε καὶ τοὺς τρεῖς μεγαλειτέρους υἱοὺς τοῦ κύρ Θωμᾶ, οἱ ὁποῖοι εἶχον καταταχθῇ εἰς τὸ ἴδιον σύνταγμα. Μόλις μετὰ ὁκτὼ ἡμέρας ἡμπόρεσε νὰ ἔλθῃ διὰ πρώτην φοράν καὶ ὡς στρατιώτης νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ οἰκογενειακὸν γεῦμα. Ὅταν ἀνεχώρησε πάλιν — τίς οἶδε διὰ πόσον καιρὸν καὶ διὰ ποίας περιπετειᾶς — ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἐνηγκαλίσθη τὸν υἱὸν τῆς σχεδὸν ἄνευ δακρύων. Ἀλλ' ἅμα ἔφυγεν, ἐκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ ἔκλαυσεν ἀπαρηγόρητα. Ἐσκέφθη ὅτι τῇ εἶχεν εἰπῇ ἐκεῖνος διαρκούντος τοῦ γεύματος, καὶ ἐκάστη τῶν τρυφερῶν τοῦ λέξεων, ὡς ρομφαία διεπέρα τὴν καρδίαν της. Ἐπειτα κατελήφθη ὑπὸ εἰκόνων μεγαλουργικῶν τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ ποδιώξῃ. Ἐφρίξεν ἰδοῦσα αὐτὸν ἐν στολῇ οὕτως ἔδλεπε πλέον τυχευμένον τὸν κίνδυνον, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπερίμενε, ἐκεῖ ὅπου ὑπῆγαινε νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα, νὰ τῇ προσφέρῃ ἴσως τὴν ζωὴν του. . . Ἡ γλυκεῖα του φυσιογνωμία, ὡχρὰ ὡς ἐκ τῶν κόπων, τῇ ὑπενθύμισε τὸ πρόσωπον τῆς Μάρθας, ὅπως τὸ εἶδε τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν περιεβάλλετο τὸ πέπλον τῆς μοναχῆς.

Εἰς τὰς εἰκόνας τῶν μαχῶν, ὅταν ὁ ζωγράφος θέλει νὰ κινήσῃ τὸν θαυμασμόν μας, ζωγραφίζει νεαρὰς κεφαλὰς, ὁμοίας μὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ Γιαννάκη, μειδιῶσας ἐν μέσῳ τοῦ καπνοῦ τῶν τηλεβόλων καὶ τῆς λάμπειος τῆς πυρκαϊᾶς. Ἀλλ' ἐπίσης τοιαύτας νεαρὰς φυσιογνωμίας, ὡχρὰ καὶ ἀψύχους, παριστᾷ ὁ ζωγράφος, ὅσας θέλει νὰ κινήσῃ τὸν οἶκτόν μας καὶ νὰ μας κάμῃ νὰ μισήσωμεν τὸν πόλεμον. Ὁ νεαρὸς στρατιώτης ἐπεσεν, ἐπληγώθη· μειδιᾷ ὅμως ἀκόμη, διότι ἡ τελευταία του σκέψις ἦτο δι' ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι τὸν περιμένουν ἐκεῖ-κάτω εἰς τὸ σπῖτι καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ τὸν ἐπανίδουν πλέον! . . . Πρὸ τῶν εἰκόνων τούτων, αἱ ὁποῖαι τῇ ἤρχοντο σωρηδόν, ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἐφρικία ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτός. Ὁ νεαρὸς στρατιώτης τῶν εἰκόνων, τὰς ὁποίας εἶδεν ἄλλοτε, ἦτο ὁ Γιαννάκης της. Μετὰ καταπληκτικῆς καθάρτητος τὴν νύκτα ἐκείνην τὸν εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον της κατακείμενον εἰς γωνίαν τινα τοῦ δάσους ἐγκαταλειμμένον, μὲ τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὰ ἄστρα, πέμποντα τὴν τελευταίαν του σκέψιν πρὸς τὴν μητέρα του· καὶ ἡ ψυχὴ της ἐγένετο περίλυπος ἕως θανάτου. Μετὰ δυσκολίας πολλῆς μόλις συνῆλθε τὴν πρωΐαν καὶ ὅταν κατῆλθε νὰ προγευματίσῃ ἦτο μὲν ὡχρὰ, ἀλλ' ἤσυχος.

«Τὸ καλὸ παράδειγμα δὲν φέρει πάντοτε τοὺς

καρπούς του» εἶπεν ὁ κύριος Εὐλαμπίδης καθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν. Ἡ σύζυγός του ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν ἠτένισε μετ' ἐκπλήξεως. «Ἐρχομαι ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον» ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνος, «ὅπου εἶδα ἓνα σωρὸ παλληκάρια νὰ κάθονται ἤσυχα ἔς τὴ δουλειὰ τους, χωρὶς καὶ νὰ συλλογίζωνται ὅτι γίνεται πόλεμος, εἰς καιρὸν ὅπου τόσοι ἄλλοι νέοι ἔφυγαν μὲ τὸ σάκκο ἔς τὴν μάχην. . .

— Οἱ νέοι αὐτοὶ θὰ εἶνε στηρίγματα τῶν οἰκογενειῶν των. Τί ἔμπορὸν νὰ σου κάμουν;

— Ὁ Γιαννάκης μας ὅμως ἔφυγε!» ἀπήντησεν ὁ κύριος Εὐλαμπίδης.

Ὁ συλλογισμὸς τοῦ ἦτο ἐγωιστικὸς, ἀλλ' ἡ κυρία Εὐλαμπίδου δὲν δυσηρεστήθη. Πολλὰς ἡμέρας τώρα ἐζήτηε τὴν εὐκαιρίαν νὰ κάμῃ μίαν πρότασιν εἰς τὸν σύζυγόν της καὶ ἰδοὺ ὅτι σήμερον αὐτὸς ὁ ἴδιος τῇ ἔδιδε τὴν εὐκαιρίαν αὐτήν.

«Δὲν εἰμπορεῖς ἄρά γε» τῇ εἶπε «νὰ ἐξακολουθῇς νὰ πληρώνῃς εἰς τὰς οἰκογενεῖας των τὸν μισθὸν ἐκείνων, ποῦ θὰ ἔφευγαν γιὰ τὸν πόλεμον; Ὅθ' ἦτο ἄρά γε μεγάλη ἡ θυσία;

— Ναί, μεγάλη. . . πάρα πολὺ μεγάλη.

— Δι' αὐτὸ λοιπὸν σοῦ τὴν ζητῶ καὶ ἐγὼ καὶ ἐπιμένω. Ἡ πατρίς ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ θυσίας. Σκέψου καὶ ἀποφάσισε!»

Ὁ κύριος Εὐλαμπίδης ἐσκέφθη πολλὴν ὥραν. Ἐπὶ τέλους ἔκραξε τὸν κύριον Πετράκον καὶ τῇ εἶπε· νὰ συναθροίσῃ ὅλους τοὺς ἐργάτας εἰς τὴν αὐλὴν, διότι, μετὰ τὸ πρόγευμα, εἶχε κάτι νὰ τοὺς ἀνακοινώσῃ.

Ὅταν ὁ κύριος Εὐλαμπίδης ἀνῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν, μεγάλη συγκίνησις ἐβασίλευε μεταξὺ τῶν ἐργατῶν. Ὁ κ. Πετράκος δὲν ἐγνώριζε νὰ παντήσῃ τίποτε εἰς τὰς ἐρωτήσεις των καὶ ὁ σκοπὸς τῆς συναθροίσεως τοῖς ἦτο καθολοκληρίαν ἀγνωστος. Συνεζήτησαν λοιπὸν μετὰ θερμῆς, ἀπαίσις προματεύοντες, ὅταν προβάς εἰς τὸ μέσον ὁ κύριος Εὐλαμπίδης τοῖς εἶπε:

«Φίλοι μου, ἀκούσατε τί ἔχω νὰ σας εἰπῶ. Γνωρίζετε καλὰ ποία εἶνε ἡ κατάστασις τοῦ τόπου. Ἡ Γαλλία ἔχει χρεῖαν ἀπὸ ἀνδρᾶς καὶ εἶνε καθῆκον ὅλων, ὅσοι ἡμποροῦν νὰ ὀπλοφορήσουν, νὰ τρέξουν νὰ ὑπερασπίσουν τὴν πατρίδα. Πολλοὶ ἀπὸ σᾶς εἶνε στηρίγματα οἰκογενειῶν. Τὸ ξεύρω. Ἐὰν δὲν φεύγουν διὰ τὸν πόλεμον εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ κάμνουν μόνον διότι λυποῦνται νὰ φήσουν τὰς οἰκογενεῖας των εἰς τὴν πτωχείαν καὶ εἰς τὴν ἀθλιότητα. Ἀλλὰ ἐγὼ πέρνω ἐπάνω μου τὰς οἰκογενεῖας των καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ πολέμου!»

Ἠκούσθη ψίθυρος ἐπιδοκιμασίας.

«Αὐτὸ πού σας εἶπα,» ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Εὐλαμπίδης, «ἀποβλέπει ὄχι μόνον ἐκείνους που

θὰ καταταχθῶν ὡς ἐθελονταί, ἀλλὰ καὶ τοὺς κληρωτοὺς καὶ τοὺς ἐφένδρους!»

— Ζήτησ' ὁ κύριος Εὐλαμπίδης!» ἀνέκραξαν οἱ ἐργάται.

— Ζήτησ' ἡ Γαλλία!» ἀνέκραξεν ὁ κύριος Εὐλαμπίδης.

Τὸ παράδειγμα τοῦ ἐσπευσαν νὰ μιμηθῶν ὅλοι οἱ καταστηματαρχαὶ τοῦ Σατιγιόν. Ἐν τῷ μεταξὺ

ἐπανῆλθεν ἡ Μαργαρίτα νὰ κατοικήσῃ μὲ τοὺς γονεῖς της, διότι ὁ κύριος Πίκος κατετάχθη εἰς τὸ σῶμα τοῦ βοηθητικοῦ μηχανικοῦ, συνοδευόμενος καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ Ντιντῆ. Ὡς πρὸς τὴν Μάρθαν, ἡ τελευταία τῆς ἐπιστολῇ ἐχρονολογεῖτο ἐκ Βανδώμης, ὅπου εἶχε μεταβῇ πρὸς περιθαλψὴν τῶν τραυματιῶν.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
κατὰ παραφρασὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τοῦ J. GIRARDIN

ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΛΙΝΝΑΙΟΥ

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 135]

— Εἶσαι τρελλός! ἀνέκραξεν ὁ πατήρ σου εἰπα πολλάκις ὅτι ἡ ἀνόητος αὐτὴ ἐνασχόλησις δὲν θὰ σ' ὠφελήσῃ εἰς τίποτε, θὰ ἐμποδίσῃ μάλιστα τὴν προαγωγὴν σου· ἂν ἐπιμένῃς τόσῳ τὸ χειρότερον· γνωρίζεις τί σκοπεύω νὰ σε κάμω καὶ δὲν θὰ ἀλλάξω γνώμην.

Ταύτας τὰς λέξεις εἰπὼν ἐσηκώθη καὶ ἤρχισε τὴν προσευχὴν του ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ὡς συνήθιζε ἐκάστην ἐσπέραν· ἔπειτα τὰ παιδιά, ἀφ' οὗ ἔχαιρέτισαν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα των, ἀπεσύρθησαν ὅπως κατακλιθῶσιν. Ὁ μικρὸς Κάρολος ἐκοιμήτο εἰς σκοτεινὸν δωμάτιον ὡς μόνον ἐπιπλὸν ἔχον μίαν κλίνην, μίαν καθέκλαν καὶ μίαν τράπεζαν ἐκ ξύλου ἐλάτης ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦσαν τεθειμένα μερικὰ βιβλία καὶ τὰ προσφιλῆ τετράδια τῆς βοτανικῆς συλλογῆς του. Εὐθὺς ὡς ἐπεσεν εἰς τὴν κλίνην ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ σκέπτεται πῶς ἦτο δυνατόν ν' ἀκολουθήσῃ μὲν τὴν κλίσιν του, νὰ μὴ παρακούσῃ δὲ εἰς τὸν πατέρα του. Ἐν ᾧ δ' ἐκλαίει τοιουτοτρόπως, ἡ μητέρα του εἰσῆλθε κρυφίως εἰς τὸ δωμάτιόν του· ἐκάθισεν εἰς τὴν κλίνην του, τὸν ἔλαβεν εἰς τὴν ἀγκάλην της, τὸν ἐφίλησε καὶ τὸν παρηγόρησε.

— Πές μου, παιδί μου, ἔλεγεν ἡ φιλόστοργος καὶ ἀγαθὴ μητέρα· λυπᾶσαι ποῦ δὲν θὰ πηγαίνῃς πλεῖα μέσα ἔς τὰ χιόνια ἔς τὰς σχιμάδες τῶν βράχων γιὰ νὰ ξεπαραχώνῃς τὰ κρυμμένα λουλούδια;

— Ὡς μητέρα, ἂν ἤξευρες τί χαρὰ ἔχω ὅταν εὐρίσκω ἓνα καινούργιο λουλούδι, καινούργιο βότανο καὶ μετρῶ τὰς ρίζες του, τοὺς καυλοὺς του, τὰ φύλλα του, τὰ πέταλά του· τὴν ἀνοιξὶν πρὸ πάντων εἶμαι εὐτυχής. Τὰ φυτὰ μοῦ ὁμιλοῦν καὶ τα ἐννοῶ, σὲ βεβαιῶ, μητέρα μου· τὸ

καθὲν ἔχει κάτι ἰδιαίτερον καὶ διαφέρει ἀπὸ τὰ ὁμοία του, ὅπως τὸ πρόσωπον τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τὸ ἰδικόν μου διαφέρουν μὲ ὅλην τὴν ὁμοιότητά που ἔχουν.

— Ἀχ, παιδί μου, αὐτὰ που λέγεις μοῦ φαίνονται σὰν ὄνειρα. ἀνέκραξεν ἡ μητέρα γελῶσα ἀλλὰ κατὰ βάθος συγκεκριμένη· εἰς αὐτὸ τὸ κρῦς ὅμως, ποῦ τὸ χῶμα εἶνε τόσον σκληρόν, πολὺ ὀλίγην εὐχαρίστησιν θὰ εὐρίσκη· κοποιᾷ τὸς τόσον πολὺ καὶ εὐρίσκεις τόσον ὀλίγα πράγματα!

— Ὡς μητέρα, ἐρώτησε τὸν κυνηγόν, ἂν φοβῆται τὸ χιόνι ὅταν πίπτει ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του· ἐρώτησε τὸν ψαράν, ἂν τὸν ἐμποδίζουν τὰ κομμάτια τοῦ πάγου που καταιβάζει τὸ ρεῦμα. Καὶ ὁ ἓνας καὶ ὁ ἄλλος μόνον τί θὰ φέρουν τὸ βράδυ εἰς τὸ σπῖτι των συλλογοῦνται· τί κόπο δὲν ἀξίζει νὰ ὑποφέρῃ κανεὶς διὰ νὰ εὕρῃ αὐτὰ τὰ λουλούδια ποῦ μοῦ χαμογελοῦν ὅταν τα κυττάζω καὶ μ' ἀποκρίνονται ὅταν τα ἐρωτῶ. Κάθε ἡμέραν ἀνακαλύπτω νέα εἶδη! ὁποῖος θέλει νὰ μ' ἀπαγορεύσῃ νὰ ζητῶ ἄνθη εἶνε σὰν νὰ θέλῃ νὰ μ' ἀπαγορεύσῃ νὰ τρώγω, εἶνε ὡσὰν νὰ μὴ ζῶ πλέον!

— Ὅθ' ἦς καὶ θὰ τρώγῃς! ἀλλὰ θὰ τρώγῃς μίαν ὥραν ἀρχήτερα, ἀπῆντησεν εὐθύμως ἡ μητέρα, καὶ καθε πρῶτ' ἐν ᾧ ὁ πατέρας κοιμάται σὺ θὰ πηγαίνῃς εἰς τὸ βουνόν, ἀλλὰ δὲν θὰ μένης περισσότερο ἀπὸ τὴν ὁρισμένην ὥραν, καὶ θὰ ἐπιστρέφῃς ἐγκαίρως διὰ νὰ μελετᾷς τὰ λατινικά σου.

— Ὡς, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ! ἀνέκραξε τὸ παιδίον ἐναγκαλισθὲν μετ' εὐγνωμοσύνης θερμῆς τὴν μητέρα του.

Ὁ μικρὸς Κάρολος ἀπεκοιμήθη εὐτυχής.

εἶδε δὲ ὥραϊον ὄνειρον· εἰς τὸν ὕπνον του εὐρέθη εἰς ἀπέραντον κοιλάδα περικυκλουμένην ἀπὸ ὄρη, τὰ ὅποια ὑφύμενα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐφθάνον μέχρι τοῦ οὐρανοῦ· ἐκάθητο πλησίον ὡραίας πηγῆς, τῆς ὁποίας τὸ διαυγὲς νερὸν ἐμουρμούριζε διὰ μέσου παντοίων φυτῶν καὶ ἀνθέων· ὁ οὐρανὸς ἦτο αἰθέριος καὶ μόνον λευκὰ σύννεφα, χρυσὰ εἰς τὰ ἄκρα, διέτρεχον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του τὸν γαλανὸν αἰθέρα. Ποτὲ δὲν εἶχεν ἔδῃ τοιοῦτον οὐρανὸν εἰς τὸ πτωχὸν ἐκεῖνο χωρίον τῆς Σουηδίας, ὅπου εἶχε γεννηθῆ καὶ ὁπόθεν δὲν εἶχεν ἀπομακρυνθῆ. Ἐθαύμαζεν ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ τὸν θαυμάσιον ἐκεῖνον οὐρανόν, τὸν ὁποῖον ἐφώτιζε τόσον μεγαλοπρεπῶς ὁ ἥλιος, καὶ τὴν χαρίεσσαν ἐκείνην πεδιάδα, τὴν καταπράσινον καὶ ἀνθοστεφῆ.

Ἐβλεπεν ὅτι αὐτὸς ἐβάδιζεν εὐκίνητος καὶ εὐτυχῆς διὰ μέσου τῶν ἀτραπῶν· ἐφοβεῖτο μὴ ἐγγίση ἐν φύλλον, ἓνα κυλόν, καὶ ἐν τούτοις ἐπεθύμει τόσον πολὺ νὰ δρέψῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἄνθη διὰ νὰ τα μελετήσῃ! ἀνέπνεε γηθοσύνης τὸ ἄρωμα καὶ ἔμενεν ἐκστατικὸς ἐνώπιον τῆς καλλονῆς τοῦ χρώματος αὐτῶν καὶ τοῦ σχήματος.

— Ἀχ! ἐψιθύριζε, ποτέ, ποτὲ δὲν θὰ κατορθώσω νὰ συγκρατήσω εἰς τὴν μνήμην μου τόσα εἶδη, νὰ τα κατατάξω, νὰ τα δώσω ἐν ὄνομα!

Ἀποτεθαρρημένος δὲ ἐσταμάτησεν ἀκίνητος, καὶ ὕψωσε τὴν καρδίαν του πρὸς τὸν Θεόν:

— Θεέ μου, Θεέ μου! εἶπε, ἡ φύσις εἶνε πολὺ μεγάλη, πολὺ ὡραία, καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐννοήσῃ τὸ μεγαλεῖον τῆς καὶ τὴν καλλονὴν τῆς. Ὁ πατέρας μου ἔχει δίκαιον, Θεέ μου· πρέπει νὰ σε λατρεύω, καὶ νὰ σε ὑπηρετῶ ὡς ταπεινὸς ἱερεὺς καὶ νὰ μὴ ζητῶ νὰ ἐννοήσω αὐτὸ τὸ ἀξιοθαύμαστον πρᾶγμα ποῦ λέγεται φύσις!

Τὸ δυστυχὲς παιδίον ἔμεινεν οὕτω ἀρκετὴν ὥραν βυθισμένον εἰς ἐκστασιν.

Ἀλλὰ φωναί, αἱ ὁποῖαι ἐφαίνοντο ὅτι ἦσαν ἡ φωνὴ αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ὑψώθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκ τῶν ἀνοιχτῶν καλύκων ὡς καὶ ἐκ τῶν κλειστῶν ἀκόμῃ ἀνθέων. Αἱ φωναὶ ἐκεῖναι ἔλεγον:

— Ἐλα εἰς ἡμᾶς, εἴμεθα ἰδικὰ σου, σὲ ἀγαπῶμεν διότι μᾶς ἀγαπᾶς καὶ μᾶς ζητεῖς μὲ τόσῃν προσοχῇν, διότι ἐννόησες ὅτι καὶ ἡμεῖς ζῶμεν καὶ αἰσθανόμεθα, ἡμεῖς, τὰ ὅποια τόσον

καιρὸν ἐνόμιζαν οἱ ἄνθρωποι ἀναίσθητα, κατὰλληλα μόνον νὰ τέρπωνμεν τοὺς ὀφθαλμούς των. Κόπτε μᾶς ἀφόδως· ἐκάστη ἔς μᾶς τὴν ὁποίαν σχίζεις θὰ σε βοηθήσῃ ν' ἀνακαλύψῃς τὰ μυστήρια τῆς ζωῆς μᾶς, τὰ ὅποια κανεὶς δὲν ὑπώπτευσεν. Παρατήρησέ μᾶς, ἐξέτασέ μᾶς, ἐμβάθυνε εἰς τοὺς νόμους οἱ ὁποῖοι μᾶς διέπουν· μάθε πῶς γεννῶμεθα καὶ πῶς ἀποθνήσκουμεν.

Ἡ φωνὴ ἐκεῖνη δὲν ἐξήρχετο μόνον ἐκ τῶν μεγάλων καὶ μεγαλοπρεπῶν ἀνθέων τῶν τροπικῶν, οὐδὲ ἐκ τῶν ἀνθέων τῶν κήπων· ὅλα τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν, τὰ λευκάνθεμα, τὰ ἴα, ὁ θύμος, ὅλα ὅσα φύονται ἐπὶ τῶν βράχων ἢ παρὰ τὴν ὄχθην τῶν ποταμῶν ὅλα, ὅλα συνηνοῦν τὴν φωνὴν των· ἕκαστον δὲ φυτόν, ἕκαστος κυλός, ἐκάστη κάλυξ εἶχεν ἰδίαν φωνήν, ὅλοι δὲ ἐκεῖνοι οἱ τόνοι ἀπετέλουν μελωδικὴν ἁρμονίαν, ἥτις ἐβύθιζεν εἰς ἀληθῆ μαγείαν τὸν μικρὸν Κάρολον.

— ὦ, ναί, ἀπῆντα εἰς τοὺς μυστηριώδεις ἐκεῖνους λόγους, τοὺς ὁποῖους μόνος αὐτὸς ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ· σὰς ἀγαπῶ καὶ θὰ ἀποκαλύψω εἰς τὸν κόσμον τὴν χάριν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειάν σας.

Καὶ ἔκυψε πρὸς τὰ πλησιέστερα ἄνθη, διὰ νὰ τα κόψῃ· ἀλλὰ διὰ μιᾶς πέριξ αὐτοῦ συνέβη τι ἀπροσδόκητον· ὅλα τὰ ἄνθη ἐφάνησαν ὅτι ἐκινεῖντο καὶ ὅτι ἐξερρίζουντο μόνον των. ἐπλησίασαν εἰς τὸ παιδίον, τὸ περιεκύκλωσαν, ἐσχημάτισαν εὐώδη κύκλον περὶ αὐτό, ἀνέβησαν μέχρι τῆς καρδίας του, μέχρι τῶν βραχιόνων του, ἔπειτα μέχρι τῆς κεφαλῆς του ὅπου συμπεριεπλέχθησαν εἰς θαυμάσιον στέφανον. Τὸ μέτωπον τοῦ παιδίου ἠκτινοβόλει ὑπὸ τὸ ἔμβλημα ἐκεῖνο τοῦ ἐνδόξου μέλλοντος, καὶ ἐγένετο ὁλονὲν μεγαλεῖτερον ὑπὸ τοὺς ἐναγκαλισμούς των ἀγαπητῶν ἐκείνων ἀνθέων.

Αἶφνης ἡσθάνθη γλυκεῖαν ἀναπνοὴν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του· ἐν γλυκὺ φίλημα ἐθώπευσεν αὐτήν, καὶ τὸ παιδίον ἡσθάνθη ἄρρητον εὐτυχίαν· τόσῃ δὲ μεγάλῃ ὑπῆρξεν ἡ χαρὰ του ὥστε ἀφυπνίσθη. Καὶ εἶδε τὴν μητέρα του, ὁρθὴν πλησίον του, εἰς τὸ φῶς τῆς αὐγῆς. Τὸ φίλημα ἐκεῖνο ἦτο τῆς μητρὸς του, τῆς μητρὸς του ἥτις μόνῃ ἐνόει τὴν ψυχὴν του!

[Ἐπεταὶ συνέχεια]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

[Ἐκ τῶν τῆς Κ^α Λουίζης Κολῆ]

Η ΔΥΣΙΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἦρχισε νὰ βραδυάζῃ. Τὰ παιδιὰ τοῦ καπετὰν Στάθη, ὁ Κωνσταντῆς, ἡ Σοφία καὶ τὸ Λενάκι εἶνε εἰς τὴν ἀκρογιαλιά· ἡ Σοφία καὶ τὸ Λενάκι κάθονται μέσα εἰς τὴν βάρκαν τοῦ πατρὸς των, ὁ Κωνσταντῆς, ποῦ ἔχει τὸ πανταλόνι του ἀνασκουμπωμένο διότι ἐμάζεψε καδουράκια, εἶνε ἀπ' ἔξω.

Εἰς τὸν λιμένα εἶνε ἀρκετὰ πλοῖα ἀραγμένα· τὰ παιδιὰ ὅμως δὲν ἔχουν εἰς αὐτὰ τὴν προσοχὴν των· καὶ ἄλλο παρατηροῦν μὲ προσοχὴν· τὸ βασίλειον τοῦ ἡλίου.

Ὁ δίσκος του μεγαλοπρεπῆς, κατακόκκινος καταβαίνει σιγὰ σιγὰ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἀντικρυνοῦ βουνοῦ. Ἡ θάλασσα γίνεται κατακόκκινη ἀπὸ τὸ κόκκινον φῶς τοῦ ἡλίου, τὰ παιδιὰ πρώτην φορὰν εἶδαν τὸ ὥραϊον, τὸ μαγευτικὸν ἐκεῖνο θέαμα.

Ὁ ἥλιος καταβαίνει ἀκόμῃ· ὀλίγον ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα εἶνε σύννεφα, τὰ ὅποια εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου λαμβάνουν εἰδῶν εἰδῶν σχήματα· ἓνα ἐκεῖ ὁμοιάζει μὲ νησί εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους, ἐν ἄλλο ὁμοιάζει μὲ χοῖρον, ἐν ἄλλο, μέγαν, ὁμοιάζει μὲ λέοντα, μὲ φοβερὸν λέοντα· τίποτε δὲν του λείπει· ἡ μακρὰ χαίτη του· ἡ μεγάλη καὶ ἀνδρειωμένη οὐρά του, ἡ κεφαλὴ του καὶ τὰ πόδια του· θαρρεῖς πῶς θὰ μουγκρίσῃ. Τὸ Λενάκι ἐφοβήθη καὶ ἐστρυμώχθη καλλιτέρα εἰς τὴν ἀγκάλῃν τῆς Σοφίας.

Ὁ ἥλιος καταβαίνει ἀκόμῃ· τὸ νησί, ὁ χοῖρος καὶ ὁ φοβερός λέων ἐξαφανίζονται· ἡ κατακόκκινη σφαῖρα ἐγλίστρησεν ὀπίσω ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ.

Ἐβράδυσεν· ἡ θάλασσα, τὰ βουνά, ἡσυχάζουν· ὅλη ἡ φύσις ἡσυχάζει· τὰ παιδιὰ παρατηροῦν ἀκόμῃ ἐμπρὸς των· καὶ αἰσθάνονται μέσα εἰς τὴν καρδίαν των, ποῦ δὲν ἤξεύρουν καὶ αὐτὰ καλὰ καλὰ τί εἶνε. Εἶνε ἐν αἰσθημα ὡσὰν ἐκεῖνο ποῦ κάμνει τὰ πουλάκια νὰ κελαιοῦν, εἶνε ἓνα τραγοῦδι τῆς καρδίας πρὸς τὸν Πλάστην, ποῦ λέγει:

— Θεέ, τί εὐμορφὸ ποῦ ἔκαμες τὸν κόσμον!

ΕΙΣ ΑΠΕΡΓΙΑΝ!

—Εἶδες τὴν νέαν διδασκάλισσαν; ἡρώτησεν ἡ Εὐφροσύνη τὸν ἀδελφόν της.

—Ὅχι ἀκόμη· ἀλλὰ δὲν ἔχω καὶ ὄρεξιν νὰ τὴν ἴδω, εἶπεν ὁ Ἐκτωρ μὲ ἀπότομον τόνον φωνῆς.

—Ξεύρεις, αὐτὴ δὲν εἶνε σὰν τὴν ἄλλην. δὲν εἶνε ἡλικιωμένη, καὶ δὲν φορεῖ ματογυῶλια. Εἶνε νέα· μόλις πέρυσιν ἐβγήκε ἀπὸ τὸ Ἀρσάκειον, καὶ ἔρχεται κατ' εὐθεϊαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας.

—Αἶ, καὶ τί με νοιάζει;

—Ἐχει ξανθὰ μαλλιά, δὲν εἶνε καθόλου πρόστυχη, φέρεται μὲ πολλὴν εὐγένειαν.

—Τί νὰ τὰ κάμω ὅλα αὐτά; μήπως δὲν θὰ μᾶς βάζῃ καὶ αὐτὴ νὰ μανθάνωμεν γραμματικὴ καὶ ἀριθμητικὴ; Ὅλες τὸ ἴδιο εἶνε. Ξεύρεις, Φρόσω; μοῦ ἔρχεται μία ιδέα.

—Τί πρᾶγμα;

—Ἐρχεσαι νὰ κάμωμεν ἀπεργίαν;

—Καὶ πρῶτα, πρῶτα τί θὰ εἴπῃ ἀπεργία;

—Νά, ὁ πατέρας ἀνεγίνωσκε προχθὲς εἰς τὴν ἐφημερίδα ὅτι οἱ ἀμαξηλάται τοῦ τροchioδρου τοῦ Παρισίων ἔκαμαν ἀπεργίαν.

—Δηλαδή;

—Ἐπαυσαν νὰ ἐργάζωνται· ἐγὼ ἂν ἤμην ἀμαξηλάτης τοῦ τροchioδρόμου, δὲν θὰ ἔκαμνα ποτὲ ἀπεργίαν, διότι μ' ἀρέσει νὰ στέκωμαι ἐμπρὸς εἰς τὴν ἀμαξα τοῦ τροchioδρόμου καὶ νὰ κτυπῶ τὰ ἄλογα· ἀλλὰ νὰ μανθάνω μαθήματα...

—Ἡ ιδέα σου μ' ἀρέσει! εἶπεν ἡ Εὐφροσύνη, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον ἤστραψεν ἀπὸ αἰφνιδίαν χαρὰν· ἄς κάμωμεν λοιπὸν ἀπεργίαν.

Ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος ἔφθασεν· ἡ νέα διδασκάλισσα, ἣτις ὀνομάζεται Ἑλένη, περιμένει τοὺς μαθητάς της εἰς τὸ σπουδαστήριον. Ἐρχεται πρᾶγματι ἐξ Ἀθηνῶν τὸ πρόσωπόν της τὸ νεανικόν, τὸ ὁποῖον περιβάλλει μὲ τὸσσην χάριν ἡ ξανθὴ κόμη της, τὸ πρόσωπόν της, τὸ ὁποῖον ἐκ φύσεως εἶνε εὐθυμον, καλύπτει σύννεφον λύπης. Ἡ δυστυχὴς Ἑλένη ἀφῆκε τὴν μητέρα της καὶ δύο μικρὰς ἀδελφὰς καὶ ἦλθεν εἰς Μάντζεστερ. Ἀφ' οὗ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς των κατεστράφη ἡ περιουσία των ἐξενητεύθη, ἔφυγε τὸσον μακρὰν ἀπὸ τὴν μητρικὴν στέγην διὰ νὰ ἐργασθῇ, διὰ νὰ συντηρήσῃ

τ' ἀγαπητά της ὄντα. Ἐχει μεγάλην διαθέσιν νὰ εὐαρεστήσῃ εἰς τὰ παιδία, ἔχει ἀπόφασιν νὰ εἶνε πάντοτε καλὴ καὶ γλυκεῖα, ποτὲ νὰ μὴ τοῖς εἴπῃ πικρὸν λόγον.

Τὰ παιδία ἦλθον συνοδευόμενα ὑπὸ τῆς μάμμης των.

—Σὰς προειδοποιῶ, κυρία, εἶπεν αὕτη ἄμα εἰσελθοῦσα, ὅτι τὰ παιδία ταῦτα εἶνε πολὺ ἐξυπνα, ἀλλὰ συγχρόνως εἶνε καὶ πολὺ ἀδύνατα, δι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ εἰσθε πολὺ ἀπαιτητικὴ.

—Ἐξυπνα; εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἡ Ἑλένη, ἐξετάζουσα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν της τὴν σκυθρωπὴν μορφήν τῆς Εὐφροσύνης καὶ τὸ ἐκφράζον ἐπιμονὴν πρόσωπον τοῦ Ἐκτορος· δὲν μοῦ κάμουν αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν· ἀδύνατα; μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ ἐναντίον εἶνε ἀληθές.

—Ναί, ἐξηκολούθησεν ἡ γραῖα κυρία· πρὶν ἔλθετε εἶχαν μίαν ἄλλην κυρίαν, ἡ ὁποία ἐφόρωνε τὰ κακόμοιρα τὰ παιδιὰ μὲ ῥήματα, καὶ ἕνα σωρὸν ἄλλα πράγματα...

—Ἐν τούτοις;... προσεπάθησε νὰ εἴπῃ ἡ Ἑλένη.

Ἡ νέα διδασκάλισσα δὲν ἀπετελείωσε τὴν φράσιν της, ἀλλ' ἐνόησεν ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε τὸσον εὐκόλον ὅσον ἐνόμιζεν.

Ἦνοιξεν ἕν βιβλίον· τὸ βιβλίον εἶνε εὐάρεστον καὶ ἐνδιαφέρον· εἰς τόμος τῆς «Διαπλάσεως»· ἠθέλησεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον των.

—Ἀνάγνωσε, καλὴ μου Εὐφροσύνη, εἶπεν ἡ «κυρία» εἰς τὴν κόρην. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Ἐκτωρ θὰ γράψῃ μίαν σελίδα.

Ἡ Εὐφροσύνη ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ χωρὶς ὄρεξιν, ψελλίζουσα οἰκτρά· ἀλλ' ὁ Ἐκτωρ ἔχει σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ κάμῃ ἀπεργίαν. Ἀντὶ νὰ λάβῃ τὸ τετραδίδόν του, ἔλαβεν ἕν τεμάχιον κλωστῆς τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐσχημάτισε μὲ αὐτὸ ἕνα «πριόνι».

—Παιδί μου, εἶπεν ἡ Ἑλένη, δὲν με ἤκουσες;

—Ἐγὼ ἀκούω καλὰ, ἀπεκρίθη τραχέως ὁ Ἐκτωρ.

—Τότε λοιπὸν κάμ' ὅ,τι σοῦ εἶπα.

Ὁ Ἐκτωρ δὲν ἀπήντησεν, ἀλλ' ἐξηκολούθει νὰ κινῇ τοὺς δακτύλους ὡς νὰ πριονίζῃ μὲ τὸ «πριόνι» του.

Ἡ Ἑλένη ἔστρεψε καὶ εἶδε τὴν μάμμην μὲ ἐκφράσιν βαθείας λύπης.

—Δὲν ἔχει διαθέσιν νὰ ἐργασθῇ σήμερα, εἶπεν αὕτη.

—Πραγματικῶς, προσεῖπεν ὁ Ἐκτωρ, ἐκάμαμεν ἀπεργίαν.

—Ἀπεργίαν, ἐπανελάβεν ἡ μάμμη, γελῶσα ἡχηρῶς. Ἀπεργίαν! Τί ἐξυπνα παιδιὰ. Θεέ μου!

—Ναί, ἐκάμαμεν ἀπεργίαν· ἡ Εὐφροσύνη καὶ ἐγὼ ἀπεφασίσαμεν νὰ μὴ ἐργασθῶμεν.

Ἡ Εὐφροσύνη εἶχε μὲν εὐρὴ ὥραιαν τὴν ιδέαν ὅταν κατ' ἀρχὰς τὴν ἐπρότεινεν εἰς αὐτὴν ὁ ἀδελφός της, τώρα ὅμως ἐντρέπεται νὰ δεῖξῃ εὐθὺς ἀμέσως εἰς τὴν «κυρίαν Ἑλένην» ὅτι εἶνε ὀκνηρὰ καὶ κακοαναθρεμμένη κόρη· ἀλλ' ὑπεσχέθη νὰ κάμῃ ὅ,τι καὶ ὁ ἀδελφός της· ἐστῆριξε λοιπὸν τοὺς δύο ἀγκῶνας της ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἔπαυσε τὴν ἀνάγνωσίν της.

Αἰφνης ἡ θύρα τοῦ σπουδαστηρίου ἀνοίγεται καὶ ἐμβαίνει ὁ κ. Παντολέων, υἱὸς τῆς γραίας μάμμης καὶ πατὴρ τῶν δύο παιδίων. Ὁ κύριος Παντολέων εἶνε πλουσιώτατος ἔμπορος, συχνὰ

ταξιδεύων διὰ τὰς ὑποθέσεις του· καὶ τὴν ἡμέραν δ' ἐκείνην ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ἐβράδυνεν ἐπὶ μίαν ἡμέραν τὴν ἀναχώρησίν του.

Ἡ γραῖα μήτηρ τῶ διηγεῖται μειδιῶσα καὶ κατευχαριστημένη τὴν ἐξυπνάδα τῶν παιδίων.

—Ὅλοι λοιπὸν σήμερα ἔκαμαν ἀπεργίαν; εἶπε καὶ ὁ μάγειρος καὶ οἱ βοηθοὶ του καὶ αὐτοὶ ἀπεργίαν ἐκήρυξαν ὅπως πρὸ ὀλίγου ἔμαθα. Ὅλοι των λοιπὸν θὰ μείνουν εἰς τὸ σπίτι χωρὶς νὰ κάμουν τίποτε. Σεῖς, μητέρα μου, ἡ γυναῖκα μου τὴν ὁποίαν θὰ φωνάξω τώρα, σεῖς δεσποινὶς Ἑλένη, καὶ ἐγὼ θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον νὰ γευματίσωμεν.

Ἄν ὁ μάγειρος καὶ οἱ βοηθοὶ του ἔκαμαν πραγματικῶς ἀπεργίαν, δὲν δύναμαι νὰ τὸ βεβαιώσω· ἴσως ἐπρόκειτο ὅλοι νὰ προπέμψουν τὸν ἀναχωροῦντα πατέρα καὶ ἐμελλον νὰ φάγουν ὅλοι εἰς τὸν σταθμόν· ἡξεύρω ὅμως θετικῶτατα ὅτι τὸ πρόγευμα τῆς Εὐφροσύνης καὶ τοῦ Ἐκτορος ἔκαμαν ἀπεργίαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΤΕΡΟΤΕΧΝΙΑ ΕΝ ΜΕΞΙΚΩ

Ἄν θαυμάζωμεν τὰ ὥραια πράγματα, τὰ ὁποῖα στολίζουν τὰς αἰθούσας τῶν οἰκιῶν ἢ εἶνε ἐκτεθειμένα εἰς τὰς προθήκας τῶν καταστημάτων, ἴσως σκεπτόμεθα ἐνίοτε ὅτι οἱ σημερινοὶ τεχνῖται εἶνε ἐπιτηδειότεροι ἀπὸ τοὺς συναδέλφους των, οἱ ὁποῖοι ἔζων ἄλλοτε.

Τοῦτο ὅμως μόνον ὅσον ἀφορᾷ μερικοὺς κλάδους τῆς καλλιτεχνίας καὶ τῆς βιομηχανίας εἶνε ἀληθές· εἰς πολλὰ πράγματα οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἄλλοτε ἐπιτηδειότεροι ἢ τώρα. Τοῦτο εἶνε ἀληθές ὅχι μόνον διὰ τὴν Εὐρώπην ἐν γένει ἀλλ' ἀκόμη καὶ διὰ τὴν Ἀμερικὴν.

Ὅτε τὴν δεκάτην ἕκτην ἑκατονταετηρίδα ἔφθασαν εἰς Μεξικὸν οἱ Ἰσπανοί, ὁ λαὸς τὸν ὁποῖον εὖρον ἐκεῖ καὶ ὑπέταξαν ἦτο ἐπιτηδειώτατος εἰς τὴν κατασκευὴν μεταλλίνων ἢ ἄλλων σκευῶν. Κατεσκεύαζαν καλλιτεχνικώτατα ἀπὸ ὀπτῆν γῆν, ἀπὸ ἄργυρον ἢ ἀπὸ χρυσὸν βατράχους, πτηνὰ, σαύρας, ὄφεις, ἀλώπεκας, λύκους, κύνας καὶ ἄλλα ζῶα. Πολλὰ δὲ ἐξ αὐτῶν

εἰμίμων οἱ Μεξικανοὶ ὡς θεοῦς. Οὐδεὶς ἰσπανὸς χρυσοχόος, κατὰ τὴν ἰδίαν ὁμολογίαν τῶν νικητῶν, ἦτο εἰς θέσιν νὰ συγκριθῇ πρὸς τοὺς Ἀτζέκους.

Ἀλλ' ἐτι περισσότερον τῶν ἐκ μετάλλου καλλιτεχνημάτων ἐκείνων ἐθαύμαζον οἱ Εὐρωπαῖοι τὰ θαυμάσια κομφοτεχνήματα ὅσα κατεσκεύαζον οἱ Μεξικανοὶ ἐκ πτερῶν. Ὡς καὶ οἱ γέροντες ἰσπανοὶ στρατιῶται, οἱ τραχεῖς καὶ σκληραγωγημένοι πολεμισταί, εἰς τοὺς ὁποίους τὰ ὥραια ἔργα τῆς τέχνης κάμουν συνήθως ὀλίγην ἐντύπωσιν, ὡς καὶ αὐτοὶ ὅτε ἐπέστρεφον οἴκαδε ὠμίλουν μὲ θαυμασμόν περὶ τῶν ἔργων τῶν Μεξικανῶν καὶ ἔφερον μαζί των εἰς τοὺς οἰκέτους των τοιαῦτα κομφοτεχνήματα.

Ἀλλὰ μετὰ τῆς ἐλευθερίας ἀπώλεσαν οἱ κατ' οἰκίαν τοῦ Μεξικοῦ καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν αἶσθημα καὶ τὴν ἐπιτηδειότητά των πρὸς κατασκευὴν καλλιτεχνικῶν ἔργων. Ἀνηλεῶς καταπιεζόμενοι ὑπὸ τῶν κατακτητῶν Ἰσπα-

νών ἐκαλλιέργουν ὡς σκλάβοι τὴν γῆν.

Ἡ γλυφὴ καὶ καλλιτεχνικὴ κατεργασία τῶν πολυτίμων λίθων, τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου δὲν μετεβιβάζετο πλέον ἀπὸ πατρός εἰς υἱόν, ἀλλ' ἡ τέχνη εἶχε τελείως λησμονηθῇ. Μόνον τὴν καλλιτεχνικὴν κατεργασίαν τῶν πτερῶν διεφύλαξαν μέχρι τοῦδε. Καὶ ταύτην δὲ ἐξασκοῦσι κρυφίως καὶ εἰς οὐδένα ξένον ἐπιτρέπουσι νὰ μάθῃ τὸ μυστικόν των.

Εἰς περιηγητῆς, ὅστις πρό τινων ἐτῶν εὐρίσκειτο ἐν Μεξικῷ, ἐθαύμαζε τὰ χάρτινα φύλλα τὰ ὅποια οἱ ἰθαγενεῖς μὲ τόσῃ τέχνῃ καὶ χάριν κοσμοῦσι διὰ πτερῶν. Ἦθελε νὰ πληροφρηθῇ πῶς γίνεται ἡ ἐργασία ἐκείνη, εἰς δὲ φίλος του ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν καλύβην ἐνὸς καλλιτέχνητος τῶν πτερῶν.

Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆλθον εὗρον αὐτὸν ἐργαζόμενον ἐκάθητο δὲ ἐπὶ μαλλίνου καλύμματος ἐξηπλωμένου ἐπὶ τοῦ χωματίνου δαπέδου τῆς πτωχικῆς του κατοικίας.

Τὸ φῶς εἰσῆρχετο καὶ ἐφώτιζεν αὐτὸν διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας. Ὁ πτεροτέχνης ἐκεῖνος ἦτο ἰθαγενὴς καὶ εἶχε πολὺ μελαχροινὸν τὸ δέριμα καὶ μαύρην κόμην. Πέριξ αὐτοῦ εὐρίσκοντο μικρὰ καὶ μεγάλα ἀγγεῖα μὲ χρώματα, καὶ διάφορα ἔργα ἡμιτελῆ ἢ τελειωμένα.

Ταῦτα ἐπώλησε λίαν προθύμως εἰς τὸν περιηγητήν, ὅτε ὅμως οὗτος τῷ προσέφερε σημαντικὸν ποσὸν διὰ νὰ τῷ δείξῃ πῶς ἐκτελεῖ τὸ

ἔργον, πῶς ἀναμειγνύει τὰ χρώματα καὶ πῶς προσαρμόζει καὶ συνδυάζει τὰ πτερὰ ὥστε τὰ πτηνὰ νὰ φαίνωνται ὡς νὰ ᾔσαν ζωντανὰ καὶ ἔτοιμα νὰ πετάξουν, τότε ὁ ἐργάτης τῶν πτερῶν ἔσεισε τὴν κεφαλὴν του.

Περὶ τῆς τέχνης του δὲν ἤθελε λέξιν νὰ ἐκστομίσῃ, οὐδὲ ἀπεφάσισε νὰ ἐργασθῇ πρὸ τοῦ ξένου, ἐκ φόβου μήπως οὗτος μαντεύσῃ τὸ μυστικόν.

Λεπτομέρειαι λοιπὸν τῆς τέχνης ταύτης δὲν μας εἶνε γνωσταί, γενικὰ τινὰ ὅμως περὶ αὐτῆς γνωρίζομεν.

Καὶ πρῶτον σχεδιάζει ὁ τεχνίτης ἐπὶ τεμαχίου χάρτου τὸ πτηνόν, ἔπειτα εἰς τὸ σχεδίασμα ἐκεῖνο τίθεται κηρὸς καὶ ἔπειτα ἀρχίζει ἡ προσαρμογὴ τῶν πτερῶν. Τὸ ἔργον προχωρεῖ πολὺ βραδέως. Οἱ ὀφθαλμοὶ κατασκευάζονται μὲ λεπτοτάτας χάνδρας, οἱ δὲ πόδες καὶ τὸ ράμφος ζωγραφίζονται πιστότατα ὡς νὰ εἶνε ἀληθινά. Ἀφ' οὗ κατασκευασθῇ τὸ πτηνόν — εἶνε δὲ ἡ κεφαλὴ, ἐξ αἰτίας τῶν λεπτοτάτων αὐτῆς μερῶν, τὸ δυσκολώτερον μέρος — τότε ζωγραφίζεται εἰς κλάδος, μία πέτρα, μία φυλλὴ ἢ ἄλλο τι πλησίον αὐτοῦ καὶ τὸ καλλιτεχνικώτατα διακοσμηθὲν φύλλον χάρτου μεταβαίνει εἰς τὰς χεῖρας τῶν παιδίων, τὰ ὅποια πωλοῦσι συνήθως εἰς τοὺς δρόμους τὰ τοιαῦτα ἔργα.

ΔΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

ΜΙΚΡΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Αἱ μικραὶ σταγόνες, αἱ ὅποια πίπτουν μία μία ἀπὸ τὸν οὐρανόν, γεμίζουν ἐν τέλει τὰ ποτάμια καὶ σχηματίζουν τὴν ἀπέραντον θάλασσαν.

Τὰ μικρὰ πράσινα φύλλα, τὰ ὅποια ἐφύτρωσαν πρώτην φορὰν ἡμέραν τινὰ τῆς ἀνοίξεως, σκεπάζουν ἐν τέλει τὰ μεγάλα δένδρα καὶ σχηματίζουν τὰ πυκνὰ φυλλώματα τῶν δασῶν.

Οἱ μικροὶ κόκκοι τοῦ σίτου τριβόμενοι ἀπὸ τὴν μολόπετραν σχηματίζουν ἐν τέλει μεγάλους σάκκους λευκοῦ ἀλεύρου.

Τὰ μικρὰ δευτερόλεπτα παρέρχόμενα τὸ ἐν

κατόπιν τοῦ ἄλλου σχηματίζουν ἐν τέλει τὸν βίον ἐνὸς ἀνθρώπου.

Αἱ μικραὶ γνώσεις, αἵτινες ἀπεκτῆθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μεταβάλλουν τὸν ἀμαθῆ εἰς σοφόν.

Τὰ μικρὰ σφάλματα συχνὰ ἐπαναλαμβάνόμενα μεταβάλλονται εἰς κακὰς ἐξεις καὶ μας κάμνουν μισητοὺς καὶ ἀξίους περιφρονήσεως.

Ἄλλ' ἐπίσης καὶ αἱ μικραὶ καλαὶ πράξεις, αἱ μικραὶ γλυκεῖαι λέξεις συχνὰ ἐπαναλαμβάνόμεναι σχηματίζουν ἐν τέλει τὸν καλὸν χαρακτήρα, τὸν χαρακτῆρα ὅστις ἐλκύει τὸ σέβας καὶ τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἀγάπην.

Ο ΛΕΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Βεβαίως εἶνε μεγάλη τιμὴ νὰ δώσωμεν εἰς τὸ ζῶον αὐτὸ τὸ ὄνομα λέων. Πρὸς τὸν κυρίως λέοντα, ὅστις κατοικεῖ τὴν Ἀφρικὴν, δὲν ὁμοιάζει ὁ ἀμερικανικὸς λέων οὔτε κατὰ τὸ μέγεθος καὶ ἐπιβλητικὸν ἀνάστημα, οὔτε κατὰ τὸ μέγεθος βράδιμα, οὔτε κατὰ τὴν ἰσχυρὰν κεφαλὴν, οὔτε κατὰ τὸν φοβερὸν βρυχηθμόν, οὔτε κατὰ τὴν θαυμασίαν χαίτην, ἥτις καλύπτει ἐκεῖνον ἐν εἵδει βασιλικῆς πορφύρας.

Ὁ ἀμερικανικὸς λέων εἶνε κούγκαρ, ἢ ὅπως ὀνομάζουν αὐτὸν εἰς τὸ Περού, πούμα.

Ἡ μόνη του ὁμοιότης πρὸς τὸν λέοντα συνίσταται εἰς τὸ χρώμα τοῦ τριχώματός του, τὸ ὅποιον δὲν εἶνε ῥαβδωτὸν ἢ στικτὸν ὅπως τῆς τίγρος, τοῦ πάνθηρος, τῆς λεοπαρδάλεως καὶ ἄλλων ζῶων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ καθαρῶς πυρροῦ χρώματος ὅπως τὸ τοῦ λέοντος.

Δὲν δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι πράγματι θὰ ἐπεθύμουν νὰ εὐρεθῶ εἰς τὴν ἔρημον, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μὲ τὸν βασιλέα τῶν ζῶων, καὶ ἂν ἀκόμη οὗτος πρὸ μικροῦ ἀκριβῶς ἔχη σηκωθῇ ἀπὸ τὴν τράπεζαν. Τί νὰ σας εἶπω; ὅσα καὶ ἂν λέγουν μερικοὶ περιηγηταί, ὅτινες ἀγαθῇ τῇ καρδίᾳ δι᾽ ἐκτενέστερον ὅτι ὁ λέων ὅταν

εἶνε χορτάτος εἶνε ἥσυχος καὶ δὲν ἐπιπίπτει κατὰ τῶν διερχομένων πλησίον του, θεωρῶ ἡκιστα εὐχάριστον τοιαύτην συνάντησιν.

Καὶ ἐν τούτοις προτιμότερα πάλιν εἶνε ἡ συνάντησις μὲ ἓνα λέοντα παρὰ μὲ ἓνα κούγκαρ.

Ὁ λέων δὲν ἀναρριχᾶται, καὶ δὲν διατρέχει τις τὸν κίνδυνον νὰ δεχθῇ αὐτὸν κατὰ κεφαλῆς ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐνὸς κλάδου, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἀξιόλογα δύναται νὰ πράξῃ ὁ κούγκαρ, ὁ ὁποῖος ὡς τὰ ἄλλα ζῶα τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἀναρριχᾶται ἐπὶ τῶν δένδρων ὡς γάτα.

Συχνά, εἶνε ἀληθές, ὁ κούγκαρ δὲν ἔχει ἀρκετὴν δύναμιν διὰ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐρημό-

Ο ΚΟΥΓΚΑΡ

νει ἰδίως ἀγέλας καὶ ποιμνία· ἂν ἐν τούτοις ἐν παιδίον κάμη περίπατον εἰς μέγα τι δάσος τῆς Ἀμερικῆς, ποῖος ἡξεύρει τί ἡμπορεῖ νὰ συμβῇ.

Ὅπως δὴποτε εἰς τοὺς φίλους μου τοὺς ἀγαπῶντας τὰς περιπετείας εὐχομαι ν' ἀναγινώσκωσι μόνον αὐτὰς καθήμενοι ἀναπαυτικῶς εἰς τὸν καναπέ των, χωρὶς νὰ διατρέξωσιν οἱ ἴδιοι τοὺς κινδύνους των καὶ χωρὶς νὰ αἰσθανθῶσι ποῖαν ἐντύπωσιν προξενεῖ ὄνυχ καὶ ὀδὸς λέοντος ἢ τίγρεως ἐμνηγόμενος εἰς τὰς σάρκας των.

Φιλοζῶιος

ΠΡΟΓΟΝΙΚΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ

Ὁ Λακωνικὸς λόγος δὲν ἔχει ἐξώφλοιον ἀλλὰ μόνον οὐσίαν. Ὅταν ὁ Φίλιππος ἔγραψε πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους: «Ἐὰν εἰσβάλω εἰς τὴν Λακωνικὴν, θὰ σας καταστρέψω», ἐκείνοι ἀπεκρίθησαν: «Αἶκα» (δηλαδή εἰς).

Κατὰ τὸν Πλούταρχον οὐδὲν τῶν ἡμετέρων ὀργάνων ἢ φύσις ἔχει τόσον καλῶς ὀχυρώσῃ ὅσον τὴν γλῶσσαν, θέσασα πρὸ αὐτῆς τοὺς ὀδόντας. Τὰ ἀχαλίνωτα στόματα ἐπιφέρουσι δυστυχίαν.

ΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΝ ΜΟΥ ΦΟΡΕΜΑ

[Μονόλογος πρὸς ἀπαγγελίαν ἐν σχολικαῖς ἢ οἰκογενειακαῖς ἐορταῖς]

ΣΟΦΙΑ

“Ας γελοῦν ὅσον θέλουν, ἐγὼ ποτὲ δὲν θὰ συμφωνήσω μαζί των. Τὸ φόρεμα ποῦ προτιμῶ ἐγὼ εἶνε τὸ καθημερινό μου. — Μ’ αὐτὸ δὲν στενοχωροῦμαι καθόλου· δὲν με σφίγγει πουθενά· αἱ κινήσεις μου εἶνε ἐλεύθεροι· εἶμαι μιὰ χαρά. — “Όταν ὅμως φορῶ τὸ καινούργιο μου φόρεμα, εἰς τὰς ἐορτάς, διὰ νὰ πάγω κᾶπου, τότε ἀρχίζουν τὰ βόξανα. “Αν σηκώσω ὑψηλὰ τὸ χέρι μου, τρίζει κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην, ἂν σηκώσω τὸ κεφάλι μου, ὁ γαγκᾶς τσουγκρανάει τὸν λαιμόν μου.

Πρέπει νὰ περιπατῶ τεντωμένη καὶ ἀλύγιστοι· σωστὴ καταδίκη! . . . μοῦ χαλᾷ ἡ διάθεσις μου, καὶ ἔπειτα λέγουν ὅτι εἶμαι γρυνιάρικα καὶ κακὴ. Πόσες φορές ἔγινεν αἰτία αὐτὸ τὸ φόρεμα νὰ με μαλώσουν!

Μὲ τὸ καλόν μου φόρεμα ἡ μικρότερη ἀπροσεξία γίνεται μεγάλο δυστύχημα· χαλᾷ τόσο ἐύκολα αὐτὸ τὸ φόρεμα! μὲ τὸ τίποτε τσαλακόνεται· εἶνε τόσο κολλημένο ἐπάνω μου, ποῦ ξεσχίζεται ἔτσι, γιὰ διασκέδασι· κάθε σταλαγματιὰ νεροῦ γίνεται κηλὶς ἐπάνω του.

Κάθε ὥρα καὶ στιγμή πρέπει νὰ χῶ ’ς αὐτὸ τὸν νοῦν μου· δὲν ἤμπορῶ νὰ εὕρω ἡσυχία μαζί του· μόνον ὅταν εἶνε μέσα ’ς τὸ ἀρμάρι ἡσυχαζῶ ἐπὶ τέλους.

Πόσον ἀλλοιώτικο εἶνε τὸ καίμενό μου, τὸ καλὸ μου καθημερινὸ φόρεμα! Αὐτὸ δὲν με βάζει εἰς καμμίαν ἀνησυχίαν· δὲν γίνεται αὐτὸ αἰτία νὰ χάσω τίποτε. “Όταν το φορῶ ἤμπορῶ νὰ τρέχω, νὰ πηδῶ, νὰ παίζω ἐλεύθερα. Πόσον εὐτυχὴς εἶμαι μαζί του! Δι’ αὐτὸ τὸ προτιμῶ!

Τὸ ἴδιο κάμνω καὶ μὲ τὰς φίλας μου· περισσότερον ἀγαπῶ ἐκείνας ποῦ δὲν προτιμοῦν αἱ ἄλλαι.

Εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον εἴμεθα πολλαί· μερικά εἶνε πλούσιαι, ἄλλαι δὲν εἶνε. Οὔτε ἡ διευθύντρια, οὔτε αἱ διδασκάλισσαι μᾶς το λένουν,

μολαταῦτα τὸ ἡξεύρομεν· ὅλαι ἡξεύρουν παραδείγματος χάριν ὅτι ὁ πατέρας τῆς Ἀγλαΐας εἶνε πλούσιος σταφιδέμπορος, τῆς Ἀντιγόνης εἶνε τραπεζίτης καὶ τῆς Εἰρήνης ἔχει ἐπτὰ ἀτμόπλοια. “Όλαι λοιπὸν θέλουν νὰ εἶνε φίλαι τῆς Ἀγλαΐας, τῆς Ἀντιγόνης, καὶ τῆς Εἰρήνης. Αὐταὶ τὸ ἐννοοῦν ὅτι ἡ φιλία των ἔχει ζήτησιν καὶ κάμνουν τὸ βαρὺ. Τὴν μίαν ἡμέραν κάμνουν πῶς σε ἀγαποῦν καὶ τὴν ἄλλην δείχνουν πῶς κᾶπου σε εἶδαν, κᾶπου σ’ ἐγνώρισαν. Ἐκτὸς τούτου πρέπει εἰς ὅλα νὰ γίνεται τὸ θέλημά των. “Όταν παίζωμεν εἰς τὴν αὐλήν, ἐβαρέθησαν ἕνα παιγνίδι; πρέπει νὰ το ἀφίσωμεν ’ς τὴ μέση γιὰ χάρι των καὶ ν’ ἀρχίσωμεν ἐκεῖνο ποῦ θέλουν. Καμμία δὲν ταῖς λέγει ὅχι· καμμία δὲν γυρίζει πίσω τὸν λόγον των. Καὶ ὅλα αὐτὰ διότι οἱ πατέρες των εἶνε σταφιδέμποροι, ἢ τραπεζίται, ἢ ἔχουν ἐπτὰ ἀτμόπλοια.

Ἐμὲ ὅμως μοῦ κάμνει τὸ ἴδιο· διὰ νὰ κάμω φίλην μίαν κόρην δὲν ἐρωτῶ τί ἐμπορεῖται, ἢ τί πωλεῖ ὁ πατέρας τῆς, ἀλλὰ μοῦ φθάνει νὰ εἶνε καλὸ κορίτσι, νὰ εἶνε καταδεκτικὸν καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ γίνεται παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ θέλημά της.

“Όπως μερικά κορίτσια θέλουν νὰ συναναστρέφονται μόνον μὲ τὰς πλουσίας, τὸ ἴδιον μερικά εἶνε εὐτυχῇ μόνον ὅταν φοροῦν τὸ καλόν των φόρεμα. Φαντάζεσθε λοιπὸν τί γέλια κάμνουν ὅταν ἀκούουν νὰ λέγω ὅτι ἐγὼ ἀπὸ ὅλα τὰ φορέματα προτιμῶ τὸ σοκολατὶ ποῦ φορῶ καθημέραν.

Εἶνε τὸ φόρεμα τοῦ Παρθεναγωγείου μας. “Όσαι θέλουν νὰ φαίνωνται εὐμορφαι δὲν ταῖς ἀρέσει καθόλου αὐτὸ τὸ ἀπλοῦν φόρεμα ποῦ μᾶς κάμνουν ὅλας ὁμοίας. Ἐμὲ ὅμως μ’ ἀρέσει τὸ καθημερινόν μου φόρεμα μὲ τὸ ὅποιον εἶμαι ἐλεύθερη σὰν πουλί, μὲ τὸ ὅποιον τρέχω καὶ πηδῶ σὰν ζαρκαδί, ἀλλὰ καὶ μελετῶ καὶ γίνομαι ἀξία νὰ μ’ ἐπαινῇ ἡ διδασκάλισσά μου.

Ω.

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ’ Ο ΛΑ

Παράδοξα περὶ τῶν μελισσῶν

Δὲν ἀφίνομεν νὰ περάσῃ εὐκαιρία χωρὶς νὰ ἐμνησθῶμεν τὴν φιλεργίαν, τὴν τάξιν καὶ τὰ ἄλλα προτερήματα τῶν μελισσῶν· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι καὶ αὐταὶ ἔχουσι τὰ ἐλαττώματά των· καὶ τί ἐλαττώματα; Ἀναγνώσατε καὶ κρίνατε.

Κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τῶν ζῴων» εἶδη τινα μελισσῶν εἰσερχόμεναι διὰ τῆς βίρας εἰς ξένας κυψέλας ἀρπάζουσιν ὅλον τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον μέλι καὶ τὸ φέρουν εἰς τὰς ἰδικὰς των κυψέλας. Ἄν δὲ ἡ διαρπαγὴ αὕτη ἐπιτύχῃ, τότε συνηθίζουν εἰς τὴν ληστείαν καὶ προτιμοῦν αὐτὴν παρὰ τὴν ἐργασίαν.

Ἄλλαι μέλισσαι κλέπτουσιν ὅχι κατὰ συμμορίας ἀλλὰ μόναι, καιροφυλακτοῦν λοιπὸν νὰ εὕρουν κατ’ ἄλληλον περίστασιν ὅπως ἔμψωσιν ἀπαράτηρητοι εἰς ξένην κυψέλην. Ἄν ἐπιτύχουν, τότε φέρουν καὶ ἄλλας μελισσας ἐκ τῆς κυψέλης των.

Ὁ περιφημὸς σοφὸς Βόλγερ λέγει ὅτι τοιαῦται κλέπτρια δύνανται νὰ γίνουν αἱ μέλισσαι, ἂν εἰς τὴν τροφήν των προστεθῇ εἰνόνπνευμα. Ταχέως ἀποκτοῦν μεγάλην κλίσιν εἰς τὸ ποτὸν τοῦτο, τὸ ὅποιον καὶ εἰς αὐτὰς ἐξυσκεῖ τὴν ἰδίαν ὀλεθρίαν ἐπιρροὴν ἣν καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· γίνονται μέθυσοι, κακαὶ, ἀγαποῦν τὰς φιλονικίας καὶ παύουν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐργάζωνται. Ἄλλ’ ἡ πείνα δὲν ἀργεῖ νὰ καταλάβῃ καὶ αὐτάς· τότε ὡς ὁ ἄνθρωπος καὶ αὐταὶ περιπίπτουν ἀπὸ ἐγκλήματος εἰς ἐγκλημα.

Γέφυραι.

Ἡ Βενετία καὶ τὸ Ἀμστελδάμον εἶνε αἱ δύο πόλεις τῆς Εὐρώπης, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι τὰς περισσοτέρας γεφύρας. Καὶ ἡ μὲν Βενετία ἔχει ὑπὲρ τὰς 450, τὸ δὲ Ἀμστελδάμον περὶ τὰς 300. Ἐπειτα ἔρχεται ἡ Πετρούπολις ἡ ὁποία ἔχει 130 γεφύρας ἐπὶ τοῦ Νεβα καὶ τῶν διωρύγων, καὶ τὸ Βερολίον ἔχον ὑπὲρ τὰς 50 ἐπὶ τοῦ Σπρέα. Ἡ Βιέννη περὶ τὰς 20, τὸ δὲ Λονδίνον μόνον 15.

“Ορκοὶ καὶ βλασφημίαι.

Ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὅστις ἐκστομίσῃ δημοσίᾳ βλασφημίας καὶ ὀρκους πληρόνει πρόστιμον, τὸ ὅποιον εἰσέρχεται εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον. Πόσον εὐχρῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν τοιοῦτος νόμος εἰσήγετο καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα! Τί εἰσπράξεις θὰ εἶχαν τὰ δημοτικὰ ταμεῖα!

Ἐξυπνητῆριος κλίνη.

Εἰς γερμανικὴν ἐφημερίδα ἀναγινώσκουμεν τὰ ἐξῆς: «Μηχανικὸς τῆς Δρέσδης ἐπεῦρε πρό τινας κλίνης ἐξυπνητήριον. Κατὰ τὴν ὠρισμένην ὥραν ἐν μηχανήμα ἀνάπτει φῶς, ἰσχυρὰ δὲ κωδωνοχρυσία ἀφυπνίζει τὸν κοιμώμενον. Ἄν ὁ κοιμώμενος δὲν σηκωθῇ ἀμέσως ἀπὸ τεμπελίαν, μετὰ πέντε λεπτά ἡ κλίνη ἀποσυντίθεται εἰς τεμάχια μόνῃ της, καὶ ρίπτει τὸν κοιμώμενον κατὰ γῆς.» Ἡ ἐφημερίς δὲν προσθέτει ἂν ἡ κλίνη ζητεῖ καὶ συγχώρησιν διὰ τὴν ἀνησυχίαν.

Τὸ κυνάριον τοῦ Δάρβιν.

Τὸ ὄνομα τοῦ διασήμεου φυσιοδίφου Δάρβιν εἶνε καὶ εἰς εὐρύτερον κύκλον γνωστόν, ἂν καὶ οἱ πολλοὶ δὲν γνωρίζουν περὶ αὐτοῦ ἢ μόνον τὴν περὶ καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ πιθήκων θεωρίαν του, ἀλλὰ καὶ ταύτην λίαν ἀτελῶς ὥστε νὰ τοῖς φαίνεται ὡς ἡ μεγαλειτέρα ἀνοησία τοῦ κόσμου. Ἐνταῦθα ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ Δάρβιν ἤνοιξε νέους ὁρίζοντας ἐρεῦνης εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ ὅτι ἡ δόξα του θὰ μείνῃ ἀφθιτος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὁ μέγας Δάρβιν ὀλίγα ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου του εἶχε παραλάβῃ εἰς τὴν οἰκίαν του κυνάριον, τὸ ὅποιον ὠνόματε Πόλλυ. Μολονότι τὸ ζῶον ἐκεῖνο οὔτε ὥρατον ἦτο, οὔτε ἔκτακτον νοημοσύνην εἶχεν, ἐν τούτοις ὁ Δάρβιν ἠὺχαριστεῖτο νὰ καταγράψῃ ἐπιμελῶς εἰς ἰδιαίτερον ἡμερολόγιον τὰ κινήματα καὶ τὰς πράξεις τοῦ Πόλλυ, τὸν ὅποιον ἀναφέρει εἰς πολλὰ μέρη τῶν συγγραμμάτων του. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κυρίου του, ὁ Πόλλυ ὡς νὰ ἠσθάνετο εὐγνωμοσύνην πρὸς ἐκεῖνον ὅστις κατέστησε τὸ ὄνομά του γνωστόν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον, κατεδίκασεν ἑαυτὸν εἰς ἀσιτίαν, μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρας εὐρέθη νεκρὸς ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ τοῦ Δάρβιν.

Πτηνὰ τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις ἀκριβοῦς ἐρευνητοῦ, ἐν Ἑλλάδι εἶνε γνωστὰ 331 πτηνὰ (πλὴν τῶν κατοικιδίων). Ἐκ τούτων 167 μὲν φωλεούουσιν ἐν Ἑλλάδι, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 164 εἶνε διαβατικά.

Πῶς ἐξαλείφονται αἱ κηλίδες τῆς μελάνης.

Διὰ νὰ ἐξαλείψετε τὰς ἐπὶ τοῦ πατώματος ἢ ἐπὶ πλου τινος κηλίδας μελάνης χύσατε ὀλίγας σταγόνας νιτρικοῦ ὀξέως εἰς κοχλιάριον καφέ· ἂν οὐδὲ ὑγράνετε τὴν κηλίδα τῆς μελάνης μὲ θερμὸν ὕδωρ καὶ τρίψετε αὐτὴν μὲ πανίον, ἐξαλείψετε αὐτὴν μὲ τὸ νιτρικὸν ὀξύδι· ἂν χρωστήτης· ἂν δὲ ἐξαφανισθῇ ἡ μελάνη τρίψετε ἀμέσως τὸ ἔχνος μὲ πανίον βρεγμένον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ· τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶνε ἀναγκαῖον, ἄλλως μένει λευκὸν σημεῖον, τὸ ὅποιον δυσκόλως ἐξαλείφεται.

Πρόσθεσις ἑτεροειδῶν!

Ὁ δημοδιδάσκαλος Λοιδωρικού διδάσκει τὴν πρόσθεσιν.

—Δὲν εἴμπορεῖτε νὰ προσθέσετε δύο πράγματα διαφορετικὰ· παραδείγματος χάριν, ἂν προσθέσετε ἕνα πρόβατον καὶ μίαν ἀγελάδα, αὐτὰ δὲν κάμνουν οὔτε δύο πρόβατα, οὔτε δύο ἀγελάδας.

Εἰς τῶν μαθητῶν, υἱὸς γαλακτοπώλου, ὑφώνει τὴν χεῖρά του καὶ λέγει:

—Αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶνε ἔτσι μὲ πρόβατα καὶ μὲ ἀγελάδας· μὰ σὰν προσθέσωμεν μίαν ὀκτὰ γάλα καὶ μίαν ὀκτὰ νερό, ἔχουμε δύο ὀκτάδες γάλα. Τὸ εἶδα νὰ το κάνῃ ὁ πατέρας μου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 25 'Ιουλίου.

142. Λεξιγράφος.

Δύο τῆς αἰγός, ὧ φίλε, μέλη ἂν εἰς ἓν συνθέσῃς,
Τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πόλιν παρευθὺς θ' ἀποτελέσῃς.
'Εστάλῃ ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρσιλλίου.

143. Στοιχειόγραφος.

Ἐν τὸν αἰθέρα περιτρέχω, στολὴν ἔχω μελανήν·
Ἐὰν κόψῃς τὸν λαιμόν μου
Καὶ τὸν ἓνα τῶν ποδῶν μου,
Τὴν μονοτονὸν θ' ἀκούσῃς καὶ τραχεῖαν μου φωνήν.
'Εστάλῃ ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

144. Αἵνεγμα.

Εἰς κατακύανον, μέγα πεδίον
Λευκὸν ὑπάρχω ὡς κάτοικός του.
Πότ' εἶμαι ἄνδρας, πότε παιδίον,
Ποτέ δὲν φεύγω πρὸς τὰ ἐκτός του.

145. Ἀναγραμματισμός.

Τράχηλον, στήθος, κεφαλὴν παιδὸς ἀνακυκῶν,
Κατασκευάζω εὐχυμὸν, γλυκὺ ὀπωρικόν.
'Εστάλῃ ὑπὸ τοῦ Πυρρόπου Προμηθεύς.

146. Μωσαϊκόν.

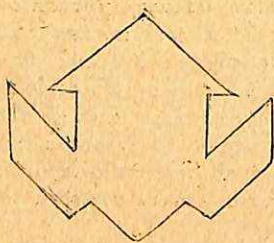
Τὸ ζῶον καὶ ὁ φάρος,
Ἡ γλῶσσά καὶ ὁ λάρος,
Τὸ ρόδον καὶ τὸ ἴον
Μετά τινων ἀπίων
ἂν ἐνωθῶν, κί' ὁ δῦτης,
Θά βγῇ ἓνας προφήτης.

147. Ρόμβος.

Τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὕστατον κατέχει ὁ αἰὼν.
Πρόθεσις ἢ δευτέρα μου ἐκ τῶν συνηθεστάτων.
Πάντων διὰ τῆς τρίτης μου ἀπέχεις τῶν πραγμάτων.
Ἡ δὲ τετάρτη μου δηλοῖ πανάρχαιον θεόν.
Ἡ πέμπτη τὸν κοινὸν λαόν. Ἡ ἕκτη ὡς προβάλλει,
Τῆς γῆς καὶ πάλιν φαίνονται εἰς τοὺς θνητοὺς τὰ κάλλη.
'Εστάλῃ ὑπὸ Γ. Δ. Σιδηροκωνίτη.

148. Κινεζικοὶ συνδυασμοί.

[Ὁδηγίαι περὶ τῆς λύσεως εἶδε ἐν σελίδι 141 τοῦ 19ου τόμου]

149. Ἑρώτησις.

Κατὰ τί ὁμοιάζει ὁ μεθυσμένος ἄνθρωπος μὲ τὸν Γαλιλαῖον;

'Εστάλῃ ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος.

150—151. Μαγικὸν γράμμα.

Δι' ἀνταλλαγῆς δύο γραμμάτων ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ δύο ἄλλων, πάντοτε τῶν αὐτῶν, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Ἀγαπῶ, γελῶν, κῆπος, Μάτος, λύκος.

'Εστάλῃ ὑπὸ Θεοφ. Α. Χριστοφίδου.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διευθύνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας τακτικῆς.

Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλον γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

158. Παίγνιον.

Διὰ τῶν κάτωθι δώδεκα συλλαβῶν σχηματίσων ἀρχαίαν συμβολήν.

ε	η	μηθ	κου
κει	προσ	α	ο
μη	α	ρα	μητ

'Εστάλῃ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ.

156. Διπλῇ Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων, ὁμοίως καὶ τὰ δευτέρω, ἀλλ' ἀντιστρόφως ταῦτα ἀναγινωσκόμενα ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα μεγάλου ποιητοῦ.

1, Ὅρος. 2, Μία τῶν φυλῶν. 3, Ἡρώς. 4, Μέρος λδ. γου. 5, Μέρος τοῦ σώματος. 6, Εἰς ἐκ τῶν ἐπτὰ σοφῶν.
'Εστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἐλπιδοφόρου.

⊕—⊕

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῇ φυλλ. τῆς 31 'Ιανουαρίου καὶ 15 Φεβρουαρίου πνευμ. ἀσκ.

Α'.—Τῆς 31 'Ιανουαρίου.

23. Κῦτος, κῆτος. — 24. Ἥθος, ἥχος. — 25. Ὁ σάπων. — 26. Ἀμὴν, Μάνη. — 27. ΝΕΛΩΝ — 28. ΑΡ — 29. Ν Π Σ
ΕΤΟΣ — Ι — ΤΕ — Α — ΕΑΟ
ΔΟΣ — ΑΡ — ΤΕ — ΜΙ — ΣΙ — Α — ΠΥΡΟΣ
ΩΣ — Α — ΣΙ — Α — ΥΡΩ
Ν — Α — Κ — Σ — Ν

— 30—33. Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τοῦ γράμματος ρ, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: ράπτω, τώρα, φάρος, θυρίς. — 34—35. α') Κόσμος, κόρος, πόρος, σπόρος, σπάρος, Πάρος, Πύρρος. — β') Κτήνος, Τῆνος, τόπος, τόπος, κῆπος, κῆτος. — 36. Ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ ὑπάρχουσι 3 ἀδελφοὶ καὶ 2 ἀδελφαί. — 37. ΠΑΡΙΣΙΟΙ, ἄρπα, ρίς, ἵππος, Σάρα, ὄρασις. — 38. Θρέψε φεῖδι τὸν χειμῶνα νὰ σε φάῃ τὸ καλοκαίρι. —

39. Ἐὰν ἀργὸς ἐξ οὐρανῶν
Τὰ ἔτοιμα προσμένῃς
Οὔτε λυτροῦσ' ἐκ τῶν δεινῶν,
Οὔτε πεινῶν χορταίνεις.

— 40. Ὅταν εἶνε παγωμένον. — 41. ΒΟΛΓΑΣ (1, Βάρος 2, Ὀμφαλός. 3, Λύρα. 4, Γεράνιον. 5, Ἀλκυών. 6, Σκώληξ). — 42. ΦΙΛΩΤΑΣ (1, Τύφος. 2, Λεξικόν. 3, Διάπλασις, 4, Περιωμιον. 5, Κῆτος. 6, Σαλαμὶς. 7, Μίσος). — 43. Μὴ ὑπόσχῃς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν εἴμπορεῖς νὰ κάμῃς.

Β'.—Τῆς 15 Φεβρουαρίου.

44. Πάνθηρ (Πᾶν, θήρ). — 45. Νόσος, νῆσος. — 46. 100, ἐ(κατό)ν=έν, ἐκ(α)τὸν=ἐκτον. — 47. Ἡ δίκη. — 48. Εἶχεν 23 βώλους. — 49—53. Ἡ ἀνταλλαγὴ γίνεται διὰ τοῦ γράμματος μ, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: τιμὴ, μάλα, νομός, γέμω, ὁμάς. — 54—58. α') Μόσχα. β') Λυών. γ') Μόναχον. δ') Ἀθῆναι. ε') Μασσαλία. — 59. Ἡ Ἐπτάνησος περιλαμβάνει ἐπτὰ νήσους.

ΚΑΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ J. GIRARDIN ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 145]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

ΠΡΩΤΟΝ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ—Η ΜΑΧΗ—ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΥΠΟΧΩΡΗΣΕΩΣ

Ὅλιγας ἡμέρας μετὰ τὴν κατάταξιν τοῦ Γιαννάκη, ὑψηλὸς τις στρατιώτης μὲ ἄσχημον ἐξωτερικόν, ἀλλοίθωρος, μὲ μύτην γρυπὴν, τὸν ἐπῆρε κατὰ μέρος καὶ τῷ εἶπεν:

«Ἐθελοντά, πῶς ὀνομάζεσαι;

— Ἰωάννης Εὐλαμπίδης.

— Καλὰ. Ἐγὼ ὀνομάζομαι Γερακιός.

— Χαίρω.

— Αἶ, γιὰ νὰ σε

ᾤω' τὸν ἔχεις; τὸν ἔχεις;

— Ποῖον;

— Κάνεις πῶς

δέν τα καταλαβαίνεις τώρα. Αὐτόν, καλέ!

Καὶ ὁ στρατιώτης ἔκαμιν ὡς νὰ μετρήσῃ χρήματα διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς παλάμης. Ὁ Γιαννάκης ἐμειδίασε καὶ ἀπεκρίθη ὅτι ἀπὸ χρήματα, δόξα σοι ὁ Θεός, δὲν ἐστερεῖτο.

«Ἀ, τότε εἶσαι πολὺ καλός!» ὑπέλαβεν ὁ Γερακιὸς μὲ μειδίαμα ἀναβιβάζων τοὺς μύστακας του ἕως τὸ ἥμισυ τῶν παρειῶν. «Μ' ἀρέσεις καὶ θὰ σε κάνω φίλο, τᾶκους; Θυμοῦ ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ φίλος σου Γερακιὸς καὶ κανέναν ἄλλον. Ἀ, ναὶ ἀγαπητέ μου, νὰ εἶσαι προσεκτικὸς εἰς τὰς σχέσεις σου ἐδῶ... Καθὼς ξέρεις, ἔς τὸ στρατὸ ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ κακὰ ὑποκείμενα...

— Σ' εὐχαριστῶ καὶ θὰ ἐνθυμοῦμαι πάντοτε τὴν συμβουλὴ σου...

— Περίμενε με ὕστερ' ἀπὸ τὰ γυμνάσια. Θέλω νὰ πᾶμε περίπατο μαζί.

— Ἡ πρότασις αὕτη πολὺ ὀλίγον νῦχαρίστησε τὸν Γιαννάκη, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπρότιμα πολὺ καλλίτερα νὰ περιπατήσῃ μόνος, παρὰ μὲ σύντροφον τὸν ὑπόπτου ἐξωτερικοῦ. Ἀλλὰ σκεφθεὶς ὅτι ἔπρεπε

ΕΤΟΣ 14^{ον} — ΤΕΥΧΟΣ 11^{ον}

νὰ φανῇ καλὸς συνάδελφος καὶ ὅτι ὁ ἀλλοίθωρος ἐκεῖνος στρατιώτης ἤμπορούσε νὰ εἶνε ἀγαθὸς ἄνθρωπος, κατέστειλε τὴν ἀποστροφὴν του καὶ ἐδέχθη. Ὁ Γερακιὸς τὸν ὠδήγησε κατευθεῖαν εἰς ἓν καπηλεῖον.

«Ἀ, μὲ συγχωρεῖς, εἶπεν ὁ Γιαννάκης σταματήσας παρὰ τὴν θύραν. Ἐγὼ δὲν πίνω κρασί ποτέ μου.

— Δὲν πίνεις κρασί; Καὶ πῶς γίνεται στρατιώτης καὶ νὰ μὴν πίνῃ κρασί;

— Καὶ ὅμως! ἀπήντησεν ὁ Γιαννάκης, ὁ ὁποῖος ἔμεινε σταθερὸς καὶ ἀμετάπειστος εἰς ὅλους τοὺς

συλλογισμοὺς καὶ τὰς παρακλήσεις τοῦ συντρόφου του. Ἐπὶ τέλους, διὰ νὰ τὸν ικανοποιήσῃ διὰ τὴν ἀκουσίαν προσβολήν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔκαμε, τῷ ἔθηκεν εἰς τὴν χεῖρα ἓν χρυσοῦν δεκάφραγκον, τὸν ἄφησε νὰ εἰσελθῇ εἰς τὸ καπηλεῖον καὶ ἐξηκολούθησε μόνος τὸν περίπατόν του. Τὸ ἐσπέρας περὶ τὴν ὥραν τοῦ ἀνακλήτηριου, ὁ Γιαννάκης ἐπανήρχετο ἡσυχῶς εἰς τὸν στρατῶνα, ὅταν ἀπὸ τὴν γωνίαν ἑνὸς δρομίσκου τὸν ἔκραξε φωνὴ ὑποτρέμουσα:

«Μούρχεται ζάλη... Ἐλα ἐδῶ, παιδί μου, νὰ ζῆς, νὰ μου δώσῃς τὸ χέρι.»

Ἦτο ὁ Γερακιὸς μεθυσμένος. Τὸν ἤκουσεν ὁ Γιαννάκης καὶ ἀντιπαρήλθε μετ' ἀποστροφῆς. Ἀλλὰ μία σκέψις τὸν ἔκαμιν εὐθὺς νὰ ἐπιστρέψῃ. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐφαίνετο ἀνίκανος νὰ ὑπάγῃ μόνος του εἰς τὸν στρατῶνα, καὶ τίς οἶδε τί ἤμπορούσε νὰ του συμβῇ, ἂν ἐκοιμάτο ἐκεῖ κατὰ γῆς... Ἐπέστρεψε λοιπὸν καὶ τὸν παρέλαβε μαζί του.

Τὴν ἐπομένην, χωρὶς νὰ φαίνεται διόλου ἐνθυμούμενος τί συνέβη τὴν προτεραίαν, ὁ μεθυστος παρεφύλαξε τὸν Γιαννάκη εἰς τὴν θύραν τοῦ στρατῶνος.

«Ἐρχεσαι;» τῷ εἶπε.

«Ὁχι! — Γιατί; — Ἐτσι.

ΤΟΜΟΣ 21^{ος} — 11

—Μπᾶ! πολύ κακὸς μοῦ φαίνεται σήμερα. Δὲ θά με δανείσης τουλάχιστον κανέναν παρᾶ;

—Οὐτε!

—Ἔτσι λοιπὸν μὲ πληρόνεις ἐμένα, ποῦ σ' ἔφερα χθὲς βράδυ ἔς τὸ στρατῶνα, ποῦ δὲν μποροῦσες νὰ σταθῇς ἔς τὰ πόδια σου;...

Ἡ ἀξίωσις ἦτο ἀστεία καὶ ὁ Γιαννάκης δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ γέλια.

«Χί, χί, χί» ἔκαμεν ὁ Γερακιὸς, παρωδῶν τὸν γέλωτα τοῦ Γιαννάκη. «Γέλασε, γέλασε, παιδί μου. Μὰ νὰ ἰδοῦμε ποῖος θὰ γελάσῃ τελευταῖος!»

Καὶ ἀπεμακρύνθη ἐκεῖθεν τρέμων ἐξ ὀργῆς.

Τὴν ἐπομένην πρωΐαν, κατὰ τὴν ἐξέγερσιν, ὁ Γιαννάκης παρετήρησεν ὅτι τοῦ ἔλειπεν ἡ μία τοῦ ἐπομῆς, ἐν ᾧ δὲ ἐστρέφετο νὰ ἐρωτήσῃ περὶ αὐτῆς τοὺς συντρόφους του, αἰσθάνεται αἰφνης κάτι τὸ ὁποῖον τὸν ἐκτόπησε δυνατὰ ἐπὶ τῆς παρεῖας. Ἦτο ἡ ζητούμενη ἐπομῆς, ἐκφενδονισθεῖσα ἀπὸ χειρὰ ἀγνωστον...

«Ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ αὐθάδης; ἠρώτησεν αὐστηρῶς ὁ Γιαννάκης, μεταστραφεὶς.

«Αὐθάδης εἶπες; Ἐγὼ εἶμαι ὁ αὐθάδης!» ἀνέκραξεν ἀγρίως ὁ Γερακιὸς σταυρώσας ἐπὶ τοῦ στήθους τοὺς βραχίονας καὶ προχωρῶν κατὰ τοῦ Γιαννάκη.

«Ναί, εἶσαι αὐθάδης!» ἐπανελάβεν ὁ Γιαννάκης ὠχρὸς, ἀλλ' ἀπαθής. Ὁ Γερακιὸς ὕψωνε κατ' αὐτοῦ τὴν χεῖρα· ἀλλὰ πρὶν προφθάσῃ νὰ κτυπήσῃ, ὁ Γιαννάκης τὸν συνέλαβεν ἐκ τοῦ καρποῦ. Ὁ θυμὸς ἐδιπλασίασε τὴν δύναμίν του καὶ συστρέψας τὸν στρατιώτην, τὸν κατέρριψε φαρδὺν πλατὺν ἐπὶ μιᾶς τῶν κλινῶν τοῦ θαλάμου.

Οἱ συστρατιῶται παρενέβησαν. Ὁ Γερακιὸς ἄφριζεν ἀπὸ λύσσαν.

«Ἀφῆστέ με, ἀφῆστέ με» ὠρύετο. «Δὲν θά τον ἐγγίξω τώρα πειὰ. Ἐγὼ εἶμαι προσβεβλημένος καὶ θά κτυπηθῶμε.

—«Ὅχι, δὲν θά κτυπηθῶμε!» εἶπεν ὁ Γιαννάκης μὲ ψυχραιμίαν. «Ἐγὼ δὲν σε προσέβαλα καὶ ἔχω μάρτυρας ἐδῶ τοὺς συντρόφους μου... Δὲν θέλω νὰ ἔχω κανένα λογαριασμὸ μαζί σου, πρὶν τελειώσῃ ὁ πόλεμος.»

Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς στρατιώτας: «Ἐγὼ ἤλθα ἐδῶ νὰ κτυπηθῶ μὲ τοὺς Πρώσσους, καθὼς πιστεύω, καὶ ὁ Γερακιὸς. Δι' αὐτὸ δὲν πρέπει οὔτε νὰ με πληγώσῃ, οὔτε νὰ τον πληγώσω... Ἐχομε ἄλλο καθῆκον νὰ ἐκπληρώσουμε πρῶτα.

—Δειλὸς! δειλὸς! κακὸς στρατιώτης!» ἐφώναξεν ὁ Γερακιὸς.

—Δὲν εἶμαι δειλός, ὄχι! Ἐγὼ ἤλθα ἐδῶ νὰ πολεμήσω ὡς ἐθελοντὴς καὶ θά ἰδοῦμε ἂν εἶμαι δειλὸς μπροστὰ ἔς τὸν ἐχθρό... Ἄν γυρίσουμε καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸ πεδῖον τῆς μάχης, δίδω τὸ λόγον τῆς

τιμῆς μου εἰς ὅλους σας νὰ τον ἱκανοποιήσω. Ἀλλὰ τότε μόνον!»

Μεθ' ὅλην τὴν πεποίθησιν, τὴν ὁποῖαν ἐσχημάτισαν οἱ περισσότεροι εἰς τὸν στρατῶνα περὶ τῆς εἰλικρινείας τοῦ Γιαννάκη, οἱ λόγοι του ἐν τούτοις ἐκεῖνοι ὑπὸ τινων παρεξηγήθησαν. Ἡγέρθησαν ἀμφιβολίαι τινὲς μήπως ὁ νεαρὸς στρατιώτης ἦτο κατὰ βάθος δειλὸς καὶ μήπως τὸ κίνημά του ἐκεῖνο τὸ τόσῳ γενναῖον δὲν ἦτο τῷ ὄντι πρὸς μία ὑπεκφυγή. Τὸ πρᾶγμα ἔφθασε μέχρι τῶν ὤτων τοῦ συνταγματάρχου, ὁ ὁποῖος ἐπροσκάλεσεν ἐνώπιόν του τὸν στρατιώτην Εὐλαμπίδην καὶ τῷ εἶπε:

«Τί μανθάνω; Στρατιώτης σὺ καὶ νάρνηθῃς μονομαχίαν;

Ὁ Γιαννάκης ἔδωκε τὰ χεῖλη διὰ νὰ μὴ κλαύσῃ· ἀλλὰ συνῆλθε ταχέως καὶ ἀπήντησε:

«Συνταγματάρχα μου, λησμονήσατε, σὰς παρακαλῶ, διὰ μίαν στιγμὴν ὅτι εἶμαι στρατιώτης καὶ ἐπιτρέψατέ μου νὰ σας ὁμιλήσω ἐλευθέρως.

—Μάλιστα, κύριε Εὐλαμπίδη,» εἶπεν ὁ συνταγματάρχης, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε κάμη αἰσθησιν ἐξ ἀρχῆς ἡ ὠραία καὶ εἰλικρινὴς φυσιογνωμία τοῦ νεαροῦ στρατιώτου. «Καθῆσατε καὶ ἐξηγηθῆτε!»

Ὁ Γιαννάκης ἐξηγήθη. Ἄν ἦτο δειλός, εἶπε, τὸ ἀπεδείκνυνεν ἡ πρὸς τὴν πατρίδα διαγωγή του, τὴν ὁποῖαν ἤλθε νὰ ὑπερασπίσῃ ὡς ἐθελοντὴς. Ἀλλ' αἱ περιστάσεις δὲν τῷ ἐπέτρεπον νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τῶρα. Ἄλλο ἰσχυρότερον καθῆκον τὸν ἠμπόδιζεν... Αὐτὸ τῷ ὑπαγόρευεν ἡ συνείδησίς του... Ἐπῆλαισε πολὺ διὰ νὰ κρατηθῇ, ἀλλ' αὕτη ἦτο πλέον ἡ ἀπόφασίς του.

«Ἐννοῶ πολὺ καλὰ τοὺς λόγους σας» εἶπεν ὁ συνταγματάρχης. «Ἀλλ' ἄρά γε θά τους ἐννοήσουν καὶ οἱ συναδέλφοί σας;

—Αὐτὸ ἴσχυ-ἴσα με λυπεῖ. Εἶνε πολὺ σκληρὸν νὰ ἔχῃ κανεὶς καρδιὰ καὶ νὰ περνᾷ γιὰ δειλός. Αὕτη ἡ ἰδέα μ' ἔκαμε νὰ μὴν κοιμηθῶ ὅλη τὴν νύκτα.»

Τὸ κατηφὲς πρόσωπον τοῦ Γιαννάκη, λέγοντος ταῦτα, δὲν ἐφαιδρύνθη εἰμὴ ὅταν ὁ συνταγματάρχης τῷ ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ σύνταγμα θάνεχώρει διὰ τὸν πόλεμον ἐντὸς ὀλίγου, καὶ ὅτι δὲν θά ἐβράδυνεν ἴσως ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θά ἠδύνατο νὰ δώσῃ τὴν ἱκανοποίησιν ποῦ του ἐζήτουν.

«Εἶσαι δυνατὸς εἰς τὴν ξιφομαχίαν;» τὸν ἠρώτησε κατόπιν.

«Καθὼς λέγουν ὅσοι μὲ εἶδαν, ναί, συνταγματάρχα μου.

—Ἐλα ἀπὸ δῶ. Θά το ἰδοῦμε ἀμέσως.»

Ὁ Γιαννάκης τὸν ἠκολούθησεν εἰς μίαν αἵθουσαν ὅπου γηραιὸς τις στρατιώτης ἐγυάλιζεν ἐν ξίφος.

«Σίμων» τῷ εἶπεν ὁ συνταγματάρχης. «Δῶσε ἕνα προσωπεῖον εἰς τὸν στρατιώτην αὐτὸν καὶ κτυπήσου μαζί του.

Ἡ πλαστὴ μονομαχία ἐγένετο παρὰχρημα. Ὁ Γιαννάκης μετὰ δύο-τρία κτυπήματα ἐνίκησεν. Ὁ γέρω-Σίμων τὸ ἀνωμολόγησε μὲ ἀπάθειαν καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ τρίβῃ τὸ ξίφος του. Ὁ Συνταγματάρχης ἐσυμβούλευσε τότε τὸν Γιαννάκην μίαν τοιαύτην μονομαχίαν πλαστὴν νὰ προτείνῃ εἰς τὸν Γερακιόν, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ εἰμπερῇ νὰ νανθάβῃ τὴν ἀληθῆ συνάντησιν ὅστις κατὰ τὴν δοκιμὴν ἤθελε φανῇ δυνατότερος. Ὁ Γερακιὸς ἐδέχθη τῷ ὄντι τὴν πρότασιν μετ' ἀγρίας χαρᾶς, βέβαιος ὅτι θά ὑπερίσχυση. Ἀλλ' ὁ Γιαννάκης τρεῖς φορὰς κατὰ συνέχειαν τὸν ἀφώπλισεν, ὅτε τὴν τρίτην, ἐν ᾧ ἔκυπτε νὰ νανθάβῃ τὸ ξίφος, ὁ διαιτητὴς εἶπεν:

«Ἐτελείωσεν. Ὁ Εὐλαμπίδης ἐνίκησεν.»

Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτόν:

«Εἰς τὸ Παρίσι ἐσπούδασες; τὸν ἠρώτησεν.

«Ὅχι, εἰς τὸ Σατιγιόν.

—Ἐυρεῖς νὰ μεταχειρίζεσαι καὶ τὸ σπαθὶ καὶ τὸ ξίφος;

—Νομίζω... Ἐχω μάθη μάλιστα καὶ ὀλίγην λογχομαχίαν.

—Ἰῶσαι ἐντελής. Τὰ συγχαρητήριά μου εἰς τὸν διδάσκαλόν σου.»

Ὁ δὲ Γερακιὸς, ἐξερχόμενος τῆς αἰθούσης, εἶπε πρὸς τὸν Γιαννάκην.

«Ἐλπίζω νὰ ξανακτυπηθῶμε μετὰ τὸν πόλεμον ἀληθινά. Δὲν ἐτελείωσε τὸ πρᾶγμα ἔως ἐδῶ.

—Ὅπως ἀγαπᾷς.

—Ἄ, δὲν πιστεύω νὰ τολμήσῃ» εἶπε πρὸς τὸν Γιαννάκην ὁ διαιτητὴς, ἅμα ὁ ἀντίπαλός του ἔκλεισε τὴν θύραν.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸ σύνταγμα ἀνεχώρησεν. Αἱ συγκινήσεις, αἱ ἐκ τῆς προσδοκίας τοῦ ἀγῶνος, ἔκαμαν νὰ λησμονηθοῦν αἱ μικραὶ αὐταὶ ἱστορίαι. Νέον πνεῦμα ἐπεκράτησε παρὰ τῷ στρατεύματι ἐν τῷ μέσῳ τῶν πορείων καὶ τῶν σταθμεύσεων. Φαιδρότεροι καὶ μᾶλλον προσκεκολλημένοι εἰς τὸ καθήκον των ἦσαν οἱ στρατιῶται. Τοῦ πνεύματος τούτου ἦσαν πλήρεις τώρα αἱ πρὸς τὴν μητέρα του ἐπιστολαὶ τοῦ Γιαννάκη. «Εἶνε ἀληθὴς στρατιωτικὸς» ἔγραφε περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ Κωστῆς Θωμᾶς. «Ἐφοβούμεθα μήπως τὸν καταβάλουν οἱ κόποι τοῦ στρατοπέδου. Ἀλλὰ συνεμορφώθη πολὺ γρήγορα μὲ τὴν νέαν ταύτην ζωὴν καί, μετὰ τὴν μακροτέραν πορείαν, εἶνε ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος θανάψῃ φωτιὰ καὶ θά ψήσῃ καφὲν διὰ τοὺς ἄλλους.»

Ἐν τούτοις ἤλθεν ὁ χειμὼν, σκληρὸς χειμὼν καὶ ἀσπλαγχνος διὰ τοὺς ταλαιπώρους στρατιώτας. καταβεβλημένους ὑπὸ τὰς εἰδήσεις τῆς φοβερᾶς πανωλεθρίας, τὴν ὁποῖαν ὑπέστη ἡδὴ ὁ στρατὸς τοῦ Ῥήνου. Ἀλλ' ὁποῖα αὐταπάρνησις τότε καὶ ἀντοχή καὶ σταθερότης! Ἐστρατοπέδευον εἰς τὴν χιόνα, εἰς τὸν βόρβορον, ἐπὶ τῆς παγωμένης γῆς· καὶ ὅμως

οὔτε ἐν παράπονον ἠκούετο μεταξὺ τῶν γενναίων ἐκείνων στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν φειδροὶ καὶ πλήρεις πίστεως εἰς τὸ μέλλον!

Περισσότερον ὅλων ἀξιοθαύμαστος ἦτο ἡ ἀντοχή τοῦ Γιαννάκη. Ἡμέραν τινὰ, κατὰ τὴν ὁποῖαν νῆστεις ἐπρόκειτο νὰ κατακλιθῶσιν ἐπάνω εἰς τὸν βόρβορον, νέοι τινὲς στρατιῶται παρεπονούντο μεγαλοφώνως. Ὁ Γεωργὸς Θωμᾶς τότε, δεικνύων πρὸς αὐτοὺς τὸν Γιαννάκην:

«Τὸν βλέπετε ἐκεῖνον ἐκεῖ-πέρα» τοῖς εἶπεν, «ἔχει ἐκατὸν χιλιάδων φράγκων εἰσόδημα καὶ ὅμως δὲν παραπονεῖται καθόλου.»

Τὸ παράδειγμα αὐτὸ τοὺς ἔκαμε νὰ μὴ παραπονῶνται εἰς τὸ ἐξῆς—τούλάχιστον μεγαλοφώνως. Ὁ δὲ λοχαγὸς ἐπρότεινε τότε εἰς τὸν Γιαννάκην νὰ τον κάμῃ δεκανέα.

«Ἀλλά, λοχαγέ μου» ἀπήντησεν ὁ Γιαννάκης. «Ἐγὼ ἤλθα ἐδῶ διὰ νὰ πολεμήσω καὶ ὄχι νὰ ἐπιδιώξω διακρίσεις καὶ βαθμούς.

—Πολὺ καλὰ. Ἀλλὰ τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ὑπηρεσία.

—Τότε δέχομαι.»

Ἐγινε δεκανεὺς καὶ ὡς δεκανεὺς παρευρέθη εἰς τὴν μάχην τῆς Κουλμιέρης. Εἶνε περιττὸν νὰ σας εἰπῶ πόσον γενναῖος καὶ πράγματι λεοντόκαρδος ἀνεδείχθη κατ' αὐτὴν. Ἐν μέσῳ τῆς χαλᾶζης τῶν ὀδοῦζιων καὶ τῶν σφαιρῶν, ἐκεῖνος ἐπροχώρει σταθερὸς, ἀκατάβλητος. Εἶχον λάβῃ διαταγὴν νὰ εἰσέλθουν, πάσῃ θυσίᾳ, εἰς τὴν πολίχνην, τὴν κατεχομένην ὑπὸ τῶν Βαυαρῶν. Ὁ Γιαννάκης τοῦτο εἶχεν ὑπόψει του καὶ ἐπροχώρει, ὡς ἐὰν μὴ ὑπῆρχε καμμία ἀντίστασις. Ὁ θάνατος τῶν συντρόφων του, τοὺς ὁποῖους ἐβλεπε πίπτοντας παρὰ τὸ πλευρόν του, ἐδιπλασίαζε τὸ θάρρος καὶ ἐπροχώρει... Ἦδη δὲν ἀπείχε πολὺ ἀπὸ τὴν κώμην. Ἐμπρὸς των παρουσιάσθη τότε μία τάφος βαθεῖα τὴν ὁποῖαν δὲν ἐδίστασε μὲ εὐκνησίαν νὰ διέλθῃ. Ἐδῶσε μάλιστα τὴν χεῖρά του καὶ εἰς τὸν ἐχθρόν του Γερακιόν, ὁ ὁποῖος τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔτυχε πλησίον του, διὰ νὰ καταβῇ τὴν κατωφέρειαν τῆς τάφρου. Ὅταν εὐρέθησαν εἰς τὸ ἄλλο μέρος ὁ Γιαννάκης ἐφώναξεν ἔνθους:

«Θάρρος, παιδιά! Τὸ χωριὸ εἶνε δικό μας!»

Καὶ ἦτο ἰδικόν των πράγματι. Τὸ παράδειγμά του ἐνεψύχωσε τοὺς στρατιώτας καὶ τὸν ἐμιμήθησαν. Μετ' ὀλίγον ἡ Κουλμιέρη κατελήφθη· οἱ Βαυαροὶ ἐξεδιώχθησαν διὰ τῆς λόγξης καὶ ἐπὶ τοῦ κωδωνοστασίου ἐκυμάτισεν ἡ τρίχρους γαλλικὴ σημαία.

«Μὰ τὸ Θεὸν» εἶπε τότε ὁ Γιαννάκης πρὸς τὸν Γερακιόν, καθαρίζων τὴν λόγχην του μὲ ἄχυρον· «ἐνόμιζα ὅτι τὸ πρᾶγμα θά ἦταν πολὺ δυσκολώτερο! Κατάληψις εἶνε αὕτη...»

—Λοιπὸν δὲν ἔχεις τίποτε πειὰ μαζί μου;» ἠρώτησεν ἀντὶ νὰ παντήσῃ ὁ Γερακιὸς.

«Καὶ πότε εἶχα ἐγώ;» εἶπεν ὁ Γιαννάκης θλί-
βων τὴν χειρὰ του.

Πάραυτα ἠσθάνθη φρικίαν. Ὁ ἐνθουσιασμός
τοῦ κατηνύσθη ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ αἵματος, δι' οὗ αἱ
χειρὲς του ἦσαν βεδαμμέναι. Ἐστρεψε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς πρὸς τοὺς νεκρούς, οἱ ὅποιοι γύρω του ἐκάλυ-
πτον τὴν αἵματόδρεκτον γῆν καὶ ἠσθάνθη ἀπέχθειαν
δι' ὅ,τι ἐπραξε... Καὶ ὅμως, εἶπε καθ' ἑωυτόν,
τὸ καθήκον αὐτό μου ἐπέβαλλεν... Ἄ, τί σκλη-
ρὸν πρᾶγμα εἶνε ὁ πόλεμος!

Ἐν τῷ μεταξὺ κατέφθασεν ὁ συνταγματάρχης, ὁ
ὁποῖος ἐδράδυνε, φονευθέντος καθ' ὅδον τοῦ ἵππου του.

«Ποῖος ἔμπηκε πρῶτος ἐς τὸ χωριό;» ἠρώτησε
βλέπων περὶ αὐτόν.

«Ὁ δεκανεὺς Εὐλαμπίδης!» ἐφώνησαν ὅλοι οἱ
στρατιῶται.

«Ὅχι μόνος!»
εἶπεν ὁ Γιαννάκης·
«ἔμπηκα μαζί με
τὸν Γερακιόν.

—Καθόλου! Ὑπ-
έλαβεν ὁ τελευταῖος
οὗτος ζωηρῶς. «Αὐ-
τὸς πρῶτος ἐπέρασε
τὸ χαντάκι. Ἀπό-
δειξίς ὅτι μοῦ ἔδωκε
χέρι γιὰ νὰ καταιβῶ.

—Πολὺ καλὰ!»
εἶπεν ὁ συνταγμα-
τάρχης. «Δεκανεὺς
Εὐλαμπίδης! ἀπὸ
σήμερον εἶσαι λο-
χίας καὶ θὰ ζητήσω
διὰ σὲ τὸν Σταυρὸν
τῆς Λεγεῶνος τῆς
Τιμῆς. Ὁ Γερα-
κιὸς θὰ πάρῃ τὸ στρατιωτικὸν ἀριστεῖον.»

Αἱ εἰδήσεις τῆς μάχης τῆς Καλμιέρης καὶ τῶν
ἀνδραγαθημάτων φθάσκει ἐγκαίρως εἰς τὸ Σατιγιόν
ἐπλήρωσαν χαρὰς τὴν καρδίαν τῶν συγγενῶν του,
προπάντων τῆς κυρίας Εὐλαμπίδου καὶ τοῦ μπά-
ρμπα Γιάννη.

«Τά, τά, τά, τά» ἔκαμεν ὁ γηραιὸς ἀπόμαχος,
ὅταν τῷ ἀνέγνωσαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀνεψιῦ του.

«Πολὺ μετρίοφρων εἶνε ὁ μικρὸς μας, ἀλλὰ
φαίνεται ὅτι ἐπολέμησε σὰν λεοντάρι. Ναί, σὰν
λεοντάρι, ξέρω τί λέω γι' αὐτό!»

Ὁ πόλεμος ἐν τούτοις ἐξηκολούθει καὶ ὁ λο-
χίας Εὐλαμπίδης ἐλάμβανεν ἐνεργὸν μέρος εἰς
αὐτόν. Ἡρξάτο ἤδη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τοῦ Λεϊγ-
ρος ἡ περιφνημὸς ἐκείνη ὑποχώρησις, καθ' ἣν συ-
νήφθησαν μάχαι ἐνδοξοὶ καὶ ἀλησμόνητοι εἰς τὸ μέλ-
λον, μολονότι δὲν τὰς ἐπέστεψεν ἡ νίκη. Παρα-

δειγματική δὲ κατ' αὐτὰς ἦτο πάντοτε ἡ διαγωγὴ
τοῦ Γιαννάκη. Δὲν ἐπολέμει μόνον μετὰ θάρρους,
ἀλλ' ἐνεψύχου καὶ ἐνεθάρρυνε διὰ τῶν λόγων καὶ
διὰ τῶν ἔργων τοὺς ὑπ' αὐτόν. Πόσους στρατιώτας
ἡ πειστική του εὐγλωττία ἔσωσεν ἐκ τῆς ἀπελπι-
σίας καὶ τοὺς ἔκαμε νάποθάνωσιν ἐνδόξως ἐπὶ τοῦ
πεδίου τῆς μάχης ἢ νὰ ἐπιστρέψωσι σφοῖς εἰς τὰς
ἐστίαις των, ἀντὶ νὰ ἀποθάνουν οἰκτροὶ καὶ ἐξη-
τλημένοι εἰς τὴν τάφρον ὅπου ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῆς
ἀπελπισίας εἶχον καταπέσει, μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ
μὴ ἐγερθοῦν!

Ταχέως, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ἐλλείψεως ἀξιω-
ματικῶν καὶ ὡς ἐκ τῆς μεγάλης του ἀνδρείας καὶ
ικανότητος, ὁ Γιαννάκης προήχθη εἰς ἀνθυπολοχαγόν.

«Εἶνε ἀληθὴς ἀξιωματικὸς—ἐγραφε περὶ αὐτοῦ

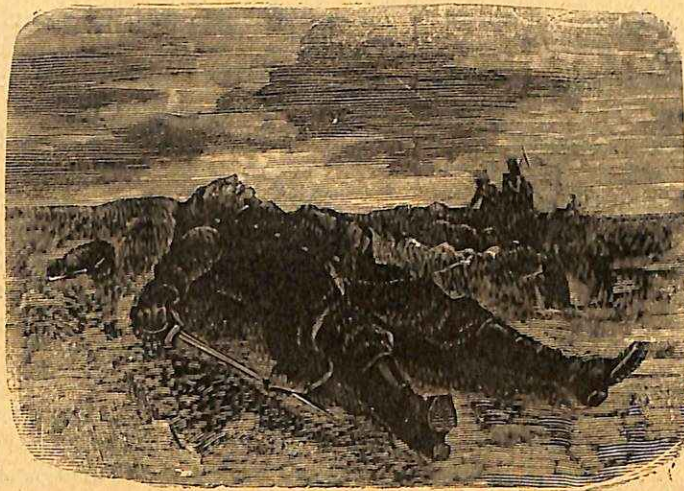
εἰς μίαν τῶν ἐπι-
στολῶν του ὁ Γεώρ-
γος Θωμᾶς— Νο-
μίζει κανεὶς ὅτι εἰς
τὴν ζωὴν του δὲν ἔ-
καμεν ἄλλη δου-
λειά, παρὰ νὰ ὁδη-
γῇ ἀνθρώπους εἰς
τὸν πόλεμον. Ὁ συν-
ταγματάρχης μας
λέγει ὅτι εἶνε κρῖ-
μα μεγάλο ποῦ δὲν
θὰ μείνῃ γιὰ πάντα
στρατιωτικὸς. Προ-
χθὲς ἔπρεπε νὰ τον
ἰδῇτε τὸν ἀνθυπολο-
χαγὸν Εὐλαμπίδην
μετὰ πόσῃ σοβαρότη-
τῃ ἐδάδιζε πλησίον
ἐνὸς Πρώσσου ἀξιω-
ματικοῦ, τὸν ὁποῖον

συνέλαβεν αἰχμάλωτον αὐτὸς ὁ ἴδιος. Τὸ περιστα-
τικὸν ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν, ὥστε, καθὼς λέγουσιν,
πρόκειται τώρα νὰ προδιδαχθῇ ὁ Γιαννάκης εἰς
ὑπολοχαγόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΕΥΛΑΜΠΙΔΟΥ. —
ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΣΑΤΙΓΙΟΝ. — Ο ΣΙΡΜΕΡ. —
ΔΥΣΤΥΧΗΣ ΜΗΤΗΡ!

Ὁ ἄθλος, τὸν ὁποῖον ὁ υἱὸς τοῦ κῦρ Θωμᾶ ὑπη-
νίσσετο εἰς τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν, ἦτο πράγ-
ματι σημαντικόν. Ὁ συλληφθεὶς αἰχμάλωτος ἦτο
στρατηγὸς Πρώσσο, καταλύσας μετὰ τὸ ἐπιτελεῖν
τοῦ εἰς μίαν ἑπαυλιν, τῆς ὁποίας ἀπεδίωξε τοὺς
κατοίκους ὅχι μακρὰν τοῦ μέρους ὅπου ἐστρατοπέ-
δευε τὸ σύνταγμα τοῦ Σατιγιόν, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ
ἀνθυπολοχαγὸς Εὐλαμπίδης, μετὰ ὀλίγα παλλικά-
ρια κατώρθωσε νὰ πλησιάσῃ ἀπαρτήρητος, τῇ βοή-

« Η ΓΗ ΚΑΤΕΠΙΝΕ ΒΡΑΔΕΩΣ ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΗΣ
ΠΛΗΓΗΣ ΤΟΥ » (Σελ. 165)

θείᾳ τῆς πυκνῆς ὁμίχλης τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἡ
τόλμη, ἡ ἐπιδεξιότης ἡ ἐτοιμότης καὶ ἡ ἀνδρεία,
τὴν ὁποίαν ἔδειξεν ἐπιπεσὼν αἰφνης εἰς τὸ κτήμα,
φιμώσας καὶ δέσας τοὺς σκοπούς, ἀφοπλίσας τοὺς
ἄλλους καὶ συλλαβὼν ἀνύποπτον τὸν στρατηγόν,
προϋξένησαν τὴν ἐντύπωσιν καὶ εἰς τὸν συνταγ-
ματάρχην καὶ εἰς ὅλον τὸ σύνταγμα, ὥστε ἐδέχθησαν
αὐτοστιγμὴ νὰ προβιβασθῇ εἰς ὑπολοχαγὸν πρὸς
γενικὴν ἱκανοποίησιν ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Εὐλαμπίδης.

«Ἐὰν ἡ δουλειὰ ἐξακολούθησῃ ἔτσι — ἐγραφε
τότε πλήρης χαρᾶς πρὸς τὴν μητέρα του — μίαν ἀπὸ
αὐτὰς τὰς ἡμέρας θὰ ἐξυπνήσω συνταγματάρχης,
χωρὶς κ' ἐγὼ νὰ ξεύρω πῶς, καὶ θὰ εὐρεθῶ εἰς τόσῳ
καλὸν δρόμον, ὥστε βέβαια καὶ ἀφ' οὗ τελειώσῃ
ὁ πόλεμος δὲν θὰ ἐγκαταλείψω τὸ στρατιωτικόν.»

Ἦτο αὕτη ἡ τελευταία ἰμπιστολή, τὴν ὁποίαν ὁ

Γιαννάκης ἐ-
γραψε πρὸς
τὴν μητέρα
του. Ὁ στρα-
τὸς τοῦ Λεϊ-
γρος ἐξηκο-
λούθει νὰ μά-
χεται ὑποχω-
ρῶν. Παγετώ-
δη τινὰ ἐσπέ-
ραν τοῦ χει-
μῶνος τὸ σύν-
ταγμα τοῦ
Σατιγιόν ἐ-
στρατοπέδευσε
πέριξ ἐπαύλε-
ως τινος ἐν
μέσῃ πεδιάδι.
Περιέμενον νὰ
παρέλθῃ ἡ νύξ ἐν τῇ στρατοπεδεύσει ἐκείνῃ, ὅταν αἰ-
φνης ὁ συνταγματάρχης ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου εἶχε
λάβῃ διαταγὰς, συνήθροισεν περὶ ἑαυτὸν τοὺς ἀξιω-
ματικούς καὶ τοὺς εἶπε :

«Κύριοι, χάριν σκοποῦ, ὁ ὁποῖος εἶνε ἄγνωστος
καὶ εἰς ἐμὲ ἀκόμη, εἶνε ἀνάγκη νὰ μείνῃ εἰς τὴν
θέσιν αὐτὴν ἐν ἀπόσπασμα, καὶ νὰ ναχαίτισῃ τὸν
ἐχθρόν, ἔστω καὶ ἂν πρόκηται νὰ φονευθῶσιν ὅλοι οἱ
ἄνδρες, μέχρις ἐνός. Στρατιώτας ἀφωσιωμένους, θὰ
εὐρωμεν. Ποῖος ὅμως ἀπὸ σᾶς θὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς
των καὶ θὰ προσφέρῃ τὴν ζωὴν του εἰς τὴν πατρίδα;»

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ Γιαννάκης ἀντριχία-
σεν ὅλος, ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, γεμάτος ἀπὸ
τὴν χαρὰν ἐκείνην τὴν ἐνθουσιώδη, ἡ ὁποία γεννᾷ
τοὺς ἥρωας. Ἐπροχώρησε δύο βήματα καὶ μετὰ
τὴν σταθερὰν εἶπεν: «Εγώ, συνταγματάρχα μου!»

Ὁ συνταγματάρχης, ὁ ὁποῖος τον ἠγάπα, τὸν
παρετήρησεν ἐπὶ στιγμὴν σκεπτικός. Κατόπιν, ἐξ-

άγων τὸ πληκτικόν του, «Ὑπολοχαγὲ Εὐλαμπίδη»
τῷ εἶπε «ἐλάτε νὰ λάβετε ὁδηγίαν.»

Ἐκ τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι προσεφέρθησαν, ὁ Γιαν-
νάκης ἐξέλεξε τοὺς ἰδικούς του, τὸ ἐν τρίτον τῶν
ὁποίων ἦσαν ἀπὸ τὸ Σατιγιόν. Τὸ ἐπίλοιπον τοῦ
συντάγματος ἀνεχώρησε πρὸς ἄγνωστον διεύθυνσιν.
Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως ὁ συνταγμα-
τάρχης ἐνηγκαλίσθη τὸν Γιαννάκην ἐνώπιον ὅλων
τοῦ τῶν συναδέλφων.

Μετὰ δῖωρον προσδοκίαν, τὸ ἀπόσπασμα προσε-
βλήθη. Ἡ συμπλοκὴ διήρκεσε μέχρι τῆς τρίτης
πρωΐνης ὥρας. Μέρος τῶν ἀνδρῶν ἔμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ
τόπου. Οἱ ἐπιζήσαντες διεσκορπίσθησαν ἀνὰ τὴν πε-
διάδα, ἀλλὰ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι ὑπὸ τῶν ἐχ-
θρικῶν προσκόπων. Τὸ ὄνειρον τῆς κυρίας Εὐλαμπί-
δου ἐπληρώθη. Ὁ Γιαννάκης, μετὰ τὸ στηθεὸς διατρυ-

πημένον ὑπὸ
σφαίρας, κατέ-
κειτο παρὰ τὸ
χεῖλος τάφρου,
ἔχων ἐστραμ-
μένον τὸ ὤ-
χρον αὐτοῦ
πρὸς τὸν πρὸς
τοὺς ἀστέρας.

Καὶ ἡ γῆ κα-
τέτινε βραδέ-
ως τὸ αἷμα τῆς
πληγῆς του.

.....

Τὴν ἰδίαν
αὐτὴν ἡμέραν
οἱ Γερμανοὶ
εἰσέρχοντο νι-

κηταὶ εἰς τὸ Σατιγιόν. Ἀπὸ πολλῶν ἡδὴ ἡμερῶν
ἀνεμένοντο, καὶ οἱ ἄστοι πεφοβισμένοι ἐκ τῶν διη-
γήσεων τῶν χωρικῶν, οἱ ὅποιοι παρίσταντο τοὺς
Πρώσσους ὡς ἀγρίους πορθητάς, ἐγκατέλειπον τὴν
πόλιν πολυπληθεῖς. Ἐναντίον τῆς ἀνανδρίας ταύ-
της διεμαρτυρήθη ἐντόνως ἡ κυρία Εὐλαμπίδου καὶ
διεκλήρυνεν ὅτι καὶ τελευταία ἂν ἐπρόκειτο νὰ μεί-
νῃ, δὲν θὰ ἐφευγεν ἀπὸ τὸ Σατιγιόν. Πολλὰς κυ-
ρίας ἐνεψύχωσε τὸ παράδειγμα τῆς καὶ κατηύνασε
τὸ ἐξηρηθισμένον πλῆθος. Ἡρξισαν ἤδη νὰ ἀπειλοῦν
καὶ νὰ ὑβρίζουν τοὺς ἐγκαταλείποντας τὴν πόλιν.

Ἡ ἐθνοφυλακὴ ἦτο εἰς τὰ ὄπλα, ὅχι βεβαίως
διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν πόλιν, — πόλιν ἀνευ τειχῶν
— ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν προστατεύσῃ κατὰ τῆς μανίας
τῶν ἐπιδρομέων. Παιδίον, ἐπιβαίνον ἵππου καματεροῦ,
ἦλθε καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τὴν δημορχίαν ὅτι οἱ Οὐ-
λάνοι ἐπρογευμάτιζαν εἰς τὴν Βαλσέρρη. Πάραυτα
ἡ παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως φρουρὰ ἐδιπλασιά-

« ΠΑΙΔΙΟΝ ΕΠΙΒΑΙΝΟΝ ΙΠΠΟΥ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ » (Σελ. 165)

σθη καὶ ἐκόπη ἐκεῖ ὁ δρόμος ὑπὸ μεγάλου χάνδακος.

Περὶ τὴν τρίτην μετὰ μεσημβρίαν, ὁ σκοπὸς ἐφώ-
ναξεν εἰς τὰ ὄπλα. Πέντε οὐλάνοι κατήρχοντο ἐν
μικρῷ καλπασμῷ τὴν κατωφέρειαν τοῦ λόφου. Εἰς
ὑπαξιωματικός, μὲ ξανθὸν γένειον καὶ μὲ μονύελον
ἀπεσπάρθη τῶν λοιπῶν καί, πλήρης αὐθαδεῖας ἐστα-
μάτησε παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ χάνδακος, ζητῶν διὰ
τῶν ὀφθαλμῶν κανένα πρὸς τὸν ὁποῖον νὰ ὁμιλήσῃ.

«Τί ἀγαπᾶτε;» τὸν ἠρώτησεν ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς
φρουρᾶς. — Νὰ μپούμε ἔς τὴν πόλιν. — Ὡς ἀπεσταλ-
μένοι; — Ὁχι, ὡς νικηταί. » Καὶ ἔστρηψε τὸν μύ-
στακά του. — «Δὲν εἴσθε ἀρκετοὶ καὶ δὲν εἰμποροῦ-
μεν, οὔτε πρέπει νὰ σας ἀφήσωμεν νὰ ἐμβήτε. — Καὶ
τί θὰ κάμετε ἂν ἐπιμείνωμεν; — Ὅα κάμωμεν χρή-
σιν τῶν ὀπλων μας. — Αὐτὸ θὰ το ἰδοῦμε.»

Καὶ ὁπισθοχωρήσας ἐπέτρηνε τὸν ἵππον του καὶ
ὑπερεπήδησε τὸν χάνδακα. Συγχρόνως ἐξήγαγεν ἐν
πιστόλιον καὶ τὸ ἐπρότεινεν. Ἀλλὰ πρὶν προφθάσῃ
νὰ τὸ μεταχειρισθῇ, εἰς τῶν φρουρῶν τὸν ἐπυροβό-
λησεν. Ὁ ἵππος παρεμέρισεν ὁ ἵππευς κατέπεσεν
ὡς ὄγκος ἀδρανῆς. Οἱ τέσσαρες ἄλλοι οὐλάνοι ἀπε-
στράφησαν ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ καὶ ἀνεχώρησαν καλπάζ-
οντες. Ἐσπευσαν περὶ τοῦ ὑπαξιωματικοῦ οἱ φρου-
ροὶ καὶ τὸν διεβεβαίωσαν ὅτι ἡ πληγὴ του ἦτο ἀκίν-
δυνος. Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἤνοιξεν ἐκεῖνος τοὺς
ὀφθαλμοὺς καὶ παρετήρησε περὶ αὐτὸν μετ' ἐκπλή-
ξεως. «Μὴ με σκοτώσετε! Ἄχ, μὴ με σκοτώσετε!»
εἶπε μὲ φωνὴν θρηνώδη. Τὸν μετέφερον εἰς τὸ νοσο-
κομεῖον. Ἐν τούτοις ἡ πόλις διετέλει ἐν ἀγωνίᾳ.
Οἱ ἐθνοφύλακες ἔκαμαν τὸ καθήκον των. Ἀλλ' οἱ
Γερμανοὶ θὰ το ἀνεγνώριζαν;

Εἰς τοῦτο ἀπήντησαν τὴν ἐπομένην. Περὶ τὴν
δεκάτην ἀπόσπασμα εἴκοσι οὐλάνων περίπου ἐφάνη
ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου. Παρετήρησαν ἐπ' ὀλί-
γον καὶ ἰδόντες τοὺς ἐθνοφύλακας εἰς τὰς θέσεις
τῶν ἀνεχώρησαν. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐφάνησαν
πάλιν ἐκεῖ, ἀλλὰ πολυαριθμότεροι, ὥστε ἡ κορυφὴ
τοῦ μικροῦ λόφου ἐμαύρισεν ἀπὸ στρατιώτας. Οἱ
πυροβοληταὶ ἐγκαθίδρυσαν τότε ἐκεῖ ἐν μυδραλιο-
βόλον, τὸ ὁποῖον διηύθυναν κατὰ τῆς πόλεως. Ἰσχνὸς
τις ἀξιωματικὸς ἀεικίνητος ἔδιδε διαταγὰς. Πρὶν
ἢ ἀντιληφθῶν ἀκόμη τὸν σκοπὸν τοῦ ἐχθροῦ οἱ
παρατηρηταὶ τῆς σκηνῆς ταύτης, ἄνευ προειδοποι-
ήσεως οὐδεμιᾶς οἱ πυροβοληταὶ ἤρχισαν τὸ πῦρ.
Τὸ πρῶτον μυδράλιον ἐσύριξεν ἀπαισίως καὶ διε-
πέρασε τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ Ἀγίου Παύλου. Τὸ
μυδράλιον τοῦτο ἠκολούθησαν εὐθὺς δύο ἄλλα, τὸ
ἐν τῶν ὁποίων ἔπεσεν εἰς τὸν σταθμὸν τῆς χωρο-
φυλακῆς, ὅπου δὲν ὑπῆρχε πλέον ψυχὴ, καὶ τὸ
ἄλλο εἰς ἐν παρθεναγωγεῖον, ὅπου ἐφόνευσε μὲν
μίαν κόρην ἐπλήγως δὲ δευτέρως τρεῖς ἄλλας. Ἡ
πόλις κατετρόμαξεν. Ἀνῆλθε δ' εὐθὺς ἐπὶ τοῦ λό-
φου ὡς ἀπεσταλμένος ὁ Δήμαρχος.

Οἱ ἐχθροὶ περιέμενον καπνίζοντες καὶ χαριτολο-
γούντες, νὰ ὑπάγουν νὰ τοὺς εὔρουν. Μόλις εἶδαν τὸν
Δήμαρχον ἔτρεξαν δύο οὐλάνοι καὶ μὲ τὰ πιστόλια
εἰς τὰς χεῖρας τὸν ὠδήγησαν πρὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ.

«Υπείκομεν εἰς τὴν βίαν», τῷ εἶπεν ὁ Δήμαρ-
χος, «καὶ σας παραδίδομεν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ δὲν
εἰμποροῦμεν νὰ τὴν ὑπερασπίσωμεν. Ἀλλὰ δια-
μαρτύρομαι ἐναντίον τοῦ ἐγκλήματος, τὸ ὁποῖον
διαπράττετε, φονεύοντες ἄθωα παιδιά καὶ βομβαρδί-
ζοντες ἄνευ προειδοποιήσεως πόλιν ἀπεριτείχιστον.»

Οἱ Γερμανοὶ προέταξαν ὡς δικαιολογίαν τὸν
φόνον — Δηλαδή τὸν ἐλαφρὸν τραυματισμὸν, εἶπεν ὁ
Δήμαρχος — τοῦ ὑπαξιωματικοῦ. Ἐζήτησαν δὲ νὰ
τοῖς πληρωθῇ ἀμέσως ἐκ μέρους τῆς πόλεως πρό-
στιμον 50,000 φράγκα, ἐφ' ᾧ παρέδωκαν εἰς τὸν
Δήμαρχον ἕνα κατάλογον τῶν πλουσιωτέρων κα-
τοίκων τῆς πόλεως, μὲ τὸ ποσὸν σημειωμένον τὸ
ὁποῖον κατ' ἀναλογίαν ὠφείλουν ἕκαστος νὰ προσφέ-
ρῃ. Πολὺ ἐξεπλάγη ὁ Δήμαρχος βλέπων τὸ ἐγ-
γραφον τοῦτο, τὸ ὁποῖον οὔτε αὐτὸς θὰ ἠδύνατο νὰ
συντάξῃ μετὰ τήσεως ἀκριβείας. Ἀλλὰ δὲν ἦτο και-
ρὸς δι' ἐξηγήσεις. . . Τὸ στράτευμα κατήλθεν ἐκ τοῦ
λόφου, ἔχον ἐπὶ κεφαλῆς ὡς ὀδηγὸν τὸν κύριον Δή-
μαρχον. Εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν διηυθύνθη πρὸς τὴν
Δημαρχίαν, ἐκεῖθεν δὲ ὁ ἀξιωματικὸς ἔδωκεν εἰς τοὺς
ὑπ' αὐτὸν σημειώσεις καταλυμάτων, δυνάμει μικρῶν
καταλόγων ἀκριβεστάτων ὡς πρὸς τὰς ὀνομασίας τῶν
ὁδῶν, τοὺς ἀριθμοὺς τῶν οἰκίων καὶ τὰ ὀνόματα τῶν
κατοίκων. Νέα ἐκπληξίς τοῦ κυρίου Δημάρχου.

Μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, μὲ τὴν
μουσικὴν του ἐπὶ κεφαλῆς, ὀλόκληρον σύνταγμα
πεζικοῦ. . . Μεταξὺ τῶν ὑπαξιωματικῶν ὑπῆρχεν εἰς
πλέον ἀλύγιστος καὶ πλέον κορδωμένος ἀπὸ ὅλους
τοὺς ἄλλους, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο εὐχαριστημένος
περισσότερον ὅλων ἐκ τῆς ἐν τῇ πόλει θριαμβευτι-
κῆς του εἰσόδου. Ἐστρεφεν ὡς νευρόσπαστον τὴν
κεφαλὴν δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ, ἐμειδία διαρκῶς καὶ
ἐφαίνετο ὡσὰν περιμένων νὰ χαιρετισθῇ ἀπὸ στιγ-
μῆς εἰς στιγμὴν ἀπὸ κανένα γνωστὸν. Κατὰ τὴν
διάβασίν του πολλοὶ μεταξὺ τοῦ πλήθους ὑπεψι-
θύριζον: «Μπα, νὰ καὶ ὁ Σίρμερ!»

Μάλιστα, ἦτο ὁ Κάρολος Σίρμερ, καὶ αὐτὸς διὰ
τῆς καλλιγραφίας, τὴν ὁποίαν τῷ εἶχε διδάξῃ ὁ
Ντιντῆς, ἔγραψε τὸν κατάλογον τοῦ ἐράνων καὶ
τῶν καταλυμάτων, στείλας εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυ-
ρίας Εὐλαμπίδου «διότι ἐκεῖ ἦτον πολὺ καλά» ἕνα
στρατηγὸν μὲ ὀλόκληρον ἐπιτελεῖον, καὶ δώσας
ὅλας τὰς ἀναγκαῖας ὁδηγίας, ἀκόμη καὶ εἰς ποῖον
ὑπόγειον θὰ εὔρισκαν τὴν σαμπάνιαν!

Ἀφ' οὗ ἀφῆκε τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄνδρας, ἐλούσθη,
ἐμυρώθη καὶ ὑπῆγε πρὸς ἐντάμωσιν τῶν γνωρίμων
του, βέβαιος ὅτι θὰ τὸν ὑπεδέχοντο μετὰ μεγάλης
χαρᾶς καὶ κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν εὐγένειαν ἐνδὲς

νικητοῦ. Ὁ πρῶτος, τὸν ὁποῖον συνήνησε καθ' ὁδόν,
ἦτο ὁ γηραιὸς ἐκεῖνος δικαστής, ὁ φίλος τῆς οἰκο-
γενείας Εὐλαμπίδου.

«Δέν μ' ἐγνωρίσατε ἀκόμη;» τὸν ἠρώτησε βλέ-
πων αὐτὸν ἀπαθῆ.

«Ὁχι! — Καὶ ὅμως μὲ γνωρίζετε πολὺ καλά.
Εἶμαι ὁ Κάρολος Σίρμερ. — Δέν σας γνωρίζω!»

Καὶ τοῦτο εἰπὼν ὁ γηραιὸς δικαστής τῷ ἔ-
στρεψε τὰ νῶτα, ἀφήσας κατάπληκτον τὸν ἀξιο-
ματικὸν διὰ τὴν τόσῃν ἀσθένειαν τῆς μνήμης του.
Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἔκρουε τὴν θύραν τῆς κυρίας
Εὐλαμπίδου, χωρὶς ἀμφιβολίαν ὅτι θὰ τὸν ἐδέχοντο
μὲ ἀνοιχτάς ἀγκάλας. Δυστυχῶς ὅμως ἡ φήμη
τῶν κατορθωμάτων του ἐφθασεν ἐκεῖ πρὸ αὐτοῦ. Ἡ
Μαργαρίτα τῷ ἔκαμε μίαν βαθυτάτην ὑπόκλισιν
καὶ ἐξήλθεν ἐκ τῆς αἰθούσης. Ὁ μικρὸς υἱὸς τῆς
τῷ εἶπε καθαρὰ ὅτι μισεῖ τοὺς Πρώσους· ὁ κύριος
Εὐλαμπίδης ἐζήτησε συγγνώμην καὶ ἀπεσύρθη· ἡ
δὲ κυρία τὸν ἔκαμε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡλλαῶν πολὺ
τὰ πράγματα ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἦτο μοῦσας φέ-
ρης εἰς τὸ σπίτι. Καὶ ὁ ταλαίπωρος νικητὴς ἠναγ-
κάσθη νὰ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ κακὸς κακῶς.

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν στρατιωτικὴν κατά-
ληψιν τοῦ Σατιγιόν, ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἔλαβε
δύο ἐπιστολάς. Μετὰ παλμοῦ ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐξ
αὐτῶν ἀνεγνώρισε τὸ γράψιμον τοῦ υἱοῦ της. . .
Ἦτο φαιδρὰ ἡ ἐπιστολὴ, ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, ἐν ᾗ
ὁ Γιαννάκης ἐχαριτολόγει ἐπὶ τῆς ταχύτητος τοῦ
προβιβασμοῦ του καὶ ὑπέσχετο νὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν
συνταγματάρχης. Ἡ χρονολογία τῆς ὁμῶς ἦτο
παλαιά, πρὸ ἐνὸς μηνός. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ, ὡσεὶ
προαισθανομένη τι ἀπαίσιον, ἐδίστασεν ἐπὶ πολὺ
νὰν εἰσὶν τὴν δευτέραν ἐπιστολήν. Ἐν τῇ ἀγωνίᾳ
τῆς, ἀνύψωσε τὸν νοῦν της πρὸς τὸν Θεόν.

«Ἄχ Θεέ μου» εἶπεν «ἄς ἦτο μόνον πλη-
γμένος!»

Καὶ ἔθραυσε τὴν σφραγίδα. Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο ἐκ
μέρους τοῦ Συνταγματάρχου. Διηγείτο τὴν ἡρωϊ-
κὴν αὐταπάρνησιν τοῦ νεαροῦ τοῦ ὑπολοχαγοῦ· δὲν
εἶχον εἰδῆσεις περὶ τῆς τύχης του· πᾶν ὅ,τι ἐγνώ-
ριζον ἦτο ὅτι ἐχάθη. Οὔτε καὶ μεταξὺ τῶν αἰχμα-
λώτων εὐρίσκετο ὁ συνταγματάρχης ἐβεβαιώθη
περὶ τούτου κατὰ τινὰ βραχεῖαν ἀνακωχὴν.

«Ἀπέθανε!» ἐψιθύρισε ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἀφί-
σασα τὴν ἐπιστολήν νὰ καταπέσῃ καὶ ριφθεῖσα ἐπὶ
τῆς καθέδρας τῆς. «Τὸ παιδί μου ἀπέθανε!»

Τὴν φωνὴν ταύτην ὅλη τῆς ἡ ἰσχὺς τὴν ἐγκα-
τέλειψε καὶ τὰ δάκρυά της ἔρρευσαν βραδέως,
χωρὶς καὶ νὰ σκεφθῇ νὰ τα σπογγίσῃ. . .

Ὁ κ. Εὐλαμπίδης τὴν στιγμὴν ἐκείνην εὐρί-
σκετο εἰς τὸ ἐργαστάσιον — διότι μεθ' ὅλην τὴν
καταστροφὴν ἡ ἐργασία ἐξηκολούθει ὑπὸ τὰ ὄμματα
τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὁ ἐχθρὸς ἐσεβάσθη τὸ ἐργαστάσιον.

Ὅταν ἐπιστρέψας ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του,
ἐπλήγη ὡς ὑπὸ κεραυνοῦ. Ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς
πρώτης του θλίψεως ἔσχε τὴν σκληρότητα νὰ εἴπῃ
εἰς τὴν σύζυγόν του: «Σὺ το 'θέλησες!» Ἀλλὰ τὸ
θλιβερὸν βλέμμα μὲ τὸ ὁποῖον τὸν ἠτένισεν ἐκείνη,
τὸν ἔκαμε νὰ συνέλθῃ καὶ τῇ ἐζήτησε συγγνώμην
μετὰ δακρύων.

Ἡθέλησαν κατ' ἀρχὰς νὰ κρύψωσι τὴν εἴδησιν
ἀπὸ τὴν Μαργαρίταν· ἀλλ' ἐκείνη τὴν ἐμάντευσε
ταχέως καὶ ἐφάνη ἀνταξία θυγάτηρ τῆς μητρός της.
Ὅποια εὐτυχία τῶντι διὰ τοὺς τεθλιμμένους γο-
νεῖς νὰ ἔχωσι τώρα πλησίον των τὴν τρυφεράν καὶ
ἀφωσιωμένην αὐτὴν καρδίαν!

Ὁ μπάριμπα - Γιάννης, ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν
ἐχθρῶν, ἦτο κατάκλειστος εἰς τὴν οἰκίαν του, μὴ
θέλων οὔτε τὰς ἐχθρὶκὰς ἀρβύλας νὰκούῃ ἡχούσας
βαναύσως ἐπὶ τῶν λιθοστρώτων. . . Ὅταν ἔμαθε
τὸν θάνατον τοῦ Γιαννάκη κατελυπῆθη καὶ συνετα-
ράχθη μέχρι νέας προσβολῆς καὶ ἔμεινεν ἐπὶ πολ-
λὴν ὥραν ἄφωνος. Αἱ πρῶται λέξεις τὰς ὁποίας
ἐπρόφερε κατόπιν ἦσαν:

«Ἄχ, Ἐρηνούλα μου! Ἐρηνούλα μου!»

Καὶ ἔτρεξε δρομαίως νὰ παρηγορήσῃ τὴν ἀνε-
ψίαν του, μὴ βλέπων ἐμπρὸς του ἐκ τῶν δακρύων
καὶ διαγκωνίζων τοὺς ὑψηλοὺς θωρακοφόρους, οἱ
ὁποῖοι ἔστρεφον καὶ τὸν ἐβλεπον ἐκπληκτοί.

Ὅταν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἦλθεν εἰς κατὰστασιν
νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ιδέας της καὶ νὰ λάβῃ μίαν
ἀπόφασιν εἶπεν εἰς τὸν σύζυγόν της ὅτι ἡ μόνη των
παρηγορία θὰ ἦτο τώρα νὰ εὔρουν τὸ σῶμα τοῦ τέ-
κνου των καὶ νὰ το φέρουν εἰς Σατιγιόν.

«Θὰ πάγω νὰ το εὔρω!»

— Ὁχι σύ. Ὁ κίνδυνος εἶνε ὀλιγώτερος τώρα
διὰ τὰς γυναῖκας. Ἐγὼ θὰ ὑπάγω!»

Καὶ ἀνεχώρησεν ἀμέσως. Ὅ,τι ἐγνώριζεν ἦτο
ὅτι ὁ Γιαννάκης εἶχε φονευθῇ εἰς τὰ περὶχωρὰ τῆς
Βανδώμης. Κόποι, στερήσεις, κίνδυνοι, τίποτε δὲν
τὴν κατέβαλλον. Ἐβάδιζεν ἐμπρὸς μετὰ τὴν στερεάν
ἀπόφασιν νὰ μὴ σταματήσῃ, πρὶν ἐπιτύχῃ τοῦ σκο-
ποῦ της. Ἐπὶ τινων ὁδῶν αἱ γέφυραι ἦσαν κεκομμέ-
ναι καὶ ἔπρεπε νὰ ὁπισθοχωρήσῃ πολὺ διὰ νὰ λάβῃ
ἄλλην διεύθυνσιν. Ἀλλοῦ δὲν ὑπῆρχον ἵπποι καὶ
ἠναγκάζετο νὰ περιμένῃ ἕως οὗ ἤθελόν τη προμη-
θεύσει, εἰς μυθώδῃ, πολλὰκις τιμὴν, ἵππον. Μὲ
τοιαύτας καὶ μυρίας ἄλλας περιπετείας κατάρθωσεν
ἐπὶ τέλους νὰ πλησιάσῃ τὴν Βανδώμην. Τὸ σχέ-
διόν της ἦτο νὰ πληροφορηθῇ, ἔστω καὶ παρὰ τῶν
Πρώσων, περὶ τῶν μαχῶν εἰς τὰς ὁποίας εἶχε
λάβῃ μέρος τὸ σύνταγμα τοῦ υἱοῦ της. Καὶ ἔπειτα
θὰ ἐπανεβλεπε καὶ τὴν Μάρθαν, τῆς ὁποίας οὐδὲ
γραμμὴν εἶχε λάβῃ, ἀφ' ἧς κατελήφθη ἡ Βανδώμη.

[Ἐπεται τὸ τέλος] ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τοῦ J. GIRARDIN

Ο ΜΥΛΟΣ

Ώ τὸ ξέφαντο, τηρᾷτ' ἐκεῖ,
ψηλὰ ψηλὰ 'ς τὴν ῥάχην
ὁ Μύλος κ' ὅλη κατοικεῖ
τοῦ Μύλου ἡ φαιλιά,
ἑφτά παιδιὰ ποῦ τὰ 'χει
βαλμένα 'ς τὴν δουλιά.

Ἀσπροντυμένα μὲ λινό,
σὰν τὰ γυρνάει τ' ἀγέρι,
πιο πρῶτο πρῶτο, πιο στερνὸ
νὰ πιλαλάει παιδί,
κάνεις νὰ 'πῇ δὲν ξέρει
νὰ τρέχουν σὰν τὰ 'δῃ.

Γιατ' ἡ Μαρούλα ἡ ζηλευτὴ
ζυμώνει, πλάθει, ψήνει
τοῦ Ἀλοκαμένου δουλευτῆ
τὸ μαῦρό του ψωμί,
καλὸ ψωμί ποῦ δίνει
ὁ κόπος μὲ τιμὴ.

Ώ τὴν Ἀζίζα.

Τρέχουν τοῦ Μύλου τὰ παιδιὰ,
κι' αὐτὸς τὰ καμαρώνει,
ὅμως σὰ νὰ 'χει ἀναποδιά,
στιγμὴ δὲ σταματᾷ
μὲ γκρόνιες νὰ μαλώνη,
νὰ βγάξη μουγκριτὰ.

Τρέχουνε, τρέχουν τὰ παιδιὰ,
γυρίζουν τὸ λιθάρι
καὶ μ' ὅλη ἀλέθουν τὴν καρδιά
γιὰ τὴν καλὴ Μαριώ·
ἀλέθουν ὅσο στᾶρι
τοὺς φέρνει ἀπ' τὸ χωριό.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΕΚΤΩΡ ΚΑΙ ΛΕΥΚΗ

Ὑπῆρχε μίαν φορὰν ἓνας σκύλος ὀνομαζόμενος Ἐκτωρ, κατόκει δὲ εἰς μίαν μεγάλην ἐξοχικὴν οἰκίαν. Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία του τὸν ἠγάπων πολὺ, καὶ τὸν ἐχάιδεον ὑπερβολικά. Ὁ Ἐκτωρ ἔζη εὐτυχῇ βίον. Ἐν πρᾶγμα μόνον τὸν ἐλύπει ὅτι ἡ μικρὰ κυρία του, ἡ ὁποία τὸν ἠγάπα ἐν τούτοις πολὺ, ἠγάπα ἐπίσης καὶ τὴν Λευκὴν, τὴν λευκότριχα γάταν.

Ὁ Ἐκτωρ ἤθελε νὰ εἶνε ὁ μόνος τὸν ὁποῖον ν' ἀγαπᾷ ἡ μικρὰ κυρία του· ἂν ἔβλεπεν ὅτι αἱ χεῖρες αἱ θωπεύουσιν αὐτὸν ἐθώπευον καὶ τὴν γάταν δυσηρεστεῖτο· ἐζήλευε φοβερά.

Ὁ Ἐκτωρ ἔλαβε μετ' ὀλίγον καὶ ἄλλην ἀφορμὴν λύπης. Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία του ἀνέχωρησαν ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν χωρὶς νὰ παραλάβωσι μετ' ἑαυτῶν οὔτε τὸν σκύλον οὔτε τὴν γάταν. Δὲν εἶχε κανένα πλῆεν νὰ τὸν θωπεύῃ οὔτε πολὺ οὔτε ὀλίγον.

Ἐγίνε περίλυπος. Ἐλείψαν πλῆεν οἱ μακροὶ περίπατοι μὲ τὴν μικρὰν κυρίαν του· ἔλειψαν τὰ γλυκίσματα, τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα γλυκίσματα τὰ ὁποῖα τῷ ἔδιδε· ἔλειψαν οἱ γλυκεῖς, θωπευ-

τικοὶ λόγοι, ὡς ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποῖους τῷ ἔλεγεν ἄλλοτε.

Δὲν εἶχε κανένα πλῆεν νὰ παίξῃ μαζί του· ὁ φύλαξ δὲ ὁποῖος εἶχε μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν οὐδὲ νὰ τὸν ἴδῃ δὲν ἐγύριζε.

Εἴπομεν ὅτι καὶ ἡ Λευκὴ εἶχε μείνῃ εἰς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν· ἡ δυστυχὴς γάτα εἶχε πολλὰ παράπονα κατὰ τοῦ Ἐκτορος καὶ δὲν τὸν ἠγάπα διόλου. Ἐν τούτοις ὁ σκύλος μὴ ἔχων ἄλλην συναναστροφὴν ἔδειξε διάθεσιν νὰ συμφιλιωθῇ μαζί της, ἡ Λευκὴ ἐφάνη φιλόφρων, οὕτω δὲ μετ' ὀλίγον ἔγιναν οἱ καλλίτεροι φίλοι τοῦ κόσμου.

Ἐτρωγον εἰς τὸ ἴδιον πινάκιον, ἐξεσταίνοντο εἰς τὴν ἴδιαν φωτιάν, καὶ ἐν γένει ἐπερνοῦσαν τὸν καιρὸν των μαζί.

Μετά τινα καιρὸν ὁ κύριος ἐπισκεφθεὶς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν τοῦ παρέλαβε κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του τὸν σκύλον μαζί του.

Βεβαίως ὁ Ἐκτωρ ἦτο κατευχαραστημένος τώρα, διότι εὕρισκετο μὲ τὸν κύριόν του καὶ μὲ τὴν κυρίαν του· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται τὴν ἔλειψιν τῆς γάτας, καὶ ἡσθάνθη

λύπην μεγάλην διότι δὲν τὴν εἶχε πλῆεν πλησίον του.

Ἡμέραν τινα ὁ Ἐκτωρ ἔγινεν ἄφαντος. Οἱ κύριοί του ἐνόμισαν ὅτι τὸν ἐκλεψαν. Ἐλυπήθησαν πολὺ, διότι ἦτο καλὸς σκύλος· τὸν ἐζήτησαν παντοῦ, ἀλλ' αἱ προσπάθειαι τῶν ἀπέβησαν ἀνωφελεῖς. Ὁ Ἐκτωρ δὲν εὗρέθη!...

Τέσσαρες ἡμέραι εἶχον παρέλθῃ, οἱ κύριοί του εἶχον χάσῃ πᾶσαν ἐλπίδα, ὅτε εἰς ὑπηρετίης ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Ἐκτορος εἰς τὴν θύραν.

Ἦτο πρᾶγματι ὁ Ἐκτωρ, ἀλλ' οὐχὶ μόνος· μετ' αὐτοῦ ἦτο καὶ ἡ Λευκὴ.

Τόσῃ ἐπιθυμίᾳ εἶχε νὰ ἐπανίδῃ τὴν φίλην του, ὥστε εἶχεν εὖρη τὸν δρόμον μέχρι τῆς ἐξοχικῆς οἰκίας τοῦ κυρίου του, καὶ κατῳρῶσε νὰ πείσῃ τὴν γάτα νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Ἐκτωρ καὶ ἡ Λευκὴ ἔζησαν μαζί ἐν ἀγάπῃ καὶ συμπνοίᾳ, εἴθε δὲ τὸ παράδειγμα τῶν νὰ ἐμιμοῦντο μερικὰ παιδιὰ, τὰ ὁποῖα γνωρίζω...

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΙΝΔΙΚΟΥ ΒΙΟΥ

Τὸ χόρτον τῶν λιθαδίων ὅπου εἶχεν ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸν σκηνώσῃ ἡ Ἰνδικὴ φυλὴ, εἰς ἣν ἀνῆκον οἱ γονεῖς τοῦ Ποῦνχο καὶ τῆς Μόσσας, εἶχε τελειώσῃ, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς ἔδωκε τὸ πρόσταγμα νὰ ἐκκινήσωσι καὶ νὰ ζητήσωσιν ἄλλο μέρος πρὸς κατασκήνωσιν.

Τὸ νομαδικὸν ἐκεῖνο ἐκ σκηνῶν χωρίον, τὸ ὁποῖον ἕως τότε ἦτο ἡσυχον, ἐγέμισε διὰ μιᾶς φωνᾶς καὶ θόρυβον· μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐβόηθουν νὰ μαζεύσωσι τὰς σκηνάς, νὰ συσκευάσωσι τὰς δορὰς καὶ τὰ ἄλλα τῶν σκεύη, νὰ συλλάβωσι τοὺς ἵππους οἵτινες περιεφέροντο ἐλεύθεροι εἰς τὸν λειμῶνα, μετ' ὀλίγον δὲ ἦσαν τὰ πάντα ἑτοιμα πρὸς ἀναχώρησιν.

Ἐπειδὴ οἱ Ἴνδοι δὲν ἔχουν ἀμάξας, εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ φορτῶνωσιν ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἐπὶ ἵππων. Ἐπὶ ἐκάστου τούτων καθήται ἡ μήτηρ, ἥτις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φέρει εἰς τὴν ῥάχιν τῆς σφιγκτὰ περιδεδεμένον ἐν παπούζε, τούτέστι Ἰνδικῶς ἐσπαργανωμένον βρέφος, πρὸ αὐτῆς δὲ καὶ ὀπίσω καθήνται καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ, ἐν ᾧ τὰ μεγαλειτέρα ἢ βολύβουσι παραπελεύρως τοῦ ἵππου, ἢ ἐπιβαίνουσιν ἄλλου ἵππου. Ἀπὸ τοῦ ἐπιπίπτου κρέμανται τὰ μικρὰ κοντάρια τῆς σκηνῆς, ἐπὶ τῶν ὁποίων συνήθως εἶνε δεμένον μέγα κἀνίστρον, πολλακίς κεκαλυμένον μὲ δορᾶν. Ἐντὸς αὐτοῦ δὲ τοποθετεῖται ἡ γραῖα μάμμη ἡ ἀσθενὲς τι παιδίον. Βεβαίως

τὸ ταξείδιον ἐντὸς τοῦ κανίστρου ἐκείνου δὲν εἶνε λίαν εὐχάριστον, ἂν μάλιστα τὸ ἔδαφος εἶνε ἀνώμαλον καὶ ἡ ὁδοπορία πρέπει νὰ γίνη ταχέως.

Ἡ ἰνδικὴ ὁμῶς φυλὴ, εἰς ἣν ἀνήκον τὰ παιδία, τῶν ὁποίων μίαν περιπέτειαν θέλω σᾶς διηγήθῃ, ἦτο πολυάριθμος καὶ προὔχῳρει βραδέως.

Οἱ ἄνδρες, πλήρη πανοπλίαν φοροῦντες, μὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα ὠπλισμένοι ἔβαινον ἐκατέρωθεν τῆς συνοδίας πεζοὶ ἢ ἑφιπποὶ. Οὕτω ἐξηκολούθησεν ἡ πορεία. Τέλος τὴν τρίτην ἡμέραν εὗρον ὠραιστάτην βοσκὴν πλησίον πυκνοῦ δάσους.

Ἡ θέσις ἦτο καταλληλοτάτη· πηγὴ ἀνέβλυζεν ἐκεῖ πλησίον, δι' ὃ ἄρχηγός τῆς φυλῆς ἔδωκε τὸ πρόσταγμα νὰ σταθμεύσωσι καὶ ἤρχισεν ἐκ νέου ἡ πῆξις τῶν σκηνῶν καὶ ὁ σχηματισμὸς παραδόξῳ χωρίου ἐκεῖ ὅπου ἕως χθὲς δὲν ἠκούετο φωνὴ ἀνθρωπίνῃ καὶ τὴν σιγὴν τῆς φύσεως μόνον τὰ ἀγρίμια διέκοπτον.

Ὁ Ποῦνχο καὶ ἡ Μόσσα ἔλαβον μέρος εἰς τὸ ἔργον· ὅτε ὁμῶς ἡ σκηνοπηγία ἐτελείωσε, καὶ πάντα τὰ μέλη τῆς φυλῆς ἐγευματίσαν ἐξ ἀπεξηραμμένου κρέατος βουβάλου, ὅλοι δὲ ἔπεσον νὰ κοιμηθῶσιν, ὁ Ποῦνχο ἔνευσεν εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ἀμφοτέροι δὲ ἀπεμακρύνθησαν σιγὰ σιγὰ ἐκ τοῦ σκηνοχωρίου, διὰ νὰ ἰδοῦν ὀλίγον τί γίνεται εἰς τὸ πλησίον ἐκεῖ δάσος. Ἡ ὥρα ἦτο δευτέρα περίπου μετὰ μεσημβρίαν, καὶ αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου κατέπιπτον ὡς ἀναλελυμένος μύλυθος.

Εἰς τὴν ἀνυπόφορον ἐκείνην ζέστην ταχέως ἐκουράσθησαν τὰ δύο παιδία· ἐκάθην ἐπὶ τῆς παχειάς χλόης, καὶ ἔκαμνον σχέδια πῶς νὰ ἔρχωνται συχνὰ εἰς τὸ δάσος καὶ τί νὰ φέρουν ἐξ αὐτοῦ εἰς τὴν σκηνὴν των. Ἐξαφνα πλησίον των ἠκούσθη θόρυβος καὶ δύο φλογεροὶ ὄφθαλμοὶ προσηλώθησαν ἐπ' αὐτῶν.

Εὐθὺς ἀμέσως ἀνεπήδησεν ἐν ξαγκουάρ, ἔκαμε μερικὰ πηδήματα ὥσάν γάτα, ὡς νὰ ἤθελε νὰ παίξῃ μαζί των, ἔπειτα ἐκρύφθη ὀπίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους, ἀπ' ἐκεῖ ἐκρυφόβλεπε τὰ παιδία ὡς νὰ ἤθελε νὰ παίξῃ τὸ κρυφτὸ μὲ αὐτά.

Τὰ παιδία κατ' ἀρχὰς εἶχαν κατατρομάξῃ, ταχέως ὁμῶς ἐλησμόνησαν τὸν φόβον των καὶ παρετήρουν μὲ ἡσυχίαν τὸ ζῶον γελῶντα μὲ τὰ πηδήματά του.

Ἐξαφνα ὁμῶς ἡ πελώριος ἐκείνη στικτὴ γαλῇ μετέβαλε γνώμην, ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ἔδαφους, καὶ ἔπειτα ὤρμησεν ἐπὶ τοῦ Ποῦνχο, τὸν ὁποῖον κατέρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος καταξέσχισασα μὲ τοὺς ὀξεῖς ὀνυχάς της τὸν ὦμον τοῦ παιδίου.

Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἡ Μόσσα εὗρέθη πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ της. Χωρὶς νὰ τρομάξῃ ἤρπασεν ἓνα χονδρὸν κλάδον ὅστις κατ' εὐτυχίαν εὐρίσκετο ἐκεῖ πλησίον, προσεκάλεσε μὲ δυνατὰς κραυγὰς εἰς βοήθειαν, καὶ ἐκτύπησε μὲ θάρρος τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον τῶρα ἐδείκνυε τοὺς φοβεροὺς ὀδόντας του.

Βεβαίως τὸ κοράσιον δὲν θὰ κατάρθου ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἐπιθεσίαν τοῦ ξαγκουάρ, ταχέως δὲ τὰ δύο παιδία θὰ κατεσπαράσσοντο ὑπὸ τοῦ θηρίου τὸ ὁποῖον τῶρα ἐφύαττε· ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοῦ σκηνοχωρίου εἶχαν ἀκούσῃ τὰς ἐπικαλουμένας βοήθειαν κραυγὰς καὶ ἔτρεχον πάσῃ δυνάμει μετὰ τῶν ὀπλῶν των.

Τὸ θηρίον ἐτράπη εἰς φυγὴν ἀγρίας ὠρυγὰς ἐκπέμπον.

Ὁ Ποῦνχο μετεκομίσθη ἀναίσθητος εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ πατρός του, αἱ δὲ γυναῖκες τῆς φυλῆς ἐπέθεσαν ἱαματικὰ βότανα ἐπὶ τοῦ τραύματός του, τὸ ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ ἐθεραπεύθη ἐντελῶς.

Ἡ γενναία Μόσσα ἐπηνέθη διὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν ψυχραιμίαν της, ἀλλὰ τὰ δύο παιδία δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ προχωρήσωσι μόνον εἰς τὸ δάσος, διότι τὸ κρυφτὸ μὲ ἐν ξαγκουάρ, εἰμφορεῖ νὰ ἔχῃ πολὺ κακὸν τέλος.

Ὁ περιηγητὴς ἐκ τοῦ ὁποῖου ἠρانیσθημεν τὸ ἀνωτέρω ἐπεισόδιον προσθέτει ὅτι τὸ ξαγκουάρ εἶνε μετὰ τῆς τίγρεως τὸ μᾶλλον αἰμοβόρον καὶ ἄγριον τῶν θηρίων. Πῶς τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ θηρίον εἶχε διάθεσιν πρὸς παιγνίδια δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ ἐξηγηθῇ. Ἴσως εἶχε γευματίσῃ ἀφρόνως καὶ εὐχαρίστως καὶ εὐρίσκετο ἐξαιρετικῶς εἰς καλὴν καὶ εὐθυμον διάθεσιν.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΛΙΝΝΑΙΟΥ

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 151]

—Εἶνε καιρὸς, τῷ εἶπε, ἤρχισε νὰ ξημερῶνῃ· σήκω, ἐνδύσου, κάμε τὴν προσευχὴν σου, πάρε τὸ πρόγευμά σου καὶ τρέξε εἰς τὸ βουνὸν πρὶν ἐξυπνήσῃ ὁ πατήρ σου· ἔχεις μίαν ὥραν ἐμπρὸς σου· πῆγαινε, παιδί μου, μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ, πῆγαινε ἀφ' οὗ αὐτὸν τὸν πόθον ἔχεις μέσα 'ς τὴν ψυχὴ σου.

Τὸ παιδίον νύχαρίστηκε τὴν μητέρα του· ἐν ᾧ δ' ἐνεδύετο διηγήθη εἰς αὐτὴν τὸ παράδοξον ὄνειρον, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἴδῃ.

Ἡ μήτηρ διεῖδεν εἰς αὐτὸ προμήνυμα τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς δόξης τοῦ υἱοῦ της, καὶ ἀπεφάσισε νὰ τον βοηθήσῃ πάσῃ δυνάμει εἰς τὸν σκοπὸν του.

Εὐθὺς ὡς ἐνεδύθη τὸ παιδίον τῷ προσέφερεν αὐτὴ ἐντὸς ξυλίνης γαβάθας ζωμόν, τὸν ὁποῖον ὁ Κάρολος ἔφαγε μὲ ὄρεξιν· ἔπειτα ἡ μήτηρ περιετύλιξεν αὐτὸν εἰς ἐπενδύτην ἐκ χονδρὰς ἐρέας, τοῦ ὁποῖου ἀνεσήκωσε τὸ περιλαίμιον καλύψαν μέχρι τῶν ὠτων τὸ δροσερὸν πρόσωπον τοῦ παιδίου.

Ὁ μικρὸς Λινναῖος, κρατῶν ῥάβδον εἰς τὴν χεῖρά του ἐξεκίνησεν εὐθυμῶς. Ἡ ἀγαθὴ μήτηρ εἶχε στερηθῇ δύο ὥρας τοῦλάχιστον ἐκ τοῦ συνηθισμένου ὕπνου ὅπως περιποιηθῇ τὸν υἱὸν της καὶ εὐχαριστήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του.

Ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ὁ μικρὸς Κάρολος ἠδυνήθη οὕτω νὰ συλλέξῃ ἡσυχῶς βότανα εἰς τὸ ὄρος καὶ ν' ἀνακαλύψῃ εἰς τὰς κοιλότητας αὐτοῦ ἀνθύλλια καὶ ἀδύνατα βρύα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε κατακαύσῃ ἡ παγωνιά.

Ἀλλὰ πρῶϊαν τινὰ ὁ πατήρ του ἐξυπνήσας ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους ὅπως ἐπισκεφθῇ ἓνα ἀσθενῆ, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀφήσῃ ἐτοιμοθάνατον τὴν προτεραίαν, ὠργίσθη τὰ μέγιστα μὴ εὐρὼν ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸν υἱὸν του. Ἡ μήτηρ προσεπάθησε νὰ δικαιολογήσῃ τὸ παιδίον· ἀλλ' εἰς μάτην· ὁ αὐστηρὸς πατήρ δὲν ἐξίλεώθη· ὠρκίσθη δέ, ἀπὸ τῆς ἐπαύριον νὰ στείλῃ τὸν Κάρολον εἰς τὸ ἱερατικὸν σχολεῖον τῆς πολίχνης Βιξίας, ὅπου οἱ τρόφιμοι ἐμάνθανον λατινικὰ καὶ θρησκευτικὰ. Ἡ μήτηρ ἐξερράγη εἰς δάκρυα· ὁ πατήρ ἀνέκραξεν ὅτι τὰ δάκρυα εἶνε περιττά καὶ ἀνωφελῆ· ὅτε δὲ ὁ μικρὸς Κάρολος

ἐπέστρεψε κρυφίως εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνόησεν ὅτι ὅλη ἐκείνη ἡ ἀνησυχία προήλθεν ἐξ αἰτίας του· προσεπάθησε νὰ δικαιολογηθῇ, καὶ ὑπεσχέθη εἰς τὸν πατέρα του τυφλὴν ὑποταγὴν εἰς τὸ μέλλον· ἀλλ' οὗτος ἔμεινεν ἄκαμπτος.

Ἀνεχώρησε δὲ ἀφήσας διαταγὴν εἰς τὴν σύζυγον του νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ ἐνδύματα τοῦ υἱοῦ της, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀπὸ τῆς ἐπαύριον εἰς Βιξίαν.

Ποῖος σπαραγμὸς διὰ τὴν μητέρα καὶ τὸν υἱὸν ὁ ἀπτόμος οὗτος χωρισμός! Ἡ μήτηρ πρὸ πάντων δὲν ἠδύνατο ν' ἀποφασίσῃ ν' ἀποχωρισθῇ τὸ πολυφίλητον τέκνον της. Ἀφ' οὗτου ἔφερεν αὐτὸ ἔμβρυον ἐντὸς τῆς κοιλίας της, ἀφ' οὗτου ἔθρεψεν αὐτὸ διὰ τοῦ γάλακτός της οὐδὲ μίαν ἡμέραν το εἶχεν ἀποχωρισθῇ.

—Ὡ, ὄχι, εἶνε ἀδύνατον! ἐπαναλάμβανε καλύπτουσα μὲ τὰς χεῖρας της τὸ ὑπὸ τῶν δακρύων καταδρεχόμενον πρόσωπόν της.

Ὁ Κάρολος βλέπων τὴν ἀπαρηγόρητον λύπην τῆς μητρός του, κατέπνιξε τὴν ἰδίαν του ὀδύνην καὶ προσεπάθησε νὰ τῇ δώσῃ θάρρος·

—Μητέρα, καλὴ μου μητέρα, τῇ ἔλεγε· μὴ λυπεῖσαι· ἡ πόλις εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ὑπάγω δὲν εἶνε μακράν, θὰ βλέπώμεθα συχνά· θὰ ἐργασθῶ πολὺ-πολύ, διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν πατέρα μου καὶ θὰ ἐπανέλθω!...

Ἀλλ' ἡ μήτηρ ἐξηκολούθει νὰ κλαίῃ· ὅσον ἀγῶνα καὶ ἂν κατέβαλλε δὲν ἠδύνατο νὰ παρηγορηθῇ. Ἐν τούτοις γνωρίζουσα ὅτι ἡ ἀπόφασίς τοῦ συζύγου της ἦτο ἀμετάκλητος, ἠτοίμασεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ φορέματα τοῦ υἱοῦ της. Εἰς τὸ βάθος τοῦ μικροῦ κιβωτίου ἔθηκε τὰς ἀγαπητὰς βοτανικὰς συλλογὰς τοῦ υἱοῦ της, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἡ αἰτία τοῦ χωρισμοῦ των· ἔπειτα ὀλίγα χρήματα εἰς μικρὰ νομίσματα· προσέτι δὲ λιχνεύματά τινὰ καὶ ξηρὰ ὀπωρικά, τὰ ὁποῖα λίαν εὐχαρίστως φιλοδωροῦσιν αἱ μητέρες εἰς τὰ τέκνα των.

Ὅτε ὁ πατήρ τοῦ Καρόλου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ ἀποσκευὴ ἦτο ἐτοιμὴ· ἰδὼν δὲ ὅτι αἱ διαταγαὶ του ἐξετελέσθησαν ἐφάνη καταπραϋνθεῖς.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας καὶ ἡ ἀκόλουθος

νύξ παρήλθον άνευ φιλονικίας αλλά θλιβερώτατα. Ο μὲν πατήρ άνεγίνωσκε τήν Ἀγίαν Γραφήν, ώς συνήθως· τὰ δὲ μικρὰ κοράσια ἔπλεκον όπως τήν προτεραίαν πλησίον τῆς μητρός των καὶ κάπου κάπου ἐξέβαλλον κανένα άναστεναγμόν ἢ ἐπιθύριζον βραχείας τινας λέξεις. Ο Κάρολος πλήρης ἐγκαρτερήσεως ἔκυπτε τήν κεφαλὴν του ἐπὶ τῶν λατινικῶν του θεμάτων τὰ όποια μετέφραζε.

Ἐλθούσης τῆς ώρας τῆς ἀναπαύσεως, προσνυχήθησαν όλοι μαζί· ότε δὲ ὁ υἱός ἔκαληνύκτισε τὸν πατέρα του, οὗτος εἶπεν εἰς αὐτόν·

— Καλὴ νύκτα, παιδί μου, αὔριον τὸ πρῶτ' ἀναχωροῦμεν.

Τὸ παιδίον ἀπεσύρθη ἐν σιωπῇ, μόλις συκρατοῦν τὰ δάκρυά του.

Ἡ μήτηρ τοῦ Λινναίου, μόλις ἀπεκοιμήθη ὁ σύζυγός της, εἰσώλισθησε σιγὰ σιγὰ εἰς τὴν κλινὴν τοῦ υἱοῦ της καὶ τὸν ἐφίλει καὶ τὸν ἐνηγαλίζετο καὶ τῷ ἔδιδε συμβουλὰς καὶ νοουθεσίας πνιγομένας πολλάκις εἰς δάκρυα.

Τὴν ἐπαύριον λίαν πρῶτ' άνεχώρησαν· ἐπειδὴ δὲ ἔνεκα τοῦ ὀριμυτάτου ψύχους οἱ ὁρόμοι ἦσαν παγωμένοι τὸ ταξιδίδιον των ἐξετέλεσαν δι' ἐλκῆθρου. Τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς ἀμαξοδρομίας καὶ αἱ νέαι ἐντυπώσεις του ἐκ τῶν πλείστων μερῶν τὰ όποια διήρχετο διεσκέδασαν κάπως τὴν λύπην τοῦ μικροῦ Καρόλου.

Ἀλλ' όταν ἔφθασαν εἰς τὴν πολίχνην Βεζιαν, τὴν τόσον σκυθρωπὴν καὶ κατηφῆ, πρὸ πάντων δὲ ότε ἔδεδεκε νὰ διέλθῃ τοὺς μαύρους τοίχους τῆς προτεσταντικῆς ἐκείνης σχολῆς, τὸ δυστυχὲς παιδίον παρ' ὀλίγον νὰ λιποθυμίσῃ.

Ἡ πατήρ του ὠδήγησεν αὐτὸ εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς σχολῆς, όστις ἦτο φίλος του, παρέκάλεσε δὲ αὐτόν νὰ φανῇ αὐστηρὸς καὶ ἀδυσώπητος πρὸς τὸ τέκνον του· ἀφ' οὗ δ' ἐξετέλεσεν οὕτω τὸ καθήκον αὐτοῦ, ὡς ἐνόμιζεν, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χωρίον του.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

[Ἐκ τῶν τῆς Κ^ας Λουίζης Κολῆ]

ΗΜΙΟΝΟΣ ΚΑΙ ΙΠΠΟΣ

Εἷς νεαρὸς ἵππος, ὁ όποῖος περιέτρεχεν ἐλεύθερος εἰς τὸ λιβάδι, εἶδεν εἰς τὸν ὁρόμον μίαν βαρέως φορτωμένην ἡμίονον, ἢ όποια ἐβάδιζε με σκυμμένην τὴν κεφαλὴν.

Ἀμέσως ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν καὶ ἤρχισε νὰ τὴν περιπαίξῃ διὰ τὴν ὑπομονὴν ποῦ εἶχε νὰ σηκόνῃ δι' ἄλλους τόσον βάρος.

— Για ἰδὲ ἐμένα, εἶπε, ἐγὼ τρέχω ἐλεύθερο, ἢ ἰδικὴ μου ράχι δὲν εἶνε διὰ φόρτωμα. Τί χαρά!

Ἡ ἡμίονος δὲν ἀπήντησε, ἀλλ' ἐξηκολούθει τὸν ὁρόμον της με ὑπομονὴν. Ἐξαφνα ὁ οὐρανὸς ἐσυννέφιασεν, σφοδρὸς άνεμος ἤρχισε νὰ πνέῃ, ἢ θύελλα ἐξέσπασε, ἤστραπτε καὶ ἐβρόντα. Μεγάλοι κόκκοι χαλάζης ἐπιπτον καὶ ἐκτύπων τὰ ἀκάλυπτα νῶτα τοῦ ὑπερηφάνου ἵππου, ἐν ᾧ ἡ

ἡμίονος προφυλασσομένη ἀπὸ τὸν μέγαν σάκκον προὔχῳρει ἀνενόχλητος.

Ἡ καταιγὶς ἐπέρασεν ἐπὶ τέλους, καὶ ὁ ἥλιος ἐφάνη· ὁ νεαρὸς ἵππος μόλις ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ ἀπὸ τοὺς πόνους, ἐν ᾧ ἡ ἡμίονος ζωηρὰ καὶ ἀκμαία ἐξηκολούθει τὸν ὁρόμον της· τότε εἶπεν αὕτη εἰς τὸ ἱππάριον·

— Βλέπεις τώρα, ότι τὸ φορτίον τὸ όποῖον σηκώνουν οἱ ἄλλοι ὄχι μόνον ζημίαν δὲν προξενεῖ, ἀλλὰ καὶ κάποτε τοὺς σώζει; Σὲ συμβουλεύω ν' ἀλλάξῃς ἰδέας· μάθε νὰ ὑπακούῃς καὶ νὰ υποκύπτῃς τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν θὰ τὴν ἐννόησῃς μόνος σου καὶ τότε δὲν θὰ περιπαίξῃς πλέον ἐκείνους οἱ όποῖοι σηκώνουν με ὑπομονὴν τὸ βάρος τῆς τύχης των.

ΣΠΑΡΚ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

[ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ]

Διὰ τοῦ σήμερον προτεινομένου διαγωνισμοῦ δίδεται ἀφορμὴ εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητὰς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν τὴν εὐφυΐαν των καὶ τὴν φαντασίαν των διὰ νὰ ἐπινοήσωσι καὶ γράψωσιν πρωτότυπον διήγημα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κάτωθι εἰκόνας.

Οἱ ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ εἶνε οἱ ἑξῆς·

1. Εἰς τὸν παρόντα διαγωνισμόν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ συνδρομηταὶ καὶ αἱ συνδρομητρίαι τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

2. Τὸ διήγημα πρέπει νὰ γραφῇ εἰς τὴν συνήθη γλῶσσαν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ νὰ μὴ περιέχῃ περισσοτέρας ἀπὸ 800 λέξεις.

3. Οἱ διαγωνισθησόμενοι πρέπει νὰ στείλωσι τὸ διήγημά των ἐγκαίρως ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ Γραφεῖον μας πρὸ τῆς 1ης προσεχοῦς Σεπτεμβρίου. Ὅσα διηγήματα ληφθῶσι μετὰ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου δὲν θὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν διαγωνισμόν.

4. Ἀνωθεν τοῦ διηγήματος παρακαλοῦνται οἱ διαγωνισθησόμενοι νὰ γράψωσι τὰς λέξεις Διαγωνισμὸς τριακοστὸς τέταρτος, κάτωθεν δὲ αὐτῶν τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των, τὴν χρονολογίαν, τὸ ἀληθὲς ὄνομά των καὶ τὸ ψευδώνυμόν των (οἱ ἔχοντες τοιοῦτον) καὶ τὴν ἡλικίαν των.

5. Τὸ κάλλιστον διήγημα πάντων θὰ τύχῃ τοῦ πρώτου βραβείου καὶ θὰ δημοσιευθῇ ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ μετὰ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ψευδώνυμον τοῦ γράψαντος αὐτό. Εἰς τὸν βραβευσθέντα νον θὰ δωρηθῶσι βιβλία ἀξίας δέκα δραχμῶν ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν ἐκδομένων, κατ' ἐκλογὴν του. Προσέτι θὰ ἀξιωθῇ τῆς τιμῆς νὰ δημοσιευθῇ ἡ εἰκὼν του ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ.

6. Τὰ μετὰ τὸ πρῶτον σχετικῶς καλλίτερα δύο διηγήματα θὰ τύχωσι τοῦ δευτέρου βραβείου· θὰ δωρηθῶσι δὲ εἰς ἑκάτερον τῶν γραψάντων αὐτὰ βιβλία ἀξίας πέντε δραχμῶν ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν ἐκδομένων, κατ' ἐκλογὴν των.

7. Τρία ἄλλα διηγήματα, τὰ σχετικῶς καλλίτερα μετὰ τὰ ἀνωτέρω, θὰ τύχωσι τοῦ τρίτου βραβείου. Εἰς ἕκαστον δὲ τῶν γραψάντων αὐτὰ θὰ δωρηθῇ ἀνά ἓν βιβλίον.

8. Θὰ τύχωσιν ἐπαίνου οἱ σχετικῶς καλλίτερα διηγήματα γράψαντες μετὰ τοὺς ἀνωτέρω.

9. Εὐφήμου μνείας τέλος θὰ τύχωσιν ὅσοι θὰ κριθῶσιν ἄξιοι αὐτῆς.

ΤΙ ΩΡΑΙΑ ΜΑΛΛΙΑ !

— "Αχ, τί ώραία μαλλιά ! ήκουε νά λέγουν πάντοτε ή Σταυρούλα όπου και άν επήγαινε.

— Τί ώραία μαλλιά ! τί ώραία μαλλιά ! έλεγεν με τον νουν της ή Σταυρούλα· πολυ καλλιτερα ειχα να ήσαν κοντύτερα και όχι τόσο πυκνά. Είνε μεγάλο βάσανο να τα κτενίζω και να τα πλέκω.

Δι' αυτό τα μαλλιά της Σταυρούλας, όσον ώραία και άν ήσαν, ήσαν συχνά έμπεδευμένα, αι δε πλεξίδες της ήσαν ξεπλεγμένα.

— Ποιός επί τέλους θα με γλυτώση απ' αυτά ; έλεγε κάποτε ή Σταυρούλα, διότι δεν ήσθάνετο το θάρρος να τ' αποκόψη ή ίδια.

Τήν σκέψιν ταύτην είχε κάμη και πάλιν, τήν είχε εκφράση μάλιστα και ύψηλοφώνως εν ώ εβόδιζε με τον εξαδελφόν της τον Γεωργάκη, μεταβαίνουσα να εκτελέση μετ' αυτού παραγγελίαν τινά εις το άκρον του χωρίου.

Καθ' ην στιγμήν διήρχοντο ενώπιον ενός κουρείου, τήν προσοχήν της κόρης προσείλκυσε γλυκεία φωνή πτηνού μελωδικώς κελαδούντος.

— Άκουσε ! ειπεν εις τον Γεωργάκη, σταθείσα και ακρωμένη με θαυμασμόν.

— Είνε σπίνος ! ειπεν ο Γεωργάκης.

Αφ' ου δε εξήτασεν ολίγας στιγμάς ανεκάλυψε μικρόν ξύλινον κλωβίον, κρεμασμένον εις το παράθυρον του κουρείου.

— Τί εύμορφος που είναι ! άνέκραξεν ή Σταυρούλα πλησιάσασα. Για ιδέ, Γεωργάκη, τί κεφαλάκι που το έχει ! Και τί ράμφος ! Και τί ποδαράκια !

— Άλήθεια αϊ, δεν είναι εύμορφος ; ειπε μία φωνή και άνθρωπος με πονηράν μορφήν εφάνη εξαφνα εις τήν θύραν του κουρείου.

Τα δύο παιδιά τρομάξαντα ωπισθοδρόμησαν χωρίς να είπωσι λέξιν.

— Μη φοβείσθε λοιπόν ! ειπεν ο άνθρωπος· δεν θα σας φάγω ! Θέλετε να το ιδήτε το πουλί ;

Ο Γεωργάκης και ή Σταυρούλα επλησίασαν ολίγον.

— Ναί, εγώ θέλω, ειπεν αυτή με συστολήν. Ο άνθρωπος εξεκρέμασε το κλωβίον.

— "Αχ ! τί ώραία μαλλιά ! άνέκραξε παρατηρήσας τας πλεξίδας της κορασίδος και ζυγίσας αυτάς με τήν μίαν χείρά του εν ώ με τήν άλλην έτεινε προς αυτήν το κλωβίον μετά του πτηνού.

— Τί εύμορφον που είναι ! ειπεν ή Σταυρούλα προσκαλούσα συγχρόνως το πτηνόν.

— Θέλεις να σου το δώσω ; ήρώτησεν ο άνθρωπος.

— Νά μου το δώσης ; Εις εμέ ; ειπεν ή Σταυρούλα κατακόκκινη από εύχαρίστησιν.

— Ναί, σου το δίδω, άν άφίσης να σου κόψω τα μαλλιά σου.

— Τα μαλλιά μου ; ειπεν ή Σταυρούλα μη έννοούσα ότι ήτο δυνατόν να έχουν αξίαν τινα τα μαλλιά της.

— Τα μαλλιά μου ; και παρετήρησε τον Γεωργάκη με έκπληξιν και απορίαν.

— Ω άν ήμουν εγώ, ειπεν ούτος, δεν θα περιμένα να μου το ξαναπή.

— Κ' εγώ άλλο δεν ζητώ, ειπεν ή Σταυρούλα. "Αχ ! τί χαρά μου να μη νοιώθω αυτάς τας δυο πλεξίδας 'στη ράχι μου, και να'χω ένα τόσο εύμορφο σπινό !

Τήν στιγμήν εκείνην τή ήλθεν ή ιδέα ότι ή μήτηρ της ήτο δυνατόν να δυσανεστηθῇ, αλλά ταχέως απεμάκρυνε τήν σκέψιν εκείνην.

— Επί τέλους 'δικά μου είναι τα μαλλιά· μπορώ να τα κάμω, τι θέλω.

Μετά τινας στιγμάς τα δλόξανθα μαλλιά της Σταυρούλας εκόπησαν υπό της ψαλίδος του πονηρού κουρέως.

Τήν έσπέραν όμως ποίας δριμείας επιπλήξεις ήκουσεν ή Σταυρούλα από τήν μητέρα της και πόσα πικρά δάκρυα έχυσε !

Ολίγον κατ' ολίγον τα μαλλιά της Σταυρούλας έμεγάλωσαν πάλιν, τώρα όμως μαζί με αυτά εφύτρωσε και ολίγη γνῶσις. Ηξεύρει τώρα ότι τα κοράσια δεν έχουν το δικαίωμα ν' αποφασίζουν τίποτε περι έαυτών, ουδέ τα μαλλιά των ακόμη να κόπτουν άνευ της συγκαταθέσεως των γονέων των.

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,"

Η επιστολή σου μοι ήρεσε, φίλε Άδωε Όμιχλώδη, ο γραφικός χαρακτήρ, τα εν αυτή αισθήματα, όλα είναι ώραία· υπάρχει όμως κάτι το όποιον όμοιάζει με τσουκνίδα· εις ανθοδέσμην τριανταφύλλων· και αυτό το κάτι είναι το ύψος· μά, παιδί μου, διατί δεν εκφράζεσαι άφελως, χωρίς επιτήδευσιν, με φυσικότητα ; Είνε φράσεις αυτή, σε παρακαλώ : « άσμένως εκομισάμην τήν φιλικήν σας σύν τοις επτά πρώτοις τεύχεσι, σύν τῷ Φώτῃ τοῦθ' όπερ περιχαρής ανεπτάμην » ; Αφ' ου λοιπόν σ' άρσει· ως λέγει, τόσο ή ΔΙΑΠΛΑΣΗ, διατί δεν γράφεις όπως αυτή ; Ελπίζω ότι πριν παρέλθῃ πολὺς καιρὸς θά μου δώσης άφορμήν να σ' επαινέσω και δια το ύψος σου.

Με' ολίγον θα λάβης όλα τα φύλλα τα όποια σου λείπουν, Χιονοσκεπή Άίμε.

Η φιλομάθειά σου είναι αξία επαίνου, Βασίλισσα της Τριείας· ήμπορείς δε να την ικανοποιήσης όλγον κατ' ολίγον· ως προς τον αδελφόν σου όμως ελυπήθην πολὺ· ακούς εκεί τέσσα έτών παιδί να είναι τόσον όκνηρόν και να κυττάξῃ μόνον τας εικόνas σάν να ήτο μαρουδάκι τεσσάρων χρόνων ! πρώτην φοράν που άκούω πως υπάρχουν και τέτοια παιδιά· εγώ, τί να σου είπω, εντρέπομαι δια λογαριασμόν των.

Με το δικαίόν σου αναπαύεσαι τώρα, Ρόδορ του Άπριλίου, έπειτα από τόπους κόπους δια τας εξετάσεις σου· αι επιστολαί σου μου είναι πάντοτε εύχάριστοι.

Ενέγραφα τον αδελφόν σου, φίλε Α. Γ. το ψευδώνυμον Ατρόμητος· Αχιλλεύς γίνεται δεκτόν και ήμπορεί να λάβῃ μέρος εις τον διαγωνισμόν.

Γράφε σαφέστερα, καλή μου Άννα Γερ. Κοσμετάτου, τί επιθυμεί, διότι εκ της επιστολής σου δεν έννόησα περι τίνος πρόκειται· μη άμυβάλλης δε ότι θα εκτελεσθῇ ή παραγγελία σου.

Σε εύχαριστώ πολὺ, πολὺ, δι' όσα καλὰ μου γράφεις εις τήν επιστολήν σου, νέα μου φίλη Δευκή Περιστερά (αυτό το ψευδώνυμον προτιμῶ εκ των τριών). Το ότι εύρηκες τήν ΔΙΑΠΛΑΣΗΝ όπως την εφραντάξο από όσα ήκουε να λέγουν περι αυτής μ' έκαμε να χαρῶ πολὺ. Γράφε μου τακτικά και στέλλε μου και πνευματικάς ασκήσεις.

Είνε ανάγκη να σοι είπω ότι εύχαρίστως θ' αναγινώσκω τας επιστολάς σου, καλή μου Έρημος Σαχάρα ; με όλον το όνομά σου αι επιστολαί σου θα μοι φαίνονται ως δάσεις, όπως και των καλών εν γένει φίλων μου. Το λάθος ήδη διωρθώθη άμέσως.

Σ' εύχαριστώ δια τας ευχάς σου, Αισχύλε Τραγωδέ· δύο τρεις συνδρουητί, αστελλόμενοι ές Άμφισσης, θα καθίστων έτι εκφραστικότερας αυτάς· δεν νομίζεις ;

Τήν επιστολήν σου ανέγνωσα με ένδιαφέρον, καλέ μου φίλε Ιωάννη Ο. Δημητρόπουλε· ο ζήλος σου αναντηρήτως είναι άξιος επαίνου· άν δε πραγματικῶς τα έργα τα όποια γράφεις έχουν αξίαν, τότε σε συχαίρω· άκουσε μόνον μερικάς παρατηρήσεις μου· ή διηγηματογραφία δεν είναι τόσο εύκολος όσον συ νομίζεις, απαιτούνται δε δι' αυτήν πολὺ περισσότερα έφθια παρ' όσα δύνασαι να έχης· συ· δι' αυτό άντι να γράφης τώρα διηγήματα και να αισθάνεσαι άργότερα κενά και έλλείψεις εις τήν μόρφωσιν σου, μελέτα τώρα καλὰ, συκέντρωσε τήν προσοχήν σου εις τα μαθήματά σου, απόκτησε στερεάν εγκύκλιον παιδευσιν και άργότερα, άν πραγματικῶς ή διάθεσίς σου προς συγγραφήν δεν είναι παροδική φαγούρα, άλλ' αποτέλεσμα αληθοῦς ιδιοφυίας, έχεις καιρόν να δείξης τί ήμπορείς να κάμης· τα άνω πράγματα δεν μου άρέσουν, είτε όπωρικὰ λέγονται αυτά είτε συγγραφεί.

Βεβαίως πολὺ ώραία θα περάσης εις Κωνσταντινούπολιν, φίλε Λυκοθόρη, ελπίζω δε ότι θα μου στείλῃς τας έντυπώσεις σου· μην άμελήσης να επισκεφθῇς τήν Χάλκην και τήν Πρίγκηπον, και το Καδήκιοι, και τον Βόσπορον με τους πολλούς έλιγμούς, εκάτέρωθεν του όποιου ύφουνται τα κίσκια των πασσάδων και οι ανθοβριθείς κήποι των. Και τα Θεραπειά να επισκεφθῇς και το Βουγιούκ Δερέ· χόρτασε καλλονήν της φύσεως, και αποθήκωσε ώραίας αναμνήσεις εις τήν κεφαλήν σου.

Τώρα που αφηρήθῃ από το στήθος σου ή μυλόπετρα ή όποία λέγεται εξετάσεις θα ασχολήθῃς περισσότερο εις τας πνευματικάς ασκήσεις, Μαγευμένη Άσπίς· αι σταλείσαι έννοείς διατί δεν έδουσιεύθης, διότι δεν ήσαν επιτυχημένοι. Αν προσπαθήσης να κάμης καλλιτέρας, και ελπίζω ότι θα κάμης, θα τας δημοσιεύσω μετ' χαράς.

Βεβαίως τώρα θα καταστῇ ή ΔΙΑΠΛΑΣΗ αξία των προσδοκίωσιν και ελπιδων των φίλων της, Άρθοστερφή Μάϊε.

Περστικά, Άγρία Άμερικανίς· αι σταλείσαι λύσεις θα ληφθῶσιν ύπ' όψιν.

Φρόντισε εις το εξῆς να στέλλῃς εγκαίρως τας λύσεις σου, φίλε μου Πάτροκλε Α. Παπανδρέου, διότι όσαι λαμβάνονται μετ' τήν δημοσίευσιν δεν λαμβάνονται... ύπ' όψιν.

Βεβαίως μου φαίνεται παράξενον, φίλε Παραγιώτη Κ., ότι αι λύσεις σου είναι γραμμένα με το χέρι του εξαδελφου σου Π. Ε. Κ. αλλά περισσότερον άκόμη μου φαίνεται παράξενον πως είναι δυνατόν επταετής παιδίον, πρώτην φοράν καταγινόμενον, ως ο ίδιος όμολογεί, εις τήν λύσιν των πνευματικῶν ασκήσεων, να λύῃ τόσας πολλάς μὲρ· αυτών των δυσκολωτέρων εξαίρουμένων, τας όποιας δημοσιεύω μόνον δια τους μεγάλους. Αν εφαινόμην πιστεύουσα ότι δι' επταετές παιδίον είναι τοῦτο κατορθωτόν θα ήτο το ίδιον ως να ενεδάρνα τους φίλους μου εις τήν άπάτην.

Ω Άρθοσμένη Πορτοκαλλιά, το ψευδώνυμόν σου μ' άρέσει.

Λοιπόν καλοσυνήθισες, Ατρόμητε Τψηλάτη, με τήν ταχείαν και αλεπάλληλον έκδοσιν των φύλλων της ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ και θα σοι φαίνεται άνοστον ότι μετ' ολίγον θα τήν λαμβάνῃς δις του μηνός ;

Τα γλυκά σου λόγια με συγκινούν, αγαπητή μου Σεμίραμις· δεν εἰσεύρω, αλλά κατ' μου λέγει ότι εις το μικρόν παιδικόν στήθος σου κτυπά πολὺ καλή καρδιά, ότι είσαι καλό, καλό κορίτσι. Ναί, θέλω να είμαι οδηγός σου, και φίλη σου και παρηγόριός σου. Τα προς εμέ αισθήματά σου τα γνωρίζω· είθε αι προσπάθειάι σου να στεφθῶν από επιτυχίαν· μόνον που συλλογίζομαι πόσην χαράν θα αισθανθῇς γίνομαι εύτυχής.

Ως παρατηρείς, Κῆμα του Πόντου, υπάρχουν πνευματικάς ασκήσεις εις πεζόν, και άλλαι έμμετροι· αφ' ου λοιπόν φρονείς ότι δεν επιτυγχάνεις εις τους στίχους, στέλλε εκ εκείνων αι όποιαι δημοσιεύονται πεζαί.

Το όνειρόν σου κατά το όποιον συνητήθημεν εις τήν Πλατείαν του Συντάγματος και εγνωρίσθημεν ήτο πολὺ ζωηρόν, Προμηθεύ Πυρφόρε· δεν ήμπορέσα δε να κρατήσω τον γέλωτα ότε έφθασε εις τήν φράσιν όπου λέγεις ότι εν ώ εσφιγγες τήν χείρά μου ήκουσες φωνάς και εβύπνησες, και εύρες ότι εσφιγγες... το πόδι της γάτας σας ! Εκ των τριών προτιμῶ τοῦτο το ψευδώνυμον με το όποϊόν και σου γράφω, Χρυσόφραμπε Άετέ.

Έξακολουθε να στέλλῃς πνευματικάς ασκήσεις, φίλε Γ. Δ. Σιδηροκανέλλη, αφ' ου, ως βλέπεις, κρίνονται επιτυχείς και δημοσιεύονται.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αι λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 31 'Ιουλίου.

157. Λεξιγράφος.

Με τὰ πρῶτα μου τὰ δύο μηχανὴν κατασκευάζεις,
Δι' ἧς τρῶφιμα παντοῖα ἐκ τ' ὅλων μου μεταβιβάζεις.

158. Στοιχειόγραφος.

Εἶμαι μονάρχης ἰσχυρός,
οὗ οἱ ὑπῆκοι πολλοί.
Θὰ πέσω ἐπὶ γῆς νεκρός,
ἂν μοῦ ἀλλάξῃ ἡ κεφαλὴ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κυμάτος τοῦ Πόντου.

159. Στοιχειόγραφος.

Εὐωδιάζουν τ' ἄκρα μου, θρηνεῖ τὸ ἥμισυ μου,
Ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου κάθημαι ἂν λείψῃ ἡ κεφαλὴ μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

160. Αἵνεγμα.

Πράσινα εἶν' τὰ νεύατά μου,
Μαῦρα τὰ γηρατεῖά μου,
Χαροποιὰ ἡ θλίψις μου,
Τροφὴ τὰ δάκρυά μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος.

161. Αἵνεγμα δημῶδες.

Ἡ θάλασσα μ' ἐγέννησε
Καὶ ὁ ἥλιος μ' ἔψησε.
Ὅταν ἦμῶς ἐκ τῆς μάνας μου.
Πέφτω καὶ πεθαίνω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Βασιλίσσης τῆς Ὑγίας.

162. Παίγνιον.

Ἐκ τῶν ἐναντι τετραγωνιδίων τὸ μετασφιν παριστᾷ πόλιν τινὰ ἣν περικυκλοῦσιν Ἕλληνες καὶ βάρβαροι· καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες κατέχουσιν τὰς τέσσαρας θέσεις ας παριστῶσι τὰ ἔχοντα τὸ ψηφίον Ε τετραγωνιδία· οἱ δὲ βάρβαροι τὰς ἄλλας τέσσαρας θέσεις τὰς παριστῶντας ὑπὸ τῶν ἔχοντων τὸ ψηφίον Β τετραγωνιδίων. Οἱ Ἕλληνες θέλουν νὰ ἐγείρῃσι τείχος οὕτως ὥστε οἱ βάρβαροι νὰ μείνῃσιν ἐκτὸς τοῦ τείχους, αὐτοὶ δὲ νὰ κυριεύσῃσι τὴν πόλιν.

Πῶς θὰ κατασκευασθῇ τὸ τείχος;

Ἐστάλη ὑπὸ Σοφοκλέους Νικολαΐδου.

163. Πρόβλημα.

Ἡ διαφορά δύο ἀριθμῶν εἶνε 76, ὁ δὲ μεγαλύτερος εἶνε πενταπλάσιος τοῦ μικροτέρου. Τίνες οἱ δύο οὗτοι ἀριθμοί;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Στρατηγῶς Γορδανός.

164-168. Μεταμορφώσεις.

α') Τὸ πλοῖον διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ φάρος.
β') Τὸ χρῶμα διὰ τεσσάρων μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ γέφυρα.

Ἐστάλη ὑπὸ Θεοφ. Α. Χριστοφίδου.

166-168. Κεκρυμμένα ὀνόματα μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

Α') Οἱ ἄνθρωποι γνωρίζονται ἀπὸ τοὺς λόγους των, ὡς τὰ πτηνὰ ἀπὸ τὰ λαλήματά των.

Β') Οἱ παρὰ τὸν Βόσπορον ὑψούμενοι δύο βράχοι ὀνομάζονται Συμπληγάδες πέτραι.

Γ') Μεταχειρίζου ἕναστον κατὰ τὸ φέρεμά του.

Ἐστάλη ὑπὸ Αἰφίου τοῦ Ομηλίδου.

169-172. Μαγικὸν γράμμα.

Δι' ἀντικαταστάσεως ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις: Κρίνον, ἱκμάς, Θάσος, ρυμός.

173. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου βασιλέως τῆς Λακεδαιμόνου.

1, Ἰχθύς. 2, Ζῶον χρήσιμον εἰς τὸν ἄνθρωπον. 3, Ποταμὸς τῆς Ἀσίας. 4, Θεὸς τῆς Μυθολογίας. 5, Ἄνθος εὖοσμον. 6, Ὑφαντουργικὸν ἐργαλεῖον. 7, Παράλιος πόλις τῆς Εὐρώπης. 8, Πλανήτης. 9, Κράτος τῆς Εὐρώπης.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Λύρας τοῦ Ὀρφέως.

174. Γρίφος.

1, 1, τύχη, ᾧ! $\frac{\mu\epsilon}{\nu\alpha\iota}$

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοπάτρινος Κόδρου.

Θ-Θ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῇ φυλλ. τῆς 29 Φεβρουαρίου καὶ 15 Μαρτίου πνευμ. ἀσκ.

Α'.—Τῆς 29 Φεβρουαρίου.

60. Λιμός, λαιμός. — 62. Π. Ι. Σ. Π. Ε. Ρ. Σ. Α. Ι. Ε. Ρ. Ι. Ο. Ν. Ρ. Τ. Τ. Ρ. Ι. Ο. Ν. Μ. Ε. Λ. Ι. Σ. Σ. Α. Σ. Ο. Ν. Α. Ν. Λ. Α. Ν. Τ. Η. Ο. Η. Ι. Μ. Σ. Σ.

— 63. Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τῆς συλλαβῆς ως, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: λαγώς, γλώσσα, πτώσις, βρώσις. — 64. Ὁ πατήρ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 69 ἐτῶν ($8 \times 20 = 160 + 104 = 264 - 195 = 69$). — 65-68. α') Πάγων. β') Κώνωψ. γ') Κλωθώ. δ') Κώδων. — 69-70. α') Φάρος, φόρος, ὄρος, ὄνος, οἶνος, οἶκος. — β') Πότος, πόνος, γόνος, γένος, μένος, μέλος, ἔλος. — 71. Ἀκουε πολλὰ καὶ λάλει ὀλίγα. — 72. ΥΠΟΛΑΪΣ (1, Ὑστερον. 2, Πῆχυς. 3, Ὀβολός. 4, Δύσανδρος. 5, Ἀραβία. 6, Ἰτέα. 7, Σάπφειρος). — 73. ΦΕΙΔΙΑΣ (1, Σίφω. 2, Περσέφω. 3, Ἀννίβας. 4, Ἐνδον. 5, Κύμινον. 6, Σουμάτρα. 7, Περσέως). — 74. Πρώτιστος ὄρος τῆς ἐπιτυχίας εἶνε ἡ τέχνη τοῦ ἐπιμένειν.

Β'.—Τῆς 15 Μαρτίου.

75. Ἀλφαριθμητικόν (Ἄλφα, βῆτα, Ρῖον). — 76. Σύμη (Σύ, μή). — 77. Μούσα, οὐς. —

78. Σ. — 79. Ἦτο 9 ἐτῶν, διότι ἐγεννήθη τὴν 29 Φεβρουαρίου, ἥτις ἔρχεται κάθε τέσσαρα ἔτη ὥστε διὰ τὴν εορτάσιν τὰ γενέθλιά του διὰ τετάρτην φοράν, ἔπρεπε νὰ παρίθουν 16 ἔτη ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του. ἐκ τούτων ἀφαιρούμεν τὰ 7 κατὰ τὸ πρόβλημα ἔχομεν 9. — 80-81. α') Ὅρος, οἶνος, αἶνος, Ἄρνος, ἄρτος, ἄρπας. — β') Λόγος, λόγος, λόχος, ἔχος, ὄρος. —

82.

8	1	6
3	5	7
4	9	2

 — 83. Ουμὸν κράτει. — 84-88. Ἡ ἀνταλλαγή γίνεται διὰ τοῦ γράμματος φ· αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: Ὀφει, ράμφορ, Σοφία, κρυφός, φαῦλος, κάρφος. — 90. Ἡ ὑπερφάνεια προεξέχει τῶν κακιῶν.

ΚΑΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ J. GIRARDIN ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΔΟΥ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελίδα 161]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'

Ἡ ΚΥΡΙΑ ΕὐΛΑΜΠΙΔΟΥ ΕΥΡΙΣΚΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

ΑΦ' ΟΤΙ ΖΗΤΕΙ.

Διερχομένη ἀπὸ τὸ Σαιντ-Καλαί, τὸ ὁποῖον τό-

σον ἀπόνως καὶ

ἀδίκως ἐκαλο-

μεταχειρίσθη-

σαν οἱ ἐχθροί, ἡ

κυρία Εὐλαμπί-

δου συνηντήθη

μετὰ πολλῶν

αἰχμαλώτων

γάλλων, πε-

ζῶν, ἱππέων,

ναυτικῶν ἀνα-

μίζ, οἱ ὁποῖοι

περιεπάτουν εἰς

συμπλέγματα,

ἐν ᾧ οἱ δυστυ-

χεῖς πληγωμέ-

νοι, συρόμενοι

κοπιωδῶς τῇ

βοηθείᾳ τῶν βα-

κτηριῶν των,

ἐξήρχοντο νὰ

πολαύσουν ὀλί-

γον ἥλιον. Ἐπὶ

τῇ θεᾷ ταύτῃ

ἡ ὁποία ἀνεγέ-

ωσε τὸ ἄλγος

τῆς ψυχῆς της,

ἡ ταξειδιώτις

διέταξε τὸ ὄχη-

μα νὰ σταματή-

σῃ. Ἄ, πόσον

ἐκλαυσεν ἡ δυσ-

τυχῆς μήτηρ,

σκεφθεῖσα τὸ

τέκνον της, τὸ

ὁποῖον ἡγωνί-

σθη μετὰ τῶν

γενναίων αὐτῶν

ἀνδρῶν, ἀλλὰ τὸ

ὁποῖον δὲν ἔζη πλέον!

Καὶ μετὰ τὰ δά-

κρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς,

ἠρώτησε τοὺς αἰχμα-

λώτους, οἱ ὁποῖοι τὸν

περιεστοίχισαν, ἐὰν

εὗρίσκοντο εἰς τὸ

Σαιντ-Καλαί στρατιῶται

ἐκ τοῦ

ΕΤΟΣ 14^{ον} — ΤΕΥΧΟΣ 12^{ον}

συντάγματος τοῦ Σατιγιόν. Εἰς ζουάβος ἀπήντησεν ὅτι οὐδεὶς στρατιώτης τοῦ συντάγματος ἐκείνου εὗρίσκετο ἐκεῖ, ἐν ᾧ νεαρός τις ἱππεὺς ὠχρότατος, ἐβεβαίωσεν ἀπεναντίας ὅτι ὑπῆρχον μερικοί.

Ἀλλὰ τὴν

στιγμὴν ἐκείνην

γερμανὸς τις ὑ-

παξιωματικὸς

διέσχισε τὰ

συμπλέγματα

καὶ ὠθῶν δεξιὰ

καὶ ἀριστερὰ

τοὺς αἰχμαλώ-

τους, ἐφώναζεν:

«Ἀπαγορεύ-

ονται αἱ συνα-

θροίσεις. Δια-

λυθῆτε! Δια-

λυθῆτε ὅλοι!»

Ἡ κυρία Εὐ-

λαμπίδου ἐζή-

τησε νὰ ἐπέμ-

βῃ. Ἀλλ' ἀντὶ

ἀπαντήσεως ὁ

ὑπαξιωματικὸς

τῇ ἐζήτησε τὸ

διαβατήριόν της,

τὸ διέτρεξε σύν-

οφρως καὶ τῇ εἶ-

πεν ὅτι ἦτο ἡ

νάγκη νὰ το

δείξῃ εἰς τὸν

λοχαγόν.

Τότε ἡ κυ-

ρία Εὐλαμπίδου

κατήλθε τοῦ ὀ-

χήματός της

καὶ ἠκολούθησε

τὸν ὑπαξιωμα-

τικὸν μέχρι τῆς

Δημαρχίας. Ἐ-

κεῖ τῇ ἐπέστρε-

ψε τὸ διαβατή-

ριόν της καὶ τὴν ἀφῆκε ν' ἀνέλθῃ. Ὑψηλὸς νεα-

νίας ἕως εἰκοσαετῆς, ἐσφιγμένος κομψῶς διὰ τῆς

ἐκ λεπτοῦ ἐριούχου στολῆς του, τὴν ὑπεδέχθη κα-

θήμενος πρὸ τραπέζης, κεκαλυμμένης ὑφ' ὀλων

των πρὸς γραφὴν ἀναγκαίων. Ἡ ἀριστερά του χεῖρ ἦτο κατάφορτος ἐκ δακτυλιδίων. Ἡ κόμη του ἦτο ἀλειμμένη με πομπάδαν. Ὁ ἀξιωματικὸς ἐφαίνετο εὐγενής, ἀλλὰ τῷ ἔλειπεν ἡ ἀπλότης περὶ τοὺς τρόπους καὶ τὴν ἐνδυμασίαν.

«Θέλω νὰ ὁμιλήσω εἰς τὸν λοχαγόν, τῷ εἶπεν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου. — Δὲν εἶν' ἐδῶ. — Ποῦ εἶνε; — Δὲν ξέρω. — Σεῖς τον ἀντικαθιστᾶτε;»

Δὲν ἤξιωσε νὰπαντήσῃ, ἀλλ' ἔτεινεν ἀμελῶς τὴν χεῖρα, ἔλαβε διὰ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον τῷ ἔδωκεν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου, καί, καθήμενος πάντοτε, τὸ ἔφερε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. «Ποῦ πηγαίνετε; ἠρώτησε. — Εἰς τὴν Βανδῶμην. — Τί νὰ κάμετε; — Νὰ ζητήσω τὸ σῶμα τοῦ υἱοῦ μου, ὁ ὁποῖος ἐφρονεῦθη μαχόμενος εἰς τὰ περίχωρα. Εἴμπορῶ νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου; Εἴμπορῶ νὰ ζητήσω πληροφορίας ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους σας; — Ἡ κυρία εἶνε, φαίνεται, κατάσκοπος!» εἶπε μειδιῶν πρὸς τὰ δακτυλιδία του ὁ νεανίας.

«Περιμένω!» ἀπήντησεν αὐτὴ ψυχρῶς. «Τί ἐπιθυμεῖτε νὰ μάθετε; — Ποῦ εἶνε τὸ σῶμα τοῦ υἱοῦ μου.»

Καὶ ἀμέσως, ἐπανεύρισκον μυστικὴν τινα ἐλπίδα καὶ λησμονοῦσα τὴν αὐθάδειαν τοῦ γερμανοῦ, τὸν ἠρώτησεν ἐὰν ὑπῆρχε πού ὁ κατάλογος τῶν αἰχμαλωτισθέντων εἰς τὰ περίξ τῆς Βανδῶμης.

«Ἦτο ἀξιωματικὸς; — Ναί, ὑπολοχαγός.»

Τότε ὁ νεανίας ἀπήντησεν ὑπερῷον :

«Ἐφρονεῦσαμεν καὶ ἡχμαλωτίσαμεν τόσους γάλλους, ὥστε δὲν ἔχομεν πλέον χαρτί διὰ νὰ κάμωμεν καταλόγους, καὶ δὲν κάμνομεν πλέον!... Ὑπολοχαγός!... Ὅλοι οἱ γάλλοι, ἂν δὲν εἶνε συνταγματάρχαι, θὰ εἶνε ὑπολοχαγοί. Δὲν εἶν' ἐτσι, κυρία μου; Ἐγὼ εἶμαι ὑπολοχαγός... Πφ! καὶ τί εἶνε τάχα ἓνας γάλλος ὑπολοχαγός;»

Καὶ ἠγέρθη διὰ νὰ ἐπιδείξῃ τὸ κομψόν του ἀνίστημα. Ἀλλ' ἡ κυρία Εὐλαμπίδου τῷ ἀπεκρίθη μετὰ ζωηρότητος: «Ἐνας γάλλος ἀξιωματικὸς θὰ ἤξευρε πῶς πρέπει νὰ φέρονται πρὸς μίαν γυναῖκα, πρὸς μίαν μητέρα πενθοῦσαν, κύριε! Ὁ ὑπολοχαγὸς Εὐλαμπίδης, ὁ υἱὸς μου συνέλαβε διὰ τῶν ἰδίων του χειρῶν ἓνα στρατηγόν σας. Σεῖς ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖτε περὶ αὐτοῦ με τὴν ἐλαφρότητα, ἐκάματε ἀράγε τίποτε παρόμοιον;»

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔγινε κατακόκκινος. Τῇ προστασίᾳ ἰσχυροῦ τινος θεοῦ του, διήλθεν ὅλην τὴν ἐκστρατείαν ἐντὸς τῶν γραφείων, χωρὶς οὔτε μίαν μάχην ἀκόμη νὰ τιμῇ διὰ τῆς παρουσίας του... Τίς οἶδε τί ἐν τῇ ὀργῇ του θάπηντα πρὸς τὴν ὑπερήφανον μητέρα, ἐὰν τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εἰσῆρχετο ὁ λοχαγός. Εἶχε καὶ αὐτὸς τὸ ἥθος ἀρκετὰ ἀλαζονικόν· ἐν τούτοις ἐχαιρέτισεν εὐγενῶς τὴν

κυρίαν Εὐλαμπίδου. Ὁ ὑπολοχαγὸς συσταλεῖς πρὸ τοῦ ἀνωτέρου τοῦ ἔλαβε τὸ πηλὴκίον του καὶ ἐξῆλθε.

Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου, χωρὶς νὰ καταδεχθῇ νὰ κάμῃ κανὲν παράπονον ἐναντίον του, ἐξέθηκε συντόμως τὴν αἰτίαν τῆς ἐπισκέψεώς της εἰς τὸν λοχαγόν· ὅτε τον ἠρώτησεν ἂν ὑπῆρχον εἰς τὸ Σαίντ-Καλαί στρατιῶται ἐκ τοῦ συντάγματος τοῦ Σατιγιὸν καὶ τῷ εἶπε τὸν ἀριθμὸν τοῦ συντάγματος.

«Ἄ, κυρία!» ἀνεφώνησεν ὁ λοχαγός· «ὁ υἱὸς σας λοιπὸν ἀνῆκεν εἰς τὸ σύνταγμα ἐκεῖνο! — Μάλιστα, κύριε! — Γενναῖον σύνταγμα, κυρία! Καὶ τί βαθμὸν ἔφερε, σὰς παρακαλῶ; — Ὑπολοχαγός. — Ἡλικίας; — Εἴκοσιν ἐτῶν.»

Τὰ χεῖλη τῆς μητρὸς ἔτρεμον.

«Μήπως εἶνε...» Ἀλλὰ διέκοψε τὴν ἐρώτησίν του ὁ λοχαγός καὶ ἠρῶντο. Καὶ μετ' ὀλίγον: «Εἴμπορεῖτε νὰ μου δώσετε μερικὰ χαρακτηριστικά;» εἶπε πρὸς τὴν μητέρα.

«Ἐχω ἐδῶ τὴν φωτογραφίαν του, τὴν ὁποίαν μοῦ ἔστειλεν ὀλίγας ἐβδομάδας πρὸ τοῦ θανάτου του.»

Διὰ χειρὸς τρεμοῦσης, ἐξήγαγεν ἐκ μικροῦ σημειωματαρίου καὶ τὴν ἔδειξεν εἰς τὸν λοχαγόν, χωρὶς ὅμως νὰ τον ἀφήσῃ νὰ τὴν ἐγγίσῃ. Ἐκ τῆς ἀνευλαθείας ταύτης ἐκεῖνος δὲν ἐφάνη προσβληθείς.

«Ναί, τὸν γνωρίζω» εἶπεν ἐπὶ τέλους με φωνὴν ἡλλοιωμένην. «Τὸν εἶδα μίαν φορὰν καὶ μολοντί διὰ πολλὸν καιρὸν αὐτὸς ἀνέστειλε τὴν προαγωγὴν μου, δὲν εἴμπορῶ παρὰ νὰ τον θαυμάζω καὶ νὰ τον σέβωμαι... Αὐτός, κυρία μου, μᾶς ἡχμαλώτισε, τὸν στρατηγόν μου καὶ ἐμένα, ἀπὸ τὰς τάξεις μας μέσα! Ἐχω τὸ θλιβερὸν καθήκον, ὅχι νὰ σας ἀναγγείλω τὸν θάνατόν του, διότι τὸν γνωρίζετε ἤδη, ἀλλὰ νὰ σὰς τον ἐπιβεβαιώσω.»

Καὶ τῇ ἔδωκε τότε ὅσας πληροφορίας ἤξευρε, μὴ ἐπιτρεπούσας ἀμφιβολίαν, οὔτε ἐλπίδα καμμίαν...

«Θὰ ἐτόλμων νὰ σας προτείνω» ἐπεῖπε μετὰ δειλίας πρὸς τὴν δυστυχὴ μητέρα «μίαν συστατικὴν ἐπιστολὴν πρὸς ἓνα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου τῆς Βανδῶμης.»

Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἐδέχθη μετ' εὐγνωμοσύνης. Ὁ λοχαγὸς ἐκάθησε πρὸ τῆς τραπέζης καί, ἀφ' οὗ ἐσυλλογίσθη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς δάκνων τὸ ἄκρον τῆς γραφίδος του, ἔγρψε τὴν ἐπιστολὴν.

«Ἐλπίζω» εἶπεν ἐγχειρίζων αὐτὴν εἰς τὴν κ. Εὐλαμπίδου, «ὅτι καὶ ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν δυστυχίαν σας καὶ χάριν ἐμοῦ ὁ φίλος μου θὰ σας βοηθήσῃ.»

Εἰς στρατιώτης τότε, κατὰ διαταγὴν τοῦ λοχαγοῦ, ἔτρεξεν εἰς ἀναζήτησιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ συντάγματος τοῦ Σατιγιὸν. Ὅλοι εὐρέθησαν σύμφωνοι εἰς τὸ ὅτι ὁ Γιαννάκης εἶχε φονευθῇ, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἤξευρεν οὔτε κἀν τὸ ὄνομα τοῦ μέρους, εἰς τὸ ὁποῖον ὀλίγας μόνον ὥρας εἶχον στρατοπεδεύσῃ. Ὁ λοχαγός, μετὰ τὸ πηλὴκίον εἰς τὴν χεῖρα,

συνώδευσε τὴν κυρίαν Εὐλαμπίδου μέχρι τοῦ ὕψους τῆς, πρὸ τῆς θυρίδος τοῦ ὁποῖου προσκλίνων τῇ ἐπευχόθῃ καλὸν ταξίδιον. Ἐξ ὁρμῆς εὐγνωμοσύνης πολὺ δικαίας, ἡ κ. Εὐλαμπίδου ἠτοιμάσθη νὰ τῷ δώσῃ τὴν χεῖρα· ἀλλ' ἀποστροφὴ τις ἀνωτέρα τῆς θελήσεώς της, τὴν ἔκαμε νὰ τὴν ἀποσύρῃ.

«Ἦχετε ἀκόμη τὴν μητέρα σας;» εἶπε τότε διὰ συγκεκινημένης φωνῆς πρὸς τὸν λοχαγόν.

«Μάλιστα, κυρία.»

— Ὁ Θεὸς νὰ τὴν φυλάξῃ ὥστε νὰ μὴ αἰσθανθῇ ποτὲ τὴν λύπην νὰ κλαύσῃ τὸν υἱόν της. »

Καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀχήματος, κρύπτουσα τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ μαντηλίου της.

Ὁ λοχαγὸς τὴν ἀπεχαιρέτισε καὶ τὸ ὄχημα ἐξέκίνησε βραδέως...

Μόλις ἐφθασεν εἰς Βανδῶμην ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἔτρεξεν εἰς τὸ Μοναστήριον. Ἡ Μάρθα της ὅμως δὲν εὐρίσκετο πλέον ἐκεῖ οὔτε εἶχον εἰδήσεις της ποῦ εὐρίσκετο, ἐπεὶδὴ ἡ συγκατοικία ἦτο διακεκομμένη.

Μία ἀπογοήτευσιν καὶ μία θλίψιν ἐπιπλέον. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἠσθάνθη τὸ θάρος της ἐκλείπον καὶ τὴν πίστιν της κλονομένην. Πρὶν ὑπάγῃ εἰς τὸν Στρατῶνα νὰ ἐπιδώσῃ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ λοχαγοῦ, εἰσῆλθεν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν καὶ προσευχήθεῖς θερμῶς, ἐζήτησε τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Θεοῦ...

Ὁ φίλος τοῦ λοχαγοῦ ἔκαμεν ὅ,τι ἠδυνήθη διὰ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὴν κυρίαν Εὐλαμπίδου ἓν ὄχημα καὶ ἓνα ὀδηγόν, καὶ τῇ ὑπέδειξε δύο-τρία χωρία εἰς τὰ ὁποῖα ἠδύνατο νὰ ὑπάγῃ καὶ νὰ ἐρευνήσῃ. Ἀλλὰ τὰ χωρία ἦσαν σχεδὸν ἐγκαταλείμμενα, αἱ δὲ ἐπαύλεις ἐντελῶς. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ παρετήρει δι' ἀπέλπιστος ὁμματος τὴν ἀπέραντον πεδιάδα. Θεέ μου! πόσον ζηλοτύπως αἱ πένθιμοι αὐταὶ ἐκτάσεις ἐφύλαττον τὸ μυστικόν των!... Καθεκάστην ἐν τούτοις ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἀπῆρχετο πρὸς ἐρεύνας καὶ καθεκάστην ἐπανῆρχετο εἰς Βανδῶμην ἀνευ ἀποτελέσματος, κατάκοπος καὶ ἀπηλπισμένη. Μίαν ἡμέραν προὔχωρησε περισσότερο τοῦ συνήθους. Εἰς τὴν εἰσοδὸν ἐνὸς χωρίου, ἠναγκάσθη νὰ σταματήσῃ ἐνεκα ἀπροόπτου τινὸς περιστατικοῦ. Ὁ δυστυχὴς ἵππος, ὁ ὁποῖος ἔσυρε τὴν ἀμάξαν της κατέπεσεν ἐξηντλημένος καὶ ἔμεινε νεκρός.

Καὶ τώρα; Αἱ περισσότεραι τῶν οἰκιῶν τοῦ χωρίου ἦσαν κλεισταὶ καὶ ἔρημοι. Μετὰ πολλὰς περιπετείας, γραῖα τις, συγγινηθεῖσα ἐκ τοῦ περιλύπου ἤθους τῆς κ. Εὐλαμπίδου, τῇ ἔδωκεν ὀδηγίαν νὰ διευθυνθῇ πρὸς μίαν ἑπαυλιν, τὴν μόνην τὴν ὁποίαν οἱ κύριοί της δὲν εἶχον ἐγκαταλείψῃ. «Πάρτε τὴν δεινδροστοιχίαν τῶν πλατάνων ποῦ εἶνε ἔσθῃ ἄκρη τοῦ χωριοῦ. Αὐτὴ ὀδηγεῖ κατευθεῖαν εἰς τὴν ἑπαυλιν.»

Ἀφοβὸς ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἐκαλύφθη διὰ τοῦ μανδύου της, διότι ἡ χιὼν ἤρξατο πίπτουσα, καὶ ἐξε-

κίνησεν ἐσπευσμένη. Ὁ ὀδηγὸς τότε ἡσχύνθη νὰ τὴν ἀφήσῃ μόνην, καὶ ἐγκαταλείψας ἐν μέσῃ ὁδῷ καὶ ἀμαξάν καὶ ἵππον νεκρόν, τὴν ἐφθασε τρέχων.

Ἡ πόλη τῆς ἐπαύλειος ἦτο ἀνοικτή. Καὶ διατί νὰ τὴν ἔχουν κλειστήν; Ὁ ἐχθρὸς εἶχεν ἤδη ἀρπάσῃ ὅ,τι ἠδυνήθη· ὁ δὲ κύριος τῆς ἐπαύλειος δὲν ἤθελε νὰ προσκρούσῃ κατὰ θύρας ματαίως κλειστής οἱ δυστυχεῖς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἤρχοντο νὰ ζητήσουν ἄρτον καὶ ἄσυλον κατὰ τοὺς σκληροὺς αὐτοὺς καιροὺς. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου εἰσῆλθε μετὰ τοῦ συνοδοῦ της. Γηραιὸς ὑπηρέτης προσέτρεξεν εἰς τὰ βήματά της κρατῶν λαμπτήρα, ἀλλὰ δὲν ἔδειξε καμμίαν ἐκπληξιν βλέπων ἐρχομένην γυναῖκα πεζήν, ἐν ἐσπέρᾳ τόσῃ ψυχρᾷ καὶ χιονώδει... Ἀπὸ τεσσάρων μνηῶν εἶχεν ἴδῃ τόσα παραδοξότερα πράγματα!... Τὴν εἰσήγαγεν εἰς τὴν αἵθουσαν καὶ ἐπήγε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν κύριον. Ἐπειδὴ ἐφαίνετο ὅτι ἡ ταξειδιώτις θὰ διήρχετο τὴν νύκτα ἐκείνην εἰς τὴν ἑπαυλιν, ὁ κύριος εἰδοποίησε τὴν σύζυγόν του, ἡ ὁποία κατῆλθεν ἀμέσως. Δὲν ἐφάνη ἄγνωστος καθολοκληρίαν ἡ μορφή τῆς κυρίας Εὐλαμπίδου εἰς τὴν εἰκοδέσποιαν. Τὴν εἶδε καλὰ-καλὰ, ἐδίστασεν ἐπ' ὀλίγον, ἀλλὰ ταχέως βεβαιωθεῖσα τῇ ἔθλιψε τὴν χεῖρα καὶ τῇ εἶπεν: «Εἰσθε ἡ κυρία Εὐλαμπίδου!» Ἡ ταξειδιώτις ἠσθάνθη ἐκπληξιν καὶ φόβον καὶ παρετήρησε τὴν οἰκοδέσποιαν τρέμουσα.

«Δὲν εἰσθε ἡ μήτηρ τοῦ ὑπολοχαγοῦ Εὐλαμπίδου;» ἠρώτησεν αὐτὴ μετ' ὀλιγωτέρων βεβαιότητος.

«Μάλιστα, κυρία.»

— Ἄς ὁμιλήσωμεν λοιπὸν περὶ τοῦ υἱοῦ σας!»

Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἐξέβαλε κραυγὴν καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν: «Πῆτέ μου, ὅ,τι ξεύρετε, κυρία!» εἶπε μετ' ὀλίγον ἀσθενῇ.

«Μάλιστα» θὰ σὰς το πῶ με μιὰ λέξι! Ζῇ!»

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἤρπασεν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου τὰς χεῖρας τῆς οἰκοδέσποινης καὶ τὴν παρετήρησεν ἀτενῶς. Κατόπιν ἐξερράγησαν οἱ λυγμοί, τοὺς ὁποῖους κατέπνιγε, καὶ ἐκλαυσεν. Ἀλλ' ὁποῖα δακρύα ἀνεκφράστου χαρᾶς!

«Σὰς ἀνεγνώρισα ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα, ἡ ὁποία εἶνε καταπληκτικὴ» τῇ εἶπεν ἡ οἰκοδέσποινα θεωπεύουσα τὴν χεῖρα της ὡς παιδίου, τὸ ὁποῖον θέλει τις νὰ καθουσχάσῃ.

«Αἰχμαλώτος;» ἠρώτησεν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου, μόλις ἠδυνήθη νὰ ὁμιλήσῃ.

«Ὀχι. Τὸν ἐξέλαβαν ὡς νεκρόν καὶ τον ἄφησαν. Ὅταν ἐπεφόρτισαν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ χωρίου αὐτοῦ νὰ θάψουν τοὺς γάλλους νεκροὺς, ὁ σύζυγός μου τοὺς συνώδευσε, πικραλὼν μετ' αὐτοῦ καὶ ἓνα ἱατρὸν. Ὁ υἱὸς σας, ἂν καὶ ἐπικινδύνως πληγωμένος, ἀνέπνεεν ἀκόμη. Ἡμῶρεςαν νὰ τον ἀνακαλέσουν εἰς τὴν ζωὴν καὶ τώρα ἐσώθη!

— Εἶνε ἐδῶ;» ἀνέκραξεν ἐγειρομένη ἡ κ. Εὐλαμ-

πίδου. «Ω, για τὸ Θεό, ἀφήστε με νὰ τον ἰδῶ!
—Ναί, ἐδῶ εἶνε. Ἀλλὰ ἡσυχάσατε, ἀγαπητὴ μου κυρία! Πρέπει νὰ προπαρασκευασθῇ διὰ νὰ σας ἴδῃ. Εἶνε ἀκόμη πολὺ ἀδύνατος καὶ ἡ ἐλαχίστη συγκίνησις εἴμπορεῖ νὰ τον βλάψῃ.»

Ἡ μήτηρ ἐδέησε νὰ ὑποκύψῃ. Ἀλλὰ καθυστάσσατο ὡς πρὸς τὸν Γιαννάκη, ἤρχισε τώρα νάνη-συχῇ διὰ τὴν Μάρθαν. «Καὶ ἡ Μάρθα μου; Ἀχ, τί νὰ ἐγίνεν ἀράγε μέσα ἔς τὸ φοβερὸ αὐτὸ πόλεμο;»

Ἡ οἰκοδέσποινα τότε ἐξήλθε καὶ μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψεν ἀκολουθουμένη ὑπὸ νεαρᾶς ὑπηρετίας.

«Ἰδοὺ» εἶπε μειδιῶσα πρὸς τὴν κυρίαν Εὐλαμπίδου «μία κόρη, ἡ ὁποία εἴμπορεῖ νὰ σας πληροφορήσῃ.»

Μόνον ἀπὸ τὸ βάδισμά της καὶ χωρὶς ἀκόμη νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπόν της, τὸ ὁποῖον ἀπέκρυπτεν ἡ σκιά, ἡ μήτηρ ἀνεγνώρισε τὴν θυγατέρα, ἡ ὁποία ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ τὴν κατεφίλει.

Αἱ πρῶται λέξεις τοῦ Γιαννάκη, μόλις ἠδυνήθη νὰ ὁμιλήσῃ, ἦσαν διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδελφὴν του, ἡ ὁποία ἐπρεπε νὰ εὐρίσκετο εἰς τὴν Βανδώμην. Εὐκόλως ἡ Ἡγουμένη ἐπέστη νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν Μάρθαν νὰ υπάγῃ νὰ περιποιηθῇ τὸν ἀδελφόν της, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ κινήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἐχθρῶν, ἐνεδύθη φορέματα ὑπηρετίας. Οὕτω ἀπὸ τριῶν ἐβδομάδων ἡ Μάρθα ἐνοσῆλευε τὸν Γιαννάκη. Πολλὰκις εἶχε γράψῃ πρὸς τὴν μητέρα της, διηγουμένη τὰς παραδόξους αὐτὰς περιπετείας, ἀλλ' αἱ ἐπιστολαὶ της εἶχον παραπέσῃ.

«Ὁ ἀσθενὴς μου κοιμάται», εἶπε πρὸς τὴν μητέρα της «καὶ δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ τον ἐξυπνήσωμεν. Ἐχει τόσῃν ἀνάγκην ὕπνου, ὃ καί μένος! Καλλίτερα νὰ ἀφήσωμεν αὐτὸν νὰ τον ἰδῇτε».

Τὴν ἐπαύριον τῷ ὄντι ἐπετρέπη εἰς τὴν μητέρα νὰ ἴδῃ τὸν υἱόν της. Ἦτο ἰσχνὸς καὶ ὠχρὸς, ἀλλὰ πάντοτε ὠραίος, περιβεβλημένος ἤδη καὶ τὴν αἴγλην τοῦ ἡρώϊσμου καὶ τοῦ μαρτυρίου...

Οὕτε κἂν νὰ σκεφθῶσιν ἡμποροῦσαν τὴν περὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ εἰς Σατιγιόν. Ἀλλ' ὡς ἡ χώρα ὅλη ἦτο κατελθμένη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, οἱ ὁποῖοι θά τον ἡχμαλώτιζον. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἀσφαλὴς εἰς τὴν κρύπτῃν ἐκείνην, παραδεδομένος εἰς τὰς φροντίδας τῆς ἀδελφῆς του, ἡ κυρία Εὐλαμπίδου, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἣν εἶχε νὰ μείνῃ πλησίον τοῦ υἱοῦ της, ἐσκέφθη ὅτι τον ἔκλειον ἀκόμη εἰς τὸ Σατιγιόν καὶ ἔσπευσε νὰ φέρῃ εἰς τοὺς οἰκείους της τὴν χαροποιὰν εἰδήσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἡ εἰρήνη ὑπεγράφη. Τὸ πῦμα τῆς εἰσβολῆς ὀπισθοχώρησε. Τὸ Σατιγιόν ἤρχισεν ἤδη νὰ δέχε-

ται τὰ τέκνα του, τὰ ὁποῖα ὁ πόλεμος διεσκόρπισεν. Ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι μετὰ αὐτῶν δὲν δυνάμεθα νὰ συγκαταριθήσωμεν τὸν Κοδράτον καὶ τὸν Σπανόν, οἱ ὁποῖοι πολὺν καιρὸν ἔκαμαν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα, ὅπου τοὺς ἐπερίμεναν ἡ κατασχύνῃ...

Καὶ ἰδοὺ πάλιν ἡ οἰκογένεια τοῦ Εὐλαμπίδου ἐν ἀπαρτίᾳ. Εἶχεν ἐπιστρέψῃ ἡ Μάρθα, εἶχεν ἐπιστρέψῃ ὁ Γιαννάκης, εἶχεν ἐπιστρέψῃ καὶ ὁ κ. Πίκος, τὰς μηχανικὰς γνώσεις τοῦ ὁποίου ἐχρησιμοποίησαν πολὺ εἰς τὸν πόλεμον. Μόνον ὁ ἀτυχὸς Ντιντῆς δὲν ἐπέστρεψε μετ' αὐτοῦ. Εἶχε πληγωθῇ εἰς μίαν μάχην καὶ ἀπέθανεν. Αἱ τελευταῖαι του λέξεις ἦσαν παράκλησις νὰ τον θάψουν εἰς τὸ Σατιγιόν, παρὰ τὸν τάφον τῆς οἰκογενείας Εὐλαμπίδου.

Δὲν ἤργησε νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ Παρισίων καὶ ὁ φίλος μας Γλενᾶς, ὁ ὁποῖος ἔφερε δαίγμα τοῦ μαύρου ἄρτου, τὸ ὁποῖον ἔτρωγον κατὰ τὴν πολιορκίαν, καὶ πληθὺν πολεμικῶν ἀνεκδότων, τὰ ὁποῖα διηγεῖτο μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὸν Γιαννάκη, εἰς τὸν μπάμπι - Γιάννην, καὶ εἰς τὸν κύρ Θωμᾶν, λυπημένον ἀλλὰ καὶ υπερήφανον διὰ τὸν ἐν τῇ μάχῃ θάνατον τοῦ υἱοῦ τοῦ Κωστή, ἡ, διὰ νὰ τον ἐνθυμηθῇ καλλίτερα, τοῦ ἀριθμοῦ 2.

Πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀπέθανον ὑπερασπίζοντες τὴν πατρίδα, εὐγνωμον καὶ υπερήφανον τὸ Σατιγιόν, ἀνήγειρε μνημεῖον, ἐφ' οὗ ἀνεγράφησαν τὰ ὀνόματά των. Ὁ δὴμάρχος τοῦ Σατιγιόν, ὁχι ρήτωρ εὐγλωττος βεβαίως, ἀλλ' ἄνθρωπος τῆς καρδιάς καὶ τοῦ καθήκοντος, ἔλαβε τὸν λόγον κατὰ τὰ ποκαλυπτήρια τοῦ μνημείου τούτου· ἡ δὲ καρδία τοῦ τῷ ὑπηγόρευσε φράσεις ἀνταξίας ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἐτίμων τὴν μνήμην. Ἡ πόλις ὁλόκληρος παρευρίσκειτο εἰς τὴν τελετὴν καὶ πάντες ὅσοι ἡκουσαν τοὺς ἀπλοῦς καὶ συγκινητικούς του λόγους, ἡσθάνθησαν τὸ στήθος των ἐξογκούμενον ὑπὸ υπερήφανου συγκινήσεως, ὅταν ὁμίλησε περὶ τῆς θυσίας τῶν γενναίων ἐκείνων τέκνων τὰ ὁποῖα ἀφιέρωθον ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὴν πατρίδα. Ἐν ὀνόματι τῶν νεκρῶν καὶ ἐν ὀνόματι τῶν ἐπιζησάντων διεκήρυξεν ὅτι ἡ πατρίς δὲν ἀπέθανεν. Ὅταν δὲ ὁμίλησε περὶ τῶν ἐπιζησάντων, ὅλοι οἱ ὀρθαί μοι ἐστράφησαν πρὸς τὸν Γιαννάκη καὶ πρὸς τὴν μητέρα του, εἰς τὸν βραχίονα τῆς ὁποίας ἐστηρίχτο. Ὁ ἥρωὺς ἐγένετο τότε ἀκόμη ὠχρότερος καὶ ἐστηρίχθη ἰσχυρότερον ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς μητρός του, ἡ ὁποία ἔκλειεν ἐκ χαρᾶς καὶ υπερήφανίας. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἕκαστος ἡσθάνθη ἀντηχοῦσαν ἐν τῇ καρδίᾳ του τὴν φράσιν, τῆς ὁποίας καθέως ἀνεγνώριζε τὴν ἀλήθειαν «Ὁχι! Ἡ Γαλλία δὲν ἀπέθανεν!»

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τοῦ J. GIRARDIN

ΚΑΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ

Σὰς ἔτυχε ποτὲ νὰ ἰδῇτε, ἐνῷ διέρχεσθε πλησίον ποταμίου, νὰ ἐπιπλέουν ἐπὶ τοῦ νεροῦ στατόχροοί τινες θύλακες ἔχοντες σχῆμα μικρῶν βαρελίων;

Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶνε σχεδὸν κενοί, ἀπὸ ἄλλους βλέπετε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἴσα ἴσα νὰ ἐξέρχεται ὁ μακροπόδης κάτοικός των, ὁ

εἰς ἐλαφροπτέρους καί, πρὸς δυστυχίαν μας, μετὰ ὀξύ κέντρον ὠπλισμένους κώνωπας.

Τότε ἀποχαιρετίζουσι τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευσεν ὡς λίκνον των καὶ πετοῦν, χορεύουν εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας, καὶ ζητοῦν τροφήν.

Ἐκεῖ εἰς τὸ ἀνθόσπαρτον λιβάδι παίζουν παιδρὰ παιδιά με γυμνοὺς βραχίονας καὶ γυμνὸν λαιμόν. Αὕτῃ ἡ εὐκαιρία εἶνε πολὺ καλὴ διὰ τοὺς κώνωπας. Πίγκ! ὀρμᾷ ὁ εἰς ἐδῶ ὁ ἄλλος ἐκεῖ, καὶ ροφοῦν τὸ γλυκὺ αἷμα.

Κλάπ! πίπτει ἐπάνω ἡ μικρὰ χεὶρ καὶ ὁ κώνωψ φεύγει, ἀλλ' ἀφοῦ ἐμπήξῃ εἰς τὸ δέρμα τὸ ἄγκυλωτόν κέντρον του. Ὡ πῶς πονεῖ, πῶς τσούζει καὶ τί πρίξιμον προξενεῖ!

κώνωψ. Ἐντὸς τῶν θυλάκων τούτων εὐρίσκονται τὰ ἔμβρυα τῶν κώνωπων καὶ ἐντὸς αὐτῶν ἐκτελεῖται ἡ μεταμόρφωσις των.

Οἱ κώνωπες, οἵτινες εἶνε τόσοι ὀχληροὶ τὸ θέρος, εὐρίσκονται δὲ ἄφθονοι εἰς τὰς ὄχθας τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν καὶ εἰς ἐλώδη μέρη, γεννοῦν τὰ ὠὰ των ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Μετὰ τινὰ καιρὸν ἐκκολάπτονται μικρὰ ἔμβρυα. Εἶνε δὲ ταῦτα πολὺ λαίμαργα ὅπως αἱ κάμπαι, αὐξάνουν ταχέως ὅπως αὐταί, ἐπειτα μεταβάλλονται εἰς νύμφας, ἐντὸς τῶν ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἐπιπλεόντων θυλάκων, καὶ ἐπὶ τέλους μεταβάλλονται

Ὀλόκληρος ὁ μικρὸς βραχίον ἐγίνε κόκκινος καὶ ἐπρήσθη, τὰ δὲ παιδιά τρέχουν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν μητέρα, ἡ ὁποία εἶνε πάντοτε πρόθυμος καὶ εἰξεύρει νὰ βοηθῇ. Τρίβει τὴν πληγὴν μετὰ σαποῦνι ἕως ὅτου ν' ἀφρίσῃ τοῦτο, μετ' ὀλίγον δὲ καταπαύει ὁ πόνος. Συμβουλευεῖ δὲ τὰ παιδιά νὰ μὴ διώκουν ἀμέσως τὸν κώνωπα, διότι οὗτος φεύγων θὰ ἐμπήξῃ τὸ κέντρον του, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀρχίσῃ τὸ γέῦμα του νὰ τὸ παρατηροῦν ἡσυχῶς πῶς γεμίζει τὴν κοιλίαν του μετὰ τὸ κόκκινον αἷμα καὶ πῶς ροφᾷ ἕως ὅτου νὰ τὴν γεμίσῃ. Τότε φεύγει μόνος τοῦ ὁ κώνωψ καὶ τὸ κέντημα βεβαίως δὲν πονεῖ τόσο ὅσον ὅταν μετὰ ὀρμὴν διώκομεν ἢ κτυπῶμεν αὐτόν.

ΦΙΛΟΖΩΤΟΣ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΑΝΤΑΜΟΙΒΗ

«Τὸ φράγκο μου!» ἐφώναξα. «Ποιὸς μοῦ πῆρε ἀπὸ 'δῶ τὸ φράγκο μου; Θέλω τὸ φράγκο μου!».

Καὶ μὲ ὀργὴν πεισματώδη, ἐκ τῆς ὁποίας ἐπασχα τότε συχνά, ἔσεια τὸ μικρὸν ξύλινον κουτί, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφύλαττα τὰ ἀργυρὰ εἰκοσιπεντάλεπτα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μοῦ ἐδίδεν ὁ πατήρ μου. Ἐκεῖ-μέσα εὕρισκετο πρὸ πολλοῦ καὶ μία ἀργυρὰ δραχμή, τὴν ὁποῖαν μοῦ εἶχε δώσει μαζί μὲ τὰλλα τῆς χαρίσματα ἡ θεία, τὴν τελευταίαν φορὰν ποῦ πῆγα νὰ τὴν ἰδῶ. Αὐτὴν ὅμως, ὅσον καὶ ἂν ἐσκάλιζα τὸ κουτί, δὲν τὴν ἔβλεπα τώρα. Διὰ νὰ βεβαιωθῶ καλλιτέρα τὸ ἀναποδογύρισα ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι, ἂν καὶ τὰ εἰκοσιπεντάλεπτα ἦσαν τόσον ὀλίγα, ποῦ καὶ χωρὶς νὰ καταφύγω εἰς τὸ μέσον αὐτό, εἰμποροῦσα νὰ ἤμαι βέβαιος ὅτι ἡ δραχμή μου ἔλειπεν. Ἀλλὰ τί ἔγινε λοιπόν; Νὰ τὴν ἐπῆρε ἄρα γε ἡ Μαρίκα καὶ νὰ τὴν ἔχασεν εἰς τὸ Σχολεῖον; . . . ἡ μήπως κατάρθωσε ν' ἀνοιξῇ τὸ συρτάρι μου ὁ Γιαννάκης; . . . ἡ νὰ μὴ τὴν ἐκλεψεν ἡ ὑπηρετρία ποῦ καὶ ἄλλη φορὰ, καθὼς ἔλεγε ἡ μήτηρ μου, μᾶς ἐσοφύρωσε πραγματάκια, . . . ἡ μήπως μ' ἐγέλασε καὶ μοῦ τὴν ἐκρυψε ἔτσι δι' ἀστεῖο κανεὶς ἀπὸ τοὺς φίλους μου, ὁ Κλεάνθης ἡ ὁ Νίκος, ποῦ εἶχαν ἔλθῃ χθές; . . . χίλια ὑποψίαι ἐπερνοῦσαν ἀπὸ τὸ κεφάλι μου, ἐν ᾧ μὲ παρέφερε τὸ πῆμα ἐκεῖνο καὶ ἡ ὀργή. Δὲν ἤξευρα ἀκόμη καθόλου νὰ κρατῶ τὸν ἑαυτὸν μου. Μὲ τὸ παραμικρότερον, ὅπως τώρα, ἐγινόμην ἔξω φρενῶν. Καὶ ἄρχισα νὰ κτυπῶ τοὺς πόδας μου, νὰ σκορπῶ κατὰ γῆς τὰ εἰκοσιπεντάλεπτα, νὰ τινάζω ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι τὸ δυστυχισμένο κουτί καὶ νὰ ξεφωνίζω μὲ ὄσσην εἶχα δύναμιν:

«Τὸ φράγκο μου! Ποιὸς μοῦ πῆρε ἀπὸ 'δῶ τὸ φράγκο μου; Θέλω τὸ φράγκο μου!»

Εἰς τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον ἔκαμνα, ἔτρεξεν ἀπὸ κάτω ἡ μητέρα μου. Ἦκουσεν ἡ ἐμάντευσε τὴν αἰτίαν τῆς παραφορᾶς μου καὶ ἀπὸ τὴν κλίμακα ἀκόμη μου ἔλεγε:

«Τὸ φράγκο σου θέλεις; Ἐννοια σου, παιδάκι μου, μὴν κάνης ἔτσι. Τώρα ποῦ θάλλῃ ὁ πατέρας σου τοῦ το γυρεύω καὶ σοῦ το δίδω.»

Ἡ ἡρεμος καὶ γλυκεῖα φωνὴ τῆς μητρός μου

μὲ καθησύχασεν ὀλίγον τι. Τὴν ἠτένισα κατὰ πρόσωπον ἅμα ἐφάνη εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, καὶ τὴν ἠρώτησα εἰς χαμηλότερον τόνον

« Ποιὸς μοῦ το πῆρε; ξεῦρετε;

— Τί σε μέλει σένα; ἀφ' οὗ σοῦ λέγω ὅτι ἅμα ἔλθῃ ὁ πατέρας σου. . .

— Καλὰ, δὲν εἶπα γι' αὐτό. Ἐγὼ θέλω νὰ μάθω ποιὸς ἔρχεται ἐδῶ καὶ μου ἀνακατεῖ τὰ πράγματά μου.

— Κανεῖς.

— Πῶς κανεῖς; Τότε ποιὸς μοῦ πῆρε τὸ φράγκο μου;

— Ἐγώ.

— Σεῖς; καὶ τί το 'θέλατε;

— Μοῦ 'χρειάστηκε.

— Μὰ σὲ τί;

— Αἶ, κάτι δὲν ἤμπορῶ νὰ σοῦ 'πῶ.

— Νὰ με χαρῆτε.

— Ὅχι, ἅμα ἔλθῃ ὁ πατέρας σου τοῦ το γυρεύω καὶ σοῦ το δίδω.»

Ἀπὸ μικρὸς εἶχα τὸ ἐλάττωμα νὰ εἶμαι περίεργος καὶ δυσηρεστούμην φοβερά ἅμα δὲν ἠθελαν νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν περιέργειάν μου, δι' οἷονδήποτε λόγον ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ νὰ με διορθώσουν. Εἰς τὴν ἄρνησιν τῆς μητρός μου ἠῤῥησε τὸ πῆμα μου καὶ αἱ φωναὶ μου:

« Μὰ δὲν σας εἶπα πῶς δὲν θέλω νὰ μου περάξῃ κανεὶς τὰ πράγματά μου; Γιατί νὰ μου πάρετε ἔτσι τὸ φράγκο μου; Ἐγὼ τώρα ἤθελα τὸ φράγκο μου. Ποτέ, ποτέ νὰ μὴν ἐγγίσετε τίποτε 'δικό μου. Δὲν θέλω. . . Τί σας ἐχρειάζουνταν τώρα τὸ φράγκο μου; διὰ νὰ με συγχύσετε; αἶ;

— Ἐλα, ἔλα, σῶπα δὲ ντρέπεσαι. Πῶς 'μιλεῖς ἔτσι εἰς τὴν μητέρα σου; Δὲν μπορῶ ἐγὼ ἄρα γε νὰ σου πάρω κάτι τι, ὅταν τὸ χρειασθῶ καὶ πάλι νὰ σ' το δώσω; Ἐπειτα. . . »

Ἡ μητέρα μου ἐδίστασε ὀλίγον νὰ προχωρήσῃ. Ἐγὼ μιλιῶ.

«Ἐπειτα. . . νὰ σοῦ 'πῶ γιατί το 'θέλα τὸ φράγκο σου, καὶ ὕστερα πέ μου ἂν δὲν θὰ ἔκαμνες καὶ σὺ τὸ ἴδιο ἂν ἦσουν 'στὴ θέσι μου.»

Ποτέ δὲν ἔκαμνε χρῆσιν τῆς αυθαιρεσίας εἰς τὴν ἐνάσκησιν τῆς μητρικῆς τῆς ἐξουσίας. Ἀπεναντίας ἡ καλὴ μου μήτηρ ἐσυνεθίζε νὰ

μου δίδῃ τὸν λόγον ὅλων τῶν πράξεων, ὥστε νὰ μὴ μου μένῃ ἀμφιβολία διὰ τὸ δίκαιον καὶ πρέπον καμμιᾶς. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὅχι μὲ ἄλλον ἤθελε νὰ με κάμῃ νὰ ἔχω πεποιθήσιν εἰς αὐτὴν καὶ νὰ τὴν ὑπακούω.

« Πῆτέ μου λοιπόν » τῇ εἶπα μὲ ἡπιωτέραν φωνήν.

« Ἐλειπες εἰς τὸ σχολεῖον ἀκόμη. . . Ἦμουν κάτω ὅταν ἤκουσα νὰ κτυπᾷ ἡ θύρα· ἀνοίγω καὶ παρουσιάζεται μπροστά μου μία γυναῖκα μ' ἓνα παιδί 'στὴν ἀγκαλιά. «Κυρά μου, μὲ λέγει μὲ μία φωνὴ πολὺ-πολὺ λυπητερή· δόσε μου ὅ,τι σε φωτίσῃ ὁ Θεός. Τὸ παιδί μου εἶνε ἄρρωστο, κυρά μου· θέλω γιὰτὸ καὶ γιὰτρικὰ καὶ δὲν ἔχω ἡ ἀκακομοῖρα. Σπλαχνίσου με, κυρά μου, νὰ σου χαρίσῃ ἡ χάρις τῆς Παρθένου τὸν ἄνδρα σου καὶ τὰ παιδάκια σου.» Ἐρρίψα μιά ματιά 'ς τὸ παιδί ποῦ κρατοῦσε 'ς τὴν ἀγκαλιά τῆς. Ἦταν 'ς τὴν ἡλικίαν τοῦ Γιαννάκη μας· ὅχι, βλέπεις, παιδί τῆς ἀγκαλιάς. Γιὰ νὰ το κρατῇ ἡ μητέρα του, θὰ ἦταν ἄρρωστο βέβαια τὸ καίμενο. Ἀχ καὶ νὰ βλεπες τὸ προσωπάκι τοῦ τί ὠχρό, μὲ δύο μαυράδια κάτω ἀπ' τὰ μάτια του, μ' ἓνα λαιμὸ διπλωμένο μ' ἓνα κουρέλι ἀπὸ κόκκινον σαλάκι. . . μὲ δύο ποδαράκια ἰσχνά, ποῦ κρέμουνταν μέσα σὲ κάτι μεγάλα-μεγάλα παπούτσια. . . μὲ κάτι μαλλάκια ξανθὰ-ξανθὰ καὶ σγουρὰ σὰν τὰ δικά σου τὸν καιρὸν ποῦ ἦσουν μικρός. . . Ἀχ πῶς το 'λυπήθηκα! Ἦταν ἀδύνατο νὰ ἰδῇς τὸ παιδάκι τὸ ἄρρωστο καὶ νὰ μὴν τὸ λυπηθῇς μὲ τὴν καρδιά σου. Σ' ἔβλεπε μ' ἓναν τρόπο σὰν νὰ εἴξευρε τὴν κατάστασίν του καὶ σὰν νὰ σοῦ ἔλεγε: Ἐλεημοσύνη, Κυρά μου, κάνε μου ἐλεημοσύνη· θὰ πεθάνω τὸ καίμενο ἂν μ' ἀφήσῃς ἔτσι. . . Ἐψάξα 'ς τὴν τσέπη μου, λεπτὸ. Τὰ εἶχα δώσει ὅλα πρὸ ὀλίγης ὥρας. Κανεὶς ἄλλος δὲν ἦταν 'ς τὸ σπίτι νὰ μου δώσῃ. Ἦμουν ἀπελπισμένη ὅταν θυμήθηκα ἓνα ξαφνὰ τάσημάκι σου. . . Ἀνέβηκα, πῆρα τὸ φράγκο σου καὶ τῆς τῶδωσα. . . Πέ μου, Γεώργο μου, νὰ με χαρῆς, δὲν θὰ τῆς τῶδιδες καὶ σὺ ἂν ἦσουν ἐδῶ, τῆς δυστυχισμένης τῆς μάνας; Αἶ, Γεωργό μου; . . . »

Καὶ ἡ φωνὴ τῆς μητρός μου εἶχε προσλάβῃ ὅλην τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν γλυκύτητα τῆς ψυχῆς τῆς καὶ οἱ μεγάλοι τῆς ὀφθαλμοὶ ὑγράνθησαν ἀπὸ τὴν συγκίνησιν. Ἐγὼ ἔγεινα

ἄλλος ἐξ ἄλλου. Καρδιά δὲ εἶνε τὸ μόνον πράγμα ποῦ δὲν μου ἔλειψε ποτέ, οὔτε θὰ μου λείψῃ, ἐλπίζω εἰς τὸν Θεόν. . . Ἡ τύψις ὅτι ἀγριομίλησα πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν μητέρα μου, ἡ μετάνοια διὰ τὸν θυμὸν μου, ἡ λύπη μου πρὸς τὸ ἄρρωστο παιδάκι, τὸ ὁποῖον ἔβλεπα μὲ τὴν ζωηράν μου φαντασίαν ὠχρό, νὰ με βλέπῃ θλιβερά, — ὅλα μοῦ ἀνέβασαν τὰ δάκρυα 'ς τὰ μάτια. Καὶ διὰ νὰ κρύψω τὴν συγκίνησίν μου, ἡ ὁποία πάντοτε μοῦ ἐπροξενούσε μίαν παράδοξον ἐντροπήν, ἔπεσα ἐπάνω εἰς τὴν μητέρα μου καὶ ἔκρυψα τὸ πρόσωπόν μου εἰς τὸ στήθος τῆς. Ἐδῶκα τότε ἐλευθερίαν εἰς τὰ δάκρυά μου, τὰ ὁποῖα ἐδρόσιον ἀφθονὰ τὰς φλογισμένας μου παρειάς. Ἦσθάνθη ὅτι καὶ ἡ μήτηρ μου ἔκλαιγεν ὁμοίως. Ἐκλαίγαμεν μαζί. . . Ποτέ εἰς τὴν ζωὴν μου δὲν θὰ λησμονήσω τὴν σκηνὴν αὐτήν. Ἦτο ἀκριβῶς μεσημβρία καὶ ἤχουν οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν. Ὁ ἡλῖος τῆς ἀνοιξέως εἰσῆρχετο διὰ τοῦ ἀνοιχτοῦ παραθύρου, τοῦ βλέποντος πρὸς τὸν καταπράσινον, τὸν ἀρωματώδη κήπον. Καὶ ἐπὶ τοῦ πατώματος ἦσαν ἐσπαρμένα τάργυρα μου εἰκοσιπεντάλεπτα, τὰ ὁποῖα ἔβλεπα λάμποντα μὲ θολοὺς ὀφθαλμούς.

« Ὅχι » εἶπα πρὸς τὴν μητέρα μου τότε. « Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γυρέψῃς τοῦ πατέρα μου τὸ φράγκο μου. Δὲν θέλω πειὰ νὰ μοῦ το δώσῃς. Ἐγώ, ἐγὼ τὸ δίδω εἰς τὸ φτωχό. »

Μ' ἐσφιγξε δυνατὰ εἰς τὸ στήθος τῆς ἡ μητέρα μου καὶ με κατεφίλησε. Τὴν ἐφίλησα καὶ ἐγώ. Καθεὶς μὲ τὰ χεῖλη τοῦ ἤγγισε τὰ δάκρυα τοῦ ἄλλου. . . Λέγουν ὅτι τὸν ἐλεήμονα περιμένουν ὅλαι αἱ ἀνταμοιβαὶ: ἑκατονταπλασία ἐξόφλησις ἐπὶ γῆς, θέσις ζηλευτῇ εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀλλὰ ἐγὼ τίποτε, τίποτε ἄλλο δὲν θὰ ἤθελα. Ἦτο μεγάλη ἀνταμοιβὴ αὐτή, μεγαλειτέρα τῆς θυσίας μου ἀνταμοιβή, ἡ στιγμὴ ἡ ἀληθινότητος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συγκινήσεως, ὅταν μᾶς ἦνωσε τόσον σφιγκτὰ καὶ ἐγκάρδια μὲ τὴν μητέρα μου ἡ κοινὴ ἐνάσκησις μιᾶς ἀρετῆς. . . Καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου εἰσῆρχετο ὡς εὐλογία ὁ ἡλῖος, οἱ ἤχοι τῶν κωδῶνων, τὰ ἱερὰ ἀρώματα τοῦ κήπου, καὶ ἐπὶ τοῦ πατώματος ἔλαμπον ὡς ἀστερίσκοι τάργυρα νομίσματα, τὰ φθόντα εἰς παροξυσμὸν στιγμιαίας ὀργῆς. . .

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΛΙΝΝΑΙΟΥ

[Συνέχεια και τέλος· ἴδε σελίδα 171]

Ὁ μικρὸς Κάρολος κατ' ἄρχας ἡσθάνθη ἐαυτὸν ἔρημον, ἐγκαταλειμμένον· ἀλλὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ φιλία τὴν ὁποίαν ἔδειξαν πρὸς αὐτὸν συνομιλητικὲς τινες συμμαθηταὶ τοῦ ἐνέβαλον εἰς αὐτὸν θάρρος. Ἀπεφάσισε νὰ ἐργασθῇ πάσῃ δυνάμει διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πατέρα του, καθ' ὅσον δὲ τὸν χειμῶνα ἀφωσιώθη μετὰ ζήλου ἐκτάκτου εἰς τὴν μελέτην τῆς λατινικῆς καὶ τῶν στοιχείων τῆς Θεολογίας.

Ἄλλ' ὅτε ἤλθεν ἡ ἀνοιξίς ἡσθάνθη ἐν ἐαυτῷ οἰονεὶ θυελλώδη καὶ ὁρμητικὴν τινα πνοήν, ἣ ὁποία παρέσυρεν αὐτὸν ἐκτὸς τῶν τοίχων τῆς σχολῆς, διὰ μέσου τῶν κοιλάδων καὶ τῶν ὀρέων, ἅτινα ἤρchiσε νὰ καλύπτῃ ἡ ἀναγεωμένη βλάστησις. Ὁ ἀήρ, τὸν ὁποῖον ἀνέπνεε, τῷ ἔφερε τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων, εἰλύετο ἀκατανικῶς πρὸς αὐτά· τὸ ὥραϊον ὄνειρον ἐπανήρχετο εἰς τὴν μνήμην του καὶ τὸ παιδίον ἐψιθύριζε μὲ ὀφθαλμούς ὑγρούς ἐκ δακρύων:

— Ὅχι, ὄχι, ὁ Θεὸς δὲν μ' ἐπλάσε διὰ νὰ γίνω διαμαρτυρόμενος ἱερέυς. Κατ' ἄλλον τρόπον πρέπει νὰ τον λατρεύω, κατ' ἄλλον τρόπον εἰμπορῶ νὰ δοξολογήσω τὸ ὄνομά του!

Ὁ μικρὸς Λινναῖος κατέστειλε κατ' ἄρχας μετὰ γενναιότητος τὴν φλογερὰν πρὸς τὴν βοτανικὴν κλίσιν του, ἀλλ' ἡμέραν τινά, καθ' ἣν ὅλοι οἱ μαθηταὶ τῆς σχολῆς ἐξῆλθον εἰς περίπατον εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἀπεμακρύνθη τῶν συντρόφων του καὶ ἀπεπλανήθη μετὰ τῶν βράχων εἰς κλεισώρειάν τινα κατάφυτον καὶ ἀνθόσπαρτον. Ἐκεῖ καταμαγευθεὶς ἀπὸ τὴν καλλονὴν τῆς φύσεως, θωπεύων καὶ φιλῶν τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἄνθη ὅπως θὰ ἐφίλει τὴν μητέρα του, διῆλθεν εὐτυχεὶς ὥρας χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὁ καιρὸς παρήρχετο. Ἡ ἐσπέρα εὗρεν αὐτὸν γελῶντα τὰ θυλάκιά του μὲ τὰ φυτὰ τὰ ὁποῖα εἶχε συναῆξῃ. Τὸ σκότος ἡμπόδιζε πλέον αὐτὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον του τότε δὲ ἐνεθυμήθη καὶ τὸ σχολεῖον καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ καλονισμοῦ. Τόσον ἐτρόμαξεν ὥστε δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιτρέψῃ ὅπως ζητήσῃ συγχώρησιν παρὰ τοῦ διευθυντοῦ. Κατάκοπος καὶ τρέμων ἀπεκοιμήθη εἰς κοιλότητα ἐνὸς βράχου σκεπασμένου μὲ χλόην· τὴν ἐπαύριον εἰς τῶν ὑπηρετῶν

τῆς σχολῆς, ἀνεκάλυψεν αὐτὸν καὶ τὸν ἐπανάφερον ὡς φυγάδα εἰς τὸν διευθυντήν.

Οὗτος ἔγραψεν εἰς τὸν πατέρα τοῦ Καρόλου τὴν ἀπόδρασιν τοῦ υἱοῦ του· ὁ δὲ πατὴρ κρίνων αὐτὸν ἀδιόρθωτον καὶ διεστραμμένον ἀπήντησεν εἰς τὸν διευθυντὴν ὅτι ἐβλεπεν ὅτι ὁ υἱὸς του ἦτο ἀνάξιος νὰ γίνῃ κληρικός, διὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ δὲ διὰ τὴν ἀνυποταξίαν του, ἀπεφάσισε νὰ τον κάμῃ ἀπλοῦν ἐργάτην· παρήγγειλε δὲ νὰ τον στείλῃ ἀμέσως εἰς ἓνα ὑποδηματοποιὸν ὡς μαθητευόμενον.

Ὁ μικρὸς Κάρολος ὅστις εἶχεν ἀγαθὸν καὶ εὐπλαστον χαρακτῆρα δὲν ἀντέστη κατ' ἄρχας μάλιστα ἡσθάνθη εὐχαρίστησιν ἐκ τῆς ἐλευθερίας τὴν ὁποίαν τῷ ἄφινε τὸ νέον του ἐπάγγελμα. Τὴν αὐγὴν, πρὶν ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του, ἠδύνατο νὰ διατρέχῃ ἐλευθέρως τοὺς ἀγρούς, τὴν δὲ Κυριακὴν ἔτρεχεν ἐλευθέρως εἰς τὰ πλυσίον βουνὰ καὶ τὰ δάση. Τὴν νύκτα ἐταξιθέτει τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἄνθη καὶ ἔγραφε παρατηρήσεις περὶ ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ἄλλ' ἀνεπαίσθητως ἡ διπλὴ καὶ ἀκατάπαυστος ἐκείνη ἐργασία τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος ἐβλάψε τὴν ὑγείαν του. Προσέτι δὲ λίαν ὀδυνηρὰ εἶχε καταστῇ εἰς αὐτὸν ἡ συνδιατριβὴ μὲ συντρόφους ἀμαθεῖς καὶ βαναύσους. Ὅτε ἔμενε σιωπηλὸς οὗτοι τὸν ἀπώθουν σκαιῶς· τὸν ἐπέπληττον διὰ τὴν δῆθεν ἀλαζονίαν του. Ὅλα ταῦτα κατέβαλον τόσον πολὺ τὸν Κάρολον ὥστε τὸ δυστυχὲς παιδίον ἔπесε βαρέως ἀσθενὲς. Ὁ ὑποδηματοποιός, ὅστις ἦτο ἀγαθὸς ἄνθρωπος καὶ ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς τοῦ Λινναίου, ἡγάπα αὐτὸν ὡς παιδίον του· διὰ τοῦτο ἔστειλε καὶ ἐπροσκάλεσε τὸν ἐπισημότερον ἱατρὸν τῆς πόλεως.

Ὁ ἱατρὸς οὗτος ἦτο σοφώτατος ἄνθρωπος, ὠνομάζετο δὲ Ῥότμαν· ὅτε ἐφθασε πλυσίον τῆς κλίνης τοῦ μικροῦ Καρόλου τὸ παιδίον εἶχεν ἰσχυρὸν πυρετὸν καὶ ἐπαραιμίλει. Ὁ ἱατρὸς δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξυπνήσῃ αὐτὸν ἀμέσως, ἤρchiσε δὲ νὰ μελετᾷ ἐν σιωπῇ τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας· διέγνωσεν ὅτι ἡ ἀσθένεια τοῦ παιδίου ἦτο ἑξάψις τοῦ ἐγκεφάλου ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἐργασίας· ὅτε δὲ παρετήρησεν ἐπὶ τῆς τραπέζης

τὴν βοτανικὴν συλλογὴν αὐτοῦ καὶ τὰ χειρόγραφα του ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ διήγησις του ἦτο ὀρθή· τῶν χειρογράφων τούτων ἀνέγνωσε σελίδας τινάς, ἔπειτα δ' ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις κρατῶν συγχρόνως τὸν σφιγμὸν τοῦ ἀσθενοῦς, ὅστις ἐκτύπα μὲ πολλὴν σφοδρότητα.

Ὁ Λινναῖος ἐξηκολοῦθει νὰ κοιμᾶται, ἀλλ' ὁ ὕπνος του ἦτο βαρὺς καὶ τεταραγμένος· ἐν ὄνειρον ἐβλεπε πάλιν, ὄνειρον πλήρες τιμῶν καὶ δόξης, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ὡς πικρὰ εἰρωνεία σχετικῶς πρὸς τὴν παρούσαν ἀθλιότητά του.

Ὁ ἱατρὸς παρηκολοῦθει ἀνησυχῶς τὰς φάσεις τοῦ πυρετοῦ· ἐπὶ τέλους διέταξε νὰ δώσουν εἰς αὐτὸν καταπραϋντικόν τι, ὁ δὲ ἀσθενής, τοῦ ὁποίου ἡ ἀναπνοὴ ἔγινε κανονικὴ, ἀφύπνισθη ἡσυχῶς.

Ὁ πυρετὸς ἔπαυσε διὰ τῶν φροντίδων καὶ τῶν περιποιήσεων τοῦ φιλανθρωποῦ ἱατροῦ, ὅστις ἡσθάνθη ἀληθῆ φιλίαν πρὸς τὸ δυστυχὲς ἔρημον, ἀλλὰ τόσον φιλομαθὲς, καὶ ἀπὸ τόσον εὐγενὲς ἰδεῶδες ἐμπνεόμενον ὄν.

Ὅτε ὁ Λινναῖος ἀνέρρωσεν ὁ ἱατρὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὸ πρὸς ἀνάγνωσιν τὰ ἔργα τοῦ Τουρνε-

φορτίου, περιφήμου γάλλου φυσιολογικοῦ, ὅτε δὲ τὸ παιδίον ἐξέβλεπεν ἐπιφωνήσεις θαυμασμοῦ περὶ τοῦ συγγραφέως, ὁ ἱατρὸς τῷ εἶπε:

— Σὺ θὰ γίνῃς ἀκόμη μεγχελεῖτερος ἀπ' αὐτόν.

— ὦ, τί λέγετε; εἶπε τὸ παιδίον.

— Λέγω ὅτι ἀνέγνωσα τὰ τετράδιά σου, εἶδα τὰς συλλογὰς σου, καὶ ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ γίνῃς ὁ πρῶτος φυσιολογικὸς τοῦ κόσμου.

Ὁ Κάρολος παρετήρησε τὸν ἱατρὸν μὲ ἐκφρασιν δυσπιστίας καὶ θλίψεως.

— ὦ, μὴ μὲ περιπαίζετε, εἶπε.

— Ἐγώ; ἀπήντησε ἐντόνως ὁ ἱατρὸς· ἐγὼ νὰ σε περιπαίξω, παιδί μου; ἐγὼ σε παραλαμβάνω μαζί μου· θὰ σε στείλω νὰ σπουδάσῃς, θὰ σε στείλω καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ὅπου θὰ γίνῃς μίαν ἡμέραν καθηγητής.

Ἡ πόρρησις τοῦ ἀγαθοῦ ἱατροῦ ἐξεπληρώθη· μετὰ τινα ἔτη ἡ ἔδρα τῆς βοτανικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Οὐψάλης ἀντήχει ἀπὸ τὴν εὐγλωττον καὶ σαφὴν διδασκαλίαν τοῦ νεαροῦ καθηγητοῦ Καρόλου Λινναίου.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

[Ἐκ τῶν τῆς Κ^ας Λουίζης Κολέ]

ΑΙ ΔΥΟ ΛΙΡΑΙ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ

Ὁ ἥλιος ἐκλινε πρὸς τὴν δύσιν του· ἡ Ναυσικᾶ καὶ ἡ Εὐχάρις δύο ὥραιόταται δίδυμοι ἀδελφαί, ὁμοειδῆς ὡς ἀνοιξιάτικα τριαντάφυλλα, ἐπέστρεφον ἐφ' ἀμάξης μετὰ τῆς παιδαγωγοῦ των ἐκ τῆς μάμμης των, ἥτις κατῴκει εἰς τὸ Φάληρον.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ γραῖα μάμμη ἐώρταζε τὰ γενέθλιά της· τὰ δὲ δύο κοράσια ἔφερον εἰς αὐτὴν ἐκ μέρους τῆς μητρός των, ἥτις ἦτο ἀδιάθετος καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τας συνοδεύσῃ, ἐξαίσιον κἀνίστρον ἀνθέων, ἐκ μέρους των δὲ τῇ προσέφερον δύο ὥραιότατας ἀνθοδέσμες, τῶν ὁποίων τὰ ἄνθη εἶχον συλλέξῃ μόνα των, προσέτι δὲ ἐν ὥραιον μαξιλαράκι τὸ ὁποῖον ἐκέντησαν μὲ τὰς ἰδίας χεῖρας των, τῇ ἀπήγγειλαν δὲ καὶ ἓνα διάλογον διὰ τοῦ ὁποίου ἠύχοντο εὐτυχίαν καὶ μακροζωίαν εἰς τὴν καλὴν των μάμμη.

Ἡ μάμμη κατευχαριστήθη ἐκ τῆς ἀγάπης ἐκείνης τῶν ἐγγόνων της· τὰς ἐσφιγξεν εἰς τὴν ἀγκάλην της, καὶ ἔδωκεν εἰς ἐκάστην ἐξ αὐτῶν

ἀπὸ μίαν λίραν, πρὶν δὲ ἀναχωρήσωσι ταῖς ἔδωκεν ἄφθονα καὶ ὥραια γλυκίσματα νὰ φάγωσι.

Ὁ διάλογος ἐκεῖνος εἶχε δυσκολεύσῃ πολὺ τὰ δύο κοράσια· ὁλόκληρον ἐβδομάδα ἐμελέτων καὶ ἡσκούντο εἰς τὴν ἀπαγγελίαν· καὶ καθ' ὅδον δὲ ἀκόμη τὸν ἐπανελαμβάναν μὲ τὸν νοῦν των, τόσον πολὺ ἐφοβοῦντο μὴπως κομπιάσουν εἰς τὰ δύσκολα μέρη· ἀλλ' ἡ ἀπαγγελία ἐπῆγε θαυμάσια· τὸν εἶπαν λαμπρὰ μέχρι τέλους, εἶδομεν δὲ ὅτι ἡ μάμμη ἀντήμειψε τὴν φιλοπονίαν των μὲ δύο λίρας.

Βεβαίως ἦσαν πολὺ εὐχαριστημένοι· εἰς τὴν ἐπιστροφὴν ἔπρεπε νὰ εἶνε ζωηρότεροι ἢ τὴν πρῶταν ὅτε κατέβαινον φοβισμένοι μὴ τὰ χάσουν· ἐν τούτοις καὶ αἱ δύο ἐσιώπων, τὰ πρόσωπα των μάλιστα εἶχον ἐκφράσιν τινα μελαγχολίας.

— Τί θὰ τὴν κάμῃς τὴν λίραν σου, Ναυσικᾶ; ἠρώτησεν ἑξάφνα ἡ Εὐχάρις τὴν ἀδελφὴν της.

— Καὶ σὺ τί θὰ κάμῃς τὴν ἰδικήν σου; εἶπεν ἡ Ναυσικᾶ ἀντὶ ἀπαντήσεως.

— "Ω, ἐγὼ τίποτε ! εἶπεν ἡ Εὐχαρις μὲ βα-
θύν στεναγμόν.

— Πῶς τίποτε ;

— Δηλαδή . . .

Ἐστάθη, ἀνεστέναζε καὶ πάλιν βαθέως, ἐν
τέλει δέ :

— Εἶχα τέτοιον φόβον μήπως ξεχάσω τὸν
διάλογόν μου ὥστε χθὲς βράδυ εἰς τὴν προσευ-
χὴν μου ὑπεσχέθηκα εἰς τὸν Θεόν, ἂν μου δώ-
σῃ ἡ μάμμη χρήματα, νὰ τα δώσω εἰς τοὺς
πτωχοὺς.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιον ὑπεσχέθην, εἶπεν ἡ
Ναυσικᾶ.

— Πῶς ; ἀνέκραξεν ἡ Εὐχαρις δυσηρεστη-
μένη, καὶ σύ ; ἀλλὰ διατί ;

— Διότι κ' ἐγὼ ἐφοδούμην μήπως λησμο-
νήσω τὸ μέρος μου· καὶ ἔπειτα τὸ ξεύρεις, ἡμεῖς
εἰς τὴν ἴδιαν ὥραν ἔχομεν πάντα τὰς ἴδιες ιδέες,
διότι εἴμεθα δίδυμοι.

— Εἶνε ἀνοησία, αὐτό που ἔκαμες, Ναυσικᾶ.

— Τί τρέχει, Εὐχαρις ; διατί ἡ Ναυσικᾶ
ἔκαμεν ἀνοησίαν ποῦ ἐζήτησε τὴν βοήθειαν
τοῦ Θεοῦ ὅπως σύ ; Ἡθέλες λοιπὸν νὰ μὴν ἡ-
ξεύρῃ αὐτὴ τὸ μέρος της καὶ νὰ πάρῃς σὺ μό-
νον τὸν ἔπαινον ;

— "Ω, ὅχι· ἀλλὰ ἡ εὐχή μου ἐφθανε καὶ διὰ
τὰς δύο· ἐγὼ ὅταν προσεύχομαι λέγω πάντοτε
ἡμᾶς· ἔπρεπε λοιπὸν αὐτὴ νὰ μείνῃ ἡσυχος.

— Δὲν το ἤξευρα, Εὐχαρις, ὅτι ἔκαμες αὐ-
τὴν τὴν εὐχὴν· κ' ἐγὼ διὰ τὰς δύο μας παρ-
εκάλεσα τὸν Θεόν.

— Μοῦ φαίνεται, εἶπεν ἡ παιδαγωγός, ὅτι
ὅλα εἶνε καλὰ τελειωμένα ἀφ' οὗ σὰς εἰσή-
κουσεν ὁ Θεός καὶ εἶπετε καὶ αἱ δύο καλὰ τὸν
διάλογόν σας.

Εἶμαι λυπημένη διότι τὰ ἄλλα χρόνια ἡ
μάμμη μᾶς εἶδιδε ἀπὸ μιστὴ λίρα κ' ἐφέτος μᾶς
εἶδωκε ὀλόκληρη, καὶ δὲν εἶνε διόλου εὐχάρι-
στον νά... Ἄν δὲν ἔταζε καὶ ἡ Ναυσικᾶ τὴν
λίρα της θὰ εἶδα μόνον τὴν ἰδικήν μου καὶ
μὲ τὴν ἰδικήν της θ' ἀγοράζαμεν εἰδῶν εἰδῶν
ὠραία πράγματα . . .

— Λυποῦμαι, ἀδελφούλα μου, μὰ τί νὰ
σου κάνω ; . . . ἴσως ἡμποροῦμε πάλιν . . .
διότι εἴχαμεν τὴν ιδέαν πῶς ἡ μάμμη θὰ μας
δώσῃ μιστὴ λίρα, τί λέτε καὶ σεῖς, κυρία ;

— Διὰ νὰ σας ἀποκριθῶ, παιδιὰ μου, πρέπει
νὰ εἰξεύρω ἀκριβῶς τί εἶπετε εἰς τὴν προσευ-
χὴν σας.

— Ἐγὼ εἶπα πῶς θὰ δώσω εἰς τοὺς πτω-
χοὺς ὅ,τι μοῦ δώσῃ ἡ μάμμη, εἶπεν ἡ Ναυσικᾶ.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιον εἶπα, προσέθηκεν ἡ
Εὐχαρις.

— Δὲν ὠμιλήσατε ὅμως οὔτε διὰ λίραν οὔτε
διὰ μιστὴν ὑπεσχέθητε νὰ δώσετε ὅ,τι θὰ σας
εἶδιδεν ἡ μάμμη.

— Δὲν εἶπαμεν ὅμως πῶς θὰ τα δώσω-
μεν ὅλα.

— Δὲν εἶπατε ὅμως ὅτι θὰ δώσετε καὶ τα
μισά.

— Πρέπει λοιπὸν νὰ δώσωμεν τὰς λίρας μας ;
Καὶ ὅμως εἶνε πολλὰ τόσα χρήματα.

— Νομίζεις ὅτι εἶνε πολλὰ διὰ τούτους πτω-
χοὺς ποὺ ἔχομεν εἰς τὴν συνοικίαν μας ;

Τὰ δύο κοράσια ἔμειναν ἐπ' ὀλίγον σιωπηλά.

— Ἐχομεν ἀκόμη θέρος, εἶπεν ἐν τέλει ἡ
Ναυσικᾶ· ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ χειμὼν . . .

— Καὶ αἱ πτωχαὶ οἰκογένηται δὲν θὰ ἔχουν
ξύλα, ἐνδύματα . . .

Καὶ πάλιν ἐσιώπησαν ἐπ' ὀλίγον.

— Δὲν ἔχομε καρδιά, εἶπεν ἡ Ναυσικᾶ.

— Ναί, συλλογιζόμεθα νὰ κρατήσωμεν ἓνα

μέρος ἀπὸ τὸ μερίδιον τῶν πτωχῶν διὰ νὰ
ἀγοράσωμεν περιττὰ πράγματα, παιγνίδια ποῦ
τα σπάζομεν ἔπειτα ἀπὸ μιστὴν ὥραν, μικρο-
λογήματα ποῦ δὲν τα συλλογιζόμεθα πλεῖα
ἀφ' οὗ τ' ἀγοράσωμεν. Καὶ δι' αὐτὸ καὶ μό-
νον ζητοῦμεν νὰ γελάσωμεν τὸν Θεόν ! Τί
καλὸς που εἶνε καὶ δὲν μας ἐτιμώρησεν ἀμέ-
σως ! Πρέπει νὰ του ζητήσωμεν συγχώρησιν.

Ὅτε ἐπέστρεψαν οἴκαδε ἔτρεξαν εἰς τὴν μη-
τέρα των, διηγήθησαν εἰς αὐτὴν τὸ ἐπεισόδιον
καὶ εἶδωκαν εἰς αὐτὴν τὰς δύο λίρας μὲ τὴν
παράκλησιν νὰ τὰς δώσῃ αὐτὴ εἰς τοὺς πτω-
χοὺς, ὅπως εἰξεύρει. Ἐπειτα δὲ εἰσῆλθον εἰς τὸ
δωμάτιον ὅπου ἦτο τὸ εἰκονοστάσιον καὶ προσ-
κυχήθησαν μὲ κατάνυξιν· ὅτε δὲ ἐξῆλθον ἦσαν
εὐχαριστημέναι· ἡ προσευχὴ των ἀφῆρεσεν
ἀπὸ τὰς μικρὰς εὐαισθητοὺς καρδίας τὸ βά-
ρος· ὁ Θεὸς τὰς ἐσυγχώρησε διότι ὀλίγας στιγμὰς
ἐσυλλογίσθησαν νὰ φανοῦν φιλάργυροι πρὸς
αὐτόν.

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου, εἰσερχόμενοι εἰς τὴν
Β' ἐξαμηνίαν τοῦ 1892, ἀρχίζομεν νέον μυθιστόρημα,
τῆς ἀγγλίδος συγγραφέως Frances Hodgson Bur-
nett, ἐπιγραφόμενον

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΛΟΡΔΟΣ

Οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ὑπῆρξαν εὐτυχέστεροι εἰς
τὴν ἐκλογὴν μας καὶ τοιαύτη ἐλπίζομεν ἀδιστακτικῶς
ὅτι θὰ εἶνε ἡ γνώμη ὧν ἀνεξαιρέτως τῶν ἀναγνω-
στῶν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. Ὅπως, διὰ τῶν σπανίων
χαρισμάτων τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας του, κατέκτα
τὴν ἀγάπην ὧν, ὅσοι τον ἐγνώριζον, ὁ μικρὸς λόρ-
δος, θὰ κατακτήσῃ βεβαίως καὶ τὴν ἐνθουσιώδη ἀγά-
πην ὧν ὅσοι θὰ τον γνωρίσουν εἰς τὰς γλαφυράς

καὶ τόσῃ συγκινητικὰς σελίδας τῆς ἀγγλίδος ἀριστο-
τέχνιδος. Πράγματι οὐδέποτε ἤρως μυθιστορήματος
ὑπῆρξε περισσώτερον τοῦ μικροῦ Κέδρικ συμπαθὲς
δι' ὅλας τὰς εὐγενεῖς καρδίας, καὶ νομίζομεν ὅτι δυσ-
κόλως δύναται νὰ εὐρεθῇ βιβλίον κινεῖν ὅχι μόνον
τὸ πυρετῶδες ἐνδιαφέρον ἀλλὰ καὶ τὰ εὐγενέστερα
αἰσθήματα τοῦ ἀναγνώστου.

Τὴν μετάφρασιν τοῦ Μικροῦ Λόρδου, λαμπρῶς
εἰκονογραφημένου, ἀνέλαβε χάριν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
ὁ ἡμέτερος συνεργάτης κ. Γρηγόριος Ξενόπουλος, ὁ
εὐφάνταστος συγγραφεὺς πλείστων ὠραίων ἔργων,
τὸν ὁποῖον ἀρκούντως ἐσύστησε καὶ εἰς τοὺς ἀναγνώ-
στας μας ἡ πέρυσιν δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ
Ἀδελφούλα του.

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' Ο ΛΑ

Παράδοξος ἐνδυμασία.

Οἱ Κανάκαι, φυλὴ κατοικοῦσα τὴν νέαν Καλη-
δονίαν, στίζουσιν τὸ σῶμα αὐτῶν διὰ χρωμάτων. Δὲν
ἀρκοῦνται δὲ νὰ στιγματίζωνται μὲ ἓν μόνον χρῶμα,
ἀλλὰ μιμοῦνται καὶ τὸν χρωματισμὸν τῶν ἐνδυμάτων
τῶν Εὐρωπαίων. Εἰς τὴν Νουμέαν, τὴν πρωτεύου-
σαν τῆς Νέας Καληδονίας, οἱ Κανάκαι στίζουσιν τὸ
σῶμά των εἰς τρόπον ὥστε νὰ φαίνωνται ὅτι φοροῦν
ζακέταν κυανὴν μὲ μαύρα κομδία.

Ἁγία Σοφία καὶ Ἁγιος Πέτρος.

Ἐκ τῶν μεγίστων ναῶν τοῦ κόσμου ὅλου τὴν με-
γαλειτέραν δαπάνην ἀπῆρτησεν ἡ Ἁγία Σοφία, εἰς
τὴν οἰκοδομὴν τῆς ὁποίας ἐδαπανήθησαν περὶ τὰ
360,000,000, ἐν ᾧ διὰ τὸν ἐν Ρώμῃ ναὸν τοῦ Ἁγίου
Πέτρου ἐδαπανήθησαν μόνον 300,000,000. Καὶ ὅμως
ἐν ᾧ ἡ κατασκευὴ τοῦ ναοῦ τούτου ἀπῆρτησεν 120
ἔτη ὀλόκληρα, ἡ τῆς Ἁγίας Σοφίας συνετελέσθη ἐντὸς
πέντε ἐτῶν· τοῦτο ἀποδεικνύει ποῖα ἄφθονα μέσα
διέθετε καὶ ποῖαν ἀκμὴν εἶχε τότε τὸ Βυζαντινὸν
Κράτος.

Νοημοσύνη τῶν ἄρκτων.

Ἐν Ῥωσσίᾳ πρὸς σύλληψιν τῶν ἄρκτων σκά-
πτουν βιθεῖαν τάφρον, τὴν ὁποῖαν σκεπάζουσιν μὲ
φύλλα, ἐπὶ δὲ τῆς ἐπιφανείας τοῦ εὐθραύστου τούτου
ἐπικαλύμματος διασκορπίζουν καρπούς. Ἡ πεινασμένη
ἄρκτος ὁρμᾷ νὰ καταβροχθίσῃ τοὺς καρπούς καὶ πί-
πτει εἰς τὸ βάθος τῆς τάφρου. Ἐνίοτε πολλοὶ ἄρκτοι
συλλαμβάνονται ἀλληλοδιαδόχως διὰ τῆς τοιαύτης
παγίδος. Τὰ νοήμονα ζῷα ὅμως εὐρίσκουν τρόπον νὰ
δραπέτεύσων· πρὸς τοῦτο σχηματίζουν ζωντανὴν κλί-
μακα· δηλαδή μίαν ἐξ αὐτῶν σηκώνεται καὶ στηρίζει
τοὺς ἐμπροσθίους πόδας εἰς τὸν τοῖχον, ἄλλη ἀνα-
βαίνει εἰς τοὺς ὅμους τῆς πρώτης, ἄλλη δὲ διὰ τῆς
τοιαύτης κλίμακος φθάνουν εἰς τὸ χεῖλος τῆς τάφρου
καὶ ἐλευθεροῦνται. Ἀλλὰ ἡ τελευταία, ἡ ἐλευθερώ-
σασα τὰς ἄλλας πῶς νὰ ἐξέλθῃ ; Αἱ σύντροφοί της
δὲν ἐννοοῦν νὰ τὴν ἐγκαταλείψουν. Ἐκρίζουν ἐν δέν-

δρον τὸ ὁποῖον φέρουσι καὶ ρίπτουσιν εἰς τὴν τάφρον.
Ἡ ἐντὸς αὐτῆς μείνασα ἄρκτος ἀναρριχάται ἀπὸ κλά-
δου εἰς κλάδον, φθάνει καὶ αὐτὴ μέχρι τοῦ χεῖλους
τῆς τάφρου καὶ γίνεται ἐλευθερά χάρις εἰς τὴν εὐ-
γνωμοσύνην ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἠλευθέρωσε.

Ἐσφαλμένη ιδέα περὶ σαυρῶν.

Αἱ σαῦραι (γουστερίτσες) εἰς τὴν χώραν ἡμῶν εἶνε
ἀβλαβεῖς εἰς τὸν ἄνθρωπον· τοῦναντίον μάλιστα τῷ
εἶνε χρήσιμοι, διότι καταστρέφουν πλῆθος βλαβερῶν
ἐντόμων. Αἱ σαῦραι δὲν βλάπτουν διόλου τὰ φυτὰ
τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν κήπων, ὥστε ὁ καταδιωγμὸς
αὐτῶν καὶ ἡ καταστροφὴ, τὴν ὁποίαν προξενοῦν εἰς
αὐτὰς πρὸ πάντων τὰ παιδιὰ, εἶνε παράλογος. Αἱ
σαῦραι δαγκάνουν ὅταν ζητήσῃ κανεὶς νὰ τὰς συλ-
λάβῃ, ἀλλὰ τὸ δάγκμά των, τὸ ὁποῖον κάποτε εἶνε
δυνατὸν, δὲν ἔχει τίποτε τὸ φαρμακερὸν καὶ ἐπιβλαβές.

Ἐν δημοτικῶν αἰνίγμα.

« Ἡμέραν τινα εὐρὴν ὑπερεκατοντούτην βλαχοποι-
μένα », λέγει ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης (Τόμ. Β'
τῆς τελευταίας ἐκδόσεως τῶν ποιημάτων του, σελ. 335)
« ἐν ὥρᾳ χειμῶνος θερμαινόμενον ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ
ἐπιτηροῦντα μακρόθεν τὸ ποιμνιον,

— Καλῶς τα κάνεις, γέροντα, τῷ εἶπον·

— Καλῶς το τὸ παιδί μου.

— Τὰ χρόνια σὲ βαρύνουνε, πῶς ἀπερνᾷς ; . . .

Πῶς εἶσαι ;

— Μοῦ φαίνεται πῶς ἦρθα χθὲς. Ἐμπῆκα ἀπὸ μιᾶς
θύρας καὶ ἀπὸ μιᾶς ἄλλης θὲ νὰ βγῶ. Πῶς εἶμαι θὲς
νὰ μάθῃς ;

Ἡ βρύσες ἐκινήσανε

Οἱ μύλοι ἐσταματήσανε

Καὶ τὰ βουνὰ ἐχτιόνισαν

Καὶ τὰ δύο γενήκαν τρία.

« Προσκληθεῖς δὲ ὑπ' ἐμοῦ νὰ ἐξηγήσῃς τὸ αἰνίγμα
ἀπῆρτησεν ὅτι ἀπὸ τὸ γῆρας οἱ ὀφθαλμοὶ ἔρρεον δά-
κρυα, οἱ ὀδόντες εἶχον πέσῃ, ἡ κόμη ἄσπρισε, καὶ ὅτι
προσέλαβε καὶ τρίτον πόδι, τὸ ραβδί διὰ νὰ ἀκουμπᾷ. »

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 10 Αὐγούστου.

175. Λεξιγραφία.

Θεὰν τὰ τρία μου δηλοῦν, ἄνθη τὰ ἄλλα δύο.
Διὰ τῶν πέντε ἄνασσαν ναυμάχον σοὶ δεικνύω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Οὐρανίου Τόξου.

176. Δένιγμα.

Με προσφέρεις, με λαμβάνεις, με ὑψόνεις, με καταβάζεις, με θωπεύεις, με κτυπᾷς, με ἀσπάζεσαι, με θλίβεις, με νίπτεις, με κλείεις, με ἀνοίγεις, με ἐπιθέτεις, με ἀσκεῖς καὶ ἐνίοτε μ' ἐνδύεις.

Τί εἰμαι;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρωμήτου Εὐζώνου.

177. Λογοπαίγιον.

Ποῖον μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὅταν ὠριμάσῃ τρώγεται;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μαύρου Κύνου.

178. Ἀστήρ.

Νὰ ἀντικατασταθῶσιν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων, ὥστε νὰ ἀναγινώσκεται καθεὶς τὸ ὄνομα θυγατρὸς ἀρχαίου βασιλέως τῆς Κρήτης, ὀριζοντίως δὲ στρατηγοῦ Κύρου τοῦ μεγάλου, καὶ διαγωνίως τὸ ὄνομα μεγάλης Ἑλληνικῆς ἀποικίας ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἀρχαίας θεᾶς τῶν Φοινίκων.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοπάτρου Κόδρου.

179. Πρόβλημα.

Πέντε ναυαγοὶ διέσωσαν 6,612 δραχμάς. Καὶ ὁ μὲν β' διέσωσε ποσὸν κατὰ τὸ ἥμισυ μικρότερον ἢ ὁ α'. — Ὁ γ' διέσωσε τὰ τριπλάσια τοῦ β'. — Ὁ δ' ὅσα ὁ β' καὶ ὁ γ' ὁμοῦ. — Ὁ ε' ὅσα ὁ α' καὶ ὁ δ'.

Πόσα διέσωσεν ἕκαστος;

Ἐστάλη ὑπὸ Θεοφ. Α. Χριστοφίδου.

180-181. Μεταμορφώσεις.

α') Τὸ ἄλφα διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ βῆτα.

β') Τὸ βῆτα διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ γάμμα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

182—188. Μαγικὴ συλλαβή.

Τῇ προσθήκῃ εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων μιᾶς συλλαβῆς, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις: Ὑγρός, ἄχνός, σίτος, νῶτα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθεῖος Δισμώτου.

186. Φύρδην-μεγδὴν.

Νὰ πασαγᾷ ντὸ ρακαθὸν ραέα μιεπόνως
Δίς νὰ ὁ σῆλις τοπέ 'ς ντὴ νίλιν νέδ σ' ἠρίσκει
Νοβί κραμὸν σ' αἰμόσχυπο αὐτὶς νιγᾷ ρυγχοσύνως.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κύματος τοῦ Πόντου.

187. Μεσοστιχίς.

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ὄρους τῆς Ἑλλάδος.

1, Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 2, Ὀπωρικόν. 3, Ἐπίρρημα τροπικόν. 4, Μεγάλη συμφορά. 5, Τετράποδον ζῷον. 6, Ἐπαρχία τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας. 7, Ἥρως τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πελαργοῦ.

188. Ἑλληποσύμφωνον.

Οἰ—εαίει—ο—εαυο—ου—εαί—εοιο.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκιποῦς Λήμου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλῷ τῆς 31 Μαρτίου καὶ 15 Ἀπριλίου πνευμ. ἀσκ.

Α'. — Τῆς 31 Μαρτίου.

91. Σύμπαν (Σῆμ, Πᾶν) — 92. (Ὁ πρῶτος στίχος: διώχων πῖ καὶ βάζω ῥῶ, ἐτέθη ἐσραχμένως ἀντὶ τοῦ: βάζω δέλιτα, διώχων ῥῶ· οὕτω δὲ διορθούμενου τοῦ στίχου ἡ λύσις εἶνε: Πᾶρος, Πάδος). — 93. Κορυδαλός (Κόρη, δαλός). —

94. Μήτηρ κοινή, τροφός ἡμῶν, διδάσκαλος, προστάτης, εἶν' ἡ πατρίς μας ἡ Ἑλλάς· δόξα εἰς τὸν ὄνομά της! Αὐτὴν ἄς ἔχωμεν 'ς τὸν νοῦν, αὐτὴν ἄς ἀγαπῶμεν. Καὶ ὅπου ἂν ὑπάγωμεν, ἄς μὴ τὴν λησμονῶμεν.

— 95. Ἡ οἰκογένειά του, τὴν ὅποιαν τρέφει με τὴν μιαν δραχμὴν που κερδίζει, ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν μητέρα του καὶ τὸ παιδί του. Τρέφων λοιπὸν τὴν μητέρα του πληρόνει τὸ πρὸς αὐτὴν χρέος του, τρέφων δὲ τὸ παιδί του καθιστᾷ αὐτὸ ὑπὸχρεον νὰ τον γηρακομήσῃ. — 96. ΠΑΡΘΕΝΩΝ (1, Πελλίς, 2, Ἀρης. 3, Ῥώμη. 4, Θαλλῆς. 5, Ἐκτωρ. 6, Νέρων. 7, Ὡλένη. 8, Νεῖλος).

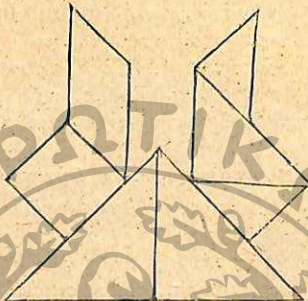
Β'. — Τῆς 15 Ἀπριλίου.

97. Ἀλέκτωρ, Ἐκτωρ. — 98. Εὐτυχής, δυστυχής. — 99. Πρῶτος, Πᾶρος. — 100. Τὸ Δέλτα τοῦ Νεῖλου. —

101. Τοὺς φίλους ἀνθρωπ' ἐνθυμοῦ, Καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον Καὶ ὅχ' εἰς ὥραν στεναγμοῦ Καὶ εἰς ἀνάγκην μόνον.

— 102. Ἡ θύρα ἐπεθύμει παντοτεινὴν νύκτα, διὰ νὰ μὴ ἐνοχλῇται ἀνοικομένη. Ἡ κλίνη ἐπεθύμει παντοτεινὴν ἡμέραν, διὰ νὰ μὴ ἐνοχλῇται ἀπὸ τὸν ἐπ' αὐτῆς κοιμώμενον. Τὸ παράθυρον ἀδιαφόρει, διότι δὲν εἶχεν ἄλλην ἐνόχλησιν εἰμὴ μόνον τὴν πρωΐαν νὰ το ἀνοίξουν καὶ τὴν ἐσπέραν νὰ το κλείσουν. — 103-104. α') Κύπρος, Κύρος, κόρος, κόπος, τόπος, τόνος, Τῆνος. — β') Πόλις, πόλις, πόρος, Πᾶρος, πάρος, ἄγιος, ἄλλος, Ἀργος. —

105.

— 106. ΟΥΓΕΣΠΑΣΙΑΝΟΣ. (1, Ὀλυμπος. 2, Ὑψηλάντης. 3, Ἐλαία. 4, Σερβία. 5, Περίανδρος. 6, Ἀθήναι. 7, Σαρωνικός. 8, Ἰετὶς. 9, Ἀριστοφάνης. 10, Νοβία. 11, Ὀρίς. 12, Ἐσάδιον). — 107. ΔΕΩΝΙΔΑΣ (1, Δέων. 2, Ὀρα. 3, Νίκαια. 4, Δάσος).

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν τῶν διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταχυίας. Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρήλυσιν ἑξῆς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ